
BRATISLAVA - MESTSKÁ ČASŤ
PODUNAJSKÉ BISKUPICE

Bratislava

mestská časť

Podunajské Biskupice

Kronikársky zápis

za rok 2023

Tento zväzok záznamov štrnásteho dielu kroniky Bratislavy – mestskej časti Podunajské Biskupice obsahuje XXX strán.

Dátum: 1. decembra 2024

Pečiatka:

Podpis starostu:

Ing. Roman Lamoš

Podpis kronikársky obce:

Mgr. Andrea Kvintová

Táto kniha číslo 14 (štrnásť) je pokračovaním kroniky číslo 13. Táto kronika bola založená záznamom udalostí od 1. januára 2023 po uzatvorení záznamov za rok 2022 v kronike – knihe číslo 13.

Tento kronikársky zápis pripravila Mgr. Andrea Kvintová, kronikárka obce od júna 2018, ktorá nastúpila po kronikárke Valérii Takáčovej, ktorá pripravovala zápisy v rokoch 2011 – 2016.

AKÝ BOL ROK 2022

Rok 2022 bol opäť nabitý udalosťami. Začiatkom roka sužovala Slovensko ďalšia vlna choroby COVID-19 a všetci museli dodržiavať najrozličnejšie opatrenia, ktoré nás obmedzovali v každodennom živote.

Kým sme s napätím sledovali zimné olympijské hry v Pekingu, na východ od našich hraníc sa schyľovalo ku krvavému konfliktu, ktorý mal čoskoro zasiahnuť do životov miliónov ľudí na celom svete.

Rok 2022 bol búrlivý v mnohých oblastiach. Sotva sme si vydýchli koncom februára, keď sa uvoľnili protipandemické opatrenia, už naše mysle zamestnávala vojna na Ukrajine, pomoc utečencom a tiež politická kríza.

Mesiace sme sledovali ako sa predstavitelia koalície dohadujú, dávajú si ultimáta a útočia jeden na druhého. Popri tom silnela opozícia, médiami i online svetom sa šírili najrôznejšie hoaxy a dezinformácie, ktorým verilo čoraz viac ľudí.

V lete sa pomaly začala rozbiehať predvolebná kampaň, ktorá vrcholila na jeseň spojenými regionálnymi voľbami, v ktorých sme si volili zástupov v župách i do miestnych samospráv. Rok sa končil pádom vlády, so štátnym rozpočtom prijatým na poslednú chvíľu a s prísľubom predčasných parlamentných volieb i referenda na počiatku nasledujúceho roka.

Súžili nás vysoké ceny, hlavne energií i vecí každodennej spotreby, potrápilo nás však aj počasie, ktoré bolo nielen premenlivé a búrlivé. Prinieslo opäť aj vlny horúčav, na ktoré ešte stále nie sme dostatočne pripravení.

Hoci rok 2022 iste nepatril k najhorším v histórii, nebude patriť ani medzi tie, na ktoré budeme spomínať optimisticky.

NAJDÔLEŽITEJŠIE UDALOSTI ROKU 2022 VO SVETE

Rok 2022 bol ďalším rokom tejto dekády, ktorý sa neniesol v pokojnom duchu. Hoci boli celosvetovo k dispozícii už viaceré účinné vakcíny proti ochoreniu COVID-19, pandémia aj naďalej pokračovala. Hlavou témou celého roka však bola vojna na Ukrajine, ktorú Rusko označilo ako špeciálnu vojenskú operáciu. Popri nej sa už menej pozornosti venovalo napríklad opäť narastajúcemu počtu utečencov, ktorí sa snažia z Ázie a Afriky dostať do Európy, a hlavne klimatickej kríze.

Rekordná inflácia, vojna na Ukrajine či dozvuky pandémie patria spolu s globálnym otepľovaním k najväčším výzvam súčasnosti. Na ilustráciu postačia dva fakty. Naša Zem príde každoročne o desať miliónov hektárov lesov a počet sladkovodných živočíchov klesol o 83 percent.

Počas zimy 2022/2023 sa v Európskej únii podarilo po prvý raz vyrobiť viac energie z obnoviteľných ako z fosílnych zdrojov. Je to nielen krok k odpútaniu sa od zdrojov z Ruska, ale tiež k zelenšej budúcnosti. Tieto snahy však prichádzajú trochu neskoro a v nedostatočnom rozsahu.

Zimné olympijské hry

Športová verejnosť sa tešila na XXIV. zimné olympijské hry v Pekingu (4. – 20. februára), Slovensko na nich zastupovalo 50 športovcov v 7 športoch. Na olympijských hrách sme získali jednu zlatú a jednu bronzovú medailu. Bronzovú medailu vyhralo slovenské hokejové mužstvo po víťazstve nad Švédskom. Zlatú medailu vyhrala Petra Vlhová v slalome žien.

Vlhová potvrdila, že patrí medzi najväčšie hviezdy svetového lyžovania. V sezóne 2021/2022 získala aj malý glóbus za slalom. V celkovom poradí o veľký glóbus skončila na 2. mieste za svojou najväčšou súperkou, Američankou Mikaelou Shiffrinovou.

Vojna na Ukrajine

Po olympijských hrách nasledovala vojenská agresia, ktorá výrazne zasiahla do životov miliónov ľudí. Naplnil sa najhorší scenár, ktorému mnohí do poslednej minúty nechceli veriť. Rusko v skorých ranných hodinách 24. februára napadlo Ukrajinu a v priebehu niekoľkých dní sa ju pokúsilo vojensky ovládnuť. Ako ukázali neskôr objavené tajné materiály ruskej armády, jej predstavitelia sa domnievali, že na ovládnutie územia celej krajiny budú potrebovať menej

ako dva týždne. Miestne obyvateľstvo i mnohí kolaboranti ich mali vítať s radosťou ako osloboditeľov.

Invázii predchádzalo uznanie nezávislosti Doneckej a Luhanskej ľudovej republiky na východe Ukrajiny. Ruský prezident Vladimír Putin ešte 21. februára podpísal výnos nariaďujúci vstup ozbrojených síl na ukrajinské územie. Ráno 24. februára sa Kyjivom a mnohými ďalšími ukrajinskými mestami ozývali výbuchy.

Vďaka obrovskému nasadeniu Ukrajincov sa ich územie nepodarilo ruskej armáde ovládnuť, nasledovala silná podpora a pomoc zo zahraničia. Milióny obyvateľov Ukrajiny, predovšetkým ženy a deti, však museli krajinu opustiť v priebehu niekoľkých hodín či dní a ako utečenci putovali do Poľska, Nemecka, Čiech i ďalších európskych krajín i do zámoria. Niekoľko desiatok tisíc sa ich uchýlilo aj na Slovensku. Niektorí len dočasne, na niekoľko dní, iní sa rozhodli pre dlhodobejší pobyt.

V reakcii na vojnu na Ukrajine už 18. mája Fínsko a Švédsko podali žiadosť o členstvo v NATO. Rozhodnutie bolo „motivované obavami o bezpečnosť, ktoré vyvolala ruská vojenská invázia na Ukrajinu“.

Koncom leta, 29. augusta, začali ukrajinské ozbrojené sily pozemnú ofenzívu v Chersonskej oblasti s cieľom získať späť ruským vojskom okupované územie na juhu Ukrajiny, najmä mesto Cherson. Táto ofenzíva bola úspešná a rýchla. Odpoveďou bolo vyhlásenie čiastočnej mobilizácie ruským prezidentom Vladimírom Putinom 21. septembra. V ruských mestách vypukli protesty, zadržaných bolo vyše 1 300 ľudí. Zároveň tisícky občanov Ruska, ktorí sa báli mobilizácie utiekli za hranice. Rusko odmietalo vyhlásiť vojnový stav, vojnu na Ukrajine stále označuje ako špeciálnu vojenskú operáciu, čo umožnilo časti občanov odmietnuť povolanie do armády.

V rámci sankcií voči Rusku bolo v priebehu roka jasné, že sa Európa a s ňou i Slovensko budú musieť odstrihnúť od energetických zdrojov z Ruska, predovšetkým ropy a zemného plynu. Hoci niektorí, hlavne opoziční politici strašili občanov, že počas zimy budeme trpieť chladom a ľudia budú mrznúť pre nemožnosť vykúriť si príbytky, tento čierny scenár sa nenaplnil. Jednak sa štát dokázal pred zimou dostatočne zásobiť a zároveň Európa zažila opäť veľmi miernu zimu s minimom zrážok.

Európa

V apríli v parlamentných voľbách v Maďarsku po štvrtý raz zvíťazila strana Fidesz premiéra Viktora Orbána, ktorý dosiahol štvrté víťazstvo v parlamentných voľbách s ústavnou väčšinou v rade. V ten istý mesiac Emmanuel Macron zvíťazil vo francúzskych prezidentských voľbách po druhý raz.

Dňa 1. júna Európska komisia schválila zavedenie eura v Chorvátsku, ktoré sa k 1. januáru 2023 stalo 20. členským štátom eurozóny. Pre našich občanov to znamená, že si na dovolenke v Chorvátsku nebudú musieť v budúcnosti zamieňať eurá za chorvátske kuny.

V septembri Európska komisia navrhla odobrať Maďarsku dotácie z fondov Európskej únie v hodnote 7,5 miliardy eur okrem iného kvôli nedostatočnému boju proti korupcii a problematickému prideľovaniu verejných zákaziek.

Veľká Británia

Oči svetovej verejnosti sa upierali na Veľkú Britániu počas celého roka. Na jar si krajina pripomenula prvé výročie úmrtia princa Philipa, manžela kráľovnej Alžbety. Druhého júna sa v Londýne začali štyri dni osláv 70. výročia nástupu kráľovnej Alžbety II. na trón Spoločenstva národov. Bola to posledná možnosť ako si uctiť túto panovníčku za jej života.

Dňa 8. septembra v popoludňajších hodinách médiá oznámili, že kráľovská rodina bola povolaná ku kráľovnej, ktorej sa zhoršil zdravotný stav. Bolo jasné, že sa s ňou jej najbližší idú rozlúčiť.

Alžbeta II., najdlhšie panujúci panovník Spojeného kráľovstva, zomrela vo veku 96 rokov na zámku Balmoral v Škótsku na vysoký vek. Kráľom Spojeného kráľovstva a ďalších 14 krajín Spoločenstva národov sa stal jej syn Charles, ktorý prijal panovnícke meno Karol III. Štátny pohreb sa uskutočnil 19. septembra vo Westminsterskom opátstve.

Rušné mesiace mala za sebou nielen kráľovská rodina. Na poste premiéra skončil po dlhej sérií škandálov Boris Johnson. Svoje odstúpenie oznámil už 7. júla a 6. septembra ho nahradila Liz Trussová, ktorá vyhrala voľby v konzervatívnej strane. Na svojom poste vydržala len 44 dní, kedy ju nahradil ďalší konzervatívny premiér Rishi Sunak.

NATO a Spojené štáty americké

Vojnový konflikt na Ukrajine spôsobil znovu oživenie činnosti Organizácie Severoatlantickej zmluvy (NATO). Aj naďalej vystupovali najaktívnejšie Spojené štáty americké. Okrem Ukrajiny sa však počas roku 2022 stupňovalo aj napätie na Taiwane. Predsedníčka Snemovne reprezentantov Kongresu Spojených štátov Nancy Pelosiová prišla na oficiálnu návštevu Taiwanu 2. augusta, čo Čína ostro odsúdila a spustila námorné a letecké cvičenie v priestore.

V polovici volebného obdobia ohlásil svoj záujem znovu kandidovať za republikánsku stranu na post prezidenta Donald Trump. V auguste FBI vykonala domovú prehliadku v jeho floridskom rezorte Mar-a-Lago a neskôr aj v jeho ďalších nehnuteľnostiach, kde našla mnoho tajných a ďalších dokumentov, ktoré bývalý prezident zabudol alebo odmietol po ukončení funkcie odovzdať príslušným úradom. Trump, jeho rodina a viaceré z jeho firiem počas roka čelili súdnym žalobám a vyšetrovaniam mnohých amerických úradov.

Prekvapivá správa prišla 12. augusta, keď britského spisovateľa Salmana Rushdieho zranil nožom útočník Hadi Matar počas prednášky v meste Chautauqua v štáte New York. Rushdie utrpel vážne zranenia, prišiel o oko a ochrnul na jednu ruku.

Svet

XX. zjazd Komunistickej strany Číny skončil potvrdením Si Ťin-pchinga vo funkcii generálneho tajomníka na bezprecedentné tretie päťročné funkčné obdobie, pričom v novozvolenom vedení strany dominovali jeho spojenci.

Mimoriadne aktívna bola počas roka 2022 aj KĽDR, ktorá odpálila približne 70 balistických striel, čo je doteraz najviac za obdobie jedného roka, pričom posledné tri priamo 31. decembra. Väčšina odpalov smerovala do Japonského mora, čím vyvolala obavy nielen v Japonsku. Negatívne na tieto provokácie a porušenie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN reagovala aj Južná Kórea a Spojené štáty americké.

Zaujímavosti

Začiatkom apríla časopis Forbes vyhlásil aktuálny rebríček najbohatších ľudí sveta na čele s Elonom Muskom s majetkom 219 miliárd dolárov. Z osôb slovenského pôvodu bol v rebríčku na 654. mieste Andrej Babiš s majetkom 4,4 mld. a zo Slovákov na 1 729. mieste Ivan Chrenko s majetkom 1,7 mld. dolárov.

Na tlačovej konferencii Európskej vesmírnej agentúry (ESA) bola 12. mája zverejnená prvá snímka supermasívnej čiernej diery Sagittarius A*, ktorá sa nachádza v strede našej Galaxie. Ide iba o druhú snímku supermasívnej čiernej diery vôbec a o prvú snímku čiernej diery z našej Galaxie.

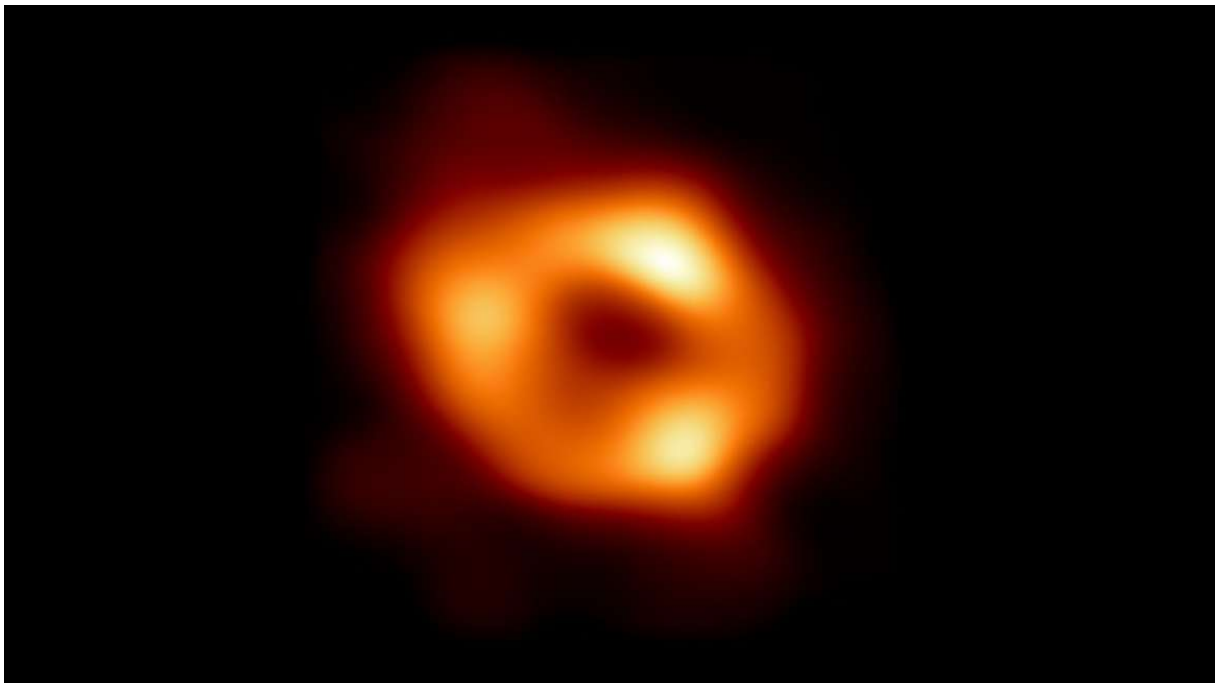

Záber z EHT – Event Horizon Telescope.

Podľa projekcií Organizácie Spojených národov 15. novembra dosiahol počet obyvateľov na Zemi 8 miliárd.

V dňoch 20. novembra až 18. decembra, v netypickom čase, prebehli kontroverzné 22. Majstrovstvá sveta vo futbale v Katare. Zimné obdobie bolo zvolené preto, aby sa dalo hrať za znesiteľných teplôt. Veľkú pozornosť si vyslúžili aj podmienky, za ktorých boli postavené športové štadióny. Počas výstavby pracovali zahraniční pracovníci v zlých podmienkach a mnohí pri stavbách aj zomreli.

Organizátori MS 2022 v Katare očakávali, že na šampionát zavíta približne 1,2 milióna fanúšikov. Práva homosexuálov sa stali jednou z tém turnaja, keďže vzťahy medzi osobami rovnakého pohlavia sú v tejto konzervatívnej krajine Perzského zálivu kriminalizované. Viacerí fanúšikovia i športovci sa preto obávali o svoju bezpečnosť.

SLOVENSKO V ROKU 2022

Rok 2022 bol na Slovensku rušný. Zatiaľ čo na prelome rokov 2021 a 2022 sa vláda snažila povzbudiť ľudí, hlavne seniorov, aby sa dali zaočkovať alebo preočkovať treťou posilňujúcou dávkou proti COVIDu-19, postupne nás začali trápiť úplne iné problémy.

Vážnou témou pre každého občana bol rekordný nárast cien a vysoká inflácia. Ľudia si zvykli, že za posledných dvadsať rokov sme mali relatívne stabilné ceny a inflácia od roku 2001 dosahovala len jednociferné čísla. Pomohlo aj to, že sme prijali euro.

Reálne mzdy za celý rok 2022 zaznamenali najprudší prepad za posledných 22 rokov. V závere roka zaznamenala priemerná mesačná mzda na Slovensku štvrtý kvartálny prepad po sebe. Vysoká inflácia ju za celý rok znehodnotila o 4,5 % a v poslednom štvrťroku až o takmer 8 %.

Priemerná inflácia za celý rok 2022 dosiahla úroveň 12,8 %.

Vysoký rast cien ovplyvnilo najmä zvýšenie cien energií, v novodobej histórii SR rekordný nárast cien potravín a pohonných hmôt. Zdraženie vybraných potravín každodennej spotreby - chleba, či mliečnych výrobkov s vajcami, ako aj zeleniny prekročilo hranicu 20 % a váhovo menej dôležité oleje a tuky hranicu 40 %.

V priemere za celý rok 2022 spotrebiteľské ceny medziročne vzrástli o 12,8 %. Rast cien sa v minulom roku výrazne zdynamizoval, inflácia v roku 2021 dosiahla 3,2 %, a od roku 2005 ani raz neprekročila hranicu 5 %. Vlaňajšia ročná inflácia tak prekonala predošlé maximum z roku 2000, kedy rast cien dosiahol 12 %. Vyššia inflácia bola nameraná iba v prvom roku existencie samostatnej Slovenskej republiky v roku 1993, kedy inflácia prekročila 23 % (pri mierne odlišnej metodike ako v súčasnosti).

Vysoký rast cien sa prejavil najmä kvôli zdražovaniu tovarov patriacich do dvoch hlavných výdavkových skupín domácností na Slovensku – potravín a nealkoholických nápojov ako aj bývania s energiami, ktoré spolu tvoria 47 % percent výdavkov.

Ceny počas roka 2022 vzrástli vo všetkých 12 hlavných odboroch spotrebného koša. Najväčší vplyv na vývoj malo výrazné zdražovanie potravín, energií a pohonných látok.

Najvýznamnejšie vplyvy na rast cien

Pri potravinách sa ceny zvýšili o 19,3 %, pričom vyšší rast sa prejavil vo všetkých deviatich sledovaných skupinách potravinových produktov. Najväčší vplyv na výdavky domácností mal celkový rast cien mäsa o viac ako 18 %, ďalej mlieka, syrov a vajec o viac ako 20 % ako aj chleba a obilnín, ktoré sa za rok zvýšili približne o 21%. Najdynamickejšie stúpli ceny olejov a tukov o viac ako 42 %, ide ale o tovary s nižšou váhou vo výdavkovom koši. Ovocie bolo o 10 % a zelenina o 20 % drahšie ako v priemere v roku 2021.

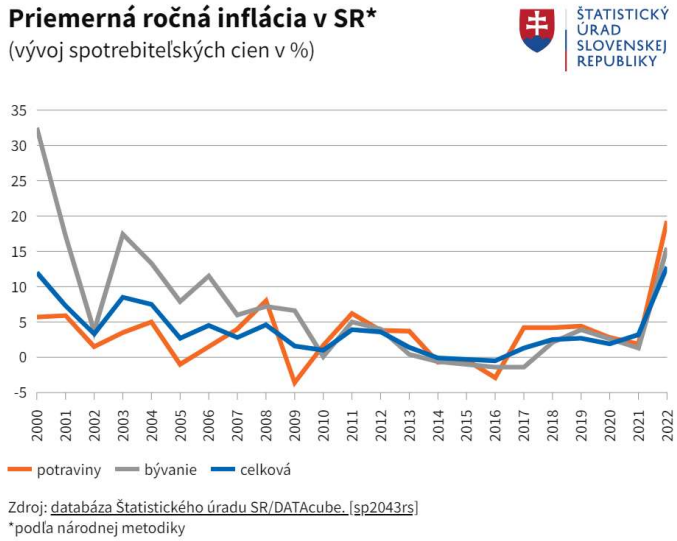

Pri bývaní a energiách sme zaznamenali medziročný rast cien o 15,5 %. Takýto vývoj najvýraznejšie ovplyvnilo po úpravách regulovaných cien pre domácnosti zvýšenie cien energií (elektriny a plynu) na začiatku roka. K tomu sa v druhom polroku pripojil zrýchlený rast cien najmä dreva, preto pevné palivá za celý rok zdraželi o štvrtinu. Celkový rast výdavkov na bývanie ovplyvnilo tiež pokračujúce zdražovanie stavebných materiálov, ktoré sa prejavovalo počas celého roka vo viacerých položkách bývania. Z uvedeného dôvodu v priemere za rok stúplo imputované nájomné o viac ako 18 % a údržba opravy obydlia o takmer 19 %.

Značný vplyv mali rastúce ceny pohonných hmôt.

Tretí najvýznamnejší vplyv na vývoj miery inflácie v roku 2022 mali pohonné látky, ktoré zdynamizovali rast cien v odbore doprava. Ich ceny zaznamenali rekordné rasty aj hodnoty najmä v druhom štvrťroku, kedy mesiac pred prázdninami rast prekročil 40 %. V priemere za celý rok boli pohonné hmoty drahšie o 26 %. O 5 % vyššie ceny museli ľudia zaplatiť tiež pri nákupe dopravných prostriedkov.

V priebehu roka vzrástli tiež ceny v oblasti stravovania o 17 %, v marci došlo k zvýšeniu cien poštových služieb, do vrecka sme museli siahnuť hlbšie aj pri nákupe novín, kníh a kancelárskych potrieb. K rastu inflácie prispeli aj vyššie ceny za tovary a služby pre osobnú starostlivosť (vrátane drogérie). Zvýšenie v rozpätí o 8 % až 10 % sa prejavilo aj v cenách vybraných služieb ako sú služby zubárov, zdravotníckeho personálu, služieb veterinárov či kadernícke služby.

V priemere za celý rok 2022 sa index spotrebiteľských cien zvýšil za domácnosti zamestnancov o 12,6 %, za nízkopríjmové domácnosti o 13,1 % a za domácnosti dôchodcov o 13,9 %.

Vývoj jadrovej a čistej inflácie

V priemere za rok 2022 pri úhrnnej miere medziročnej inflácie 12,8 % dosiahla jadrová inflácia hodnotu 12,5 % a čistá inflácia hodnotu 10,5 %.

Jadrová inflácia sleduje rast cenovej hladiny po vylúčení vplyvu zmien regulovaných cien (napr. ceny energií) a iných administratívnych opatrení (napríklad úprav daní a podobne). Čistá inflácia je jadrová inflácia bez zmien cien potravín.

Dôvodov pre vysokú infláciu bolo niekoľko. Tento negatívny fenomén zasiahol celú planétu, nielen našu krajinu, a treba spomenúť, že naši susedia, Česko a Maďarsko zažili ešte vyšší nárast životných nákladov ako Slováci.

Prvé náznaky výraznejšieho zdražovania bolo možné pozorovať už v druhej polovici roka 2020 ako následok pandémie, ktorá priniesla silné inflačné tlaky v dôsledku problémov v dodávateľských reťazcoch a prudkého oživenia dopytu, ktorý nebolo možné plnohodnotne uspokojiť. Spotrebitelia počas pandémie stratili záujem o služby, naopak stúpol dopyt po tovaroch, napríklad elektronike, ktorá by umožnila prácu a vzdelávanie z domu.

Tlak na ceny vyvolal upchatý Suezský prieplav, uzavretie niektorých dôležitých prístavov, problémy v logistike, hlavne pri lodnej doprave, čo obmedzilo medzinárodný obchod. Narástli aj prepravné náklady, keďže bol nedostatok lodí, kontajnerov, pohonných hmôt.

Hoci počas roka 2021 sme pozorovali zníženie negatívnych vplyvov pandémie na zvyšovanie spotrebiteľských cien a ekonomiky sa začali otvárať, pričom spotrebitelia začali viac využívať aj služby, všetko sa narušilo koncom februára po invázii Ruska na Ukrajinu.

Nervozitu trhov bolo cítiť od začiatku roka pre mobilizáciu ruských vojsk na hraniciach s Ukrajinou, po invázii neistota mimoriadne narástla. To bolo spôsobené tým, že Rusko i Ukrajina sú dôležitými exportérmi niektorých komodít, hlavne potravín a energetických surovín – elektriny, ropy a plynu. Okamžité zvýšenie cien energií malo za následok reťazovú reakciu v podobe rastu cien produktov i služieb.

Časť odborníkov za zdražovaním videla aj uvoľnenú monetárnu politiku. Centrálne banky viacerých dôležitých krajín aktívne ovplyvňovali množstvo peňazí v obehu a výšku úrokových sadzieb. Výsledkom tohto postupu v uplynulých troch desaťročiach je extrémne zadlženie štátov – čo platí pre Európu, USA i ostatné vyspelé krajiny. Podľa tohto názoru by sme teda aj bez vojnového konfliktu na Ukrajine boli svedkami zdražovania.

Omnoho viac ako príčiny bežných ľudí zaujíma to ako dlho tento trend vydrží a kedy sa inflácia začne znižovať a ceny klesať. Odhady sú rôzne, keďže neisté vojnové časy všetky prognózy sťažujú. Normálne hodnoty inflácie okolo 2 percent by mohla priniesť len hospodárska recesia, kľúčom bude vývoj cien energií pre domácnosti i firmy. Očakávania inflácie pre rok 2023 sú nad hranicou 15 percent. Okrem vysokých cien energií bude udržiavať vysoké ceny aj neúroda po európskych suchách. Zabúdať sa však nesmie ani na surovinovú krízu a nedostatok materiálov a súčiastok.

Vláda odsúhlasila v priebehu roka pomoc pre firmy v energetickej kríze a vyčlenila jednu miliardu eur. Malo to priniesť trojmesačné zastropovanie cien elektriny a plynu, pričom pri elektrine mala byť maximálna cena za megawatthodinu 199 eur a za plyn 99 eur.

Koncom roka bol badať aj v Európe podobný trend ako o niekoľko mesiacov predtým v USA, že ekonomika začína spomaľovať a tým bude klesať aj tempo zdražovania. Najhoršia spotrebiteľská nálada bola na jeseň v Nemecku a spomaľovanie koncom roka sme pocítili aj na Slovensku, celková nezamestnanosť pozvoľna narastala, jeseň priniesla nižšiu aktivitu na trhu práce.

Ekonomika v zlom stave

Popri vyššie spomenutých problémoch treba pripomenúť, že naša krajina naberá na dlhu. V roku 2021 dosiahlo naše zadlženie 63 percent celkového hrubého domáceho produktu. Naša ekonomika sa v posledných rokoch výrazne zadlžila a peniaze neboli správne investované, aby priniesli budúci hospodársky rast. S verejnými zdrojmi sa nepracovalo efektívne a hospodárne ako to sľubovali vlády Igora Matoviča a Eduarda Hegera.

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť uvádza, že zadlženosť Slovenska v rokoch 2019-2021 stúpla o 15 percent. Sme horší než naši susedia a tiež v porovnaní so zvyškom Európy sme horší než priemer. Pri porovnaní príjmov a výdavkov štátu je situácia katastrofálna, v posledných rokoch minieme o 25 až 30 percent viac než vyberieme na daniach, odvodoch a poplatkoch či clách. Ospravedlnením v tomto prípade nemôže byť ani pandémia, hoci sa kvôli nej zadlžili všetky krajiny. S odstupom odborníci hodnotia, že protipandemické opatrenia boli zbytočne prísne a neboli dobre vykonané, štátu narobili nové dlhy, zvýšili infláciu, ľudia nepracovali a podniky nevyrábali.

Najväčšou príčinou rastu dlhu nebola vojna na Ukrajine ani pandemické opatrenia, ale politická situácia a nízka miera rozpočtovej zodpovednosti vládnucich strán. V uplynulom roku výdavky štátu presahovali 40 miliárd eur. Problémom verejných financií bolo, že vláda neprijímala primerané nástroje, zákony, reformy, ktoré by viedli k znižovaniu deficitu, navyše vznikali nadbytočné a neefektívne výdavky, okrem iného aj neadresným zvyšovaním výdavkov sociálnej politiky.

Slovensko v rámci pomoci pre firmy a hlavne domácnosti zašlo ďalej ako ostatné krajiny. Priemerný účet za plyn pre domácnosť predstavoval za rok 2022 122 eur, Maďarsko malo o 27 eur viac, Poľsko až o 37 eur a Česko dokonca až o 243 eur viac. Podobné to bolo aj s cenami elektriny.

Slovensko nemá plán na znižovanie deficitu a nebadať snahu o vyrovnaný rozpočet.

Zmluva o obrannej spolupráci

Dňa 9. februára Národná rada SR schválila a prezidentka Zuzana Čaputová ratifikovala dohodu o obrannej spolupráci s USA, ktorá americkým ozbrojeným silám umožnila využívať letecké základne Malacky a Sliač.

Značná časť odbornej, ako aj laickej verejnosti, vystupovala proti tejto dohode. Okrem politických subjektov v opozícii a bežných ľudí, sa proti dohode postavili aj podnikateľské subjekty ako Klub 500.

Medzi najviac medializovaných kritikov dohody z radov odbornej verejnosti sa radila Generálna prokuratúra SR. Pripomienky malo aj Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Konferencia odborových zväzov SR, Národná banka Slovenska, Úrad jadrového dozoru SR či Ministerstvo financií.

Podľa slov vtedajšieho premiéra SR Eduarda Hegera bolo takéto opatrenie nevyhnutné najmä v súvislosti s napätím na ukrajinsko–ruskej hranici, aby sa posilnilo východné krídlo severoatlantickej Aliancie. Vyhlásil, že sme posledná krajina z európskych krajín, ktorá túto zmluvu podpisuje. SR mala dostať 100 miliónov dolárov výmenou za prítomnosť amerických vojsk a techniky na území SR. Premiér zároveň vyhlásil, že druhý dôvod schválenia obrannej dohody je poskytnutie 100 miliónov dolárov zo strany USA na investíciu do prestavby infraštruktúry ohľadom slovenských stíhačiek F-16.

Jednou z najvýznamnejších námietok bola obava, že na slovenskom území vyrastú americké základne vo výlučnej správe americkej armády. Túto obavu odstránilo Interpretačné vyhlásenie vlády USA k dohode o obrannej spolupráci medzi Slovenskom a Spojenými štátmi (interpretačná doložka).

Tu treba pripomenúť, že prítomnosť cudzích vojsk na území SR vyplýva aj z členstva v NATO, ktorého členom sú aj USA. Hoci ich prítomnosť nie je významne medializovaná, na území SR sa dlhodobo zdržovali aj členovia ruskej armády, ktorí pôsobili ako technici pre údržbu stíhačiek MIG-29, v zmysle zmluvy o prenájme stíhačiek, ktorú SR podpísala s Ruskom.

Iné zaujímavé udalosti

Dňa 7. mája Slovensko navštívila prvá dáma USA Jill Bidenová.

Koncom augusta Úrad jadrového dozoru vydal povolenie na spustenie 3. bloku Mochoviec.

Politická kríza

Minister vnútra Roman Mikulec čelil počas roka viacerým pokusom o odvolanie zo svojho vládneho postu. Odvolávaniu v júni čelili aj minister životného prostredia Ján Budaj, minister hospodárstva Richard Sulík a minister pôdohospodárstva Samuel Vlčan. Ani jeden z nich nebol odvolaný.

Následne 6. júla strana SaS vypovedala koaličnú zmluvu. Od premiéra Eduarda Hegera očakávala vypracovanie novej, z ktorej vyplynie, že minister financií Igor Matovič (OĽaNO) nebude členom vlády. Ultimátum dala do konca augusta a podmienila to aj odchodom ministrov SaS z vlády.

Počas leta neprišla na toto ultimátum žiadna odpoveď, preto 31. augusta podal Richard Sulík demisiu. 5. septembra podali demisiu aj zvyšní traja ministri za SaS - ministerka

spravodlivosti Mária Kolíková, minister školstva Branislav Gröhling a minister zahraničných vecí Ivan Korčok.

Nakoniec 13. septembra prezidentka SR Zuzana Čaputová vymenovala nových ministrov – Karla Hirmana (hospodárstvo), Viliama Karasa (spravodlivosť) a Rastislava Káčera (zahraničie). Vedením rezortu školstva bol dočasne poverený premiér Eduard Heger, neskôr ho nahradil pedagóg Ján Horecký.

Začiatkom októbra deväť „liberálnejšie orientovaných“ členov poslaneckého klubu Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (Kristián Čekovský, Róbert Halák, Monika Kozelová, Anna Mierna, Anna Remiášová, Jaromír Šíbl, Tomáš Šudík, Jarmila Vaňová a Vladimír Zajačik) vyhlásením zaslaným redakciám viacerých masmédií oznámilo založenie „Občianskej a demokratickej platformy“.

Vo svojom vyhlásení skritizovali invektívne výroky predsedu hnutia Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽaNO) Igora Matoviča na adresu novinárov, vyzvali ho na ospravedlnenie a k vytvoreniu návrhu novej dohody „demokratických síl, ktorou sa v Národnej rade obnoví stabilná väčšina zložená z demokratických poslancov“. Už 4. októbra sa hlasovalo o vyslovení nedôvery podpredsedovi vlády a ministrovi financií SR Igorovi Matovičovi. Za návrh hlasovalo len 73 zo 124 poslancov, pričom na odvolanie bolo potrebných aspoň 76 hlasov.

V novembri prezidentka Zuzana Čaputová oznámila, že referendum o možnosti skrátiť volebné obdobie sa bude konať 21. januára 2023. O niekoľko dní bol za verejného ochrancu práv Národnou radou SR zvolený právnik Róbert Dobrovodský. Úrad bol neobsadený od 29. marca, kedy skončilo funkčné obdobie Márie Patakyovej.

Vláda schválila 30. novembra Memorandum o zlepšení systému zdravotníctva 2022. Išlo o požiadavku LOZ v súvislosti s hromadným výpoveďami lekárov. Zároveň parlament schválil zvýšenie platov zdravotníkov. Krízu v zdravotníctve, hlavne nedostatok personálu to však nevyriešilo.

15. decembra bola vláde Eduarda Hegera počas rokovania Národnej rady Slovenskej republiky vyslovená nedôvera, Igor Matovič v ten deň odmietol podať demisiu a vyvolal škandál v prezidentskom paláci. Tam osobne priniesol dokument so svojou demisiou, nakoniec ju však úradníkovi vytrhol z ruky, aby nemohla byť prijatá.

Napokon rezignoval z postu ministra financií 23. decembra. Urobil tak na podnet strany SaS po tom, čo bola splnená jeho podmienka schválenia budúcoročného rozpočtu. Keďže

k prijatiu štátneho rozpočtu prišlo až koncom decembra, mestá a obce vstupovali do nového roku 2023 v rozpočtovom provizóriu.

Tragická jeseň v Bratislave

V nedeľu večer 2. októbra v bratislavskom Starom Meste došlo k vážnej dopravnej nehode. Vodič Dušan Dědeček, sekretár deaflympijského výboru na Škode Superb, krátko po 22. hodine nezvládol pod vplyvom alkoholu riadenie svojho vozidla a vo vysokej rýchlosti vyletel na autobusovú zástavku na Zochovej, kde usmrtil 5 mladých ľudí, väčšinou vysokoškolských študentov čakajúcich na autobus na internát. Ďalších ľudí vážne zranil.

Vodič nafúkal 1,6 promile a po nehode sa ešte mal správať agresívne. Jeho spolujazdec, syn vodiča, bol tiež opitý, namerali mu 1 promile. Podľa polície mal vodič nakoniec v krvi viac ako 2 promile. Jazda pod vplyvom alkoholu a nehody spôsobené takouto jazdou sú stále veľkým problémom na našich cestách.

Keď Dušan Dědeček vychádzal z podjazdu na Staromestskej ulici, ručička tachometru mu ukazovala 140 km/hod. Potom dostal šmyk a vrazil na zastávku Zochova približne v rýchlosti 121 km/hod. Do prvého študenta vrazil v rýchlosti 107 km/hod. Rozbehnuté auto zastavil až strom, ktorý je od zastávky vzdialený asi 70 metrov.

Prokurátor podal na Dušana Dědečka obžalobu za obzvlášť závažný zločin všeobecného ohrozenia v nepriamom úmysle. Spis obsahoval 8 zväzkov, mal vyše 2 500 strán. Vo veci bolo vypočutých vyše 20 svedkov, bolo vykonané rozsiahle znalecké dokazovanie a bolo pripravených viac ako 15 znaleckých posudkov. Obžalovanému hrozí trest doživotného väzenia.

Teroristický útok z nenávisti v Bratislave

Len desať dní po tragickej nehode na Zochovej ulici došlo na Zámockej ulici k teroristickému útoku. 12. októbra zaútočil na LGBT kaviareň pod názvom Tepláreň 19-ročný študent Juraj Krajčík, ktorý bol synom bratislavského podnikateľa a kandidáta s rovnakým menom za Harabinovu stranu Vlasť vo voľbách v roku 2020. Dvojnásobnú vraždu nebinárnej osoby Juraja Vankuliča a bisexuála Matúša Horvátha spáchal otcovou zbraňou. Pri útoku poranil aj čašníčku v podniku.

K útoku sa ešte v ten deň večer prihlásil na sociálnej sieti Twitter, kde vystupoval pod prezývkou NTMA0315, ráno už bolo konto nedostupné.

Páchateľ sa krátko po 18.35 postavil niekoľko metrov od vchodu do podniku, do výklenku susedného vchodu budovy, kde čakal desiatky minút. Bol odetý takmer celý v čiernom, s čiapkou na hlave a rúškom na tvári. O 19.09 vytiahol zbraň s laserovým zameriavačom a začal strieľať na osoby pred podnikom, vykračujúc smerom k podniku.

Po ôsmich výstreloch sa vrátil do výklenku, kde si zrejme vymenil zásobník, vrátil sa k obetiam a v streľbe pokračoval niekoľkými ďalšími ranami. Streľbou zasiahol dvoch mužov, ktorí sedeli na lavičke pred podnikom. Jeden padol priamo na mieste, druhému sa podarilo priblížiť k vchodu do podniku, kde ho však útočník dobehol. Páchateľ pri tom do nohy postrelil aj čašníčku podniku.

Polícia spustila po útoku rozsiahlu pátraciu akciu, v rámci ktorej uzavrela viacero ulíc v okolí Palisád, prehľadávala nábrežie Dunaja pri Moste SNP a nasadila člny aj vrtuľník. Nasadení boli príslušníci NAKA PPZ (národná protiteroristická jednotka NAKA PPZ, zásahová skupina NAKA PPZ), príslušníci Útvaru osobitného určenia PPZ a do pohotovosti boli uvedené Pohotovostné policajné útvary Trnava, Nitra a Trenčín.

V spolupráci so Slovenskou informačnou službou sa o 22.32 podarilo zistiť totožnosť páchateľa. Páchateľ prišiel po útoku domov k rodičom, kde si vymenil jednu zbraň za druhú. Rodičia získali vedomosť o skutku ich syna, avšak túto skutočnosť neohlásili polícii. Študent napísal aj list na rozlúčku a potom z domu odišiel s inou zbraňou.

Po útoku vyšlo najavo, že rodina útočníka ho v jeho myšlienkovom svete podporovala. Jeho otec i stará matka žijúca vo Veľkej Británii vystupovali ako stúpenci proruského naratívu, dezinformačných zdrojov a na svojich kontách na sociálnych médiách šírili verejne nenávisť k minoritám, pričom Slovensko označovali za fašistické.

Útočník sa pravdepodobne celú noc potuloval okolo Kramárov a v blízkom lesoparku. Krátko po polnoci totiž komunikoval na Twitteri a na portáli 4chan. Na základe informácií, ktoré polícia zistila, boli počas noci prijaté ďalšie opatrenia na zaistenie bezpečnosti ďalších osôb a objektov, ktoré mohli byť cieľom útoku, pričom išlo predovšetkým o objekty so zvýšeným výskytom osôb židovskej národnosti a osôb z LGBT komunity.

Podľa vyjadrení NAKA z 18. októbra mal byť strelcovým primárnym cieľom premiér Eduard Heger, o deň neskôr bolo medializované, že cieľom mal byť aj bývalý minister školstva, Branislav Gröhling, bývalý premiér Robert Fico a politológ Grigorij Mesežnikov.

Páchateľ bol nájdený mŕtvy nasledujúci deň v ranných hodinách v blízkosti budovy Ministerstva školstva pri Jaskovom rade. Pravdepodobná príčina smrti je strelné poranenie v oblasti hlavy, pričom sa predpokladá samovražda. Rodina ho v tajnosti pochovala 18. novembra.

V deň útoku o 19.39 zverejnil príspevok s hashtagmi #hatecrime #gaybar #bratislava (#zločin z nenávisti #gejbar). O minútu neskôr napísal: „Necítim žiadnu ľútosť, nie je to smiešne?“

Útočník približne päť hodín pred streľbou zverejnil 65-stranový dokument. Ide o rasistický manifest proti židom a LGBTI ľuďom, v ktorom autor vyzýval na násilie voči týmto komunitám. Opisuje aj to, ako sa rozhodol „vykonať operáciu“ proti ľuďom, ktorých považuje za nepriateľov bielej rasy.

Čin vyvolal vlnu pobúrenia medzi občanmi a nasledovalo mnoho vyjadrení podpory LBGTQ+ komunite.

13. októbra sa uskutočnili verejné zhromaždenia na podporu LGBTI komunity na Námestí SNP v Bratislave a na Hlavnej ulici v Košiciach. Aktivisti na Námestí SNP vyzvali vládu, aby bezodkladne zaviedla opatrenia v školstve na podporu pedagógov a vzdelávanie detí k ľudskosti a inkluzívnemu prístupu k životu.

14. októbra sa konal pochod proti nenávisti voči LGBTI komunite, ktorý organizovali Bratislavské kultúrne a informačné stredisko, Nomantinels divadlo, Iniciatíva Inakosť a ďalšie subjekty. Dav sa zišiel na Zámockej ulici pred Teplárňou a neskôr prešiel na námestie SNP, kde podujatie pokračovalo príhovormi rečníkov.

Príhovor mali majiteľ podniku Tepláreň Roman Samotný, prezidentka Zuzana Čaputová, europoslanec a šéf Progresívneho Slovenska Michal Šimečka, Vladimír Šucha z Európskej komisie, primátor Bratislavy Matúš Vallo a bratislavský župan Juraj Droba a komik Fero Joke, ktorého sprevádzali viacerí herci. Na záver mal vystúpenie spevák Adam Pavlovčin. Na podujatí sa podľa odhadov zhromaždilo okolo 15-tisíc ľudí.

15. októbra sa v Bratislave konala demonštrácia s názvom Zostávame v uliciach - Antifašistický pochod mestom. Protest sa najprv začal vystúpením rečníkov na Námestí SNP a neskôr sa dav presunul pred budovu parlamentu.

V novembri 2022 sa konal festival Slovenská Tepláreň. Je iniciatívou Festivalu Pohoda, Romana Samotného z Teplárne a iných partnerov.

18. októbra 2022 denník Pravda informoval, že Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra zmenil definíciu slova „láska“ z „náklonnosť jedného pohlavia k druhému“ na novú definíciu, ktorá neobsahuje pojem pohlavie: „silná náklonnosť k určitej osobe na základe telesnej, duševnej a citovej príťažlivosti“. Ústav ako odôvodnenie okrem iného uviedol: „Veľmi dobre si uvedomujeme obrovskú silu slov, ktorými ako ľudia dennodenne komunikujeme a tým aj konáme.“

Spojené voľby

V sobotu 29. októbra sa na Slovensku konali spojené krajské a komunálne voľby. Volebná účasť bola 43,74 % v krajských a 46,19 % v komunálnych voľbách.

Vyšetrovania a súdy

Aj v roku 2022 prebiehali procesy v súvislosti s vraždou novinára Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej. Ešte 4. marca 2019 bol z ich vraždy obvinený Marian Kočner. V apríli 2019 sa Miroslav Marček priznal, že na Kuciaka a Kušnírovú strieľal, polícia následne obvinila z ich vraždy Mariana Kočnera, Alenu Zsuzsovú, T. Szabóa, M. Marčeka a Z. Andruskóa. 30. decembra 2019 Andruskó dostal 15-ročný trest za vraždu na základe dohody o vine a treste. 13. januára 2020 sa na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku začal proces s obžalovanými. Marček sa priznal k vraždám Kuciaka, Kušnírovej aj podnikateľa Petra Molnára. 3. septembra 2020 senát odsúdil Tomáša Szabóa na 25 rokov. Kočnera a Zsuzsovú oslobodil. 2. decembra 2020 Marček dostal za vraždu Kuciaka, Kušnírovej a Molnára 25-ročný trest.

15. júna 2021 Najvyšší súd SR zrušil rozsudok, ktorým boli Kočner a Zsuzsová oslobodení. Vrátil vec rovnakému senátu Špecializovaného trestného súdu (ŠTS).

28. júna 2021 Kočnera obvinili z objednávky vrážd generálneho prokurátora Maroša Žilinku, špeciálneho prokurátora Daniela Lipšica a prokurátora Generálnej prokuratúry SR Petra Šufliarskeho.

28. februára 2022 na ŠTS v Pezinku sa opätovne začal proces. 25. októbra 2022 Szabó dostal úhrnný trest 25 rokov aj za prípravy vrážd prokurátorov. Rozsudky pre Kočnera so Zsuszovou sa verejnosť mala dozvedieť až v roku 2023.

Počas roka 2022 pokračovali viaceré kauzy, ktoré prerástli až k politickým špičkám. Ich množstvo je také veľké, že bežný občan ich stíhal sotva všetky sledovať. Kauza **Dobytkár** sa začala ešte na jar 2020 po škandalóznom rozdeľovaní dotácií za provízie – štátna

Pôdohospodárska platobná agentúra za úplatky prerozdelila milióny eur z eurofondov, len úplatky presiahli 10 miliónov eur.

Aj kauza **Boží mlyn** sa ťahala ešte z roku 2020, pričom bola na začiatku viacerých veľkých policajných akcií. Akcia Boží mlyn vyplynula z vyšetrovania mafiánskej skupiny takáčovcov, pričom išlo o systém korupcie a organizovaného zločinu v bezpečnostných zložkách, v rámci akcie skončil v putách napríklad aj špeciálny prokurátor Dušan Kováčik.

Kauza **Očistec** sa týkala niekdajších vysokých policajných funkcionárov za vlád strany Smer-Sociálna demokracia. Obžaloba tvrdila, že bola vytvorená zločinecká skupina v polícii, ktorá slúžila Norbertovi Bödörovi. Súčasťou mal byť napríklad aj policajný prezident Tibor Gašpar.

Pokračovala aj kauza **Judáš**, kde ešte koncom roka 2020 polícia zadržala ďalších vrcholných predstaviteľov polície, tajnej služby a finančnej správy, zadržaný bol aj bývalý šéf polície Milan Lučanský. Vo väzbe sa pokúsil o samovraždu, na jej následky aj zomrel 30. decembra 2020. Do konca roku 2022 bolo odsúdených viacero vysokopostavených funkcionárov Slovenskej informačnej služby.

Pokračovala aj kauza **Mýtnik**, ktorá sa týkala utajovaných miliónových IT tendrov na finančnej správe, kde vyhrávali vopred vybrané firmy. Väčšina prípadov z tejto kauzy bola v priebehu roka 2022 na súde. Obvinení boli napríklad prezident daniarov František Imrecze a jeden z najbohatších Slovákov Jozef Brhel, médiami označovaný ako mecenáš Smeru i oligarcha Miroslav Výboh.

Kauza **Farizej** sa do povedomia verejnosti dostala v marci 2021 zatknutím riaditeľa SIS Vladimíra Pčolinského. Podľa obžaloby si spolu so svojim námestníkom Borisom Beňom rozdelili úplatok 40 000 eur. Peniaze pochádzali od konkurzného právnika Zoroslava Kollára a mali byť za to, že si jeho osobu prestane tajná služba všímať. Beňa s Kollárom boli už odsúdení, hlavné pojednávanie v prípade Pčolinského sa nezačalo. Prípad navyše vyvolal mimoriadne napätie v „protikorupčnej“ vládnej koalícii.

NAKA obvinila poslanca NR SR za SME Rodina Martina Borguľu z korupcie ešte na jar 2021. Borguľa bol najprv poškodený – ako obeť vydierania, potom ho však obvinil z úplatkárstva.

Problémy vládnej koalície sa neskončili. Medzi obvinených sa dostal aj priateľ premiéra Eduarda Hegera, Marek Kaňka, bývalý šéf Tiposu spolu s ďalšími 10 osobami a piatimi firmami. Mali sa dopustiť daňových podvodov s pohonnými hmotami.

V kauze **Goliáš** je obžalovaný bývalý špeciálny prokurátor Dušan Kováčik spolu s podnikateľom Petrom Koščom. Ten mal v roku 2016 podplatiť Kováčika za zametenie dvoch káuz týkajúcich sa Košča a ďalšej osoby. Peter Košč je na úteku, D. Kováčik si odpykáva trest 8 rokov za úplatky v kauze Boží mlyn.

Kauza **Súmrak** nadväzuje priamo na akciu Očistec. Polícia sa na jar 2022 zamerala na najvyšších politikov – obvinila predsedu Smeru Roberta Fica, exministra vnútra Roberta Kaliňáka, policajného exprezidenta T. Gašpara i oligarchu N. Bödöra. Spolu mali vytvoriť zločineckú skupinu, ktorá zneužívala svoje postavenie na získavanie aj utajovaných informácií o politických rivaloch. Obžaloba nebola podaná, pre nedostatky v spise pre ktoré prokurátor vrátil prípad na doplnenie.

Medzičasom sa obvinení obrátili na generálnu prokuratúru, ktorá im na základe sporného paragrafu 363 zrušila obvinenia. V novembri generálna prokuratúra dokonca zastavila obvinenia i vyšetrovanie v tomto prípade, vyšetruje sa len únik daňového tajomstva.

V osobitnej kauze **Kaifáš** bol obvinený advokát Marek Para, ktorý zastupoval napríklad Mariana Kočnera i Norberta Bödöra. Podľa obvinení mal pracovať pre zločineckú skupinu okolo Bödöra a Gašpara. Špecializovaný trestný súd koncom roka 2022 obžalobu Paru odmietol a vrátil prokurátorovi.

Na jeseň 2022 sa opäť do médií dostal miliónový škandál ešte z čias spoločnej vlády Smeru, SNS a HZDS. Polícia nazvala akciu **Cold Case** a obvinila troch ľudí, ktorí sa podieľali na nevýhodnom obchode s teplým vzduchom. Ako organizovaná skupina bývalí úradníci z ministerstva životného prostredia a poradca ministra zorganizovali podvod, v ktorom štát prišiel o 47 miliónov eur. Uniknuté informácie naznačujú, že bol s podvodom spojený Ján Slota, ktorý ale nebol zatiaľ obvinený.

Kauza **Vata** – v tomto prípade mala vzniknúť zločinecká skupina na ministerstve vnútra za ministrov R. Kaliňáka a Denisy Sakovej. Tento prípad súvisí aj s nákupmi na ministerstve vnútra. Skupina profitovala z dohodnutých štátnych zákaziek s nadhodnotenými cenami a fiktívnymi faktúrami, išlo minimálne o 17 miliónov eur. Po obvinení 11 ľudí v roku 2021 (väčšina sa priznala), boli obvinenia rozšírené aj na ďalších v roku 2022.

Koncom roka 2021 bola znovu otvorená aj kauza **Gorila**. NAKA obvinila Jaroslava Haščáka z Penty, exministra hospodárstva za stranu ANO, bývalú šéfku Fondu národného majetku Annu Bubeníkovú a ďalšie 4 osoby zo založenia zločineckej skupiny a priania špinavých peňazí. Prípady sa týkajú rokov 2003 až 2006.

Mimoriadne udalosti

V roku 2022 krajinu potrápili najmä povodne. A tiež rozsiahle prívalové dažde, nedostatok pitnej vody, zosuvy pôdy, požiare, únik nebezpečnej látky, poplašné správy, veterná smršť, ktoré opakovane viedli k vyhláseniu mimoriadnych udalostí v mnohých krajoch, pričom najviac postihli obyvateľov Žilinského a Prešovského kraja.

Najčastejším dôvodom vyhlásenia mimoriadnej situácie v roku 2022 boli snehové kalamity. Tiež nedostatok pitnej vody, požiar veľkého rozsahu, havarijný stav mosta, zosuvy pôdy, veterná smršť či únik nebezpečnej látky.

Mimoriadna situácia je obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo majetok. Nie pri každej mimoriadnej udalosti sa vyhlasuje aj mimoriadna situácia.

V Bratislavskom kraji bolo len 13 takýchto udalostí.

Klimatická kríza

Štatistiky sú neúprosné, podľa odborníkov naša planéta každoročne prichádza o 10 miliónov hektárov lesov, počet sladkovodných živočích klesol o 83 percent a stúpol objem odpadu, ktorý produkujeme. Rozsah aktuálnych ekologických problémov dávno presiahol schopnosti jednotlivca, konečne by mali začať účinne postupovať celé krajiny a kontinenty.

Jedným z veľkých problémov je odlesňovanie spôsobené zmenou využitia krajiny hlavne pre poľnohospodárstvo, rozširovanie ľudských sídiel a infraštruktúry. Lesy však ničí aj zmena klímy. Tá prináša sucho, lesné požiare, nárast škodcov. Na Slovensku sú najviac ohrozené nepôvodné smrekové lesy a to lykožrútom, Záhorie je ohrozené suchom.

Odborníci navrhujú chrániť pôvodné lesy a zvyšovať odolnosť hospodárskych lesov. Mali by sme zakladať druhovo a vekovo rozmanité lesy, hospodáriť šetrne s ohľadom na vodu a pôdu. Tieto zásahy by mali byť globálne, nielen na národných úrovniach, a zároveň by vyspelé štáty nemali prispievať k odlesňovaniu v iných častiach sveta.

Ďalším problémom sú fosílne palivá. Hoci vieme už sedem desaťročí, že spaľovanie fosílnych palív a nárast koncentrácie skleníkových plynov spôsobuje otepľovanie, stále nekonáme a nemáme systémové kroky, hoci sme už v bode zlomu.

Zrejme už nezastavíme čierne scenáre, ktoré nám hrozia – už dnes ich vidíme pri požiaroch na Sibíri, v Kalifornii a na iných miestach, rovnako sú prejavom aj obrovské povodne a naopak nedostatok vody na Slovensku, napríklad na Záhorí. Naše územie je vystavované extrémnemu počasiu v podobe extrémnych súch, nadmerných horúčav, čo ohrozuje ľudské zdravie i úrodu. V nasledujúcich desaťročiach nám hrozí oteplenie o päť až šesť stupňov a do roku 2075 strata polovice vodných zdrojov.

Riešením je väčšie využívanie technológií s obnoviteľnými zdrojmi energie – fotovoltické panely, veterná a geotermálna energia a tepelné čerpadlá. Avšak nahradenie fosílnych palív obnoviteľnými zdrojmi nestačí, je potrebné prehodnotiť súčasné nastavenie ekonomického systému, ktorý je založený na extrémnej spotrebe a potrebe nekonečného rastu. Ak neudržíme hranicu oteplenia na 1,5 stupni Celzia, utrpíme nielen environmentálne škody, ale následky budú aj sociálne, ekonomické a politické.

Odpad

Produkcia komunálneho odpadu na Slovensku každoročne rastie. Z dostupných štatistických dát vyplýva, že v roku 2020 vyprodukoval každý Slovák v priemere 433 kilogramov odpadu za rok, teda o 113 kg viac než pred piatimi rokmi. Priemerné množstvo komunálneho odpadu na obyvateľa EÚ bolo v roku 2019 502 kg.

Pomaly začína stúpať podiel recyklovaného odpadu. V roku 2015 sa recyklovalo menej ako 15 percent z celkového množstva, v roku 2020 sa recyklovalo 42 percent. V tomto roku po prvý raz skončila na skládkach menej ako polovica komunálneho odpadu, až 8 percent sa podarilo energeticky zhodnotiť. Na Slovensku sa triedi do farebných kontajnerov a to sklo, papier, plasty, kovy, nápojové kartóny, elektro, batérie, biologicky rozložiteľný odpad a šatstvo. Najviac sa triedia plasty, kovové obaly a sklo.

Od januára 2022 sa na Slovensku zálohujú plastové nápojové fľaše a plechovky, avšak z celkovej hmotnosti uvedenej na trh tvoria plechovky a fľaše len 8 percent, zvyšok plastového a hliníkového odpadu je potrebné triediť. Triediť sme začali aj kuchynský bioodpad. Ten tvorí až 45 percent domáceho odpadu.

Problémom je voľne pohodený odpad, hlavne plasty a cigaretové ohorky.

Od roku 2016 zodpovedajú za triedený zber v obciach výrobcovia, a to nielen za manažovanie, ale aj plné financovanie a vzdelávanie obyvateľov. Podľa odborníkov to prináša dobré výsledky, pretože pred zavedením rozšírenej zodpovednosti výrobcov v roku 2015 sa zrecyklovalo len zhruba 15 percent vyzbieraného komunálneho odpadu, v roku 2020 cez 40 percent.

Keďže skládky odpadu sú miestom trvalého uloženia odpadov, ktoré sa rozkladajú pomaly a dlho, je dôležité sledovať nielen legálne ale hlavne nelegálne skládky. V roku 2020 na Slovensku bolo 111 legálne prevádzkovaných skládok a viac ako 8 000 nelegálnych, teda čiernych skládok.

Sucho

Jedným z hlavných prejavov klimatickej zmeny je sucho, zmenšujú sa predovšetkým zásoby pitnej vody a jej dostupnosť. Krajinu vysušuje intenzívne poľnohospodárstvo, odvodňovanie, odlesňovanie, vysoká spotreba vody ľuďmi v každodennom živote ale aj pri priemyselnej výrobe a ťažbe nerastných surovín. Za nedostatkom vlahy sú aj mierne zimy s nedostatkom vlahy, ubúda snehu. Dôležité sú v tomto prípade adaptačné opatrenia na národnej úrovni. Ide hlavne o vodnú infraštruktúru, ochranu podzemných vôd a akumuláciu vody v krajine.

Vymieranie

Za posledných 50 rokov klesla početnosť rýb na Slovensku až o 70 percent. Podľa červeného zoznamu vyhynulo až šesť druhov rýb, ďalších sedem patrí ku kriticky ohrozeným. Medzi vyhynuté patrí vyza veľká a ďalšie druhy jeseterov, pstruh morský, losos atlantický. Vyza k nám migrovala z Čierneho mora po Dunaji až do Moravy, Hrona či Váhu, lososy zvykli migrovať Dunajcom a riekou Poprad na neresiská v Tatrách.

Viac ako polovica povrchových vôd na Slovensku nie je v dobrom stave. Boli nevhodne upravené, mokrade vysušené, vystavali sa hate, priehrady, malé vodné elektrárne, navyše sú vody znečisťované a nadmerne regulované, ich brehy a dná nesprávne spevňované.

V rámci projektov obnovy mokradí sa plánuje revitalizácia Moravy a prepojenia starých bočných ramien Dunaja pri Bratislave na hlavný tok.

Virtuálny svet a kybernetický zločin

Vojna na Ukrajine priniesla nárast kybernetických útokov. Hrozbám čelia jednotlivci, aj firmy a štátne inštitúcie, pričom hrozby prichádzajú hlavne od ruských a čínskych hackerov. Povedomie o kybernetickej bezpečnosti sa postupne zvyšuje a zabezpečenie sa zlepšuje, stále zaznamenávame úspešné hackerské útoky.

Nárast kybernetických útokov na Slovensku narástol po inváziii na Ukrajinu. Útočili nielen ruskí hackeri na Slovensko, ale aj slovenskí hacktivisti (hackerskí aktivisti) proti Rusku, neraz mimo etických hraníc.

Útoky podnietili štátnu správu, organizácie, energetický sektor a veľké firmy k serióznejšiemu riešeniu bezpečnosti. Z ruskej strany prišli pomerne štandardné útoky ako DoS a DDOS (teda zneprístupnenie alebo veľké obmedzenie dostupnosti webu alebo služby útokom hrubou silou) i pokusy o hackovanie. Konal sa aj väčší počet necielených ransomvérových útokov a viac spear phishingových útokov.

BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ A BRATISLAVA V ROKU 2022

Bratislavský samosprávny kraj

Župa nezaháľala ani v roku 2022. Každej stavbe, či rekonštrukcii, predchádza množstvo procesov, ktoré často trvajú roky. K ich realizácii sú samozrejme potrebné aj financie.

Rok 2022 bol poznačený nielen doznievajúcou pandémiou, ale aj konfliktom na Ukrajine a veľkou infláciou. Napriek tomu sa Bratislavskému samosprávnemu kraju podarilo odovzdať desiatky projektov, vďaka ktorým je náš kraj opäť krajším a lepším miestom pre život. To všetko sa podarilo najmä vďaka výbornej spolupráci so starostami, primátormi a poslancami župného zastupiteľstva.

Doprava

Malokarpatský obchvat je úplne nová župná cesta, ktorá spája diaľničnú križovatku Triblavina s obcou Chorvátsky Grob. Vodičom prináša zlepšenie dopravnej situácie a časovú úsporu, obce zase odbremenení od tranzitnej dopravy, hlučnosti a prašnosti. Sprejazdnený pre motoristov bol v októbri 2022.

Druhý cyklomost cez rieku Moravu spája obec Vysoká pri Morave s rakúskym mestečkom Marchegg. Vďaka novému cyklomostu môžu cyklisti i peší spoznávať krásy kraja a zaujímavé zákutia povodia rieky Moravy. Cyklomost VysoMarch zároveň podporuje cezhraničnú spoluprácu a regionálny rozvoj. V neposlednom rade, prepojením medzinárodnej cyklotrasy železnej opony Eurovelo 13 s rakúskou národnou cyklotrasou Kamp-Thaya-March prispievame k rozvoju cykloturistiky. Nový most má 5-poľovú konštrukciu s rozpätím hlavného poľa 80 m a oboch predpolí 2 × 25 m. Maximálna výška pilierov je 17 metrov a na rieke ostala minimálna plavebná výška 7 metrov. Celková dĺžka mosta je 270 metrov a šírka 4 metre. Otvorený bol v máji 2022.

V prvý deň nového školského roka 2022/23 opäť začala premávať autobusová linka 901 z Bratislavy do rakúskeho Hainburg an der Donau. Po desaťmesačnej pauze bolo jej spustenie dobrou správou hlavne pre množstvo Slovákov žijúcich alebo pracujúcich v rakúskom

pohraničí. Unikátne je, že na financovaní linky sa po dohode spolupodieľajú traja partneri: Bratislavský samosprávny kraj, Hlavné mesto SR Bratislava a spolková krajina Dolné Rakúsko.

Počas roka bolo zrekonštruovaných 16 súvislých úsekov regionálnych ciest a na ďalších 9 úsekoch prebiehali práce. Celkovo ide o bezmála 50 kilometrov komunikácií II. a III. triedy.

Križovatka v Šenkviciach dostala inteligentné dynamické riadenie jednotlivých smerov podľa intenzity dopravy. To znamená, že detektory snímajúce vozidlá a chodcov prispôsobujú signálny plán aktuálnej dopravnej situácii. Jej súčasťou je i meteostanica, ktorá môže najmä v zimnom období zabezpečiť operatívnejší výkon údržby podľa stavu a povrchu vozovky.

Aj v Pezinku majú novú svetelnú križovatku. Križovatka ulíc Myslenická a Grobská bola v minulosti často miestom dopravných nehôd. Vybudovaním svetelnej križovatky sa zabezpečila väčšia plynulosť dopravy a bezpečnosť. Križovatka spája cestu II/502 s cestou III/1083 smer Slovenský Grob.

Správca župných komunikácií prišla pred nedávnom s novinkou na cestách. Ide o inteligentné meteostanice, ktoré nielenže monitorujú aktuálny stav počasia, ale dokážu robiť predikcie.

Vozidlový park správcu komunikácií v Bratislavskom kraji sa rozrástol o osem nových vozidiel. Slúžia na zimnú aj bežnú údržbu.

Školstvo

Záujem o župné stredné školy opäť vzrástol. Stredné odborné školy, ktorých zriaďovateľom je Bratislavský samosprávny kraj, zaznamenali medziročne nárast o takmer 1 000 študentov. Aktuálne študuje na župných stredných školách 21 000 študentov.

Na Ivanskej ceste 21 máme Centrum odborného vzdelávania a prípravy. Modernizácia a rekonštrukcia Strednej odbornej školy technológií a remesiel sa týkala sa objektu budovy združených dielní. Zahŕňala nové funkčné využitie priestoru spojené so zmenou dispozičného riešenia vnútorných priestorov. Vznikol tak nový koncept odborného teoretického a praktického vyučovania výrobných priestorov pre vzdelávacie predmety strojárstvo a ostatná kovospracujúca výroba, strojný mechanik, či spracovanie dreva.

Zároveň boli komplexne zrekonštruované inžinierske siete a pancierové podlahy na prvom poschodí, ktoré slúžia na zabezpečenie plynulého pohybu ťažkých strojov. Nechýba zateplenie obvodového plášťa a strechy.

Centrum odborného vzdelávania a prípravy Hlinícka 1 prešlo tiež modernizáciou. Po úspešnej realizácii stavebných prác na objektoch školy (budova školy a budova kuchyne s jedálňou) sme úspešne ukončili aj proces zabezpečenia materiálno-technického vybavenia interiéru školy v zmysle zmluvy o NFP.

Podobnou modernizáciou prešlo aj Centrum odborného vzdelávania a prípravy Ivanka pri Dunaji. Areál strednej školy v Zálesí prešiel veľkou rekonštrukciou a bude slúžiť budúcim pôdohospodárom a veterinárom. Areál sa premení na moderné a atraktívne zázemie pre štúdium odborných predmetov. Župa tu zrekonštruovala stajne, jazdeckú halu i chovné stanice pre psov. Budú sa tu chovať zvieratá a chýbať nebudú ani kováčske či stolárske dielne.

Komplexne zrekonštruované boli štyri podlažia budovy Centra odborného vzdelávania a prípravy Farského. V celom objekte sa vymenili rozvody kanalizácie a vody, rozvody ústredného kúrenia a elektroinštalácie. Súčasťou bola aj inštalácia sociálnych zariadení (WC, sprchy, WC pre imobilných). Stavebnými prácami sa vybudovali dve prevádzky v novom koncepte pekár/cukrár a mäsovýroba, ktoré majú svoje oddelené výrobné priestory so zázemím, skladmi a pod. Celý objekt je zateplený, vrátane kompletnej výmeny okien, čím sa znížila energetická náročnosť objektu.

Župná hotelovka má revitalizovanú prístupovú cestu. Bratislavský samosprávny kraj modernizuje nielen odbory, ale zveľaďuje aj vnútorné či vonkajšie priestranstvá. Takto boli revitalizované niektoré športoviská a najnovšie sa renovácie dočkali aj prístupová cesta a parkovisko na Strednej odbornej škole Hotelových služieb a obchodu, ktorá je v pôsobnosti BSK a sídli Na Pántoch 9 v Bratislave.

Bratislavský kraj realizoval v Ružinove na Spojenej škole Ostredková revitalizáciu atletického štadióna za takmer 400-tisíc eur. Škola, ktorá sa za svoju existenciu môže pýšiť výchovou desiatok úspešných športovcov a olympionikov, tak môže vďaka novému športovisku vychovať ďalšiu generáciu nových talentov. Vďaka modernému vybaveniu ponúka športovisko podmienky aj na tréning vrcholových športovcov. K dispozícii je bežecký ovál so štyrmi dráhami s tartanovým povrchom. Okrem bežeckých disciplín je súčasťou štadióna aj ihrisko na skok do diaľky, do výšky, trojskok s pieskovými doskočiskami, ako aj ihrisko na vrh guľou, hod oštepom, diskom a kladivom.

Opäť sa konal aj Deň župných škôl. Chemici, kuchári, pekári, informatici, elektrotechnici, kvetinári či kaderníci na jednom mieste. Bratislavský samosprávny kraj opätovne pripravil prezentáciu svojich škôl. Obľúbené podujatie Deň župných škôl v Bory Mall

sa uskutočnilo už po jedenásty raz, a to v piatok 7. októbra 2022 v nákupno-zábavnom centre Bory Mall. Na jednom mieste sa prezentovalo viac ako 50 stredných škôl a gymnázií.

V kraji vzniknú aj nové miesta v škôlkach. Schválené sú projekty za viac ako 30 miliónov eur. Vďaka podpore Integrovaného regionálneho operačného programu sa zrealizuje 23 projektov v celkovej hodnote 33 miliónov eur. Na základe intervencie BSK sa podarilo v IROP presunúť nevyužité prostriedky z prioritnej osi 3 práve na tému budovania kapacít MŠ.

V obciach chýbajú miesta na základných školách. BSK v Bruseli vybojoval až 63 miliónov eur na rozširovanie kapacít. Župa oslovila starostov a pomohla im pripraviť projekty. Výsledkom je, že do konca roka 2023 pribudne v Bratislavskom kraji 214 nových tried. Prvý dokončený projekt z celkového počtu 26, je základná škola v Slovenskom Grobe. Má šesť tried a kapacitu pre 144 žiakov.

Sociálne veci

Špecializované zariadenie pre autistov už máme aj v našom kraji. Klienti starnú, rovnako ich rodičia a blízki, ktorí sa o nich starajú. Dopyt po miestach s celoročnou pobytovou službou je však výrazne vyšší ako ponuka. A to postupne meníme. Z vlastných prostriedkov sme zrekonštruovali jeden z objektov v areáli župného Zariadenia sociálnych služieb Pod hradom v Plaveckom Podhradí. Klienti v ňom budú ubytovaní v jednoposteľových izbách so samostatným sociálnym zariadením. Budú mať k dispozícii dennú miestnosť s východom na terasu a výhľadom na Plavecký hrad, kuchynku, Snoezelen a bezpodnetovú miestnosť.

Prvé zariadenie sociálnych služieb rodinného typu vyrástlo v Častej. Bratislavská župa sa na tento proces dlho pripravovala a je jednou z prvých na Slovensku, ktorá preniesla víziu do reality. Do nového dvojdomu v Častej sa nasťahuje 12 klientov a do deinštitucionalizácie je v súčasnosti zapojených deväť zo štrnástich zariadení BSK.

Klienti budú mať nielen komfortnejšie bývanie, ale poskytovaním sociálnych služieb komunitným spôsobom sa významne zlepší kvalita ich života. Takéto zariadenia sme postavili alebo staviame v Novom Meste, v Rači, v Modre, Dubovej a v Častej.

Župné zariadenie komunitnej rehabilitácie Gaudeamus v Bratislave má novú kruhovú križovatku a parkovisko. Okrem toho Bratislavský samosprávny kraj vytvoril a zrekonštruoval ďalšie priestory pre bratislavskú Školu umeleckého priemyslu Jozefa Vydru.

V kraji funguje aj nová sociálna služba, ktorá monitoruje potrebu pomoci. Ide o náramkové monitorovacie hodinky, ktoré sledujú stav osoby v domácom prostredí a v prípade potreby zabezpečia okamžitú pomoc 24/7. Služba je vhodná pre ľudí, ktorí sa napriek svojmu nepriaznivému zdravotnému stavu ešte vedia o seba postarať, no potrebujú nad sebou istý stupeň kontroly a ich blízki potrebujú mať istotu, že sú počas dňa, ale i noci v poriadku.

Neoddeliteľnou súčasťou adventu sú vianočné trhy. Tento rok sa tým inšpiroval aj Bratislavský samosprávny kraj a pripravil netradičné podujatie. V stánkoch si mohli návštevníci nájsť výrobky klientov župných zariadení sociálnych služieb a žiakov stredných odborných škôl. Výťažok z predaja teda poputoval tým, ktorí to najviac potrebujú.

Zdravotníctvo

Vypracovali sme stratégiu na reštart zdravotníctva. Stratégia identifikuje hlavné výzvy zdravotníctva špecifické pre Bratislavský kraj. Zároveň, komplexne a vizionársky definuje skupinu opatrení a aktivít nielen v rámci kompetencií kraja, ale aj v spolupráci s ostatnými relevantnými subjektami. To všetko v záujme zlepšenia kvality zdravotnej starostlivosti a zdravia obyvateľstva nielen nášho kraja.

Poliklinika Karlova Ves, ktorá je v pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja, rozšírila portfólio ambulancií o novú pneumologickú ambulanciu. Finančne ju dotuje župa.

Na Slovensku na rakovinu krčka maternice zbytočne zomrie viac ako 200 žien ročne. Pritom drvivej väčšine úmrtí by sme mohli predísť očkovaním či pravidelnými prehliadkami. Chceme prispieť k prevencii tohto ochorenia, a preto sme zorganizovali očkovanie proti HPV vírusu. V roku 2022 sme takto očkovali tri krát.

Naše ukrajinské ambulancie významne odbremenili slovenských lekárov. Obyvatelia Ukrajiny, ktorí utekajú pred tamojším vojenským konfliktom, potrebujú zdravotnú starostlivosť. Preto sme v petržalskom zdravotnom stredisku Zrkadlový háj otvorili ambulancie prvého kontaktu. Pracuje tam ukrajinský personál, vďaka čomu odpadá jazyková bariéra a všetky úkony prebehnú rýchlejšie. Je o ne veľký záujem a máme výbornú spätnú väzbu. Vďaka ukrajinskej ambulancii sme uvoľnili kapacity slovenských lekárov, ktorí sa môžu naplno venovať svojim pacientom.

Kultúra

Bratislavský samosprávny kraj dokončil komplexnú rekonštrukciu národnej kultúrnej pamiatky – kaštieľa v Modre. Vzniklo tak unikátne kultúrno-kreatívne centrum pre vinárov, vinohradníkov, umelcov, žiakov, keramikárov, neziskové organizácie, ale i širokú laickú a odbornú verejnosť. Zázemie tu nájdu malé javiskové formy, rôzne výstavy a podujatia, ale bude tu aj vináreň s vlastnou pivnicou a vinotékou.

Donedávna schátraný kaštieľ obnovili do podoby, ktorú si táto unikátna historická pamiatka zaslúži. Obnovili sme strechu, okná a historickú fasádu. Komplexnou obnovou prešli aj vnútorné priestory, ktoré budú slúžiť na kultúrne i vzdelávacie aktivity. Sú bezbariérové s moderným vybavením a každá miestnosť bude mať iné zameranie, čím podporíme aj tradičné remeslá, lokálne produkty i gastronómiu.

Vlajkovou loďou celého projektu je vytvorenie digitálno-dokumentačného centra so študovňou. Vďaka digitalizácii zachovávame kultúrne bohatstvo Malokarpatska a prihraničného rakúskeho regiónu Weinviertel. Snahou BSK je tak harmonicky prepojiť inovácie s tradíciami.

Životné prostredie

Cieľom ekocentra v Stupave je zvýšiť environmentálne povedomie u návštevníkov, ale najmä chrániť vzácne územie a ohrozené druhy fauny a flóry. Návštevníci sa dozvedia veľa zaujímavého o centre, jeho fungovaní, ale aj o živote včielok, ochutnajú med, RAW produkty, ale vyrobiť si môžu aj sviečky a zúčastnia sa ďalších zaujímavých workshopov a diskusií. Napríklad zistia, že rieka Morava predstavuje spoločný výnimočný prírodný fenomén Rakúska a Slovenska, ale aj to, že súčasný nepriaznivý stav viacerých vzácnych prírodných lokalít a nedostatok manažmentových opatrení má za následok neustále zmenšovanie vzácnych habitatov a ohrozených druhov.

Úrad BSK

Kancelária Bratislavského kraja v Bruseli oslávila 20 rokov. Hlavným dôvodom zriadenia kancelárie bola okrem skutočnosti, že vplyv regiónov sa v posledných rokov výrazne posilnil, potreba účasti slovenských regiónov a municipalít na tvorbe európskej regionálnej politiky a participácie na európskych projektoch. V Bruseli pôsobí viac ako 300 regionálnych zastúpení. Ich úlohou je predovšetkým prepájať regionálne priority s politikami EÚ a vstupovať do legislatívnych procesov EÚ, aby v nich boli záujmy regiónov adekvátne reflektované.

Medzinárodný program Interact vstupuje už do svojej štvrtej edície. Európska komisia schválila program Interact IV pre programové obdobie 2021 – 2027. Než sa tak stalo, trvalo

viac ako štyri roky, kým sa všetko zosúladilo. Nastaviť bolo treba obsahové zameranie programu a štruktúru, čo nebolo jednoduché. Stretnutia totiž prebiehali na úrovni Európskej komisie, všetkých členských štátov Európskej únie, Nórska a Švajčiarska. Riadením nového programu bol opätovne poverený Bratislavský samosprávny kraj.

Opäť sa rozbehla Rada partnerstva. Schválená bola Integrovaná územná stratégia aj prvý projektový zámer.

Nadácia Zastavme korupciu hodnotila transparentnosť. Bratislavská župa získala prvé miesto. Župa nakupuje transparentne a takmer všetky nákupy uskutočňuje cez verejné zákazky. V porovnaní s ostatnými krajmi, tak nakupuje oveľa menej tovarov a služieb na priamo a bez súťaže. Zároveň sa kraju darí zabezpečovať vysokú konkurenciu, keďže ponuky mu predkladá nadpriemerný počet uchádzačov.

22. novembra

Ustanovujúce zasadnutie zastupiteľstva BSK

Novozvolení župní poslanci sa zložením poslaneckého sľubu 22. novembra ujali funkcií. Sľub zložil aj opätovne zvolený predseda Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Droba. Bratislavský samosprávny kraj má v aktuálnom volebnom období spolu 53 poslancov.

Za župných poslancov boli za Podunajské Biskupice zvolení Alžbeta Ožvaldová a Martin Kuklovský.

Na svojom ustanovujúcom zasadnutí zastupiteľstvo zvolilo Alžbetu Ožvaldovú opätovne za podpredsedníčku Bratislavského samosprávneho kraja. Novozvolený župan Juraj Droba pripomenul, že zastupiteľstvo BSK prijalo pred piatimi rokmi Programové vyhlásenie, ktoré obsahovalo vyše 100 cieľov, z ktorých väčšina bola splnená.

Prioritou do budúcnosti podľa Juraja Drobu naďalej zostane školstvo, sociálne veci a zdravotníctvo. V aktuálnom volebnom období chce BSK pokračovať v rozbehnutých projektoch i v ambicióznych plánoch. Župa bude naďalej pokračovať v investíciách do svojich škôl s cieľom urobiť z nich modernejšie a atraktívnejšie, v oblasti dopravy chce kraj udržať vysoké tempo rekonštrukcie ciest a rozbehnuté projekty chce kraj dokončiť aj v oblasti kultúry. Vo sfére sociálnych vecí bude župa pokračovať v modernizácii a deinštitucionalizácii služieb a v zdravotníctve bude prioritou zastaviť odliv zdravotníkov do zahraničia.

Mesto Bratislava

Primátorom mesta Bratislava je Ing. arch. Matúš Vallo, ktorý kandidoval vo voľbách v roku 2022 za Team Bratislava, SaS, PS.

Mestské zastupiteľstvo je zákonodarný orgán mestskej samosprávy a je tiež mestským parlamentom (zastupiteľským zborom obyvateľov Bratislavy). Rozhoduje o všetkých dôležitých otázkach, ktoré majú celomestský charakter. Má 45 poslancov, ktorých volia obyvatelia mesta v priamych voľbách na 4 roky. Poslanci vytvárajú poslanecké kluby. Poslancom zastupiteľstva môže byť aj starosta mestskej časti a poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti, nie však primátor.

Mestské zastupiteľstvo zasadá podľa potreby, najmenej však raz za 3 mesiace (v zmysle zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov). Zasadnutia zvoláva a vedie primátor, rokovanie je zásadne verejné a miesto konania je zverejnené v pozvánke.

Na rokovaní môžu vystúpiť občania a občianky Slovenskej republiky so svojimi podnetmi, návrhmi alebo sťažnosťami.

Mestské zastupiteľstvo malo stretnutie v dňoch 24. februára, 31. marca, 7. apríla, 28. apríla, 26. mája, 29. septembra, 15. novembra a 15. decembra.

Mestská rada je iniciatívny, výkonný a kontrolný orgán mestského zastupiteľstva a plní aj funkciu poradného orgánu primátora, koordinuje mestské časti.

Má 30 členov – z toho 10 sa volí z radov poslancov a automaticky sa stávajú členmi 17 starostovia mestských častí a 3 námestníci. V jej zložení sa prihliada na zastúpenie politických strán, politických hnutí a nezávislých poslancov v mestskom zastupiteľstve.

Komisie sú poradné, iniciatívne a kontrolné orgány mestského zastupiteľstva, zložené z poslancov mestského zastupiteľstva a z ďalších osôb zvolených mestským zastupiteľstvom. Komisie nemajú samostatné rozhodovacie kompetencie navonok, sú orgánmi napomáhajúcimi plniť úlohy mestského zastupiteľstva, ktoré im určuje náplň práce a ktorému zodpovedajú za svoju činnosť.

Ich postavenie a zloženie upravuje zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v § 15.

Zastupiteľstvo (zoznam poslancov)

- Mgr. Antalová Plavuchová Lenka
- Mgr. art. Berka Adam
- MUDr. Čahojová Dana
- Mgr. Čupka Matúš
- Ing. Ďurajková Monika
- Ferenčáková Gabriela
- JUDr. Hudáková Petra
- JUDr. Jakubkovič Jana
- Ing. Káčer Juraj
- Mgr. art. Kleinert Dana
- Krajčír Dárius
- Ing. Krúpa Jozef
- JUDr. Ing. Kuruc Martin
- Mgr. et Mgr. Machata Marek
- Ing. Mrva Jakub
- Ing. Pajdlhauser Róbert
- JUDr. Plaváková Lucia, PhD.
- Mgr. Sabo Michal
- Ing. arch. Štasselová Lucia
- Ing. Vagač Matej
- Mgr. Vlačiky Martin, PhD.
- Mgr. Winkler Martin
- Mgr. Zaťovičová Zdenka
- Ing. Augustinič Katarína
- Mgr. Bodnár Kamil
- Ing. Chren Martin
- Bc. Dej Dávid
- Mgr. Dvořák Oskar
- Ing. Hrčka Ján
- Mgr. Jakubčová Lenka
- Jenčík Radovan
- Ing. Karman Ján
- doc. PhDr. Klimovský Daniel, PhD.
- Ing. Kratochvílová Tatiana
- Kuruc Jakub
- Ing. Lamoš Roman
- Mgr. Macko Miroslav
- PhDr. Ožvaldová Alžbeta
- Ing. Patoprstý Martin
- Polakovič Igor
- Bc. Sarlós Adam
- JUDr. Mgr. Uhler Jozef
- MUDr. Vallo Jakub, MPH
- Ing. Vlček Michal
- PhDr. JUDr. Záhradník Branislav

Ostatné zriadené orgány

- Komisia dopravy a informačných systémov
- Komisia finančnej stratégie
- Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov mestského zastupiteľstva
- Komisia pre cestovný ruch a medzinárodnú spoluprácu
- Komisia pre kultúru, médiá a ochranu kultúrneho dedičstva
- Komisia pre ochranu verejného poriadku
- Komisia pre školstvo, vzdelávanie a šport
- Komisia pre správu a podnikanie s majetkom mesta
- Komisia pre životné prostredie a klimatickú zmenu
- Komisia sociálnych vecí, zdravotníctva a rozvoja bývania
- Komisia územného a strategického plánovania a výstavby
- Mandátová komisia
- Mestská rada hlavného mesta SR Bratislavy
- Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy (2022 - 2026)

Magistrát mesta vykonáva odborné, administratívne a organizačné práce súvisiace s plnením úloh mestských orgánov. Na jeho čele je riaditeľ magistrátu.

K úlohám magistrátu patria hlavne činnosti, ktorými zabezpečuje písomnú agendu mestského zastupiteľstva, primátora, mestskej rady a komisií mestského zastupiteľstva, je podateľňou a výpravňou písomností hlavného mesta.

Zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie mestského zastupiteľstva, mestskej rady a komisií mestského zastupiteľstva, po materiálnej, organizačnej a technickej

stránke prípravu a rokovanie mestského zastupiteľstva mestskej rady a komisií mestského zastupiteľstva.

Vypracúva písomné vyhotovenia všetkých rozhodnutí primátora vydaných v správnom konaní a v daňovom konaní, pripravuje návrhy všeobecne záväzných nariadení hlavného mesta a vykonáva všeobecne záväzné nariadenia hlavného mesta, uznesenia mestského zastupiteľstva, uznesenia mestskej rady, rozhodnutia primátora, príkazy riaditeľa magistrátu a kontroluje ich dodržiavanie, usmerňuje metodicky a odborne rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené hlavným mestom.

Zabezpečuje správu majetku hlavného mesta, plnenie samosprávnych funkcií celomestského charakteru a plnenie úloh štátnej správy prenesených na hlavné mesto.

Hlavné mesto SR Bratislava zriaďuje, alebo má majetkovú účasť vo viacerých organizáciách. Ich cieľom je poskytovať dôležité služby pre obyvateľov mesta, kvalitne, efektívne a transparentne.

Rozpočtové organizácie, napríklad zariadenia pre seniorov, základné umelecké školy, centrá voľného času a iné sociálne služby.

Príspevkové organizácie pôsobia v oblasti kultúry, športu, prírody a zelene, a rozvoja mesta.

Obchodné spoločnosti mesta sú podniky s majetkovou účasťou mesta vykonávajúce najkomplexnejšie činnosti na území Bratislavy - ako je napr. odvoz odpadu, prevádzka mestskej hromadnej dopravy, vodovodov a kanalizácií atď.

Bratislava v roku 2022

Hlavné mesto prežilo náročný rok, keď pandémiu koronavírusu vystriedala vojna na Ukrajine. Napriek tomu sa stihlo urobiť v Bratislave množstvo vecí.

V januári bola spustená parkovacia politika a postupne sa do nej zapájali ďalšie a ďalšie zóny. Taktiež sme zaviedli zber kuchynského odpadu do všetkých mestských častí, čo boli dve mimoriadne dôležité zmeny vo fungovaní mesta.

K ďalším pozitívam magistrát radí aj zmeny vo verejnom priestore. Bol sprístupnený nový multifunkčný park v Karlovej Vsi, verejný priestor na nábreží Dunaja na petržalskej strane bol obnovený a rekonštrukcia Michalskej veže sa blíži do finále. Po dlhých rokoch bola sprístupnená Kochova záhrada v Starom Meste.

Obnovou prešlo aj Hodžovo námestie či priestor pred Hlavnou stanicou, ktorý bol nanovo vydláždený a doplnený o mobiliár, ktorý celé územie skultúrnil,

Vojna na Ukrajine

Pre ľudí prichádzajúcich z Ukrajiny, sa mestu v spolupráci s partnermi podarilo vytvoriť Asistenčné centrum pomoci na Bottovej. Okrem potrebných administratívnych služieb tam našli aj ponuku kurzov slovenského jazyka.

Mesto tiež otvorilo nové pracovisko Mestskej polície priamo v Pentagone vo Vrakuni a v spolupráci s mestskou firmou OLO aj prvé mestské centrum opätovného využitia vecí – KOLO.

Nedostatky v rámci zavádzania parkovacej politiky magistrát priznáva a chce systém vylepšiť. Je tŕňom v oku mnohým obyvateľom mesta, ktorý parkovaciu politiku kritizujú a spochybňujú.

Výstavba predĺženia Petržalskej električkovej trate taktiež nejde podľa plánu. Ďalšou vecou, v ktorej má magistrát sklz, je budovanie cyklotrás.

Sľub, že vznikne 24 kilometrov segregovaných cyklotrás nebol naplnený, vzniklo 17 kilometrov novej cyklistickej infraštruktúry, z toho 6 kilometrov tvorí najbezpečnejší typ, samostatné cyklotrasy. Mesto má pripravenú technickú dokumentáciu pre dvanásť trás a cyklo plánuje ďalej rozvíjať.

Zavedenie parkovacej politiky

V januári magistrát spustil dlho očakávanú mestskú parkovaciu politiku, Bratislavský parkovací asistent (PAAS), v prvých troch lokalitách, Tehelné pole v Novom Meste, Dvory 4 v Petržalke a Krasňany v Rači. Postupne sa do nej zapájajú ďalšie zóny.

Bratislavčania, ktorí v prvých regulovaných zónach PAAS bývajú, vyjadrujú s regulovaným parkovaním spokojnosť. Podľa prieskumu je 80 percent obyvateľov Dvorov IV s PAASom spokojných, potvrdili, že sa im parkuje lepšie a majú viac voľných parkovacích miest, zverejnil magistrát.

Magistrát priznáva určité nedostatky v systéme. PAAS je dôležitá reforma, ktorú Bratislava potrebovala a podarilo sa ju v prvých zónach úspešne zaviesť, no niektoré detaily sa musia zmeniť, aby boli pravidlá prehľadnejšie a systém v praxi jednoduchší.

Rekonštrukcia SNG

Jednoznačne najväčšou udalosťou na poli kultúry bolo dokončenie rekonštrukcie Slovenskej národnej galérie. Samotná obnova Premostenia a Vodných kasární a vybudovanie nového depozitárneho domu, ktoré boli len súčasťou veľkého projektu rekonštrukcie podľa návrhu architektov Martina Kusého a Pavla Paňáka, trvala sedem rokov a vyžiadala si investície vo výške 75,5 milióna eur. Ďalších 3,45 milióna eur bude potrebných na vybavenie interiérov.

Podľa odborníkov vynovená Národná galéria je stavbou, vďaka ktorej sa môže Bratislava porovnávať s Prahou či Viedňou. Podľa generálnej riaditeľky SNG Alexandry Kusej je to najväčšia kultúrna stavba, ktorú sme začali a dokončili po revolúcii. Verí, že rekonštrukcia národnej galérie sa stane referenčným rámcom. Je to veľmi pekný príklad všetkým tým, ktorí hovoria, že socialistické budovy sa nedajú opraviť, sú schátrané, hrozné, treba ich zvaliť, lebo nič iné s nimi nemožno urobiť. Ale tu je jasný dôkaz, že keď chceme, tak ich dokážeme oživiť.

Počas roka 2023 plánuje galéria postupne sprístupniť stále expozície, kinosálu, knižnicu, ale aj galerijné kníhkupectvo či kaviareň.

Zbúranie Istropolisu

Istropolis na Trnavskom mýte nemal také šťastie ako SNG a šancu na nový život nikdy nedostal. V januári developer Immocap začal s demontovaním jeho mramorového obkladu a do konca roka ho zbúral spolu s výškovou administratívnou budovou bývalého Domu odborov.

Istropolis tak pribudol na zoznam ikonických stavieb ako PKO či amfiteáter na Búdkovej ceste, o ktoré Bratislava prišla. Podľa historičky architektúry Henriety Moravčíkovej sme stratili sme jednu historickú vrstvu, ktorá nám bude chýbať a ktorú nemožno nahradiť ničím iným.

Developer aktuálne pracuje na územnom rozhodnutí, ktoré by chcel získať počas roka 2023. Na mieste bývalého Istropolisu plánuje vybudovať Nový Istropolis. V ňom ráta aj s novým kultúrno-spoločenským centrom, s dvoma obytnými budovami, troma administratívnymi budovami či kongresovým hotelom.

Rekonštrukcia Michalskej veže

Komplexná rekonštrukcia poslednej zo štyroch pôvodných mestských brán stredovekého opevnenia sa blíži k záveru. V polovici decembra 2022 bol odstránený posledný

kus vonkajšieho lešenia a v súčasnosti sa dokončujú práce v interiéri. V priebehu budúceho roka 2023 bude veža sprístupnená verejnosti.

Obnova približne 51 metrov vysokej Michalskej veže, ktorá sa začala v júli 2021 a ktorej náklady boli projektované na približne 1,56 milióna eur, zasiahla celý objekt – v exteriéri boli obnovené a doplnené všetky kamenosochárske a ozdobné prvky vrátane sochy sv. Michala Archanjela z polovice 18. storočia, dvoch zvonov, ciferníkov hodín, všetkých kamenných a reliéfnych prvkov i olovenej tabule nad bránovým vchodom. Okná nahradili repliky pôvodných barokových okien, obnovili sa fasády.

Na vežu sa už vrátili zvony ako aj zreštaurovaná a pozlátená sochu Archanjela Michala bojujúceho s drakom z 18. storočia. Do jej útrob bola umiestnená nová časová schránka s odkazom pre ďalšie generácie. Okrem niektorých pôvodných dokumentov do nej vložili na základe výsledkov verejného hlasovania sklenené kapsuly so semenami stromov, vzorku pôdy či med. Súčasťou časovej schránky sú aj dve básne od autorov Mily Haugovej a Ivana Štrpku, listina MMB a listina so zoznamom poslancov Mestského zastupiteľstva a Mestskej rady Bratislavy v rokoch 2018 až 2022. Tiež medená tabuľka s menami ľudí, ktorí sú zodpovední za rekonštrukciu Michalskej veže.

Výstavba električkovej trate v Petržalke

V dôsledku externých príčin - nárastu cien energií a stavebných materiálov - boli na niekoľko mesiacov pozastavené stavebné práce na dôležitom projekte v Bratislave, na výstavbe druhej etapy električkovej trate v Petržalke v úseku od Jungmannovej po Janíkov dvor.

V lete po ťažkých a komplikovaných vyjednávaniach sa mestu podarilo dosiahnuť so zhotoviteľom dohodu a podpísali dodatok k zmluve, ktorý hovorí o úprave cien v súlade s usmernením ÚVO tak, aby reflektovali zdražovanie materiálov. Po podpísaní dodatku sa v polovici augusta práce na električkovej trati opäť rozbehli.

Aj keď magistrát deklaruje, že robí maximum, aby projekt napredoval, primátor Bratislavy Matúš Vallo potvrdil, že pôvodne plánovaný termín, teda koniec roka 2023, nebude dodržaný. Stavbu by mali ukončiť v roku 2024.

V hre je aj uplatnenie si zmluvnej pokuty voči stavebníkovi za nedodržanie termínu druhého míľnika. Ten mal pôvodne dosiahnuť v druhej polovici novembra, avšak nestalo sa tak. Niektoré práce sú hotové na 25 či 44 percent, niektoré však na nula percent.

Výstavbu trate za vyše 70 miliónov eur bez DPH v úseku Bosákova - Janíkov dvor spustili minulý rok koncom novembra. Väčšina nákladov má byť hradená z eurofondov. Mesto deklarovalo, že nevyužité eurofondy neprepadnú, ale budú použité na iné projekty.

Zber kuchynského odpadu

Bratislava má podľa zákona povinnosť na svojom území zaviesť oddelený zber kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu z domácností najneskôr do 1. januára 2023. Na konci roka 2022 bolo do jeho zberu, ktorý spustili už vo všetkých mestských častiach, zapojených 90 percent domácností rodinných domov a zhruba 56 percent pri bytových domoch.

Tento druh odpadu triedi už viac ako 140-tisíc domácností. Snahou mestskej organizácie Odvoz a likvidácia odpadu (OLO) v roku 2023 bude zvýšiť počet zapojených domácností.

Projekt bol pre OLO logisticky aj komunikačne najväčšou výzvou tohto roka, priznal aj predseda predstavenstva OLO Ivan Sokáč.

OLO predpokladá, že od zavedenia projektu v októbri 2021 do konca roka 2022 obyvatelia odovzdajú do zberu viac ako 4 000 ton kuchynského bioodpadu. Z doterajších analýz kuchynského bioodpadu a zmesového komunálneho odpadu podľa OLO vyplýva, že obyvatelia hlavného mesta pristupujú k triedeniu zodpovedne. Napríklad v Lamači, v prvej zapojenej mestskej časti, prítomnosť odpadu z kuchýň v zmesovom komunálnom odpade výrazne klesá.

V roku 2023 budú taktiež pokračovať práce na projekte vybudovania vlastného zariadenia na spracovanie kuchynského bioodpadu. Pre mesto Bratislava je dôležité, aby malo vlastné zariadenie, ktoré dokáže spracovať biologicky rozložiteľný odpad na kvalitný produkt, ktorý budeme vedieť využívať aj na území mesta na zlepšenie podmienok v boji s klimatickou krízou.

Volebná smršť

Koncom októbra Bratislavčania spolu s ďalšími obyvateľmi Slovenska zažili spojené komunálne a regionálne voľby. Počas nich si po prvý krát v histórii volili nielen starostov a nové obecné zastupiteľstvo ale aj predsedov samosprávnych krajov a krajských poslancov. V Bratislave to znamenalo, že okrem primátora hlavného mesta a mestského zastupiteľstva si volili aj starostov jednotlivých mestských častí ako aj mieste zastupiteľstvá.

Primátorskú stoličku znovu získal Matúš Vallo, ktorý kandidoval za Team Bratislava a strany Progresívne Slovensko a SaS, so ziskom 60.2 percent hlasov. Doterajší starosta Nového

Mesta Rudolf Kusý, ktorý bol hlavným protikandidátom primátora Valla, skončil druhý s výraznou stratou, 27,7 percent hlasov. Kandidoval za strany Sme rodina, KDH, Za ľudí, Dobrá voľba a umiernení a Szövetség – Magyarok.

Navyše Kusý aktuálne čelí obvineniu z obzvlášť závažného zločinu prijímania úplatku. Podľa polície si mal bývalý starosta v septembri 2022 cez sprostredkovateľov vyžiadať úplatok vo výške 150-tisíc eur od developera za vydanie územného rozhodnutia na výstavbu dvoch bytových domov v lokalite Vlárska na bratislavských Kramároch.

Kusého na poste starostu Nového Mesta vystriedal zakladateľ Zelenej hliadky a kandidát Teamu Vallo Matúš Čupka. V Starom Meste zvíťazil komunálny politik a aktivista Matej Vagač. Nominovala ho strana PS v koalícii s Teamom Bratislava. Tretím starostom za Team Bratislava sa stal Igor Polakovič v Lamači.

Starostovskú stoličku obhájili aj Martin Chren v Ružinove, Michal Drotován v Rači, Dana Čahojová v Karlovej Vsi, či Ján Hrčka v Petržalke.

V komunálnych voľbách, ktoré sa konali 29. októbra, uspel nielen staronový primátor, ale aj jeho strana Team Bratislava, ktorá postavila 124 kandidátov na miestnych a mestských poslancov. Získala celkovo 106 mandátov, čo je 85-percentná úspešnosť. Ovládla tak mestské ako aj miestne zastupiteľstvá, a stala sa tak najsilnejšou v hlavnom meste. V spojení so stranami Progresívne Slovensko a SaS bodovala aj vo voľbách v zastupiteľstve Bratislavského kraja. Trojkoalícia získala 28 poslancov z 53.

Ako sa menila Bratislava v roku 2022

Posledným dvom rokom dominovala pandémia koronavírusu COVID-19, ktorá zásadne ovplyvnila akékoľvek úvahy o rozvoji mesta či financovaní mnohých projektov. Na začiatku roka 2022 sa začalo zdať, že sila vírusu poklesla a situácia sa pomaly začne zlepšovať. Vzápätí však prišiel ďalší šok v podobe vojny, energetickej krízy a masívnej inflácie. Tieto javy predstavujú obrovskú výzvu pre najbližšiu budúcnosť Bratislavy.

Aj na základe vyššie popísaných dôvodov sa zaužívalo slovo „multikríza“. Dôsledky vojny či inflácie postihli všetky ekonomické odvetvia aj časti spoločnosti. Bratislava, ktorá bývala v minulosti kvôli ekonomickej sile tradične imúnna voči mnohým šokom, bola tentokrát výrazne zasiahnutá. Okrem na prvý pohľad viditeľných dôsledkov, ako je zvýšená prítomnosť

ľudí z Ukrajiny či zatvorených zariadení kvôli vysokým cenám energií, to bolo spomaľovanie výstavby, rozvoja verejných i súkromných projektov a problémy s financovaním samosprávy.

Krízy sa dotkli aj developmentu. Kombinácia inflácie, rastúcich úrokových sadzieb a neistoty na trhu, spojenej s neistými výhľadmi do budúcnosti, má za následok, že sa radikálne spomalil rast cien nehnuteľností. Po predchádzajúcich rokoch, kedy bol štandardom aj vyše pätinový nárast cien bytov, sa teraz hovorí o zastavení rastu – dokonca o poklese. Viacerí developeri preto pozastavili predaje a podobne ako všetci ostatní vyčkávajú, ako sa situácia v prípade energií, inflácie či konfliktu vyvinie. Viacerí analytici upozorňujú, že dostupnosť bývania sa v každom prípade zhorší (kvôli drahším hypotékam) a kupovať byty ako investíciu sa v súčasnosti neoplatí.

V prípade kancelárskych nehnuteľností bolo v poslednom roku možno pozorovať opatrné náznaky, že masívny rozvoj nových kapacít je už tiež minulosťou. Hoci aj naďalej sa realizujú viaceré veľké kancelárske schémy (aktuálne patria k najvýznamnejším Nové Apollo od HB Reavis, Eurovea II od J&T Real Estate alebo The Mill od Immocap), zdá sa, že investori sa snažia v maximálnej miere preorientovať na bývanie. To je prípad HB Reavis, ktorý bol tradične developerom kancelárskych a komerčných nehnuteľností. Časť pripravovaných kancelárií v downtowne však chce nahradiť bytmi. To isté zvažuje JTRE v prípade East Tower v Eurovea City.

V najbližších rokoch prirodzene pribudnú nové komplexy – Sky Park Tower od Alto Real Estate, Klingerka III od JTRE, Nový Istropolis od Immocapu, Palma od Corwinu a ďalšie – pri súčasnej obsadenosti kancelárií na úrovni približne 11,6% je to však viac než dosť. Pozitívom je, že firmy sa po krátkej neistote počas pandémie vracajú do kancelárií, keďže pochopili, že práca z domu nie je dlhodobo udržateľná cesta pre väčšie tímy a spoločnosti. Ide o nutné zlo v prípade choroby alebo – čo možno nastane v blízkej dobe – vysokých cien energií.

Tvrdo na situáciu dopláca samospráva, ktorá nie je schopná tak dynamicky reagovať na zvyšujúce sa ceny v dôsledku inflácie či rastu cien materiálov. Boli potrebné až legislatívne zmeny, aby vedeli verejné inštitúcie pokračovať v realizácii projektov, ktoré mali v rámci verejných obstarávaní zadefinované dnes už absolútne nereálne ceny. Najvýraznejším príkladom je výstavba električkovej trate v Petržalke. Výstavba dlho očakávaného projektu sa v lete takmer zastavila, čo odsunulo dátum dokončenia. Hoci sa ku koncu leta práce opäť obnovili, opäť to nebolo bez problémov.

Jednotlivé krízy citeľne ovplyvnili ďalšie plánovanie na úrovni mesta. Z ničoho nič sa v meste objavili desaťtisíce ľudí, utekajúcich pred vojnou. V tomto smere treba oceniť pohotovú reakciu Hlavného mesta, súkromných firiem aj obyvateľov Bratislavy. V krátkom čase bolo zriadené veľké centrum pomoci pre utečencov a utečenkine, ktoré pomáha ľuďom s ich pobytom na Slovensku. Tisíce z nich sa rozhodli už v slovenskej metropole zostať natrvalo. Do budúcna to predstavuje výzvu, ale aj príležitosť pre obohatenie Bratislavy a miestnej komunity.

Horšie to už dopadá na verejné financie. Najmä vláda sa usiluje o zvládnutie problémov, no spôsob, aký si vybrala, nie je najšťastnejší. Financie pre zlepšenie finančnej situácie rodín získala na úkor samospráv, vrátane Bratislavy. Do budúcna tak mesto príde o desiatky miliónov, ktoré v kontexte už tak napätého rozpočtu budú extrémne chýbať. Bratislava sa môže nateraz rozlúčiť s realizáciou viacerých projektov, na ktoré nebude mať k dispozícii externé financovanie, napríklad z eurofondov.

Slovenská metropola pokračovala aj v roku 2022 vo svojej transformácii na modernejšie a atraktívnejšie európske veľkomesto. Jedným z dlhodobých problémov Bratislavy je, že sa vyvíja do istej miery náhodne, bez ucelenej a kvalitne spracovanej stratégie. V minulosti síce vznikali materiály typu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR), dokonca boli aj celkom kvalitné, v praxi sa to ale veľmi neprejavilo. Pre jednotlivé vedenia mesta išlo len o rámcový dokument, ktorý potrebovali na to, aby získali peniaze na realizáciu investičných projektov.

Staronové vedenie Bratislavy bolo konfrontované s povinnosťou pripraviť nový PHSR. Zvolilo však odlišný prístup – namiesto technického dokumentu, ktorý vznikol v úzkom kruhu niekoľkých odborníkov, pristúpilo ku vzniku komplexnejšieho materiálu, na ktorom participovalo pomerne dosť ľudí. Nový rozvojový program, nazvaný Bratislava 2030, má byť vďaka tomu kvalitnejší a predovšetkým oveľa lepšie prijatý, čo má zvýšiť šance na jeho implementáciu.

Podľa strategického plánu má Bratislava v roku 2030 byť zelenšia, disponovať väčším počtom nájomných bytov, byť „15-minútovým mestom“, ovplyvňovať stavebný rozvoj vo svojej metropolitnej oblasti, podporovať kultúru a mať vysokokvalitné verejné priestory. Na tieto ciele má ísť 1,86 miliardy eur.

Bratislava 2030 sa venuje takmer výlučne len témam, ktoré sú v kompetencii Magistrátu a mestských podnikov. Pri nastavovaní stratégie hlavného mesta na celé desaťročie sa však nemožno vyhnúť ďalším stupňom verejnej správy – mestským častiam, samosprávnemu kraju

a predovšetkým štátu. Naozaj lepšia Bratislava potrebuje špičkové škôlky, školy, nemocnice, kongresové centrum, potrebuje lákať investorov, mať priaznivejšie podnikateľské prostredie, poskytovať kapitál startupom, získať stabilné financovanie na vyššej úrovni a otvárať pre výstavbu brownfieldy, ktoré dnes čelia environmentálnej záťaži. A to bez týchto aktérov nepôjde.

Posledný rok v čoraz silnejšej miere ukázal, do akej miery je budúcnosť Bratislavy závislá od podpory celého štátu. Hlavné mesto potrebuje rozsiahle zmeny v legislatíve, financovaní, priamej podpore vo forme investícií, ale aj verbálnej priazni. Metropola je síce v prepočte na kúpnu silu či produktivitu práce zďaleka najvýznamnejším mestom na Slovensku, schopným medzinárodnej konkurencie. Inak však je, ako sa už dlho hovorí, „chudobným mestom bohatých ľudí".

Nedá sa povedať, že by určité zmeny mestu nepomohli. V tomto roku bol konečne schválený dlho očakávaný Stavebný zákon, resp. Zákon o výstavbe a Zákon o územnom plánovaní. Predkladatelia hovoria o revolučných zmenách v doterajších procesoch, ktoré sa odrazia v rýchlejšom povoľovaní výstavby, eliminovaní politického zasahovania do konaní, automatizácii a elektronizácii či zvýšení významu územného plánovania. To má získať ucelenejšie pravidlá a teoreticky sa otvára cesta pre zvýšenie kontroly mesta nad situáciou v zázemí.

Hlavné mesto bojuje s mestskými časťami o záväzné stanoviská. Ledva-ledva sa podarilo zabrániť kolapsu pamiatkovej ochrany. A ani nová legislatíva nebude imúnna voči velikášskym plánom, ktoré chce štát realizovať v oblasti podpory nájomného bývania. Vysokí predstavitelia vlády a vládnucich politických strán sa totiž nechali počuť, že v dotyku s Bratislavou má vzniknúť satelitné mesto pre desaťtisíce ľudí – a to už veľmi skoro, hoci tomuto kroku chýba akákoľvek koncepcia.

Štát nebol nápomocný ani v oblasti zlepšenia financovania mesta. Práve naopak – ako už bolo zmieňované, niektoré vládne plány budú realizované z peňazí samospráv, čo sa tvrdo dotkne Hlavného mesta aj mestských častí. Primátor Matúš Vallo oznámil, že Bratislava príde možno až o 50 miliónov eur, teda minimálne o osminu rozpočtu. Výsledkom nemusí byť len odkladanie projektov, ale teoreticky aj drastické škrty vo verejnej doprave – a to práve v období, kedy treba MHD podporovať čo najviac.

Štát nie je schopný otvorene sa postaviť za záujmy Bratislavy a ani uplynulý rok na tom nič nezmenil. Politická reprezentácia pritom odkazuje na medziregionálne rozdiely a tvrdenie,

že iné časti Slovenska potrebujú podporu oveľa viac. Podprahovo však ide aj o dôsledok politických animozít medzi jednotlivými stranami a výsledky komunálnych volieb, v ktorých staronové vedenie prevalcovalo väčšinu vládnych aj opozičných strán. Výsledkom takéhoto prístupu bude celkové zaostávanie celej krajiny, ktorej bude chýbať aspoň jedno excelentné mesto, schopné udržať talent a lákať firmy s vyššou pridanou hodnotou.

Posledné roky priniesli dynamický rozvoj oblasti medzi Karadžičovou a Košickou ulicou, pričom rozvoj sa postupne rozťahuje aj východným smerom – po, resp. až za Bajkalskú – a južným smerom na pravý breh Dunaja. Konečne sa tak napĺňa dávno nastolená vízia vzniku nového centra mesta východne od toho pôvodného. Tak ako sa v minulosti predvídalo, tento vývoj je spojený aj s výstavbou výškových dominánt. Bratislava získala štvrť na spôsob amerického downtownu, pričom sa táto oblasť vypĺňa novými a novými projektami.

Rok 2022 bol v tomto smere v mnohých ohľadoch výnimočný. Plnú výšku 160 (168) metrov dosiahol prvý bratislavský mrakodrap Eurovea Tower, súčasť projektu Eurovea II od JTRE. Z veže sa stala obrovská dominanta nábrežia aj celej Bratislavy. Dokončená bola najvyššia rezidenčná budova mesta, Klingerka so 115 metrami opäť od JTRE (hoci po architektonickej stránke možno sotva hovoriť o prínose). Prvá výšková budova z aktuálnej vlny budovania veží bola nominovaná na Cenu za architektúru (CE ZA AR), Discovery Residence od RMC Properties Slovakia a architektonickej kancelárie Pantograph.

Azda najdôležitejšou novinkou je však fakt, že verejnosť a s ňou aj mesto si konečne akoby uvedomili, že výškové budovy nie sú krutý zásah do tradičného obrazu Bratislavy. Práve naopak, ide o súčasť novej identity metropoly, čo je potrebné rozvíjať a kultivovať. Dôsledkom zmeny prístupu je zverejnenie urbanistickej štúdie výškového zónovania, ktoré sa už nesnaží vznik výškových budov vyslovene potláčať. Namiesto toho im vymedzuje určité územie, v ktorom sa majú veže koncentrovať, pričom sa má dbať na celkové vyznenie panorámy. To znamená, že sa bude prihliadať na výšku budov tak, aby vznikla atraktívna gradácia smerom k najvyššej dominante.

Štúdia má ešte ďaleko od toho, aby bola záväznou súčasťou Územného plánu. Pre časť investorov je však potvrdením, že aj do budúcna možno počítať s rozvojom výškových budov a možno aj mrakodrapov. Zdá sa, že nové veže by okrem už dnes existujúceho downtownu mohli vznikať na pravom brehu Dunaja v Novom Lide, lokálne dominanty zas v centre Petržalky, v Matadorke, na Trnavskom mýte, na Patrónke či pri Kuchajde.

Je zrejmé, že nová výšková zástavba ešte bude v Bratislave pribúdať. V realizácii alebo tesne pred ňou sú ďalšie projekty (Sky Park Tower, Metropolis, Klingerka II a III, Zwirn, Portum, The Mill, Jégého Alej V), na rysovacích doskách sú ďalšie schémy (hneď niekoľko veží od HB Reavis, Ister Tower, nová centrála ZSE, vežiaky od Immocapu či Strabagu, Nový Istropolis) a očakávané je predstavenie podoby Southbanku od Penta Real Estate. Naostatok, JTRE naznačilo, že zvažuje výstavbu 250 metrov vysokého mrakodrapu na mieste projektu East Tower. Mesto by tak získalo jednu z najvyšších budov v Európskej únii.

Vývoj Bratislavy bol v poslednom roku aj naďalej protichodný. Na jednej strane vidno viaceré tendencie, ktoré sú už dlhodobo hlásané ako recept na vyššiu kvalitu života: zahusťovanie, revitalizácia brownfieldov, rozvoj verejnej dopravy či vyššia miera mixovania funkcií, na druhej strane sú tu aj procesy, ktoré ohrozujú jednotlivé úspechy. Metropola aj naďalej obrastá sériou predmestí, ktoré sú záťažou na dopravu, financie a životné prostredie. Očakávaný je vznik viacerých nákupných centier či zón. O budúcnosť individuálnej automobilovej dopravy sa zas zvádzajú prudké boje.

Hoci sa rast cien bývania spomalil, dostupnosti to nijako nepomohlo. Práve naopak, táto sa bude priebežne len zhoršovať. K rastúcim hypotekárnym útokom sa pridá pokles počtu rozostavaných bytov. Hlavné mesto totiž podľa dostupných údajov vydáva menší počet kladných záväzných stanovísk na nové byty ako v minulosti. Naostatok, prítomnosť ukrajinských hostí má za následok, že rastú ceny podnájmov. Pokiaľ si Bratislava zachová atraktivitu pre migrantov (hoci len zo Slovenska), riešením pre mnohých bude bývanie za hranicami mesta v satelitných obciach.

Údajné nové satelitné mesto v zázemí Bratislavy s 20-tisíc bytmi obyvateľmi by mohol byť projekt Park City Triblavina. Má ísť o urbanizáciu priestoru medzi Čiernou vodou a diaľnicou D1, a to bez adekvátneho napojenia na kapacitnú verejnú dopravu, s otáznym urbanistickým riešením a pri existencii obrovských disponibilných plôch pre výstavbu priamo v meste. Ak sa naozaj tento projekt bude realizovať, pôjde o obrovskú chybu.

Nie je to však len Park City. Nové štvrte vznikajú aj v obciach pozdĺž celého okruhu D4 a v obciach popri rýchlostnej ceste R7. Nie je preto prekvapením, že developeri majú chuť rozvíjať podporné funkcie pre obyvateľov takýchto štvrtí, teda ľudí na autách: mesto môže získať hneď niekoľko retailových parkov. Namiesto posilňovania mestského života, pouličného maloobchodu a utlmovania expanzie koncentrovaného retailu tak bude Bratislava prichádzať o

obrovské množstvo ľudí aj energie. Medzičasom sa v meste len pomaly rozširujú zóny regulovaného parkovania a nepodarilo sa okamžite zaviesť zákaz parkovania na chodníkoch.

Vyvážiť to má transformácia brownfields, teda bývalých priemyselných zón. Okrem Mlynských nív, kde sa postupne premieňajú jednotlivé pozemky, sa veľké transformácie očakávajú v areáli Palmy alebo Matadorky. Tu predstavila firma OXIO ambiciózny zámer novej polyfunkčnej štvrte s bytmi, kanceláriami, vežami, upravenými industriálnymi priestormi či školou. K výstavbe sa schyľuje aj v centre mesta, kde chce Alto Real Estate vyplniť okolie Fazuľovej, a zdá sa, že výstavba začne konečne meniť okolie Istrochemu, kde aktuálne prebieha súťaž pod gesciou Penta Real Estate.

K pozitívnym správam patrí aj posun v prípade výstavby v centre Petržalky, kde IURIS začal marketovať prvú etapu projektu SOHO. Takisto azda nastal posun v prípade centra Ružinova, kde azda konečne zaniknú ruiny bývalého OD Ružinov, na ktorého mieste vznikne polyfunkčný projekt od MiddleCap Group. Postupne rastú transformačné projekty Nuppu od YIT Slovakia alebo Čerešne City od ITB Development. Veľmi dôležitý je rozvoj Vydrice od Lucronu, ktorý skompaktňuje centrum mesta.

Na informácie sa stále čaká v prípade prestavby areálu Výskumného ústavu zváračského, pokračovania River Parku alebo Pasienkov. Novinky nezazneli ani v prípade Zimného prístavu. Práve naopak, črtá sa celkom realistická možnosť, že prístav ostane vo svojej súčasnej polohe ešte dlhú dobu, hoci postupne obrastá zástavbou nového centra mesta.

V konečnom dôsledku sa najviac darí projektom, ktoré mesto skôr rozširujú ako zahusťujú. K takým patria Slnečnice od Cresco Real Estate, Bory od Penta Real Estate, Nesto od Lucronu alebo pripravovaná Rakyta taktiež od Lucronu. Jednotliví investori argumentujú vznikom mestských štruktúr a pre Bratislavu sú dôležité aj takéto zámery.

Rok 2022 bol plný rozporov, čo však nesúvisí len s aktuálnou spoločenskou a ekonomickou situáciou. Uplynulé obdobie tak prinieslo viacero pozitívnych správ, ktoré mestu prinesú do budúcna mnoho dobrého.

Medzi víťazstvami treba predovšetkým spomenúť dokončenie rekonštrukcie Slovenskej národnej galérie. Extrémne dôležitý projekt vyvoláva predovšetkým chválu – ide o najväčšiu investíciu do kultúry od vzniku samostatného Slovenska, ktorá priniesla vznik špičkového verejného priestoru a inštitúcie. Naostatok, zrekonštruované boli vzácne diela historickej aj

modernej architektúry v podobe barokových Vodných kasární a brutalistickej prístavby od legendárneho architekta Vladimíra Dedečka.

Pre modernú architektúru bol rok 2022 pozitívny aj vo vyhlásení novej modernej kultúrnej pamiatky – Novej tržnice na Trnavskom mýte. Špecifický objekt s prvkami high-tech to chráni pred zánikom.

Rekonštrukcií pamiatok pribudlo aj v tomto roku veľa. Národná rada dokončuje ďalšiu etapu obnovy Bratislavského hradu (čo je najdrahšia rekonštrukcia v dejinách SR). Hlavné mesto obnovuje Michalskú vežu a privátni investori vrátili pôvodnú podobu viacerým známym budovám. Bratislava sa takto stáva čoraz krajšou.

Skrášleným budovám sa snaží sekundovať Hlavné mesto rekonštrukciami verejných priestorov. V uliciach Bratislavy sa konečne objavila Bratislavská dlažba, pričom známa je aj zonácia, podľa ktorej sa budú realizovať úpravy chodníkov. Koncepčný prístup sa v projektoch mesta stáva pravidlom, čo je veľký pokrok oproti minulosti, kedy nezriedka vznikali sporné či nekvalitné riešenia. Vo verejnom priestore by mali začať vo väčšej miere pribúdať aj umelecké diela, keďže viaceré inštitúcie zorganizovali hneď niekoľko výtvarných súťaží. K dokončeniu sa chýli reštaurovanie a oprava najväčšej fontány na Slovensku, Družby na Námestí slobody.

Pozitívnym krokom je aj štart rekonštrukcií umeleckých škôl a rozširovania viacerých základných škôl v rámci celého mesta. Vďaka financovaniu z eurofondov sa podarilo rozbehnúť viaceré projekty, pričom niektoré z nich by mohli byť aj na dobrej architektonickej úrovni. Zmieniť treba najmä projekty v Rači a Záhorskej Bystrici, rozsahom sú zaujímavé realizácie v Ružinove. Úpravy škôl pomôžu zvýšiť kvalitu života v Bratislave. Podobný efekt by mohlo mať v konečnom dôsledku aj dokončenie novej nemocnice v Boroch, ktorá sa bude postupne otvárať v priebehu budúceho roka. Štát oznámil, že z Fondu obnovy chce investovať štvrť miliardy eur do Národného ústavu detských chorôb.

Z kategórie menej šťastných správ možno spomenúť okrem už zmieňovaných problémov najmä priebeh výstavby električkovej trate v Petržalke. Hoci nejde len o zavinenie na strane Hlavného mesta, predsa len sa zdá, že Magistrát celkom nezvládol manažment výstavby a zabezpečenie hladkého priebehu stavebných prác. Výsledkom bude – napriek častým ubezpečeniam mesta, že to tak nebude – odklad spojazdnenia trate na rok 2024. Odklad nastal aj v prípade modernizácie Ružinovskej radiály, ktorá sa mala pôvodne začať už počas tohto roka. Rok 2022 nevidel ani výraznejší rozvoj cyklodopravy.

Mesto zároveň nedokáže naplniť svoje sľuby v oblasti rozvoja nájomného bývania. Ani v tomto roku sa nezačala výstavba žiadneho nového projektu, rovnako ako masívnejšia rekonštrukcia existujúcich objektov vo vlastníctve.

Čo sa týka mestských častí, ani tie nie sú bez viny. Aj napriek existencii koncepčných materiálov, ktoré sú súčasťou bratislavského Manuálu verejných priestorov, lokálne samosprávy sa zubami-nechtami bránia ich využívaniu. Príkladom je Staré Mesto, ktoré pokračovalo v dláždení Vajanského nábrežia kamennou dlažbou, odlišnou od ostatných typov dlažby, ktorá tu bola prítomná už predtým. Mestská časť to však zaklincovala realizáciou Hrobu neznámeho vojaka, ktorý je príkladom katastrofálne umiestneného diela aj pietneho miesta. Občania to po zásluhe ocenili zmenou vedenia.

Čo sa týka štátu, tento ešte stále nedokázal rozbehnúť realizáciu križovatky diaľnic D1 a D4. Obrovský projekt diaľničného okruhu Bratislavy je aktuálne do istej miery nefunkčný, keďže štát v minulosti zlyhal v koordinácii výstavby spojenia jednotlivých úsekov. Slovensko a jeho občania tak dnes platia za nefunkčnú diaľnicu. Štát takisto nebol schopný predstaviť projekt novej nemocnice na Rázsochách, čím riskuje prepadnutie peňazí z Fondu obnovy a odolnosti. Nezačala ani očakávaná a sľubovaná rekonštrukcia Univerzitnej nemocnice Ružinov. Slovenské národné divadlo pokračuje v chátraní.

V prípade súkromného developmentu dominovala verejnej diskusii asanácia Istropolisu, ktorú časť verejnosti označila za barbarský čin zo strany súkromného investora. Zánik tejto budovy nevidíme tak tragicky, prehrou je skôr fakt, že komplex nezostal vo verejnom vlastníctve. Druhá prehra môže nastať, pokiaľ sa nepodarí nový projekt, resp. jeho kultúrno-spoločenskú časť zrealizovať v sľubovanom rozsahu. V prípade Nového Istropolisu sa totiž počítalo so vznikom významného kultúrno-kongresového centra.

Z privátnych projektov sa ukazuje ako problematická zmieňovaná Klingerka, s určitými kontroverziami je spojená aj Jégého Alej V od FINEPu. Veľkú vlnu kritiky si vyslúžili developeri, ktorí aktivovali tzv. inflačné doložky. Hoci z biznisového hľadiska je to od určitej miery pochopiteľné, voči klientom to vysiela veľmi zlý odkaz – rovnako ako podprahové správy, že majú byť spokojní, lebo aj tak na kúpe bytov vlastne zarobili, lebo dnes by kupovali drahšie.

Rok 2022 priniesol mnoho ďalších konfliktov. Pokračuje nekonečná debata o trasovaní električkovej trate cez nové centrum mesta. Mesto pokračuje v pláne umiestniť ju na Pribinovej, Ministerstvo kultúry SR ju odmieta. Celý problém sa tak dostáva do slepej uličky. V posledných

mesiacoch boli taktiež mnohí investori konfrontovaní s občianskym odporom pri svojich projektoch, či už to malo racionálnu podstatu alebo nie. Dobrou správou je, že mnohým komunálnym politikom, ktorí si na účelových obštrukciách postavili kariéru, aspoň voliči uštedrili krutú porážku (najmä v Novom Meste).

Bratislava bude aj v nasledujúcom roku čeliť výzvam, ktoré sú dôsledkom neschopnosti reflektovať realitu, širší spoločenský vývoj a odvážiť sa na náročné kroky, ktoré by mohli spočiatku vyvolať kritiku. Nanešťastie, mestu dlhodobo chýba silná odborná autorita, ktorá by mala vysokú mieru autonómie a schopnosti presadiť aj nepopulárne riešenia. Metropolitný inštitút Bratislavy, ktorý takouto autoritou mal byť, je totiž aj politickým nástrojom, plne závislým od Magistrátu.

15. novembra

Mestskí poslanci schválili prvé uznesenia

15. novembra sa v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca konalo ustanovujúce zasadnutie Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy pre volebné obdobie 2022 – 2026. Slávnostne na ňom zložil sľub primátor Bratislavy Matúš Vallo aj poslanci mestského zastupiteľstva zvolení vo voľbách 29. októbra 2022.

Za Podunajské Biskupice sa nimi stali Alžbeta Ožvaldová a Roman Lamoš. Na ďalšom zasadnutí 29. novembra boli vytvorené poradné a kontrolné orgány zastupiteľstva. Išlo konkrétne o komisie, mestskú radu a zvolení boli tiež predsedovia a členovia jednotlivých komisií.

Bratislavské mestské zastupiteľstvo schválilo aj personálne zmeny v kontrolných orgánoch obchodných spoločností s majetkovou účasťou hlavného mesta. Alžbeta Ožvaldová sa stala členkou Dopravnej komisie a dozornej rady Dopravného podniku Bratislava, Roman Lamoš členom Finančnej komisie a Komisie školstva a športu a zároveň bol zvolený aj za podpredsedu dozornej rady Bratislavskej vodárenskej spoločnosti. Mestské zastupiteľstvo ako zákonodarný orgán mestskej samosprávy tak mohlo začať naplno schvaľovať všetky dôležité otázky celomestského charakteru a hľadať najlepšie riešenia pre naše mesto a Bratislavčanov.

Schválený rozpočet hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2022 - 2024 bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu dňa 16. decembra 2021 uznesením č.1066/2021 schválilo rozpočet

hlavného mesta SR Bratislavy na rok 2022 a zobralo na vedomie prognózu na roky 2023 a 2024.

PANDÉMIA

19. januára

Opatrenia účinné od 19. januára 2022

Od polovice januára sa očakával nástup nového variantu vírusu COVID-19 pod označením Omikron. Vláda SR preto schválila nový súbor opatrení, tzv. covid manuál, na základe ktorého pripravil Úrad verejného zdravotníctva SR vyhlášky.

Do platnosti vstúpili v stredu 19. januára 2022. Opatrenia ktoré sa zavádzali boli celoslovenské. Ich základnou charakteristikou bolo, že neprišlo k uzatváraniu ekonomiky. Otvorili sa aj dovtedy uzatvorené služby a povolili ďalšie aktivity, no s jasne definovanými podmienkami pre ich fungovanie. Zároveň sa nanovo definovali niektoré režimy a pribudol režim OP+.

Vzhľadom na vysokú infekčnosť variantu Omikron sa pristúpilo k úprave podmienok pre režim „OČKOVANÝ“ a „PREKONANÝ“.

Od 19. januára 2022 sa skrátila doba pre režim „PREKONANÝ“ na 90 dní od odberu PCR metódou.

Od 1. februára 2022 sa skrátila doba pre režim „OČKOVANÝ“ na 9 mesiacov od podania poslednej dávky. Zoačkovanie tzv. booster dávkou predĺži interval o ďalších 9 mesiacov.

Od toho dňa mohlo prísť na verejné bohoslužby na Slovensku viac ľudí, naďalej však v režime OP. Nové pravidlá uvádzala vyhláška Úradu verejného zdravotníctva. Sväté omše boli opäť v režime OP (očkovaní a tí, ktorí covid prekonali v ostatných 180 dňoch).

Z vyhlášky vyplývalo, že na bohoslužbu mohlo prísť maximálne 100 ľudí, namiesto dovtedajších 30. Z vyhlášky ďalej vyplynulo, že pri bohoslužbe bez spevu možno naplniť 50 percent kapacity kostola (t. j. šachovnicové sedenie); pri spievanej bohoslužbe vyhláška určovala limit 25 percent kapacity (t. j. šachovnicové sedenie v každom druhom rade).

Účastníci museli mať dýchacie cesty prekryté respirátorom.

Pre všetkých veriacich bola naďalej dostupná služba individuálnej pastorácie, t. j. vyslúženie sviatostí – svätej spovede či svätého prijímania – po osobnom dohovore s kňazom.

V platnosti bol aj naďalej dišpenz od povinnej účasti na bohoslužbách v nedeľu a na prikázané sviatky.

V režime očkovaní a prekonaní fungovali aj ďalšie spoločenské akcie. Znamenalo to, že bolo potrebné mať potvrdenie o prekonaní choroby v uplynulých 180 dňoch alebo potvrdenie o očkovaní proti COVIDu-19.

Február 2022

V Dome kultúry Vesna už od roku 2020 pôsobil odberový tím Merci, n. o. Okrem antigénových testov si na začiatku roka 2022 mohli dať obyvatelia spraviť za poplatok aj PCR testy a testy na protilátky proti vírusu SARS-CoV-2.

Plošné testovanie na Slovensku sa začalo koncom mesiaca október v roku 2020. Stalo sa tak po niekoľkých udalostiach vo svete, ktoré spôsobili rozšírenie ochorenia SARSCoV-2 spôsobeného respiračným vírusom a následne nákazu obyvateľstva týmto ochorením. Keďže v danej situácii nebol dostupný prehľad o nákazlivosti ochorenia u obyvateľstva, zriadili sa tzv. „mobilné odberné miesta“, ktoré umožnili občanom dať sa otestovať antigénovými testami na toto ochorenie a niektoré odberné miesta fungovali aj v prvých mesiacoch roka 2022.

Okrem antigénového testovania pribudla neskôr možnosť otestovať sa aj PCR testom. Neskôr do ponuky zaviedli i vyšetrenie hladiny protilátok IgM/IgG na ochorenie SARS-CoV-2 po prekonaní.

Pri samotnom výkone odberu je nesmierne dôležitá spolupráca klienta so zdravotníkom. Zdravotníci sa častokrát stretávali s klientom, ktorý mal stres z vyšetrenia a samozrejme aj zlú skúsenosť spojenú s nepríjemným pocitom v nose. Nazálny výter je o čosi príjemnejší. Tu platí zásada, že každý človek má inú sliznicu a môžu mať v nosohltane rôzne tkanivové prekážky. Z tohto hľadiska zdravotník vždy postupuje obozretne a dbá na správnosť odberu.

Vyšetrenie hladiny protilátok po prekonaní ochorenia, bolo v Biskupiciach na tomto testovacom mieste zavedené od augusta v roku 2021. Okrem výsledku, teda čísiel po vyšetrení bolo nutné, aby zdravotník poskytol aj interpretáciu výsledku, vysvetlil metodiku odberu a tiež problematiku spojenú so zdravotným stavom a ochorením.

Na tomto odbernom mieste sa nevyšetrovali hladiny protilátok po vakcinácii. V tomto prípade sa musel obyvateľ obrátiť na laboratórnu diagnostiku inde.

Začiatkom roka 2022 prebiehala tretia vlna ochorenia. Počet prípadov postupne klesal. Pri podozrení na COVID stačilo zájsť do lekárne a zakúpiť si domáci test, ktorý bolo možné urobiť odberom slín alebo výterom.

Štúdia o nadúmrtnosti na COVID-19

V závere roka bola zverejnená štúdia, ktorá sa zaoberala nadúmrtnosťou na COVID-19. Rozhodnutia štátu a zdravotná politika, ktorá bola zavedená podľa autorov spôsobila viac úmrtí než bolo nevyhnutné, pretože opatrenia nepriniesli efekt, ktorý sa očakával. Ak by naša krajina postupovala tak ako niektoré iné krajiny, mohli sme mať počet úmrtí na COVID-19 nižší v tisíckach.

Pri pohľade na vývoj nadúmrtnosti v SR možno podľa odborníkov manažment pandémie prehlásiť za nezvládnutý. Výnimkou je priebeh prvej vlny pandémie (marec - máj 2020), pri ktorej tvrdý lockdown zavedený od takmer prvého dňa pandémie, priniesol z epidemiologického hľadiska očakávané výsledky.

Druhá vlna (september 2020 - máj 2021) a neskôr tiež tretia vlna (september 2021 - máj 2022) mali celkom odlišný priebeh a Slovensko zaznamenalo vysoký počet infikovaných aj mŕtvych. Zatiaľ čo silná druhá vlna je primárne dôsledkom zanedbanej prípravy (plán,

trasovanie, testovanie), chaotických politických rozhodnutí často bez vedeckého základu (plošné testovanie, povolenie svadieb), nevhodnej komunikácie k verejnosti (každodenné niekoľkohodinové tlačové konferencie) a neskorého zavedenia tvrdého lockdownu, pri tretej vlne sa hlavným problémom stala politizácia témy očkovania (nejednotná podpora očkovania naprieč politickým spektrom, kauza Sputnik V, nevydarená očkovacia lotéria) a opäť neskoro zavedený lockdown.

Hoci zvýšenú nadúmrtnosť počas pandémie zaznamenali všetky štáty EÚ, detailnejšie porovnanie za obdobie 3/2020-2/2022 ukázalo, že situácia na Slovensku bola obzvlášť nepriaznivá (dosahujúc na vrchole vlny až 70% nadúmrtnosť, celkovo zaznamenaných bolo 26 786 nadúmrtí). Hypoteticky je možné dokonca kvantifikovať počet životov, ktoré mohli byť potenciálne zachránené, ak by sa na Slovensku zaviedli protipandemické opatrenia rovnaké ako vo vybraných krajinách EÚ. Ak by sme postupovali ako najlepšie krajiny, od Estónska, cez Portugalsko, Nemecko až po Dánsko, tak na Slovensku mohlo byť zachránených 12 391, 14 483, 18 476, resp. až 21 308 ľudských životov.

Aká bola úmrtnosť na COVID-19 v kontexte chronických ochorení odborníci zisťovali pomocou modelu logistickej regresie postavenom na dátach ZP Dôvera a Union. Z výsledkov modelu sa ukázalo, že kľúčovými faktormi zlepšujúcimi prognózu prežitia boli kontakt so všeobecným lekárom do 14 dní po potvrdení COVID-19 (aj telemedicínsky, o niečo menej pri špecialistovi), predpis vybraných liekov z ATC skupín, ktoré vychádzali z odporúčaní určených lekárom, očkovanie a predošlé prekonanie infekcie koronavírusu.

Naopak za rizikové faktory možno považovať prítomnosť inej závažnej diagnózy (onkologickí pacienti, pacienti s chronickým renálnym zlyhávaním a pacienti s primárnou pľúcnou hypertenziou), zvyšujúci sa vek pacienta, návštevu pohotovosti indikujúcu vyhľadanie záchrannej služby pacientom už v kritickom stave a tiež náhodný predpis antibiotík, ktoré neboli v odporúčaniach.

Zverejnenie štúdie vyvolalo silnú reakciu hlavne medzi politikmi, ktorí boli tvárami chaotického postupu proti COVIDu-19. Generálny prokurátor ohlásil, že sa bude týmito zisteniami zaoberať.

Očkovanie

Na Slovensku sa v roku 2022 podalo spolu 852 065 vakcín proti ochoreniu COVID-19, pričom v roku 2021 to bolo 6 359 116 vakcín. Celkovo sa ku koncu roka 2022 podalo na Slovensku od začiatku pandémie 7 215 725 vakcín, posilňujúcu dávku dostalo 1 685 531 osôb, z toho očkovanie vakcínou upravenou pre variant omikron 48 539 osôb.

Na čo najviac zomierajú Slováci

Podľa štatistiky o úmrtiach zverejňovanej Štatistickým úradom Slovenskej republiky sú najčastejšou príčinou smrti kardiovaskulárne ochorenia, na druhom mieste onkologické, na treťom respiračné choroby (najmä zápaly pľúc) a za nimi v tesnom závese choroby tráviacej sústavy (najmä alkoholická choroba pečene).

Zo skupiny chorôb obehovej sústavy sú najčastejšie ischemické choroby srdca (chronická forma, ako aj akútna, ktorá sa prejaví najčastejšie ako srdcový infarkt), zlyhanie srdca a cievna mozgová príhoda. V úmrtnosti na infarkt a iné ischemické choroby srdca sme tretí najhorší z 38 krajín OECD, na posledných dvoch priečkach sú Rusko a Litva. Najvyššiu úmrtnosť na chronickú ischemickú chorobu a zlyhanie srdca máme vo vekových kategóriách nad 80 rokov.

ČINNOSŤ SAMOSPRÁVY

Miestne zastupiteľstvo

Poslanci miestneho zastupiteľstva podľa volebných obvodov

1. volebný obvod

Ing. Zuzana Čermanová, PhD. (Sloboda a solidarita; Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO), Kresťanskodemokratické hnutie, SME Rodina – Boris Kollár, NOVA, Zmena zdola, Demokratická únia Slovenska)

Ing. Olívia Falanga Wurster (Strana maďarskej komunity – Magyar Közösség Pártja)

Izabella Jégh (Strana maďarskej komunity – Magyar Közösség Pártja)

Mgr. Barbora Lukáčová (Sloboda a solidarita; Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO), Kresťanskodemokratické hnutie, SME Rodina – Boris Kollár, NOVA, Zmena zdola, Demokratická únia Slovenska)

Ing. Ildikó Virágová (Sloboda a solidarita; Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO), Kresťanskodemokratické hnutie, SME Rodina – Boris Kollár, NOVA, Zmena zdola, Demokratická únia Slovenska)

2. volebný obvod

Iveta Daňková (Progresívne Slovensko, SPOLU – občianska demokracia)

Ing. Michal Drábik (Progresívne Slovensko, SPOLU – občianska demokracia)

Pavol Hanzel (bez politickej príslušnosti)

Mgr. Stanislav Koiš (bez politickej príslušnosti)

Mgr. Mikuláš Krippel, PhD. (Sloboda a solidarita; Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO), Kresťanskodemokratické hnutie, SME Rodina – Boris Kollár, NOVA, Zmena zdola, Demokratická únia Slovenska)

Ing. Peter Tóth (Sloboda a solidarita; Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO), Kresťanskodemokratické hnutie, SME Rodina – Boris Kollár, NOVA, Zmena zdola, Demokratická únia Slovenska)

3. volebný obvod

Boris Boleček (Sloboda a solidarita; Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO), Kresťanskodemokratické hnutie, SME Rodina – Boris Kollár, NOVA, Zmena zdola, Demokratická únia Slovenska)

Pavol Kubiš (Sloboda a solidarita; Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO), Kresťanskodemokratické hnutie, SME Rodina – Boris Kollár, NOVA, Zmena zdola, Demokratická únia Slovenska)

Ing. Roman Lamoš (Progresívne Slovensko, SPOLU – občianska demokracia)

Boris Vereš (Sloboda a solidarita; Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽANO), Kresťanskodemokratické hnutie, SME Rodina – Boris Kollár, NOVA, Zmena zdola, Demokratická únia Slovenska)

Členovia miestnej rady:

Ing. Olívia Falanga Wurster, Mgr. Mikuláš Krippel, PhD., Pavol Kubiš, Ing. Roman Lamoš, Mgr. Stanislav Koiš

Tejto organizačnej zložke sú podriadené tieto komisie:

- Komisia finančná, podnikateľských činností a obchodu
- Komisia sociálnych vecí a zdravotníctva
- Komisia školstva, kultúry, mládeže a športu
- Komisia územného plánu, výstavby, životného prostredia, odpadov a cestného hospodárstva
- Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov mestskej časti, mandátová a imunitná
- Komisia pre posudzovanie žiadostí o nájom obecných bytov v zmysle VZN 8/2019

Termíny zasadnutí miestneho zastupiteľstva a miestnej rady v roku 2022

Volebné obdobie 2018 - 2022

XXVI. zasadnutie miestneho zastupiteľstva

Termín zasadnutia MiZ: 8. február 2022

Termín zasadnutia MiR: 31. január 2022

XXVII. zasadnutie miestneho zastupiteľstva

Termín zasadnutia MiZ: 28. február 2022

XXVIII. zasadnutie miestneho zastupiteľstva

Termín zasadnutia MiZ: 29. marec 2022

XXIX. zasadnutie miestneho zastupiteľstva

Termín zasadnutia MiZ: 3. máj 2022

Termín zasadnutia MiR: 25. apríl 2022

XXX. zasadnutie miestneho zastupiteľstva

Termín zasadnutia MiZ: 28. jún 2022

Termín zasadnutia MiR: 20. jún 2022

XXXI. zasadnutie miestneho zastupiteľstva

Termín zasadnutia MiZ: 27. september 2022

Termín zasadnutia MiR: 19. september 2022

Volebné obdobie 2022 – 2026

I. ustanovujúce zasadnutie miestneho zastupiteľstva

Termín zasadnutia MiZ: 28. november 2022

II. zasadnutie miestneho zastupiteľstva

Termín zasadnutia MiZ: 20. december 2022

Termín zasadnutia MiR: 15. december 2022

Z rokovaní miestnych zastupiteľstiev v roku 2022

Požiadavky poslancov zapracované do rozpočtu na rok 2022

Dňa 10. januára 2022 zvolal starosta pracovné rokovanie s poslancami miestneho zastupiteľstva k tvorbe rozpočtu na rok 2022. Stretnutia sa zúčastnili 11 poslanci (z celkového počtu 15), starosta a zamestnanci miestneho úradu.

Zamestnankyňa Ekonomického oddelenia a správy majetku, ktorá má v náplni práce tvorbu a sledovanie rozpočtu, v krátkosti predstavila východiská rozpočtu pre rok 2022 tak v príjmovej, ako aj výdavkovej časti. Pán poslanec Pavol Kubiš na rokovaní prezentoval požiadavky poslancov na zapracovanie do rozpočtu a to:

-- v bežných výdavkoch ponížiť výdavky na mzdové prostriedky zamestnancov úradu o 100 000 eur, ponížiť výdavky kultúry na sumu 20 000 eur a navýšiť grantovú schému o 10 000 eur na celkovú hodnotu 40 000 eur (navýšenú sumu použiť na grantový program na podporu kultúry a životného prostredia)

-- v kapitálových výdavkoch použiť 350 000 eur na dobudovanie Zeleného srdca I. etapa (akcia prechádzajúca z roku 2021, pričom 150 000 eur je z vlastných zdrojov a 200 000 eur je dotácia MF SR), 135 000 eur na rekonštrukciu verejného priestranstva na Uzbeckej ulici (akcia prechádza z roku 2021) a 170 000 eur použiť z poplatku za rozvoj na rekonštrukciu verejného priestranstva na Uzbeckej ulici (celkovo teda na tento projekt pre rok 2022 po schválení rozpočtu bude vyčlenených 305 000 eur)

Na spomínanom pracovnom stretnutí boli zo strany poslancov prezentované aj požiadavky na zapracovanie do rozpočtu v kapitálových výdavkoch aj:

-- 75 000 eur na havárie na materských a základných školách

-- 10 000 eur na spolufinancovanie rekonštrukcie DK Vetvár

-- 50 000 eur na rekonštrukciu na detského ihriska Učiteľská (45 000 eur z dotačných a 5 000 z vlastných zdrojov)

-- 90 000 eur na rekonštrukciu bytového domu Uzbecká z fondu rozvoja bývania

-- 50 000 eur na rekonštrukciu denných centier

-- 60 000 eur na projektové dokumentácie

-- 2 500 eur ma hydrogeologický prieskum kvality spodných vôd na sídlisku Medzi jarkami

-- 150 000 eur na rekonštrukciu ciest (dokončenie Bieloruská 46 – 64, vrátane parkoviska pred 60 – 64, vstup z Kazanskej na Nákovnú a zostatok podľa akčného plánu ma Dolných honoch)

-- 150 000 eur na rekonštrukciu chodníkov pri detskom ihrisku Lotyšská na bezbariérový chodník, Janka Kráľa, Podzáhradná a z Bodrockej na Uzbeckú ulicu

-- 25 000 eur na vybudovanie studní pri kruhoch na Medzi jarkoch

-- 25 000 eur na doplnenie hracích prvkov na detských ihriskách

-- 70 000 eur spoluúčasť na dobudovanie Zeleného srdca v celom úseku

Následne boli všetky požiadavky poslancov miestneho zastupiteľstva do rozpočtu Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na rok 2022 zapracované a návrh rozpočtu bol poslancom predložený na schválenie na zasadnutí miestneho zastupiteľstva dňa 8. februára 2022. Do schválenia rozpočtu na rok 2022 hospodárila mestská časť s rozpočtovým provizóriom.

Z rokovania miestneho zastupiteľstva

26. zasadnutie miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice sa vzhľadom na protipandemické opatrenia dňa 8. februára 2022 uskutočnilo online formou videokonferencie. Poslanci zobrali na vedomie správu o plnení uznesení prijatých dňa 14. decembra 2021 a správu miestneho kontrolóra z kontroly zúčtovania a použitia vybraných dotácií poskytnutých mestskej časti, správu z kontroly dodržiavania vybraných ustanovení o účtovníctve pri vedení účtovníctva a zostavovaní účtovných závierok a správu o kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra za rok 2021.

V ďalšom bode rokovania miestne zastupiteľstvo po prerokovaní schválilo VZN o určení spádových materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti.

V dôležitom bode programu po diskusii poslanci schválili Návrh programového rozpočtu Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na rok 2022 a Návrh rozpočtu Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na rok 2022 ako prebytkový.

Miestni poslanci zároveň zobrali na vedomie stanovisko miestneho kontrolóra k návrhu rozpočtu a Návrh rozpočtu Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na roky 2023 a 2024 ako predbežné nezáväzné hodnoty príjmov a výdavkov, Návrh programového rozpočtu Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na roky 2023 a 2024 a informačnú správu o vydanom rozpočtovom opatrení schváleným starostom mestskej časti za rok 2021.

V ďalších bodoch poslanci schválili nájom časti pozemku na Korytnickej ulici, dva prechody nájmu pozemku pod garážou na Dudvážskej ulici a nájom nebytových priestorov v zdravotnom stredisku na Lotyšskej ulici.

Dlhšia diskusia, počas ktorej poslanci udelili slovo aj predsedovi výkonného výboru BK Apollo Martinovi Brunegrafovi, sa týkala predĺženia doby nájmu pozemku na Podzáhradnej

ulici na dobu určitú na 5 rokov v prospech Baseballového klubu Apollo Bratislava ako prípad hodný osobitného zreteľa z dôvodu udržania a skvalitnenia športového vyžitia obyvateľov mestskej časti a širšej verejnosti, ktorý poslanci schválili.

Miestne zastupiteľstvo zobralo na vedomie informatívnu správu o činnosti Matričného úradu za rok 2021, Hodnotenie činnosti knižníc za rok 2021 a Plán činnosti Miestnej knižnice Podunajské Biskupice na rok 2022.

Interpelácie poslancov

Izabella Jégh požiadala o kontrolu verejného osvetlenia, pričom poukázala na nefunkčné osvetlenie na Vetvárskej ulici pri Kostole sv. Mikuláša a ZŠ Vetvárska. Poslankyňa sa zároveň spýtala, či už bolo odpovedané zo strany magistrátu na jej interpelácie ohľadne prepadu na Krajinskej ulici a prečnievajúceho poklopu. Opýtala sa aj na kontrolný deň projektu Zelené srdce a kedy bude daná časť dokončená.

Mikuláš Krippel podal písomné interpelácie ohľadne procesu reklamácie zistených nedostatkov na detskom ihrisku Podzáhradná a prípravy realizačného projektu pre revitalizáciu verejného priestranstva pri pošte Uzbecká i plánovaného dátumu samotnej realizácie. Ďalšie otázky sa týkali príjmov z nájmu pozemkov spoločnosti SEHRING a akým spôsobom si mestská časť overuje, či výška nájomného zodpovedá skutočne vyťaženému množstvu.

Poslanec sa zároveň spýtal, v akom procesnom stave je projekt Bratislavskej športovej akadémie a či mala mestská časť pripomienky v konaní EIA. K stavbe bytového domu Geologická 17 sa zaujímal, či bolo proti stavebnému povoleniu podané odvolanie, kam sa plánuje premiestniť miestna knižnica na Dolných honoch a s akými vlastníkmi sa už rokovalo o nájme alebo kúpe.

Zuzana Čermanová podala písomné interpelácie, v ktorých opätovne požiadala o rozsiahlejšiu odpoveď, v akom štádiu je vybudovanie osvetlenia na Vinohradníckej ulici, kde bude premiestnené materské centrum a kedy sa predpokladá jeho opätovné otvorenie a požiadala o informovaní občanov a poslancov ohľadne zámeru kompostárne. Poslankyňa zároveň požiadala o zasypanie jám v odbočovacom pruhu križovatky Mramorová – Ulica Svornosti.

Boris Vereš podal písomnú interpeláciu, či mestská časť monitoruje situáciu ohľadne pandémie COVID-19 a či krízová komisia súhlasí s konaním hromadných podujatí za aktuálneho stavu. Poslanec ďalej uviedol, že schválenie uznesenia ohľadne predĺženia nájmu

baseballovému klubu Apollo nebolo šťastné a opýtal sa, o aké nedostatky sa jednalo pri posudzovaní projektu pri TJ Spoje.

Iveta Daňková požiadala o zvýšenie kontrol mestskou a štátnou políciou pri OD Tesco, o väčšiu mieru upratovania verejných priestorov v lokalitách Dudvážska 35, 37, 39 a o vyzvanie majiteľov garáží na Dudvážskej ulici, aby sa podieľali na oprave. Zároveň upozornila, že pri ZŠ Podzáhradná chýba kanalizačný poklop.

Pavol Kubiš podal písomné interpelácie, či už boli vyhodnotené zmeny MHD, ako sa bude riešiť nedostupnosť MHD na Podunajskej ulici a kedy bude zavedená MHD do Podunajskej brány. Poslanec zároveň požiadal o nainštalovanie nového typu spomaľovačov dopravy, napríklad na ulicu Biskupická pred školu, pred škôlku Linzbothova, Estónska a na vjazd do sídliska Medzi jarkami od Pentagonu. Upozornil tiež na nedostatok lavičiek na Medzi jarkoch a požiadal, aby sa v tejto lokalite v tomto roku vymenili staré a zničené a tiež doplnili nové lavičky minimálne v počte 20 kusov.

Roman Lamoš sa opýtal, či stavebné povolenie na Geologickej ulici 17 už bolo správoplatnené a požiadal úrad, aby rokoval s majiteľom objektu na Latorickej ulici v súvislosti so zámerom jeho odkúpenia. Poslanec podal písomné interpelácie vo veci projektov Pump-tracku, multi-športových ihrísk a rekonštrukcie športovísk na Latorickej ulici.

Pri každom z projektov požiadal o odpovede, kto ich naprojektoval, cez aké zdroje financií boli projekty financované, kto vypracoval projekty a kam ich predložil na schválenie, prípadne kto rokoval s mestom v danej veci, či prispel k tomu, aby mestská časť získala zdroje z magistrátu.

Pri projektoch revitalizácie oddychových zón na Medzi jarkoch a revitalizácie zóny Zelené srdce Biskupíc okrem už spomínaných otázok požiadal o odpovede, ktorí poslanci za týmito projektami stoja a ktorí sa zúčastňovali rokovaní s projektantom a úradom na daných projektoch. Poslanec Lamoš tiež požiadal o vymenovanie projektov, ktoré sa naša mestská časť chystá predložiť do niektorého z dostupných grantov a fondov v Slovenskej republike alebo v EÚ a projektov, ktoré sa naša mestská časť chystá realizovať do konca tohto volebného obdobia.

V závere poslanec uviedol, že v súvislosti s rekonštrukciou strechy na ZŠ Vetvárska neboli zrealizované naprojektované výlezy na strechu a opýtal sa, kto je zodpovedný za uvedené nedostatky.

Pavol Hanzel požiadal o osadenie spomaľovačov v lokalitách Podzáhradná 15 a 5 a o opravu spomaľovača na Baltskej 9. Poslanec sa opýtal, dokedy bude pretrvávať stav so šotolinovým chodníkom pri ihrisku na Baltskej ulici a upozornil na nevhodný altánok na ihrisku Podzáhradná, keďže sa v ňom zdržujú neprispôsobiví obyvatelia. Zároveň sa opýtal na znovuosadenie lavičiek a smetných košov na tomto detskom ihrisku a upozornil na topole na Podzáhradnej ulici, ktoré sú v zmysle dendrologického posudku z roku 2020 vo veľmi zlom stave a preto požiadal o urgovanie magistrátu hlavného mesta.

Ildikó Virágová položila otázku, na ktorom oddelení pôsobí pán JUDr. Artúr Soldán, požiadala o uvedenie dátumu, kedy bolo podané trestné oznámenie v súvislosti so situáciou účtovníctva a o riešenie situácie opusteného domu na Biskupickej ulici 2. V súvislosti s riešením snehových zábran na streche ZŠ Vetvárska sa opýtala, či už bola požadovaná náhrada od projektanta a stavebného dozoru, ktorí pochybili. Na záver sa vzdala členstva v redakčnej rade Biskupických novín.

Michal Drábik požiadal, aby Stavebný úrad prehodnotil svoje rozhodnutie v súvislosti s plánovanou výstavbou bytového domu na Geologickej ulici 17.

V závere zasadnutia vystúpili občania Podunajských Biskupíc pán Forró, pani Medveďová a Kučerová, ktorých otázky boli zverejnené v zápisnici. Podrobné informácie z rokovania miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice zo dňa 8. februára 2022 boli zverejnené v zápisnici a na zvukovom zázname na webovej stránke mestskej časti.

Z rokovania miestneho zastupiteľstva

27. zasadnutie miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice sa dňa 28. februára 2022 opäť uskutočnilo online formou videokonferencie.

V úvode miestne zastupiteľstvo schválilo uznesením vyhlásenie mestskej časti v tomto znení: „My, predstavitelia Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice, poslanci miestneho zastupiteľstva a starosta mestskej časti odsudzujeme vojenskú agresiu Ruskej federácie voči Ukrajine. Ide o neakceptovateľné a hrubé porušenie medzinárodného práva a neospravedlniteľný zločin proti ľuďom v Ukrajine a mieru v Európe. Obyvateľom Ukrajiny vyjadrujeme podporu a solidaritu.“

Súčasťou schváleného uznesenia bol aj návrh na zvýšenie bežných výdavkov o 10 000 eur na humanitárnu pomoc do zahraničia a vytvorenie položky vo výdajovej časti bežného

rozpočtu mestskej časti. Splnomocnili tiež starostu na rozhodnutie o konkrétnom určení takto vyčlenených prostriedkov s požiadavkou, aby koordinoval použitie vyčlenených prostriedkov s primátorom hlavného mesta SR Bratislavy a informoval miestne zastupiteľstvo o spôsobe ich použitia.

Miestne zastupiteľstvo po prerokovaní a diskusii schválilo predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na podporu zelenej infraštruktúry a regeneráciu vnútroblokov sídlisk za účelom realizácie projektu „Zelené srdce Podunajských Biskupíc – II. Etapa“, ktorého ciele sú v súlade so schválenými strategickými dokumentami vyššieho územného celku, v súlade s platným územným plánom a platným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja a zabezpečenie realizácie projektu v súlade s pravidlami a podmienkami poskytnutia pomoci.

Zároveň poslanci schválili spolufinancovanie z vlastných zdrojov vo výške minimálne 5% z celkových oprávnených výdavkov, t. j. maximálne vo výške 35 000 eur, a zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu obce.

V závere prednostka miestneho úradu informovala poslancov o realizovaných krokoch ako aj o pripravovaných opatreniach zo strany miestneho úradu v súvislosti so situáciou na Ukrajine.

Z rokovania miestneho marcového zastupiteľstva

28. zasadnutie miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice sa dňa 29. marca 2022 uskutočnilo online formou videokonferencie.

Obrazovo-zvukový záznam zo zasadnutia bolo v priebehu jeho konania možné sledovať na kanáli youtube. V úvode miestni poslanci zobrali na vedomie informačnú správu o plnení uznesení prijatých na zasadnutiach zastupiteľstva konaných dňa 8. 2. a 28. 2. 2022.

Zastupiteľstvo schválilo predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci výzvy zverejnenej Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov pre projekt „Zvyšovanie kapacít materských škôl – stavebné úpravy objektu bývalých detských jaslí na ulici Latorická 4“, ktorého ciele sú v súlade so schválenými strategickými dokumentami vyššieho územného celku, v súlade s platným územným plánom a platným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja a zabezpečenie realizácie projektu v súlade s pravidlami a podmienkami poskytnutia pomoci.

Zároveň poslanci schválili spolufinancovanie z vlastných zdrojov vo výške minimálne 10% z celkových oprávnených výdavkov, t.j. maximálne vo výške 50 000 eur, a zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu obce. Po prerokovaní miestne zastupiteľstvo schválilo II. zmenu rozpočtu mestskej časti v roku 2022, t. j. navýšenie rozpočtu v podprograme nakladania s odpadmi o sumu 45 000 eur a zimnej údržby miestnych komunikácií o 25 000 eur.

Z rokovania miestneho zastupiteľstva

Na 29. zasadnutí miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice dňa 3. mája 2022 poslanci zobrali na vedomie predloženú informačnú správu o plnení uznesení prijatých na zasadnutí dňa 29. marca 2022 a informačné správy o činnosti policajných orgánov v mestskej časti za rok 2021, ktoré uviedli riaditeľ OO PZ Bratislava – Podunajské Biskupice mjr. Mgr. Ľubomír Miňo a veliteľ MsP OV Bratislava II hl. kom. JUDr. Jaroslav Tuleja.

V úvode programu miestne zastupiteľstvo po prerokovaní schválilo Všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice zo dňa 3. mája 2022 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti s účinnosťou od 1. júna 2022, VZN o pravidlách času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mestskej časti s účinnosťou od 1. júna 2022 a VZN, ktorým sa ruší Všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti č. 2/1995 o prevode vlastníctva bytov a nebytových priestorov zo dňa 12. decembra 1995.

Dlhšia diskusia sa týkala návrhu Dodatku Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy vo veci pôsobnosti prevádzkovania pohrebísk a vo veci obchodných verejných súťaží, počas ktorej predniesol svoje pripomienky k predloženému návrhu, predovšetkým k zmene prevádzkového poriadku pohrebiska, aj pán Ladislav Stríž. Miestni poslanci hlasovaním s návrhom dodatku nesúhlasili. K návrhu Všeobecne záväzného nariadenia Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ktorým sa ruší VZN hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 18/2011 o zásadách hospodárenia s majetkom hlavného mesta, miestne zastupiteľstvo nemalo pripomienky.

V ďalších bodoch miestni poslanci zobrali na vedomie informatívnu správu o rozpočtových opatreniach starostu, schválili návrh na V. zmenu rozpočtu mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice v roku 2022, ako aj predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci výzvy zverejnenej Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, prioritná os: 2 – Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným

službám pre projekt „Zvyšovanie kapacít materských škôl – stavebné úpravy objektu bývalých DJ na Ul. Latorická 4, Bratislava – Podunajské Biskupice“, ktorého ciele sú v súlade so schválenými strategickými dokumentami vyššieho územného celku, v súlade s platným územným plánom a platným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Zároveň poslanci schválili zabezpečenie realizácie projektu v súlade s pravidlami a podmienkami poskytnutia pomoci, spolufinancovanie z vlastných zdrojov vo výške minimálne 5% z celkových oprávnených výdavkov a maximálne vo výške 50 000 eur a zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu obce.

Dôležitým bodom zasadnutia miestneho zastupiteľstva bol Záverečný účet mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice za rok 2021. Na základe pozitívnej správy nezávislého audítora i stanoviska miestneho kontrolóra poslanci schválili celoročné hospodárenie bez výhrad a záverečný účet.

Schválené boli tiež dve dotačné výzvy na predkladanie žiadosti o poskytnutie dotácií z dotačnej schémy na podporu mládeže a športu a na podporu životného prostredia mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na rok 2022.

V rámci rokovania o bode programu č. 12 Nájom pozemkov na Podzáhradnej ulici na dobu určitú na 20 rokov do 30. decembra 2043 vo výške 1 eur/rok v prospech Baseballového klubu Apollo Bratislava vystúpil aj predseda výkonného výboru baseballového klubu Apollo Martin Brunegraf. Poslanci po následnom prerokovaní svojim hlasovaním neschválili predložený návrh.

V ďalších bodoch programu miestne zastupiteľstvo schválilo dva nájmy pod letným exteriérovým sedením, nájom predajného stánku na trhovisku Latorická a dva návrhy na predaj pozemkov.

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice po prerokovaní schválilo aj tri dodatky k protokolom o zverení nehnuteľného majetku mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice a s ním súvisiacich práv a záväzkov do správy Základnej školy Bieloruská 1, Materskej školy Estónska 3 – elokované pracovisko MŠ Estónska 7 a MŠ Materská škola Podzáhradná 1. V závere programu miestni poslanci zobrali na vedomie Informatívnu správu o opatrovateľskej službe v mestskej časti za rok 2021, Informáciu o stave miestnych komunikácií III. a IV. triedy po zimnom období a návrh na

odstránenie závad a Správu o vyhodnotení priebehu zimnej údržby komunikácií MČ za obdobie 1. decembra 2021 – 28. februára 2022 a rozbor vynaložených nákladov.

Interpelácie poslancov

Boris Vereš požiadal, aby úrad podal inzerciu do novín ohľadne voľných stánkov, a o opravu plotu na Estónskej, aby ho poslanci mohli natrieť.

Izabella Jégh požiadala o spracovanie dotačnej schémy na podporu kultúry, o ktoré by sa mohli uchádzať miestne kultúrne organizácie, a aby sa do knižníc každej školy distribuovali po 4 výtlačky z každej publikácie, ktoré boli vydané k 800. výročiu prvej písomnej zmienky o Podunajských Biskupiciach. Poslankyňa zároveň požiadala o vysvetlenie vyčistenia súkromného pozemku na Biskupickej ulici, požiadala o uvedenie termínu rokovania komisie s firmou Grotto, a. s. a poďakovala sa všetkým, ktorí sa podieľali na organizácii Slávnostnej akadémie k 800. výročiu.

Boris Boleček upozornil na otvorenú rozvodnú skriňu medzi parkoviskom pri obchodnom dome Billa a MŠ Podzáhradná, požiadal o riešenie chýbajúceho osvetlenia kolobežkovej dráhy vo vnútrobloku Estónska a opätovne požiadal o riešenie formou pevných zábran pri predzáhradke na Bieloruskej ul. č. 20, ktorá je neustále devastovaná nevhodným parkovaním motorových vozidiel.

Pavol Kubiš položil otázku, či úrad dostal pokutu za nesplnenie povinností pani Švarc Harisovou, opýtal sa na zmluvu č. 77/2022 Kulla Services Alfa, s. r. o., ktorá je na 64 992 eur pričom rozpočtovaných na danej položke bolo 30 000 eur, a na objednávku na 6 800 eur Chránené pracovisko, s. r. o. na opravu dopadových plôch na ulici Ipeľská.

Poslanec zároveň upozornil, že osvetlenie kruhu Lotyšská nesvieti už niekoľko týždňov a že stále nebolo spracované VZN o poplatkoch za prenájom. Ohľadne náhradnej výsadby na Estónskej požiadal, aby spracovateľ príspevkov pre pána starostu v príspevkoch neklamal a požiadal o mailovú informáciu poslancom, v akom stave sú jednotlivé verejné obstarávania.

Zuzana Čermanová požiadala o zasypanie jamy na rohu ulíc Krajinská a Vetvárska, upozornila na čiernu skládku pneumatík na Jégenešskej ulici a položila otázku, v akom štádiu je vybudovanie ihriska na Učiteľskej a zavedenie MHD do časti Podunajská brána. Ildikó Virágová sa opýtala, na základe čoho sú na plagátoch k 8. máju pod logom mestskej časti uvedené aj mená dvoch poslancov a uviedla, že pri zverejňovaných zmluvách nenašla žiadnu o zaberaní verejného priestranstva.

Počas zasadnutia miestneho zastupiteľstva vystúpili s pripomienkami aj obyvatelia Martin Medveď a Martina Kučerová. Obyvateľky Gabriela Juhászová a Jaroslava Račková sa ako darkyne finančných prostriedkov pre mestskú časť prišli poslancom osobne predstaviť.

Z rokovania miestneho zastupiteľstva

Na 30. zasadnutí miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice dňa 28. júna 2022 poslanci zobrali na vedomie predloženú informačnú správu o plnení uznesení prijatých na zasadnutí dňa 3. mája 2022 a správu o výsledkoch kontroly miestneho kontrolóra z použitia finančných prostriedkov pri investičnej akcii „Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov ZŠ Podzáhradná“ a z kontroly spôsobu výberu poplatku za rozvoj.

Miestne zastupiteľstvo zobralo na vedomie Výročnú správu o hospodárení Bytového podniku Podunajské Biskupice, s. r. o. za rok 2021, Konsolidovanú výročnú správu mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice za rok 2021 a Informatívnu správu o plnení rozpočtu za 1. štvrťrok 2022.

Ďalším bodom programu bol aj návrh VZN o poskytovaní finančného príspevku na stravovanie obyvateľov mestskej časti, ktorý po diskusii poslanci schválili a príspevok zvýšili. Miestni poslanci tiež schválili žiadosti o poskytnutie dotácií z dotačnej schémy na podporu životného prostredia a na podporu mládeže a športu na rok 2022 a v rámci schváleného návrhu na zmenu rozpočtu schválili aj poskytovanie materiálnej pomoci od mestskej časti pri nástupe dieťaťa na povinnú školskú dochádzku vo výške 30 eur.

Miestne zastupiteľstvo po prerokovaní nesúhlasilo s návrhom VZN hlavného mesta SR Bratislavy o dani z nehnuteľností a odporučilo schváliť predložený návrh VZN hlavného mesta SR Bratislavy o zákaze prevádzkovania hazardných hier na jeho území.

Po dlhšej diskusii poslanci určili obvody, počet poslancov miestneho zastupiteľstva a počet poslancov vo volebných obvodoch pre voľby do orgánov samosprávy obcí a vyšších územných celkov pre volebné obdobie rokov 2022 – 2026 v mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice a schválili návrh na určenie rozsahu výkonu funkcie starostu MČ na funkčné obdobie rokov 2022 – 2026.

V ďalších bodoch poslanci schválili predĺženie doby nájmu nebytových priestorov v bývalých jasliach na Latorickej ulici a služobného bytu v priestoroch ZŠ Podzáhradná.

V závere programu miestne zastupiteľstvo zobralo na vedomie informáciu o vybavení a stave mobiliáru detských ihrísk na území MČ a požiadavky na opravu a dovybavenie detských ihrísk. Rovnako zobrali na vedomie informáciu o stave čistoty a poriadku na území mestskej

časti, činnosti na úseku odpadového hospodárstva, informáciu o počte žiadostí zákonných zástupcov o prijatie do materskej školy a o počte zapísaných prvákov podľa údajov zo zápisov.

Interpelácie poslancov

Boris Vereš požiadal o presné termíny, kedy budú zhotovené studne pri oázach na Medzi jarkoch, doplnené workout prvky na Latorickej a Bieloruskej, plachty na detských ihriskách a servisný tím na ihriská.

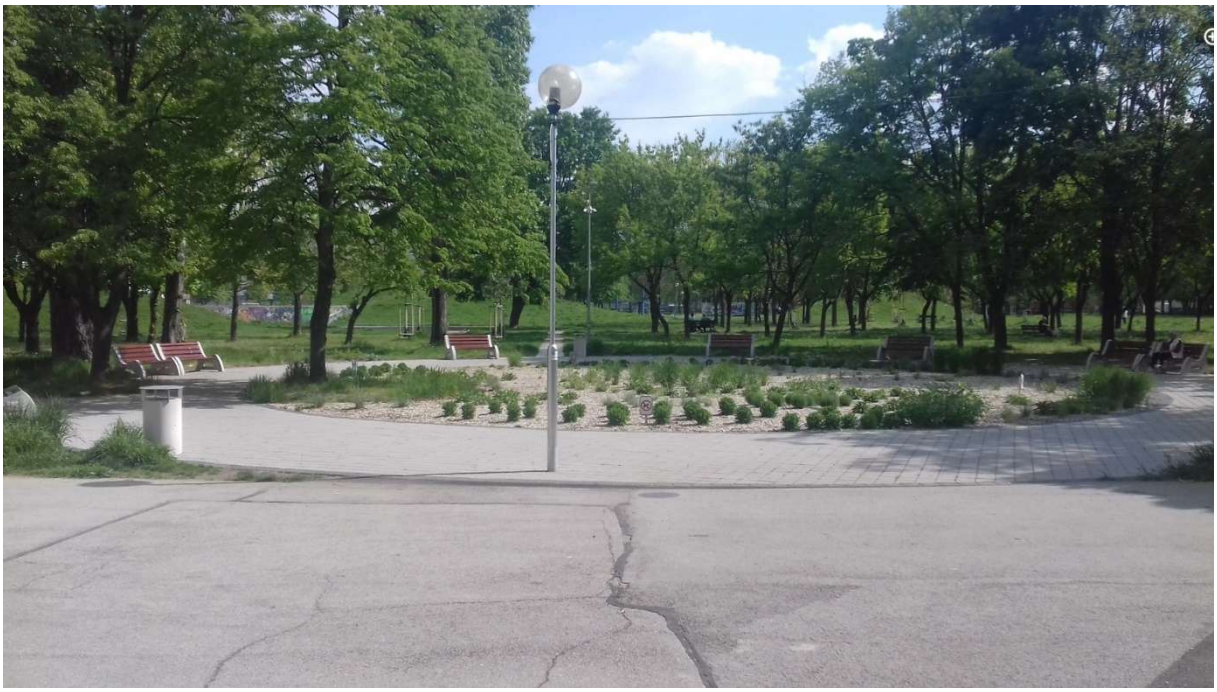

Oddychová oáza na Medzi Jarkoch.

Poslanec upozornil na nebezpečný priechod na Jegenešskej ulici a na neporiadok na basketbalových ihriskách pri ZŠ Podzáhradná a zároveň požiadal o orez stromov a osadenie lavičky v tieni na Lotyšskej ulici. Požiadal úrad, aby v súčinnosti s Oddelením sociálnych služieb a s mestskou políciou opäť zabezpečil kontrolu požívania alkoholu u mladistvých najmä v okolí OC Jantár a o občasné pozametanie opravených vozoviek na Ovčiarskej ulici a Pri trati.

Mikuláš Krippel sa spýtal, ako bola použitá poslancami schválená humanitárna pomoc pre Ukrajinu v hodnote 10 000 eur, v akom štádiu je odvolacie konanie obyvateľov bytového domu na Geologickej a konanie o posúdení vplyvu projektu TJ Spoje na životné prostredie.

Pavol Hanzel upozornil na okrasné rastliny pri vchode Estónska 2 smerom na Bieloruskú, ktoré bránia pri výhľade na priechod pre chodcov a na nedostatočne osadené tieniace plachty na ihrisku pri Bille. Poslanec opäť po roku požiadal o osadenie sieťok na futbalových bránkach v rovnakej lokalite a o opravu kolotoča na ihrisku Estónska.

Izabella Jégh upozornila na parkovisko na Krajinskej pri nemocnici, v rohu ktorého sa tvorí smetisko a poďakovala sa za opravu výtlkov v Starej obci a za osadenie tabule označujúcej našu mestskú časť na trase od Rovinky a požiadala o osadenie informačnej tabule taktiež na Vinohradníckej ulici.

Poslankyňa požiadala o namaľovanie vodorovných čiar zakazujúcich parkovanie pri križovatkách Hviezdna - Petőfiho a Nezvalova smerom k Odeskej a o podanie oficiálnej informácie poslancom, že Oddelenie školstva a kultúry bolo rozdelené. Vyjadrila nesúhlas, že rozdelený bol aj program Juniálesu na dve rôzne miesta konania.

Barbora Lukáčová mala interpeláciu ohľadne oboznámenia sa so stavom prípravy projektu MŠ Latorická a rovnako aj prípravy projektu zvýšenia kapacít ZŠ Bieloruská. Poslankyňa upozornila, že vzhľadom na investičnú aktivitu by bolo vhodné vo chvíli získania zdrojov hľadieť na obsadenosť ľudského kapitálu.

Boris Boleček upozornil na dlhodobo odstavené auto na Bieloruskej 56 a 58, na neviditeľný priechod pre chodcov na Dvojkrížnej a vyslovil nesúhlas s novo osadeným spomaľovačom na Estónskej ulici a požiadal o riešenie predzáhradky na Bieloruskej 20.

Pavol Kubiš požiadal úrad, aby vyzval majiteľov súkromných pozemkov a developera, aby dali do poriadku svoje nepokosené pozemky a poorané parcely v časti Podunajská brána. Rovnako požiadal, aby úrad doriešil nebezpečnú križovatku Linzbothova – Biskupická, za ktorou parkujú autá a chodci musia kvôli presahu domu do chodníka zísť na vozovku.

Ildikó Virágová sa opýtala, ako skončilo súdne pojednávanie s bývalou zamestnankyňou Holzhauserovou, podanie trestného oznámenia na bývalú zamestnankyňu Švarc-Harissovú a do ktorého podprogramu sú zaúčtované financie z poskytovania príspevku na stravovanie.

Olívia Falanga Wurster požiadala o riešenie spomaľovača pred križovatkou na konci Biskupickej ulice pri Múzeu obchodu a o riešenie dopravnej situácie pri škole Vetvárska.

Zuzana Čermanová požiadala v písomnej interpelácii na detskom ihrisku v Zelenom srdci vybudovať plôtik zo strany cesty a zabezpečiť tieniace zariadenie.

V rámci bodu „Rôzne“ vystúpila s pripomienkami obyvateľka Martina Kučerová.

Schválené dotácie na podporu športu a životného prostredia

Poslanci miestneho zastupiteľstva na svojom rokovaní dňa 3. mája schválili dve výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácií z dotačnej schémy na podporu športu a mládeže a na podporu životného prostredia na rok 2022. Na základe týchto výziev boli mestskej časti

Bratislava – Podunajské Biskupice doručené žiadosti, ktoré posúdila príslušná odborná hodnotiaca komisia a následne odporučila na poskytnutie dotácie.

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice po prerokovaní na svojom zasadnutí dňa 28. júna schválilo pridelenie dotácií na podporu športu a mládeže na rok 2022:

- Baseballový klub Apollo Bratislava o. z. (5 000 eur)
- P3 projekt, s. r. o. (1 000 eur), HBK Baltská (1 000 eur)
- Karate Klub Willo o. z. (5 000 eur)
- ŠINTER o. z. (5 000 eur)
- MLADÝ HOKEJBALISTA -Podunajské Biskupice o. z. (5 000 eur)
- SportInstitute, o. z. (5 000 eur)
- Občianske združenie Za lepšie Biskupice (2 580 eur)
- Mária Štajgárová (420 eur)

O dotáciu na podporu životného prostredia mohla požiadať aj neformálna skupina obyvateľov a financie z tejto dotačnej schémy boli na rok 2022 rozdelené nasledovne:

- OZ Biskupičan (2 910 eur)
- Bytový dom Bodrocká 16 – 18 (2 250 eur)
- BD Podzáhradná 3 (2 700 eur)
- BD Geologická 12 - 14 - 16 (2 140 eur)
- OZ Geologická 13 (2 500 eur)

Predvolebná kampaň a boj o voliča

Hoci predvolebná kampaň tradične vrcholí v týždňoch pred samotnými komunálnymi voľbami, väčšina kandidátov sa snaží zviditeľňovať už mesiace vopred predovšetkým na sociálnych sieťach, napríklad na sieti Facebook.

Občania majú možnosť sledovať stránky alebo skupiny zriadené na sociálnych sieťach, kde sa zverejňujú nielen úspechy ale hlavne kritika na adresu vedenia mestskej časti či konkurentov. Nie každý kandidát sa dokáže zdržať útočných príspevkov v kampani a viesť konštruktívnu a pozitívnu diskusiu.

Známe je aj mazanie nežiadúcich reakcií či blokovanie profilov a vytváranie si falošných profilov, aby kandidát vyvolal zdanie, že komunikuje s mnohými voličmi, ktorí s ním súhlasia.

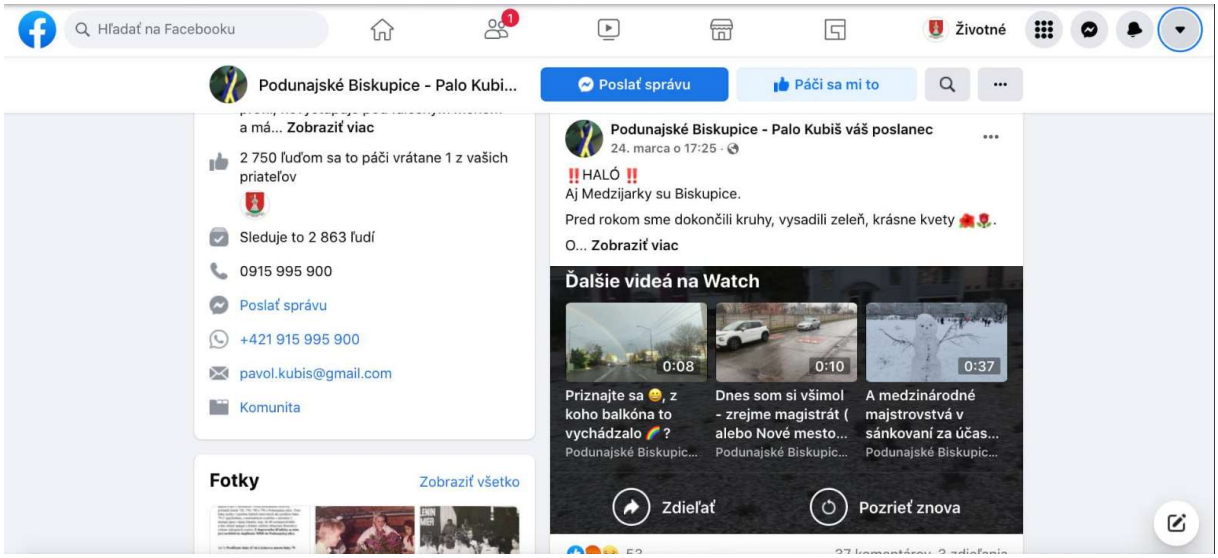

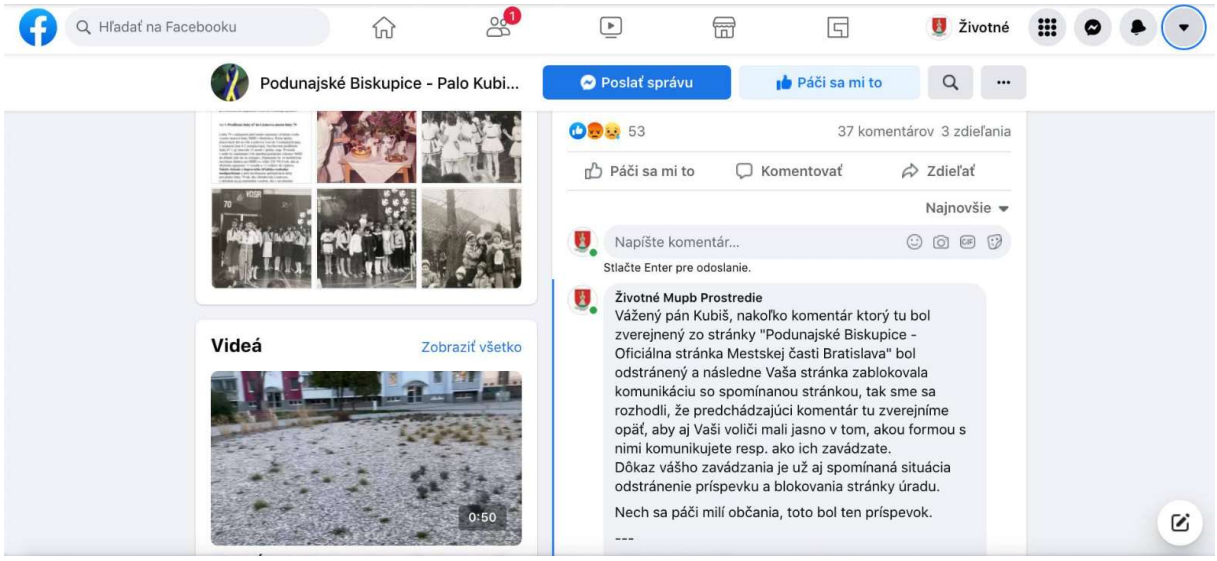

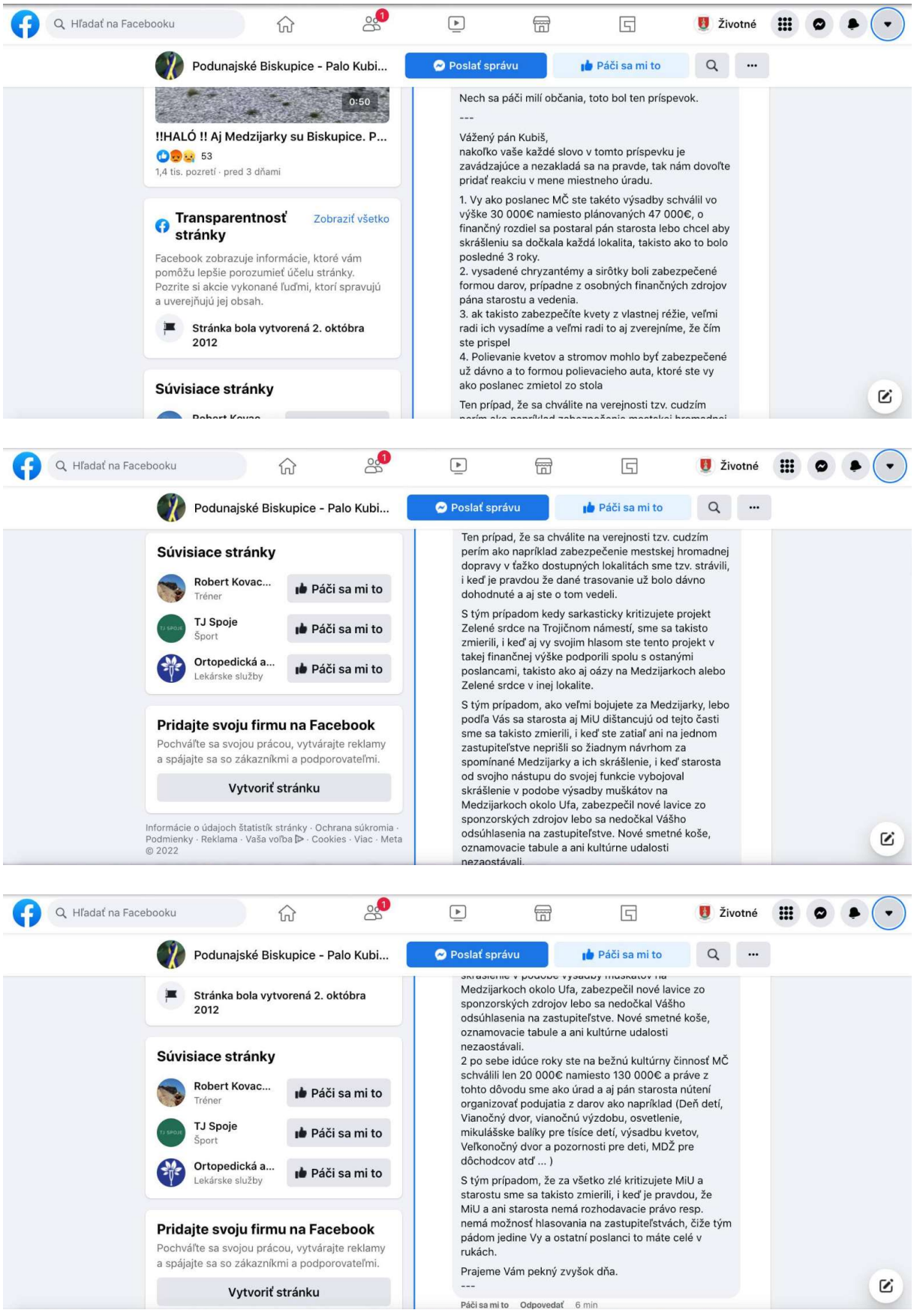

Občania mali možnosť sledovať takúto výmenu medzi miestnym úradom a poslancom Pavlom Kubišom.

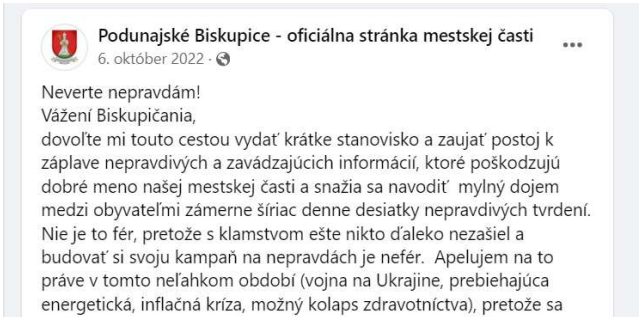

Týždne pred samotnými voľbami sa konalo aj mnoho stretnutí s občanmi, kandidáti sa ich však snažili osloviť aj rôznymi tlačovinami, napríklad volebnými novinami, letákmi či kalendármi. Časť materiálov je v prílohe kroniky.

Nový starosta a poslanci zložili sľub

„Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem riadne plniť svoje povinnosti, ochraňovať záujmy obce, dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy, a pri výkone svojej funkcie starostu ich budem uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.“

Tento zákonom predpísaný sľub zložil dňa 28. novembra na ustanovujúcom zasadnutí miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice novozvolený starosta Ing. Roman Lamoš. Následne sľub zložili aj pätnásti poslanci miestneho zastupiteľstva.

Vľavo Roman Lamoš a Zoltán Pék.

Odstupujúci starosta Mgr. Zoltán Pék odovzdal insígnie mestskej časti novozvolenému starostovi, čím Ing. Roman Lamoš oficiálne prevzal funkciu a ujal sa vedenia zasadnutia miestneho zastupiteľstva. V úvode svojho príhovoru starosta Roman Lamoš zablahoželal zvoleným poslancom a poďakoval sa biskupickým voličom za účasť v tohtoročných komunálnych voľbách.

Rovnako sa poďakoval aj predošlým starostom a poslancom, ktorí v zastupiteľstve v minulom období pôsobili a aktívne tak prispeli k rozvoju Biskupíc. „Ľudia nám vo voľbách vyjadrili dôveru, za ktorú som zo srdca vďačný. Uvedomujem si však, že to bude pre nás výzva a záväzok zároveň, aby sme prebrali zodpovednosť za každé rozhodnutie, ktoré budeme v nasledovnom období spolu prijímať.

Občanom sme pred voľbami dali ponuku, predložili našu víziu a program, ktorý akceptovali, a našou povinnosťou je teraz predkladať výsledky. Práve o tom je získaná dôvera a prijatá zodpovednosť. Rád by som všetkých Biskupičanov ubezpečil, že na to v nasledovných rokoch nemienim zabudnúť,“ pripomenul starosta.

„Stojíme však pred náročným obdobím a očakávania od nového vedenia obce teda nebudú malé a Biskupičania budú naše kroky veľmi pozorne sledovať. Naša obec má potenciál byť krásnym miestom pre život, ale ako každá mestská časť či obec, aj my máme svoje problematické miesta,“ podotkol starosta a dodal, že správne smerovanie obce je cesta spolupráce, konštruktívneho dialógu a vzájomnej dôvery.

Nový starosta Roman Lamoš verí, že dôležité je hľadať spoločné odpovede a dohody a počas svojho príhovoru otvorene sľúbil, že práve k posilňovaniu spolupráce a otvoreného dialógu bude vždy smerovať. „Uvedomujem si, že mnohé z riešení sú nad rámec kompetencie mestskej časti a zo svojej podstaty vyžadujú funkčnú a efektívnu spoluprácu s magistrátom a župou. Preto všetkým Biskupičanom sľubujem, že sa budem snažiť o korektnú a zmysluplnú spoluprácu aj s primátorom nášho mesta Matúšom Vallom, županom Jurajom Drobom a vicežupankou Alžbetou Ožvaldovou. Zároveň sa zaväzujem, že Biskupice budem viesť spravodlivo a transparentne," dodal.

S poslancami plánuje novozvolený starosta vypracovať a verejne predstaviť programové priority a všetky rozhodnutia či priebežne aktualizované plány pravidelne otvorene komunikovať s občanmi.

„Čaká nás náročná cesta, ktorá vyžaduje robiť zodpovedné kroky. Nebude to vždy jednoduché, pripraviť sa musíme aj na náročné chvíle. Som ale presvedčený, že pokiaľ budeme mať Biskupice a Biskupičanov na prvom mieste, pôjdeme správnym smerom. Urobím všetko pre to, aby sme sa aj o 4 roky mohli smelo pozerať do očí nie len Biskupičanom, ale v konečnom dôsledku sami sebe.

V Podunajských Biskupiciach som sa narodil, vyrastal a želám si, aby pre moju rodinu boli aj v budúcnosti miestom na život a na ich prítomnosti aj budúcnosti mi prirodzene veľmi záleží. Budem intenzívne pracovať na tom, aby zostali krásnym miestom a ak nastanú zmeny, tak len k lepšiemu. Vás, pani poslankyne a páni poslanci, žiadam o to isté," zakončil svoj príhovor na ustanovujúcom zasadnutí miestneho zastupiteľstva starosta Roman Lamoš.

Z ustanovujúceho rokovania miestneho zastupiteľstva

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na zasadnutí dňa 28. novembra 2022 na základe starostom predloženého návrhu poverilo zvolávaním a vedením zasadnutí obecného zastupiteľstva Ing. Michala Drábika.

Starosta Ing. Roman Lamoš predniesol návrh na zriadenie miestnej rady pre volebné obdobie 2022 – 2026 a za jej členov poslanci zvolili Mgr. Annu Belákovú, Mgr. Kristiána Kevického, Martina Kuklovského, Matúša Mendla a Mgr. Zoltána Péka.

Následne miestne zastupiteľstvo zriadilo pre volebné obdobie 2022 – 2026 komisie a zvolilo ich predsedov a členov nasledovne:

• Komisia finančná, podnikateľských činností a obchodu: Ing. Michal Drábik (predseda), Mgr. Kristián Kevický a Martin Kuklovský.

• Komisia sociálnych vecí a zdravotníctva: Mgr. Anna Beláková (predsedníčka), Mgr. Kristián Kevický a MSc. Tamara Stohlová.

• Komisia školstva: Ľubica Žiaková (predsedníčka), Mgr. Kristián Lesko, Mgr. Anna Beláková, odborníci z radov obyvateľov: Mgr. Katarína Jandová, Mgr. Iveta Horváthová, RNDr. Alena Heldová, Mgr. Monika Nagyová, Mgr. Lenka Hricková, Mgr. Eva Elexová a Mgr. Jana Vargová.

• Komisia kultúry, mládeže a športu: Izabella Jégh (predsedníčka), Mgr. Andrea Kvintová, Ing. Martin Medveď, Mgr. Zoltán Pék a Martin Kuklovský.

• Komisia územného plánu, výstavby, životného prostredia, odpadov a cestného hospodárstva: Ing. Eduard Vandriak (predseda), Pavol Kubiš, Pavol Hanzel, Ing. Martin Medveď, Matúš Mendl, Mgr. Zoltán Pék a MSc. Tamara Stohlová.

• Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií funkcionárov mestskej časti, mandátová a imunitná: Pavol Kubiš (predseda), Ing. Eduard Vandriak, Mgr. Kristián Kevický, Martin Kuklovský, Ing. Martin Medveď, Izabella Jégh, Mgr. Zoltán Pék a MSc. Tamara Stohlová.

• Bytová komisia: Ing. Michal Drábik (predseda), Pavol Hanzel a Izabella Jégh. Miestne zastupiteľstvo tiež zvolilo sobášiacich poslancov pre volebné obdobie 2022 – 2026, predsedu a členov Dozornej rady Bytového podniku Podunajské Biskupice, s. r. o. a delegovalo členov rady školy – zástupcov zriaďovateľa do rád škôl pri materských a základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti.

V záverečných bodoch poslanci schválili plat starostu mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice od 28. novembra 2022 a zásady odmeňovania poslancov a ďalších občanov za ich prácu v komisiách miestneho zastupiteľstva a pri konaní obradov.

Odborníci do komisií z radov občanov sa mohli o členstvo uchádzať formou prihlásenia sa prostredníctvom emailu na adresu jan.spacek@mupb.sk, alebo doručením podania do podateľne miestneho úradu, pričom následne boli vybratí výberovým konaním.

Z rokovania miestneho zastupiteľstva

Na 2. zasadnutí miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice dňa 20. decembra 2022 starosta Ing. Roman Lamoš predstavil poslancom prednostu

miestneho úradu Ing. Borisa Hurbaniča, generálneho sekretára kancelárie starostu Pavla Drozda a Ing. Petra Magáta dočasne povereného vedením Oddelenia ekonomického a správy majetku.

Následne miestni poslanci zobrali na vedomie predloženú informačnú správu o plnení uznesení a schválili Plán kontrolnej činnosti miestneho kontrolóra na I. polrok 2023.

Miestne zastupiteľstvo hlasovaním schválilo Návrh na zmenu programového rozpočtu mestskej časti na rok 2022 nasledovne:

1) zvýšenie celkových príjmov rozpočtu na rok 2022 o 265 000 € z daňových príjmov

2) zvýšenie celkových výdavkov rozpočtu na rok 2022 o 265 000 €, z toho:

a) zvýšenie bežných výdavkov na rok 2022 o 535 000 €, z toho na krytie mzdových nákladov o 531 000 € a krytie výdavkov na organizáciu kultúrnych podujatí o 4 000 €

b) zníženie kapitálových výdavkov na rok 2022 o 270 000 € na krytie výdavkov uvedených v bode 2a.

Poslanci zároveň schválili nájom nebytových priestorov v ZŠ Vetvárska formou obchodnej verejnej súťaže, určili sobášne dni na rok 2023 a termíny zasadnutí miestneho zastupiteľstva.

Na vedomie zobrali informačnú správu o doméne biskupice. sk a správu o počtoch žiakov ZŠ a detí MŠ podľa stavu k 15. septembru 2022.

Naši novozvolení miestni poslanci

Mgr. Anna Beláková sa narodila a celý svoj život prežila v Bratislave. Žije v Podunajských Biskupiciach, kde býva s manželom a psom. Vyštudovala Univerzitu Komenského, Pedagogickú fakultu v Bratislave. Pracuje ako učiteľka v materskej škole v Podunajských Biskupiciach. Je členkou politickej strany Progresívne Slovensko, kde sa zaoberá environmentálnymi témami a témou školstva.

Medzi jej poslanecké priority patrí zlepšenie komunikácie medzi poslancami a občanmi mestskej časti, vypočuť si občanov, až potom robiť zmeny, riešenie dopravnej situácie, hlavne čo sa týka chodcov, viac zelene v mestskej časti, najmä na sídliskách, pravidelné opravy ihrísk pre deti a na školských dvoroch, zveľaďovanie oddychových zón a parkov, podujatia na podporu udržateľnosti, nové bežecké trasy a cyklotrasy a bezpečné a čisté výbehy pre psov.

Ing. Michal Drábik po absolvovaní Stavebnej fakulty STU v Bratislave začal pracovať ako projektant vodných a ekologických stavieb.

Pôsobí okrem iného ako autorizovaný stavebný inžinier, odborne posudkovo spôsobilá osoba v oblasti odpadového hospodárstva, odborný hodnotiteľ a konzultant. Jeho záujem o verejnú správu, jej architektúru a efektivitu procesov, ktoré v rámci nej prebiehajú, ho priviedli až do funkcie prednostu okresného úradu, ktorú v súčasnosti vykonáva.

Ako poslanec miestneho zastupiteľstva sa chce venovať hlavne starostlivosti o verejný priestor, sociálnej oblasti, ekonomike a bezpečnosti v Podunajských Biskupiciach. Svoje skúsenosti a vedomosti by chcel v budúcnosti zúročiť participáciou na zásadnej reforme verejnej správy, bez ktorej podľa jeho názoru nie je možný ďalší významný progres samospráv, regiónov, krajiny a spoločnosti všeobecne.

Pavol Hanzel sa narodil a celý život prežil v Podunajských Biskupiciach, kde obe sídliská (Medzi jarkami a Dolné hony) považuje za svoj domov. Býva na Estónskej ulici, s manželkou vychováva dve deti. V súkromnom živote pracuje ako vedúci oddelenia likvidácie poistných udalostí.

Založil a vedie detský hokejbalový klub v Biskupiciach, v ktorom zároveň pôsobí ako tréner. Je aktívny v občianskom aj komunitnom živote, založil niekoľko športových a voľnočasových občianskych združení, kde vykonáva dobrovoľnícke aktivity, čo vyústilo v úspešnú kandidatúru a neskôr obhájenie postu miestneho poslanca v komunálnych voľbách. Ako miestnemu poslancovi mu hlavne záleží na rozvoji verejných priestranstiev, detských ihrísk a športovísk na sídliskách, kde stále vidí veľký priestor na napredovanie.

Izabella Jégh je rodáčka z Podunajských Biskupíc, po maturite nastúpila ako asistentka primára chirurgického oddelenia Onkologického ústavu pre Slovensko, neskôr bola poradkyňou generálneho riaditeľa banky. Je podpredsedníčkou ZO Csemadoku aj predsedníčkou Mestského výboru, ako aj tajomníčkou miestnej farskej ekonomickej rady.

Ako jedna z prvých bola ocenená Výročnou cenou Samuela Zocha od BSK a za všetky domáce a zahraničné vyznamenania spomeňme Strieborný kríž Maďarska za zásluhy, ceny Exlibris a Cenu primátora hl. mesta Bratislavy. Ako miestna poslankyňa pôsobí už 47. rok a dve volebné obdobia bola aj mestskou poslankyňou. Pri príležitosti 800. výročia našej mestskej časti zorganizovala slávnostnú akadémiu, pripravila bulletin živej histórie Podunajských Biskupíc za posledných 5 rokov a vďaka nej vyšla aj kniha o výskume v Kostole sv. Mikuláša.

Mgr. Kristián Kevický vyštudoval Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre a je štátnym zamestnancom vo výslužbe. V súčasnosti je zamestnaný ako facility manager.

Od malička mal blízky vzťah k športu ako je futbal, hokejbal, ktorý sám aktívne hrával, a preto rozvoj a obnova športovísk aj detských ihrísk patrí medzi jeho poslanecké priority. Váži si prácu iných, ich skúsenosti. Celý život sa snažil ľudom pomáhať.

Medzi jeho poslanecké priority s prihliadnutím na skúsenosti získané počas pôsobenia v Policajnom zbore, patrí zlepšenie komunikácie a spolupráce medzi mestskou časťou a zložkami štátnej ako aj mestskej polície za účelom zlepšenia bezpečnosti v našej mestskej časti. Veľké rezervy vidí na úseku školstva, a to najmä v obnove školských budov a ich zariadení. V neposlednom rade nezabúda na dopravu a životné prostredie v našej mestskej časti.

Pavol Kubiš od roku 1984 do roku 2014, teda celých 30 rokov, pracoval v rafinérii Slovnaft na rôznych pozíciách, naposledy na Operatívnom riadení výroby. Neskôr začal podnikať ako SZČO. V roku 2016 nastúpil na pozíciu asistenta poslanca NRSR Vladimíra Slobodu, ktorý kandidoval za stranu SaS. Pracoval aj ako zástupca riaditeľa úradu Bratislavského samosprávneho a od roku 2020 pracuje na Ministerstve obrany na akvizičnom úrade.

Od roku 1985 až dosiaľ býva v Podunajských Biskupiciach, a s malou prestávkou v susednej Vrakuni. Od roku 2010 zastupuje občanov volebného obvodu 3 ako poslanec miestneho zastupiteľstva v Podunajských Biskupiciach. Práve Medzi jarky sú jeho srdcovou záležitosťou, spravuje aj vlastnú FB skupinu Medzi jarkami – Podunajské Biskupice. Od roku 2014 zastával rôzne funkcie v miestnych komisiách i v miestnej rade. V parlamentných voľbách v roku 2020 kandidoval z 20. pozície na post poslanca NR SR za Demokratickú stranu.

Martin Kuklovský má 40 rokov a pochádza z Podunajských Biskupíc. Okrem svojich voľnočasových aktivít, ktoré sú šport a pomoc opusteným zvieratám v núdzi, sa vo svojom živote venoval rôznym pracovným činnostiam. Posledné roky sú mu najviac blízke témy ako ekológia, spracovanie a recyklácia odpadu.

Pôsobil, ako projektový manažér projektu Zem bez odpadkov a aktuálne je zamestnancom mestskej firmy OLO ako vedúci technik dotrieďovacieho závodu. Ako poslanec sa chce venovať odpadu, ekológii, zeleným témam a projektom.

Mgr. Andrea Kvintová je rodená Bratislavčanka a s rodinou žije na Dolných honoch. Pracovne pôsobí v elektronických i printových médiách, aktuálne ako redaktorka publicistiky.

Od roku 2011 viedla o. z. Materské centrum Podunajské Biskupice ako poradkyňa a dobrovoľníčka.

Vyštudovala históriu a vo voľnom čase sa venuje výskumu minulosti Podunajských Biskupíc. Založila o. z. Historická spoločnosť Podunajské Biskupice zamerané na výskum a propagáciu dejín Podunajských Biskupíc, hlavne cez rozhovory a zbieranie spomienok žijúcich Biskupičanov.

Od roku 2018 je kronikárkou našej obce. K jej poslaneckým prioritám patrí znovuzriadenie materského centra, funkčné kluby seniorov, obnovenie činnosti knižnice na Dolných honoch a podpora komunitného života v našej mestskej časti.

Mgr. Kristián Lesko je absolventom Fakulty telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského. Po ukončení vysokej školy pracoval na bratislavských základných a stredných školách ako učiteľ, i vo vedení školy práve v Biskupiciach na Gastroškole.

Na biskupických školách pracuje viac ako desaťročie, v súčasnosti je učiteľom v ZŠ Bieloruská a v ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským. Súčasne pracuje aj ako tréner mládeže v hádzanárskom klube ŠKP Podunajské Biskupice. Počas posledného desaťročia bol autorom a spoluautorom viacerých úspešných projektov, ktoré zveľadili hlavne športové vyžitie deťom na školách v mestskej časti.

Aj naďalej bude presadzovať a vytvárať projekty prinášajúce kvalitné vzdelanie vo všetkých miestnych školských zariadeniach, ale aj projekty pre kvalitne strávený voľný čas detí spolu s ich rodičmi a priateľmi.

Ing. Martin Medveď sa narodil v Bratislave a od svojho prvého roku až do súčasnosti žije v Podunajských Biskupiciach.

Je ženatý a s manželkou majú štyroch synov. Zmaturoval na dopravnej priemyslovke Kvačalova a následne absolvoval inžinierske štúdium na Strojníckej fakulte STU v Bratislave. Ako mladý inžinier pracoval vo Volkswagene Slovakia, a. s., neskôr absolvoval dva a pol ročný pobyt v Anglicku. V súčasnosti pracuje ako strojný inžinier – konštruktér. Pôsobí tiež v o. z. Za lepšie Biskupice, kde sa snaží o budovanie komunity aktívnych ľudí a podporu komunít.

Angažuje sa v témach ako rafinéria Slovnaft a jej vplyv na hlučnosť a kvalitu ovzdušia, znečistenie podzemnej vody kontamináciou zo skládok, verejná doprava a cyklo-doprava, verejné športoviská, spolupráca s okolitými obcami a spoluúčasť verejnosti na rozhodovaní.

Matúš Mendl sa narodil v Bratislave. Navštevoval ZŠ Bieloruská a neskôr prestúpil na osemročné španielske gymnázium na Hronskej ulici. V súčasnosti sa venuje automotive segmentu a už viac ako 15 rokov pôsobí vo vlastnom servise.

Ako poslanec sa chce primárne venovať informovanosti občanov priamym kontaktom, chce viesť dialógy, ktoré sú momentálne veľmi slabé, sekundárne sa chce venovať väčšej transparentnosti a prehľadu príjmov/výdavkov mestskej časti.

Mgr. Zoltán Pék je rodený Biskupičan. Po ukončení štúdia žurnalistiky na Univerzite Komenského pracoval ako redaktor spravodajstva a publicistiky v Československej televízii a rozhlase a neskôr ako šéfredaktor v Slovenskej televízii a rozhlase. Na mestskom úrade v Komárne pôsobil ako vedúci tlačového oddelenia i konateľ spoločnosti Com-média.

Zároveň bol aj členom Rady pre vysielanie a retransmisiu. V komunálnych voľbách v roku 2018 bol zvolený za starostu Podunajských Biskupíc a vo vedení mestskej časti pôsobil do novembra 2022.

MSc. Tamara Stohlová sa narodila v Bratislave, vyštudovala strategický manažment vo Veľkej Británii a v Holandsku. Pracovala v oblasti daní a auditu, neskôr na rôznych pozíciách pre Transparency International Slovensko, OECD a ako poradkyňa europoslanca. Dnes pôsobí ako odborníčka na životné prostredie v hnutí Progresívne Slovensko, ktorého je aj členkou predsedníctva.

Založila projekt Zelená jedáleň, ktorý prináša rastlinné stravovanie na vysoké školy, odhalila kauzu environmentálnej záťaže Istrochemu a spoluiniciovala najúspešnejšiu petíciu za reguláciu škodlivej pyrotechniky. Riadi sa heslom zelené mesto je zdravé mesto a pracuje na tom, aby boli otázky ochrany životného prostredia konečne vnímané ako ústredné pre zdravie a kvalitu života. Vo voľnom čase sa aktívne venuje pohybu, trávi čas v prírode a stará sa o zvieratá bez domova.

Ing. Eduard Vandriak od narodenia v roku 1976 žije v Podunajských Biskupiciach. Absolvoval Stredné odborné učilište chemické – odbor Operátor ekologických zariadení, a Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre.

Do roku 2012 pracoval v súkromnom sektore a od roku 2012 profesijne pôsobí vo vedúcich pozíciách v samospráve, či už na miestnom úrade Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice a od roku 2021 na správe ciest Bratislavského samosprávneho kraja.

Svoje skúsenosti z exekutívy v oblasti životného prostredia a dopravy by veľmi rád pretavil v prospech občanov mestskej časti Podunajské Biskupice.

Ľubica Žiaková je matkou dvoch detí a celé svoje detstvo, mladosť i dospelosť prežila v Podunajských Biskupiciach. Po ukončení Strednej odbornej školy pedagogickej nastúpila ako učiteľka predprimárneho vzdelávania v MŠ Podzáhradná 1 a v tejto oblasti pôsobí dodnes.

V roku 2016 sa stala zástupkyňou MŠ pre elokované pracovisko Estónska 3. a práve v tejto oblasti bude pôsobiť ako poslankyňa v komisii pre školstvo, v ktorom vidí prioritu budúcich generácií. Momentálne je študentkou Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, kde na Fakulte sociálnych vied študuje manažment a ekonómiu verejnej správy. Svoje praktické skúsenosti a znalosti zo štúdia plánuje využiť v miestnom zastupiteľstve pre napredovanie našej mestskej časti.

Záverečný účet mestskej časti za rok 2022

Záverečný účet Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice (ďalej len „záverečný účet“) je zostavený v súlade s ustanoveniami § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Aj v roku 2022 Mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice (ďalej len „mestská časť“) ako samostatná právnická osoba plnila úlohy, ktoré jej vyplývajú z ustanovení Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy, hospodárila so zvereným majetkom a so zverenými finančnými prostriedkami, ako aj s vlastnými príjmami a s vlastným majetkom získaným vlastnou činnosťou.

Záverečný účet predstavuje súhrn výsledkov rozpočtového hospodárenia mestskej časti za kalendárny rok 2022. Obsahuje údaje z výkazníctva mestskej časti a organizácií v jej zriaďovateľskej pôsobnosti.

Základným nástrojom finančného hospodárenia mestskej časti bol schválený rozpočet mestskej časti na rok 2022. Mestská časť v roku 2022 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet mestskej časti na rok 2022 bol zostavený ako prebytkový. Mestská časť hospodárila v roku 2022 podľa rozpočtu schváleného uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti č. 395/2018-2022 zo dňa 8.

februára 2022, vrátane rozpočtov rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti.

Rozpočet bol v priebehu roka menený rozpočtovými opatreniami, hlavne na základe nepredvídaných udalostí, na základe oznámení o výške dotácií zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy a pre školské zariadenia, v zmysle poskytnutých grantov a podľa aktuálnej potreby v zmysle požiadaviek jednotlivých oddelení.

- Zmena č. 1 schválená MiZ dňa 28. 2. 2022 uznesením č. 405/2018-2022

- Zmena č. 2 schválená MiZ dňa 29. 3. 2022 uznesením č. 410/2018-2022

- Zmena č. 3 schválená starostom dňa 29. 3. 2022 na vedomie č. 419/2018-2022

- Zmena č. 4 schválená starostom dňa 25. 4. 2022 na vedomie č. 419/2018-2022

- Zmena č. 5 schválená MiZ dňa 03. 5. 2022 uznesením č. 421/2018-2022

- Zmena č. 6 schválená starostom dňa 18. 5. 2022

- Zmena č. 7 schválená starostom dňa 7. 6. 2022

- Zmena č. 8 schválená starostom dňa 10. 6. 2022

- Zmena č. 9 schválená starostom dňa 28. 6. 2022 na vedomie č. 448/2018-2022

- Zmena č. 10 schválená starostom dňa 29. 6. 2022

- Zmena č. 11 schválená starostom dňa 27. 9. 2022 na vedomie č. 467/2018-2022

- Zmena č. 12 schválená starostom dňa 30. 9. 2022

- Zmena č. 13 schválená starostom dňa 30. 10. 2022

- Zmena č. 14 schválená starostom dňa 25. 11. 2022

- Zmena č. 15 schválená MiZ dňa 20. 12. 2022 uznesením č. 14/2022-2026

- Zmena č. 16 schválená starostom dňa 29. 12. 2022

Rozpočet mestskej časti vrátane rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ BA Podunajské Biskupice k 31.12.2022 v €

	Rozpočet schválený	Rozpočet po úpravách
Príjmy celkom	**12 670 470,00 €**	**14 838 209,00 €**
z toho:		
Bežné príjmy	11 494 670,00 €	13 143 863,00 €
Kapitálové príjmy	65 000,00 €	95 414,00 €
Finančné príjmy	1 110 800,00 €	1 598 932,00 €
Výdavky celkom	**12 450 333,00 €**	**14 601 769,00 €**
z toho:		
Bežné výdavky	10 857 033,00 €	12 962 255,00 €
Kapitálové výdavky	1 593 300,00 €	1 637 814,00 €
Finančné výdavky	0,00 €	1 700,00 €

Za rok 2022 boli dosiahnuté celkové príjmy vo výške 14 398 879,90 €, čo predstavuje 97,04% upraveného ročného rozpočtu. Plnenie celkových príjmov je nižšie ako bolo schválené v rozpočte.

V roku 2022 boli výdavky celkom vrátane výdavkov RO v objeme 13 669 860,74 €, čo je 93,62% z celoročného plánovaného rozpočtu. Plnenie celkových výdavkov je nižšie ako bolo schválené v rozpočte.

Miestny poplatok za rozvoj bol zavedený zákonom č. 447/2015 Z. z. o miestnom poplatku za rozvoj v znení zákona č. 375/2016 Z. z. a má slúžiť pre obce ako jeden zo zdrojov na vybudovanie infraštruktúry tam, kde na základe stavebného rozvoja vznikne potreba vybudovania sociálnej a technickej infraštruktúry.

V roku 2022 mestská časť vyrubila poplatok za rozvoj v sume 389 970,00 €, nedoplatky minulých rokov predstavovali 26 932,50 €, zaplatených bolo 205 024,00 €. Z poplatku za rozvoj sa odvádza 32% do rozpočtu Magistrátu Hlavného mesta. Nedoplatok k 31. 12. 2022 predstavoval sumu 183 318,50 €.

Finančné prostriedky za poplatky za rozvoj sú uložené na osobitnom účte v Tatra Banka, a. s. so zostatkom 296 507,50 €. Čerpanie z daného účtu v roku 2022 nebolo.

Usporiadanie finančných vzťahov

V súlade s ustanovením § 16 ods. 2 Zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších zmien a doplnkov má mestská časť finančne usporiadať svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným, alebo založeným právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytla prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadať finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom VÚC.

Mestská časť má za rok 2022 usporiadané všetky finančné vzťahy so štátnym rozpočtom, hlavným mestom SR Bratislavou, so zriadenými a založenými organizáciami. Ďalej má usporiadané všetky finančné vzťahy s fyzickými osobami – podnikateľmi a právnickými osobami, ktorým poskytla v roku 2022 dotáciu z rozpočtu mestskej časti.

Prehľad o poskytnutých dotáciách v zmysle § 7 ods. 4 zákona 583/2004 Z. z. v členení podľa jednotlivých príjemcov Mestská časť v roku 2022 poskytla finančné príspevky a dotácie zo svojho rozpočtu občianskym združeniam a neziskovým právnickým osobám na podporu všeobecne prospešných služieb a verejno-prospešných účelov v súlade s VZN č. 1/2022 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice.

Mestská časť vykazuje vo svojom účtovníctve k 31. 12. 2022 majetok celkom v netto hodnote 32 064 634,17 €, z toho neobežný majetok 20 818 073,04 €, obežný majetok 11 234 782,74 €, z toho pohľadávky 268 331,81 €, finančný majetok 2 778 057,62 € a náklady budúcich období 11 778,39 €.

Mestská časť má uložené svoje finančné prostriedky v troch bankách, a to v Tatra Banke, a. s. v Prima Banke, a. s. a v J&T banke, a. s. Celková výška finančných prostriedkov na bankových účtoch predstavuje k 31. 12. 2022 2 777 057,62 € Stav pokladníc a cenín je ku koncu roka 1 530 €. Tieto zostatky súhlasia so stavom na účtoch vedených v účtovníctve obce.

Použitie výsledku hospodárenia

Mestská časť vykázala za rok 2022 prebytok rozpočtu vo výške 729 019,16 € zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V zmysle ustanovenia § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto prebytku vylučujú nevyčerpané finančné prostriedky účelovo určené na bežné a kapitálové výdavky za rok 2022, poplatok za miestny rozvoj roku 2022 a prijaté kaucie (zábezpeky) v celkovej sume 438 736,13 €.

Zostatok finančného hospodárenia vo výške 290 283,0 € navrhujeme použiť na tvorbu rezervného fondu.

Mestská časť Bratislava - Podunajské Biskupice, Bratislava - mestská časť Podunajské Bis v roku 2022 zvýšila náklady o 14 % na 9,963 mil. € a výnosy jej narástli o 9 % na 9,557 mil. €.

IČO	00641383
DIČ	2020943782
Sídlo	Mestská časť Bratislava - Podunajské Biskupice Trojičné nám. 10206/11 82561 Bratislava - mestská časť Podunajské Bis
Dátum vzniku	utorok, 1. januára 1991
SK NACE	podľa Štatistického úradu SR: 84110 Všeobecná verejná správa
Právna forma	Obec, mesto (o.,m.úrad)
Druh vlastníctva	Vlastníctvo územnej samosprávy
Počet zamestnancov	2023: 100-149 zamestnancov (Zdroj: Štatistický úrad)

Rok	2022
Aktíva	32 064 634 € ▼
Náklady celkom	9 963 267 € ▲
Výnosy celkom	9 556 684 € ▲
Výsledok hospodárenia	-406 583 € ▼
Záväzky	1 422 278 € ▼
Osobné náklady	2 581 091 € ▲
Výnosy z daní a poplatkov	7 256 532 € ▲
Celková zadlženosť	20,9 % ▼

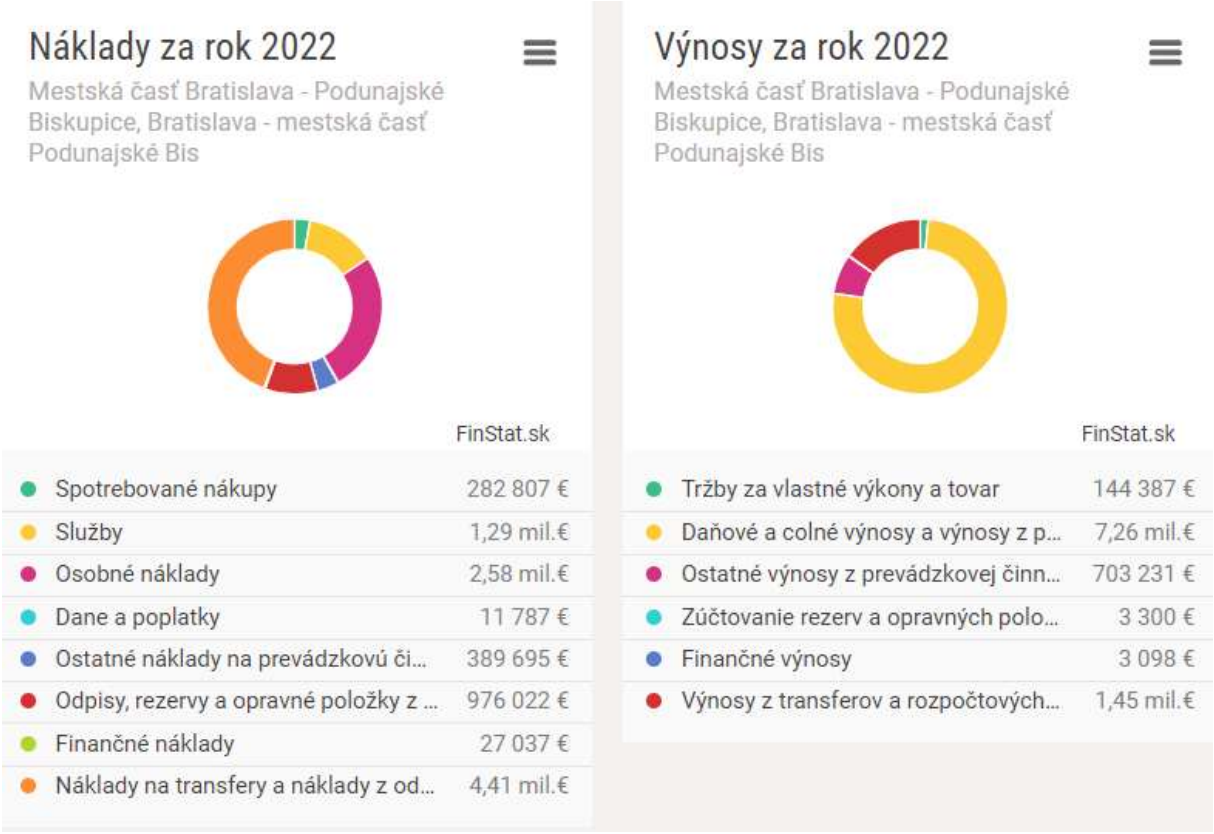

VZN prijaté v roku 2022

Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2022

mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice zo dňa 8. februára 2022 o určení spádových materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice

Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2022

mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice zo dňa 3. mája 2022 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice

Všeobecne záväzné nariadenie č. 3/2022

mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice zo dňa 3. mája 2022 o pravidlách času predaja v obchode a času prevádzky služieb na území mestskej časti

Všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2022

zo dňa 3. mája 2022, ktorým sa ruší všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice č. 2/1995 o prevode vlastníctva bytov a nebytových priestorov zo dňa 12. decembra1995

Všeobecne záväzné nariadenie č. 5/2022

ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice č. 6/2020 o poskytovaní finančného príspevku na stravovanie obyvateľov mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice

Všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice č. 6/2022

zo dňa 27. septembra 2022 o umiestňovaní volebných plagátov a iných nosičov informácií na verejných priestranstvách v mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice.

Všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice č. 7/2022

zo dňa 27. septembra 2022, ktorým sa mení a dopĺňa všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2017 mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice zo dňa 03. októbra 2017 o spôsobe núdzového zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žúmp na území mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice

MIESTNY ÚRAD

A ORGANIZÁCIE MESTSKEJ ČASTI

Miestny úrad je výkonným orgánom Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice a starostu mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice zriadený Miestnym zastupiteľstvom mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice uznesením č. 15/90 dňa 19. decembra 1990 na základe § 7, ods. 5 zákona SNR č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste SR Bratislave.

Miestny úrad vykonáva odborné, administratívne a organizačné práce súvisiace s plnením úloh miestneho zastupiteľstva a starostu, ako aj ďalších orgánov miestneho zastupiteľstva. Miestny úrad najmä: zabezpečuje písomnú agendu orgánov mestskej časti a miestneho zastupiteľstva a je podateľňou a výpravňou písomností mestskej časti, pripravuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie miestneho zastupiteľstva, miestnej rady a komisií miestneho zastupiteľstva a na rokovania s územnými štátnymi a inými orgánmi, fyzickými a právnickými osobami, pripravuje rozhodnutia starostu vydávané v správnom konaní, vykonáva nariadenia mestskej časti, uznesenia miestneho zastupiteľstva, miestnej rady a rozhodnutia starostu, usmerňuje po odbornej stránke organizácie a zariadenia mestskej časti, vykonáva agendu zabezpečujúcu výkon samosprávy mestskej časti, zabezpečuje plnenie úloh štátnej správy miestneho významu prenesených na mestskú časť, zabezpečuje pre miestneho kontrolóra a jeho útvar materiálne a priestorové vybavenie a ďalšie činnosti v rozsahu funkčnej náplne oddelenia vnútornej správy.

Miestny úrad ďalej zabezpečuje úlohy, ktoré vyplývajú zo spolupráce orgánov mestskej časti s politickými stranami a hnutiami vyvíjajúcimi činnosť v mestskej časti, ako aj so záujmovými združeniami obyvateľov mestskej časti, zabezpečuje činnosti, ktoré vyplývajú z plnenia úloh spolupráce s podnikateľskými, právnickými a fyzickými osobami pôsobiacimi v mestskej časti, plní úlohy pri ochrane verejného poriadku, ochrane životného prostredia a pri výkone rozhodnutí starostu v súčinnosti s mestskou políciou, ak to vyžadujú okolnosti prípadu, plní úlohy stanovené mu za brannej pohotovosti štátu, materiálne zabezpečuje neaktívne obyvateľstvo na úseku civilnej ochrany.

Miestny úrad spolupracuje pri plnení svojich úloh s Magistrátom hl. mesta SR Bratislavy, s inými miestnymi úradmi a územne príslušnými orgánmi štátnej správy. Súčinnosť

podľa ods. 3 písm. c/ navrhne prednostka miestneho úradu starostovi. Podrobnosti upravuje osobitný predpis.

Miestny úrad sídli na Trojičnom námestí 11 a na Žiackej 2.

Pod starostu mestskej časti Zoltána Péka patrila zástupkyňa starostu mestskej časti Ing. Olívia Falanga Wurster, riaditeľ kancelárie starostu a poradca starostu Mgr. Rudolf Héger a prednostka miestneho úradu Ing. Mariana Páleniková.

Po komunálnych voľbách sa stal starostom obce Ing. Roman Lamoš, jeho zástupcom Kristian Kevický, sekretárom kancelárie starostu Roman Drozd.

Pod riaditeľa kancelárie starostu a poradca starostu patrí sekretariát a Referát médií a marketingu, hovorca mestskej časti Mgr. art. Martina Fröhlich Činovská a Športový areál, informátor, údržbári, upratovačky, zriadenci mestskej časti. Vo volebnom období 2022 – 2026 je referentom marketingu, reklamy a styk s verejnosťou a médiami Ján Borčin.

Prednostkou miestneho úradu bola do novembra Ing. Mariana Páleniková, následne túto funkciu prebral Ing. Boris Hurbanič.

Pod prednostu miestneho úradu patria nasledujúce oddelenia:

- Oddelenie ekonomické a správy majetku
- Oddelenie organizačné
- Oddelenie sociálnych vecí, zdravotníctva a bytovej politiky
- Oddelenie životného prostredia, odpadového a cestného hospodárstva
- Oddelenie školstva
- Oddelenie kultúry
- Oddelenie územného plánu, stavebného poriadku a výstavby
- Oddelenie strategického rozvoja, investičné a VO
- Matričný úrad a evidencia pobytu obyvateľov

Biskupické noviny

Biskupické noviny sú mesačníkom mestskej časti. Ročne vychádza 10 čísel s dvojčíslom v letných mesiacoch júl/august.

Šéfredaktorkou novín bola do septembra 2022 Mgr. art. Martina Fröhlich Činovská, M.A., volebné októbrové číslo pripravoval ako šéfredaktor JUDr. Artúr Soldán. Po prvý raz od začiatku vydávania Biskupických novín nevyšlo jedno z pravidelných čísiel, a to číslo novembrové.

V priebehu novembra boli viaceré činnosti na miestnom úrade pozastavené, týkalo sa to aj prípravy Biskupických novín. Ďalšie číslo vyšlo až v decembri so staronovou šéfredaktorkou, avšak už v pozmenenej grafickej úprave. V tomto čísle bol pozmenený názov novín, vyšli bez maďarského a nemeckého názvu v záhlaví, tiež došlo k úprave erbu Podunajských Biskupíc, čo bolo už v nasledujúcich číslach opravené.

Redakčná rada: Mgr art. Martina Fröhlich Činovská M.A., PaedDr. Beata Biksadská, Ing. Roman Lamoš, Boris Boleček, Mgr. Stanislav Koiš, Veronika Kádárová, PhDr. Tatiana Krippelová – redakčná rada, ktorá dlhodobo nebola funkčná bola od novembra 2022 zrušená.

Redakcia: Trojičné nám. 11, 825 61 Bratislava, tel.: 0948 260 410, e-mail:

martinacinovska@ gmail. com/ biskupickenoviny@gmail.com

Tlač: Róbert Jurových – NIKARA

Evidenčné číslo: MK SR 3233/09 • ISSN 1338-2012 •

Miestna knižnica Bratislava Podunajské Biskupice

Miestna knižnica Bratislava Podunajské Biskupice, Latorická 4, so svojou pobočkou na Biskupickej 1, je súčasťou Oddelenia školstva a kultúry Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice. Veľkosťou knižničného fondu 42 602 knižničných jednotiek sa zaraďuje medzi významnejšie obecné knižnice v Bratislave.

Je verejnou knižnicou, ktorú charakterizuje voľný prístup čitateľov ku knižničnému fondu. Knižný fond je prehľadne rozdelený do niekoľkých častí a čitateľom ponúka široký výber literatúry z najrôznejších oblastí od detskej literatúry cez beletriu a náučné tituly. Hlavným cieľom je získavať, spracúvať, uchovávať, ochraňovať a sprístupňovať knižničný fond.

Poskytuje služby počas celého roka širokým vrstvám obyvateľstva mestskej časti bez rozdielu veku, spoločenského postavenia a profesijného zamerania.

Pravidelne spolupracuje so všetkými základnými školami, školskými klubmi a materskými školami v Podunajských Biskupiciach. Knižnica zabezpečuje rozširovanie a sprístupňovanie informácií a kultúrne využívanie voľného času obyvateľstva.

Ponúka príjemný a užitočný spôsob trávenia voľného času, spoľahlivý zdroj informácií, kultivovanú a profesionálnu komunikáciu na oboch pracoviskách.

Členské poplatky: zápisné pre deti do 15 rokov je 1,00 €, zápisné pre študentov, dôchodcov, invalidov je 1,40 € a zápisné pre dospelých 2,40 €.

Knižnica Latorická 4, Bratislava

Výpožičný čas:

Pondelok, streda, štvrtok: 12.00-18.00 h

Utorok: 10.00-16.00 h

Piatok: 12.00-16.00 h

Pobočka na Latorickej sa nachádza v lokalite Dolné Hony v zrekonštruovaných priestoroch bývalých jaslí. Prekvapí veľkorysým riešením priestorov, príjemným prostredím, kvalitným vybavením a širokým výberom kníh.

Zloženie knižničného fondu: 26 669 knižničných jednotiek, z toho odborná literatúra pre dospelých 5 087 knižničných jednotiek, krásna literatúra pre dospelých 13 561 knižničných jednotiek, odborná literatúra pre deti 1 753 knižničných jednotiek, krásna literatúra pre deti 6 268 knižničných jednotiek. Okrem kníh pre zábavu je v knižnici kvalitne vybudovaná študovňa umožňujúca pracovať s finančne náročnými knihami a encyklopédiami, a špecializované umenovedné oddelenie, kde možno nájsť knihy z oblasti maliarstva a architektúry.

Oddelenie pre dospelých je vstupnou bránou do sveta kníh. Jeho služby sú určené čitateľom nad 15 rokov. Okrem niekoľko desiatok tisíc titulov krásnej a odbornej literatúry určených k absenčnej výpožičke je tu pre čitateľov k dispozícii aj príručná odborná knižnica. Najnovšie knižné novinky, fond novín a časopisov pripravený k prezenčnej a absenčnej výpožičke je samozrejmosťou. Oddelenie pre deti a mládež ponúka okrem kníh, detských časopisov aj výstavku knižných noviniek.

Tvorí ju rozsiahly priestor plný svetla a farieb. Deti si môžu vybrať spomedzi množstva dobrodružných, detektívnych, historických i dievčenských románov aj scifi či fantasy literatúru.

Registrovaní čitatelia môžu využívať aj bezplatný internet. Obe pobočky knižnice poskytujú čitateľom aj ústne bibliografické a faktografické informácie, v závislosti od obsahu svojich fondov. V knižnici sú zabezpečené pre návštevníkov 3 tituly dennej tlače: Nový čas, Pravda a Sme. Deväť titulov časopisov: Eva, Geo, Plus 7 dní, Slovenka, Záhradkár, Zdravie, Žena a život, Život, Zornička.

V letných mesiacoch (v závislosti od počasia) je otvorená pre čitateľov knižnice letná čitáreň počas výpožičných hodín.

Knižnica – pobočka Biskupická 1, Bratislava

Výpožičný čas:

Pondelok, streda, štvrtok: 12.00-18.00 h

Utorok: 10.00-16.00 h

Piatok: 12.00-16.00 h

Pobočka na Biskupickej sa nachádza v starej lokalite mestskej časti Bratislava Podunajské Biskupice v Dome kultúry Vesna. Knižničný fond je umiestnený v príjemnom prostredí knižnice. V knižnici sa nachádza 15 933 knižničných jednotiek, z toho odborná literatúra pre dospelých 3 444 knižničných jednotiek, krásna literatúra pre dospelých 7 716 knižničných jednotiek, odborná literatúra pre deti 1 244 knižničných jednotiek, krásna literatúra pre deti 3 529 knižničných jednotiek. V knižnici sa nachádza aj oddelenie maďarskej literatúry.

Knižnica podporuje naplnenie kultúrnych a informačných potrieb čitateľov a zabezpečuje slobodný prístup k informáciám. Podporuje celoživotné vzdelávanie a duchovný rozvoj občanov a súčasne je komunitným centrom mestskej časti Podunajské Biskupice.

V knižnici sú k dispozícii nasledovné tituly dennej tlače a časopisov: Nový čas, Pravda, Geo, Plus 7 dní, Slovenka, Záhradkár, Zázračná planéta, Zdravie, Život a Zornička.

Denné centrá

Klub dôchodcov, Odeská 35, Telefón: 0240207235

Klub dôchodcov, Estónska 3, Telefón: 0245520526

Klub dôchodcov, Latorická 4, Mobil: 0905448469

Mestská polícia - Okresné veliteľstvo Bratislava II

Druhý bratislavský okres, do ktorého patria mestské časti Ružinov, Vrakuňa a Podunajské Biskupice leží na rozlohe 92,5 km². Z bratislavských okresov čo do rozlohy patrí medzi tretí najväčší a čo do počtu obyvateľov sa radí k druhému najľudnatejšiemu okresu hlavného mesta. Na území okresu žije viac ako 116 tisíc obyvateľov.

O verejný poriadok v mestských častiach Ružinov, Vrakuňa a Podunajské Biskupice sa starajú policajti slúžiaci na Okresnom veliteľstve Bratislava II. Nepretržitá 24-hodinová služba je hliadkami zabezpečovaná prostredníctvom operačného strediska na telefónnom čísle +421 2 482 010 91 alebo +421 2 599 806 66, prípadne prostredníctvom čísla skráteného volania 159.

Okrem priameho výkonu služby je verejný poriadok v tejto bratislavskej časti monitorovaný aj pomocou kamerového systému.

Adresa: Okresné veliteľstvo Bratislava II

Dočasne je útvar presťahovaný na Hálkovu ulicu č. 11 (pôvodné sídlo útvaru na Listovej ulici č. 4 je aktuálne v rekonštrukcii).

Bytový podnik Podunajské Biskupice, s. r. o.

Bytový podnik Podunajské Biskupice sídli na Priekopníckej 19. Je to spoločnosť účelovo založená na vykonávanie správy predovšetkým bytov, nebytových priestorov, ubytovacieho zariadenia, nehnuteľností polyfunkčných domov a na výrobu, dodávku tepla.

V rámci správy poskytuje svojim klientom komplexné služby spojené s ich užívaním. Snahou je v najväčšej miere zabezpečovať a vytvárať podmienky bezproblémového a bezpečného bývania, ktoré bude zárukou pre spokojnosť klientov. Bytový podnik Podunajské Biskupice je na trhu v spravovaní nehnuteľnosti s niekoľko desaťročnou tradíciou v rámci územnej lokality Podunajské Biskupice a Vrakuňa. Pracovný kolektív si výkon činnosti neustále zdokonaľoval počas dlhodobého pôsobenia, zúročil ich o praktické skúsenosti s uplatňovanou legislatívou.

Spôsob správy nehnuteľnosti pre klientov je spoločnosťou charakterizovaný predovšetkým:

- zmluvným vzťahom založenom na dôvere
- dlhodobou skúsenosťou so spravovaním bytového a domového fondu
- komplexnými službami spojených s užívaním nehnuteľnosti

 serióznym prístupom pri výkone činnosti súvisiacich so správou vrátane investičných akcií

 technickými znalosťami stavebných sústav počnúc od výstavby domových objektov

 zodpovednosťou za zverené finančné prostriedky vo fonde opráv a fonde služieb

 kontrolou sledovania finančných pohybov na bankovom účte domu pasívnym prístupom k účtu cez internet

Mestská časť Podunajské Biskupice v online priestore

Oficiálne webové sídlo Mestskej časti Podunajské Biskupice je www.biskupice.sk

Občania tiež aktuálne informácie o dianí v mestskej časti môžu sledovať na oficiálnej stránke mestskej časti na sociálnej sieti Facebook.

Oficiálna stránka mestskej časti na sociálnej sieti Facebook, aktívna je aj na sociálnej sieti Instagram. Vďaka aplikácii SOM majú všetky informácie o našej mestskej časti občania priamo vo svojom smart mobilnom telefóne.

Mobilná aplikácia SOM - Správy o meste

Podunajské Biskupice informuje o aktualitách, možno si v nej prezerať správy od starostu a takisto prečítať online noviny. Rovnako poskytuje informácie aj o občianskom vybavení s konkrétnymi údajmi, dôležité telefónne kontakty aj odchody vlakov a autobusov. Z aplikácie taktiež možno priamo kontaktovať úrad mestskej časti, starostu a opačne. V aplikácii je možné nájsť tiež susedskú inzerciu.

Elektronická úradná tabuľa

Koncom decembra 2021 bola pred vchodom na miestny úrad na Trojičnom námestí osadená elektronická úradná tabuľa, ktorá plnohodnotne nahradí zaužívanú vývesku s úradnými oznamami.

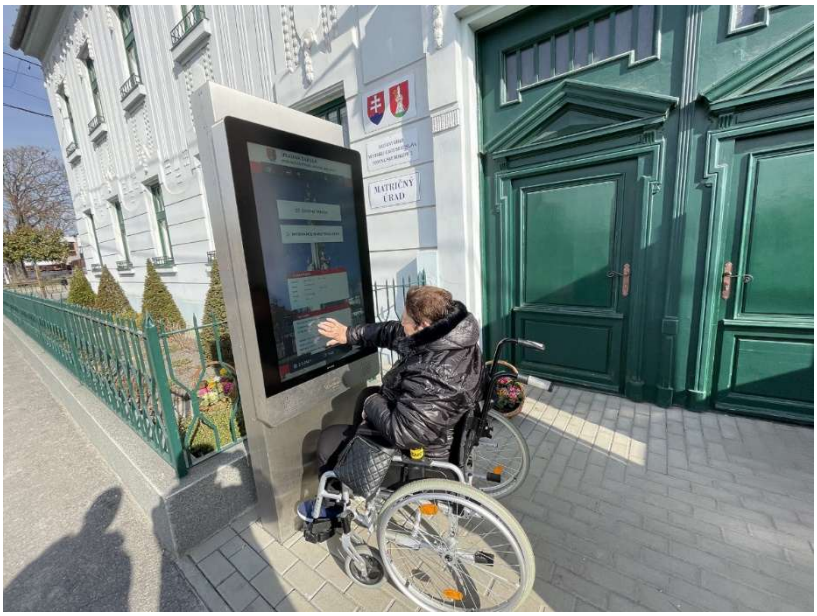

Zároveň na nej obyvatelia môžu nájsť všetky novinky a informácie zverejnené na oficiálnej webovej stránke mestskej časti. Inštalovaná elektronická tabuľa umožňuje ovládanie aj z invalidného vozíka, či predčítanie textu, a tak zabezpečí dostupnosť aktuálnych informácií aj pre ľudí so zdravotným hendikepom. Plnohodnotne nahradila zaužívanú vývesku s úradnými oznamami a zároveň zobrazuje všetky informácie zverejnené na oficiálnej webovej stránke mestskej časti.

Úrad plánuje inštaláciu obdobnej elektronickej tabuli aj na pracovisku miestneho úradu na Žiackej ulici.

19. mája

Pridali sme sa k štrajkovej pohotovosti samospráv

Naša mestská časť sa pridala k štrajkovej pohotovosti, na ktorú samosprávy vyzvalo Združenie miest a obcí Slovenska – vlajka mesta bola stiahnutá na pol žrde.

Ako sa vyjadril starosta Z. Pék, s nevôľou vnímal návrhy ministerstva financií, ktoré sa negatívne dotkli rozpočtov obcí a miest v SR. Po dvoch rokoch zápasenia s dopadmi globálnej pandémie COVID-u, sa ťažko vyrovnávame s prudkým nárastom cien za odber elektrickej energie, nárastom stavebných materiálov či iných nákladov. Na druhej strane daňový bonus presadzovaný a navrhovaný ministrom financií Igorom Matovičom sa mal kompenzovať znížením príjmu miest a obcí z podielových daní, čo bolo v aktuálnej situácii pre nás neprijateľné.

Dlhodobý prístup k mestám a obciam zo strany štátu je neakceptovateľný a preto sme aj my prijali výzvu ZMOS-u a vstúpili sme do štrajkovej pohotovosti.

6. októbra

Hodnotenie transparentnosti našej mestskej časti

Transparency International Slovensko pravidelne hodnotí a zverejňuje rebríček Hodnotenia transparentnosti 100 najväčších miest a 8 žúp. Na začiatku nového volebného obdobia v roku 2018 boli Podunajské Biskupice na nelichotivom 83 mieste a ako vidno aj na grafe prevzatom zo stránky hodnotiacej organizácie, transparentnosť v našej mestskej časti mala od roku 2012 klesajúci trend.

6. októbra 2022 zverejnila Transparency International Slovensko rebríček samospráv za rok 2022. Oproti hodnoteniu v roku 2018 sme o 43 miest lepší. Zaradili sme sa tak medzi 4 mestské časti, ktoré v hodnotení transparentnosti zaznamenali zlepšenie oproti predchádzajúcemu obdobiu. Sme na 7. mieste v hodnotení mestských častí Bratislava.

Výbornú prácu v tejto oblasti urobila susedná Vrakuňa. Pán starosta Kuruc preberal mestskú časť v hodnotení na 97 mieste. Za dve volebné obdobia svojej práce dokázal so svojim tímom postúpiť na 10 miesto.

20. októbra

Transparency International hodnotila predvolebné noviny

Organizácia sa pozrela ako vyzerajú októbrové vydania novín vydávaných mestskými časťami Bratislavy a magistrátom, ktoré krátko pred voľbami zaplavili schránky domácností. V prípade ich zneužitia by mohli priniesť výhodu úradujúcim starostom a primátorovi a narušiť férovosť predvolebného súboja. To sa v troch mestských častiach podľa Transparency International aj stalo.

Pre lepšiu prehľadnosť samosprávy oznámkovali ako v škole. Využili skúsenosti z nášho opakovaného hodnotenia radničných novín, ktoré naposledy zverejnili v máji. Teraz si všímali, koľko článkov je v prospech starostu. Buď preto, že v nich dostal priestor a vyznievajú

pozitívne, alebo ide o PR materiály propagujúce úspechy radnice. Spočítali aj počty zmienok o starostovi, jeho fotky a kritériom bolo aj to, ako noviny uchopili tému volieb.

Najlepšie vyšli noviny vydané Lamačom, Starým Mestom a Dúbravkou. Obsahu v prospech starostu je v nich minimum. U Lamačana bolo ocenené, že sa jeho redakcia rozhodla predstaviť všetkých štyroch kandidátov na starostu, každý dostal aj stručný priestor. Devexu tiež napokon udelili slabšiu Jednotku, aj keď je v prospech starostu až tretina obsahu. Zavážilo, že ako jediné noviny usporiadali predvolebný duel – podrobnejší rozhovor s oboma kandidátmi na starostu.

V novinách magistrátu, Nového Mesta a Ružinova identifikovali až tretinu obsahu v prospech úradujúcich politikov, najmä v podobe PR článkov propagujúcich investície samospráv. V prípade Petržalky a Rače sa obsah v prospech starostu blíži až k polovici, šéfovia radníc tu dostali výraznejší priestor na vyjadrenia, Račiansky výber dal dokonca fotku starostu na titulku. Našej Petržalke napokon udelili slabšiu dvojku. Hodnotiacej organizácii sa páčilo,

že predstavila kandidátov na starostu, poskytla im stručný priestor. Ide tiež o jediné noviny, kde v rámci politickej inzercie inzeruje vyzývateľ starostu.

Transparency International sa domnieva, že radničné noviny zneužili pred voľbami v Karlovej Vsi, Podunajských Biskupiciach (zverejnené bolo len septembrové číslo a jedno pravidelné číslo vôbec nevyšlo) a Vrakuni. V Karloveských novinách boli v prospech starostky až dve tretiny obsahu, vyzerali z veľkej časti ako jej predvolebný prospekt.

Biskupické noviny neváhali zaradiť až 7 fotiek starostu. Ten bol zároveň aj autorom článku, v ktorom sám seba vyzdvihuje za to, že prispel kvetinovou výzdobou k oslave sviatku Sedembolestnej. Rovnako Vrakunské noviny sú pred voľbami vytapetované fotkami starostu, ktorý sa tiež zahral na redaktora. V ním písanom článku chválil sám seba za prínos pri otvorení policajnej stanice v ich mestskej časti.

V roku 2018 boli Biskupické noviny ohodnotené nasledovne: Periodikum Biskupické noviny prezentuje hlavne pozitívny obraz o radnici, polemika v texte je prítomná, ale minimálne. Politike radnice je v periodiku venovaný málo priestoru a slúži často ako nástroj pre účelovú prezentáciu vedenia radnice. Obdobne zneli aj staršie hodnotenia Biskupických novín.

ROZVOJ A VÝSTAVBA

Január - február

Hrali sme o nový športový park

Mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice sa zapojila do prvého ročníka projektu spoločnosti Kaufland. Súťažilo sa o jeden zo siedmich K Parkov, ktoré mala spoločnosť vybudovať na Slovensku.

Hlasovanie sa spustilo na stránke www.kauflandpark.sk 6. januára a trvalo do 16. februára 2022. Pri prvom hlasovaní bolo potrebné sa zaregistrovať a potom už len pravidelne hlasovať. Hlasovať sa dalo každodenne.

Okrem dobrého pocitu a pomoci pre Podunajské Biskupice sa mohol každý hlasujúci zapojiť aj do hry o nový smartfón. Podľa propozícií vyhlasovateľa, spoločnosti Kaufland, ihrisko potrebuje plochu cca 400 m2. Hoci sme v hlasovaní nevyhrali, mestská časť sa bude do podobných projektov zapájať aj v budúcnosti.

Február

Ďalší kontrolný deň v Zelenom srdci

Výstavba dlho očakávaného projektu „Zelené srdce Podunajských Biskupíc“ sa začala ešte v októbri 2021. Výstavba bola koordinovaná Oddelením strategického rozvoja, investícií a verejného obstarávania v súčinnosti s externým stavebným dozorom.

Priebeh, rozsah a kvalita uskutočnených stavebných prác bola pravidelne vyhodnocovaná na kontrolných dňoch, ktoré sa uskutočňovali v týždennom intervale. Taktiež boli organizované samostatné kontrolno-informačné dni, za účasti starostu, prednostky a poslancov miestneho zastupiteľstva.

Dňa 22. februára 2022 boli zúčastnení informovaní o aktuálnom stave stavebných prác. Sklz v prácach oproti pôvodnému harmonogramu spôsobilo predovšetkým nepriaznivé počasie. Na základe vyjadrenia zhotoviteľa malo byť dielo v plnom rozsahu dokončené do konca marca 2022.

Na marec boli naplánované terénne úpravy, príprava základov pre detské ihrisko a prístrešok na bicykle. Nasledovalo odborné ošetrenie stromov.

Petícia na Geologickej ulici

Vedenie mestskej časti nepostupovalo vždy transparentne vo veciach, ktoré sa dotýkajú veľkej časti obyvateľov, napríklad na sídlisku. Platí to napríklad ohľadne zámerov stavebných projektov, napríklad výstavby bytového domu na Geologickej ulici 17, na čo upozornil predseda Komisie územného konania a životného prostredia Roman Lamoš, keďže komisia nebola informovaná.

Práve proti výstavbe na Geologickej ulici spísalo vyše 400 obyvateľov z okolia hárkovú i virtuálnu petíciu.

„Občania, vlastníci bytov a rodinných domov a/alebo obyvatelia na Geologickej a Priekopníckej ul., ako aj obyvatelia Podunajských Biskupíc, Vrakune, Ružinova, ako aj spoluobčania zo širokého okolia hlavného mesta Bratislava, ktorí využívajú Vrakunskú ul. ako cestu pre svoju prepravu do mesta alebo z mesta, v zmysle petičného práva žiadame o zrušenie Rozhodnutia č. SU 19/14604/2022/Gr-33 pre stavebné povolenie „Bytový dom – Geologická“ vydaného v Bratislave dňa 21.10. 2022 (obmena povolenia bez výraznej zmeny pôvodného Rozhodnutia č. SU1336/18427/2021/Gr-44 pre stavebné povolenie „Bytový dom – Geologická“ vydaného v Bratislave dňa 29. 12. 2021, ktoré zrušil OU Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky dňa 28. 6. 2022) a prepracovanie projektu bytového domu na nižšiu stavbu, s menším počtom bytov a parkovacích miest, ako aj s väčšou plochou zelene alebo zmenu projektu z bytového domu na radovú výstavbu z nasledovných dôvodov:

1. výstavba Bytového domu – Geologická podľa projektovej dokumentácie hmotovo a priestorovo naruší okolitú zástavbu a znehodnotí pôvodným obyvateľom kvalitu bývania, nakoľko na pozemku 2 rodinných domov je naplánovaná výstavba bytového domu (27 bytov) s 1 polozapusteným podzemným podlažím, ktoré bude končiť 2,45 m nad zemou, spolu so 4 plnými nadzemnými podlažiami a piatym ustupujúcim podlažím, čím sa vytvorí efekt 6 podlažnej budovy a bude prevyšovať pôvodné okolité BD až o 7 metrov.
2. naplánovaný vjazd aj výjazd pre 40 áut cez elektrickú posuvnú bránu je priamo za priechodom pre chodcov a na hranici s chodníkom na Geologickej ul., čím výrazne negatívne ovplyvní statickú a dynamickú dopravu s dopadom až na hlavný ťah Vrakunskú ul., pretože Geologická ul. je jediným výjazdom a zároveň aj čiastočne výjazdom pre viac ako 460 bytov a rodinných domov, čo predstavuje výrazné obmedzenie minimálne pre 350 a viac áut.

Už v súčasnosti je problematické vchádzať do a vychádzať z Geologickej ul, a aj protiľahlej Borekovej ul. na Vrakunskú, a križovatka Geologická – Vrakunská – Borekova je úsekom častých kolízií a dopravných nehôd!

3. Naplánovaný vjazd/výjazd umiestnený priamo za priechodom pre chodcov je v tesnej blízkosti zastávky MHD – Priekopnícka, kde je vysoký predpoklad kolízií medzi vozidlami a chodcami, najmä mamičkami s kočíkmi, vozíčkarmi alebo väčšími skupinami, ktorí musia prejsť na opačnú stranu kvôli nepriechodnosti chodníka vďaka elektrickému stĺpu na strane od zastávky MHD, kde je ale práve naplánovaný vjazd a výjazd do bytovky cez elektrickú posuvnú bránu.

   Priechody pre chodcov sú aj teraz častými kolíziami pretože nie sú vyznačené, na Geologickej ul. začína z jednej strany za plotom a hlavný priechod nie je dobre viditeľný – označený doplnkovými prvkami!
4. Zo súčasných 1 600 m2 zelene vďaka výstavbe bytového domu a 28 externých parkovacích miest podľa projektu ostane len 379 m2 zelene (ostatnú časť pozemku bude tvoriť plocha parkoviska a bytovka, ktorá je situovaná oknami a balkónmi na južnú stranu), čím sa výrazne zhoršia mikroklimatické podmienky (zvýšená prašnosť a emisie, vytvorenie skleníkového efektu) pre okolité rodinné a bytové domy na Geologickej a Priekopníckej ul., a s tým spojený predpoklad negatívneho dopadu na zdravie obyvateľov - zvýšený výskyt ochorení dýchacích ciest a alergií.
5. Zvýšený počet porúch a havárií, prípadne aj kolaps inžinierskych sietí (voda, splašková kanalizácia, elektrika, plyn) pre Geologickú a Priekopnícku ul., ktoré každým rokom vykazujú častejšiu poruchovosť, nakoľko sú už teraz poddimenzované a tým znižujú kvalitu bývania.

Vedenie mestskej časti zverejnilo k petícii len vyjadrenie Stavebného úradu Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice: „Musíme zdôrazniť, že výstavba bytového domu na ulici Geologická č. 17 je realizovaná v zmysle platného územného plánu, v súlade so stavebným zákonom a na stavbu bytového domu boli vydané súhlasné stanoviská všetkých dotknutých orgánov štátnej správy a tiež magistrátu.“

Revitalizácia ihriska na Latorickej ulici

Mestský poslanec Roman Lamoš informoval začiatkom marca obyvateľov o ukončení 1. etapy revitalizácie areálu na Latorickej ulici, ktorý bol v minulosti zameraný na športovisko, avšak v dnešnej dobe už nespĺňal potrebné kritériá.

Nad celou rekonštrukciou prevzal záštitu z pozície mestského poslanca, pričom sa mu podarilo zabezpečiť na projekt finančné zdroje zo strany Magistrátu hlavného mesta Bratislavy vo výške 350 000 eur.

V rámci 1. etapy vo výške 170 000 eur sa kompletne zrevitalizovalo hokejbalové ihrisko (nové mantinely, nový hokejbalový povrch, bránky) a vynovilo sa aj basketbalové ihrisko (nové basketbalové koše, nový povrch, obnovené čiary na hracej ploche).

Pri hokejbalovom ihrisku je znakom kvality pružnosť povrchu, ktorá zabezpečuje lepšiu ochranu hráčov pri pohybe, najmä v období rastu, pretože použitím tohto systému sa znižuje namáhanie kĺbov. Výrobok je odolný voči poveternostným vplyvom, zaisťuje stály odvod vody zo svojho povrchu a rýchlo vysychá. Je paropriepustný, odolný voči znečisteniu a chemikáliám.

Na basketbalovom ihrisku je multifunkčný akrylátový povrch. Skladá sa z odpruženej gumenej podložky a akrylátového náteru. Vďaka elastickému hrubému zloženiu a následnej vysokej schopnosti absorbovať nárazy, systém zaručuje hráčom väčšie pohodlie, rýchlu hru a dobrý odraz lopty. Tento povrch nevyžaduje žiadnu údržbu a zaručuje trvalý výkon v priebehu rokov.

V druhej etape, keď sa už bude riešiť zóna areálu na Latorickej kompletne a komplexne, počítame aj s osvetlením ihriska.

Revitalizácia ihriska na Baltskej ulici

Na začiatku bolo len staré zubom času poznačené ihrisko, ktoré sme však mali všetci pravidelní návštevníci radi. Ihrisko i športovisko na Baltskej ulici bolo nutné zrevitalizovať. Toto si dal po svojom zvolení za miestneho poslanca za cieľ Pavol Hanzel.

Najprv sme sa dočkali nového asfaltu na športovisku a namaľovania nových čiar pre trénovanie a súťaženie detí aj dospelých, keďže šport na tomto mieste má svoju tradíciu. O rok

neskôr sme sa už tešili z detského ihriska, kde sa osadili kompletne všetky nové prvky, ktoré sa dnes už tešia obľube detí a rodičov.

Okolo ihriska pribudol chodník, kde sme skúšobne vybrali ako povrch pochôdzny betón. Ide o ekologickú variantu, ktorá je finančne menej náročná, ale hlavná myšlienka bola nezaťažiť životné prostredie ďalšou plochou s neprírodným povrchom. V letných mesiacoch sa tento typ povrchu nerozpáli ako klasický asfalt a to je cesta, ktorou sa bude svet zrejme uberať najbližšie roky. Čas ukáže, či sa tento typ povrchu osvedčí a budeme ho aplikovať aj na iné miesta v našej mestskej časti.

Tešiť sa môžeme tiež z nového osvetlenia športoviska, kde si už dnes môžeme vychutnávať športové výkony detí aj cez zimné mesiace, kedy sa skôr stmieva. Osvetlenie na samostatne automatické časové hodiny sme pridali aj na detské ihrisko.

1. apríla

Bratislavská vodárenská spoločnosť zmenila cenu vodného

V regióne pôsobnosti Bratislavskej vodárenskej spoločnosti sa od 1. apríla 2022 zmenila cena vodného. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví schválil nové ceny vodného pre bežných odberateľov na úrovni 1,0387 eur/m3 bez DPH, respektíve 1,2464 eur/m3 s DPH. Táto zmena pre priemernú trojčlennú rodinu znamená mesačné navýšenie platby približne o 0,26 eur.

Cena za stočné sa nemenila. Zmena ceny vstúpila do platnosti 1. apríla. BVS vyzvala svojich zákazníkov listom alebo e-mailom, aby v termíne od 1. do 10. apríla do 20.00 hodiny vykonali na svojich vodomeroch mimoriadny odpočet a údaje nahlásili BVS. Najefektívnejší spôsob, ako mohli zákazníci tento odpočet nahlásiť, bolo priamo cez Zákaznícky portál BVS. Za nahlásenie stavu vodomeru v bytových domoch spravovaných správcovskou spoločnosťou zodpovedal príslušný správca.

V prípade, že zákazník nenahlásil stav vodomeru v uvedenom termíne, na výpočet spotreby bol použitý odhad na základe historickej spotreby. Tento proces je plne automatický a zákazník oň nemusí žiadať. Určené maximálne ceny platné od 1. apríla 2022 boli pre odberné miesta zohľadnené až vo vyúčtovacej faktúre.

Pobočka Marianum aj pred cintorínom Vrakuňa

Mestské pohrebníctvo Marianum otvorilo začiatkom apríla nové pobočky aj pred cintorínom Vrakuňa. Klienti môžu v dvoch pobočkách Správa cintorínov a Pohrebná služba o niečo pohodlnejšie vybaviť všetky náležitosti spojené s nájmom hrobových miest alebo vybavením pohrebu.

V rámci lepšej dostupnosti v poskytovaní služieb sa Marianum okrem svojich pobočiek na Šafárikovom námestí a pri krematóriu rozhodlo zriadiť novú pobočku pred cintorínom Vrakuňa. V pobočke Správa cintorínov si môžu klienti plnohodnotne vybaviť nájmy za hrobové miesto, prepisy hrobových miest, platby za hrobové miesta, ale aj súhlasy na vybudovanie a rekonštrukciu pomníkov hrobových miest.

V pobočke Pohrebná služba klienti môžu vyriešiť všetky náležitosti súvisiace s organizáciou poslednej rozlúčky. Otváracia doba troch nových vybavovacích kancelárií je od pondelka do piatku v čase od 8:00 do 16:00 hod.

Prístav Podunajské Biskupice

Medzi našimi Biskupičanmi žije veľa ľudí so skvelými nápadmi, ktorí svoj voľný čas, energiu i vlastné financie venujú prospešným malým či väčším projektom pre našu mestskú časť.

Jedným z nich je aj pán Juraj Štvrtecký, lodný kapitán, ktorý starostovi pred zhruba tromi rokmi osobne predstavil svoj nápad, ako využiť našu jedinečnú polohu pri Dunaji. Jeho nedotknuté zákutia a okolitú prírodu poznajú zväčša len cyklisti, hoci slovo Dunaj máme aj v názve našej mestskej časti. Možnosti na rekreáciu, šport či plávanie dostatočne nevyužívame, pretože nemáme ako iné mestské časti k ramenám dobrý prístup, za čo môže isté odstrihnutie hrádzou.

Vďaka spomínanému úsiliu pána kapitána by sa to už čoskoro mohlo zmeniť. Prístav Podunajské Biskupice je už dokončený, všetky povolenia vybavené a menšia výletná či vyhliadková loď prechádza opravou, aby umožnila širokej verejnosti obdivovať krásu fauny a flóry okolia Dunaja.

Potenciál tohto miesta je výborný. Nachádza sa len 6 kilometrov od centra mesta a pár metrov od najnovšieho dunajského mosta. V jeho priestore si autor nápadu vie predstaviť aj

vystavanie typickej dediny alebo skanzenu, najdôležitejšia vec – prístupová cesta priamo z Biskupíc, však zatiaľ chýba.

Finálne práce na „Zelenom srdci“

Práce na Zelenom srdci vďaka teplejším a slnečnejším dňom napredovali a celý projekt smeroval k finálnym úpravám. V srdci parku boli vysadené ruže a zasiata tráva. V apríli sa dokončovali práce na detskom ihrisku, kompletizoval vodný prvok a prístrešok pre bicykle. Následne sa pokračovalo aj druhou etapou na Biskupickej ulici, na realizáciu ktorej požiadala mestská časť o nenávratný finančný príspevok z eurofondov.

85 000 eur na rekonštrukciu bežeckého areálu

V posledný marcový deň boli na magistráte hlavného mesta Bratislavy zastupiteľstvom schvaľované úspešné žiadosti v rámci projektu na rozvoj športovej infraštruktúry. Naša mestská časť Podunajské Biskupice získala v rámci tejto grantovej schémy 85 000 eur na rekonštrukciu bežeckého areálu na Podzáhradnej ulici.

Ide už o tretiu dotáciu z mesta za ostatné viac ako tri roky pôsobenia poslanca Romana Lamoša v mestskom zastupiteľstve z grantu, ktorý podporuje šport a budovanie športovísk vo verejnom záujme pre všetky vekové skupiny obyvateľov. Predtým Biskupice získali 60 000 eur na Pump-track, 45 000 eur na malé športoviská na Medzi jarkoch a teraz na bežecký ovál.

Obnovená bežecká dráha s kvalitným tartanovým povrchom bude prístupná širokej verejnosti, pribudne aj malé futbalové ihrisko a na veľkom budú vymenené bránky. Všetky práce na projekte boli konzultované s baseballovým klubom Apollo, ktorého zverenci na školskom dvore trénujú.

Oválna dráha sa vyosí tak, aby nezasahovala do domácej méty basebalistom. Aj na bežeckej dráhe, tak ako pri zrevitalizovanom hokejbalovom a basketbalovom ihrisku na Latorickej, bude zvolený čo najvhodnejší povrch.

Nové hokejbalové ihrisko na Latorickej ulici bolo začiatkom apríla odovzdané tým najpovolanejším - Hokejbalovému klubu Hancop Juniors a celej športujúcej verejnosti.

Od 21. apríla

Výmena lavičiek

21. apríla začal miestny úrad s plánovanou výmenou lavičiek, ktorá bola konzultovaná s miestnymi poslancami. Okrem výmeny starých a zničených lavičiek za nové, pristúpila mestská časť aj k osadeniu nových lavičiek na miestach podľa požiadaviek obyvateľov.

Na Estónskej bolo osadených 9 nových lavičiek, na Bieloruskej 6, na Lotyšskej 8 a na Ipeľskej 3.

8. mája

Zelené srdce Podunajských Biskupíc

8. máj bol v mnohých ohľadoch významný deň. Pre našu mestskú časť aj pre poslancov miestneho zastupiteľstva to bolo aj zavŕšením snahy o skvalitnenie a skultúrnenie prostredia v centre obce – prvej etapy projektu Zelené srdce Podunajských Biskupíc. Kompletne zrevitalizované okolie pred miestnym úradom s prvkami drobnej mestskej architektúry, ružovým záhonom, vodným prvkom i detským ihriskom bolo v tento deň slávnostne odovzdané do užívania verejnosti.

Zelené srdce Podunajských Biskupíc otvoril starosta prestrihnutím pásky za prítomnosti miestnych poslancov i verejnosti. Pre deti bol počas slávnostného otvorenia pripravený program a o veselú atmosféru sa postaral šašo Tomáš so svojou bublinkovou šou i obľúbení maskoti Minnie a Macko Pú.

Ku konečnému efektu Zeleného srdca ešte chýbali plnohodnotné pochôdzne trávnaté plochy a 200 rokov staré kultivary ruží tiež potrebujú svoj čas, kým popínavým spôsobom vyrastú do stavu, s ktorým sa z estetického hľadiska ráta. Zelené srdce nie je len parková, či oddychová zóna, bude tiež slúžiť ako miesto na vykonávanie svadobných obradov. Prví novomanželia si svoje „áno“ v Zelenom srdci povedali už 10. júna.

Nad rámec projektového riešenia je celé územie Zeleného srdca v noci osvetlené a monitorované samostatnou bezpečnostnou kamerou. Pribudlo viacero vzrastlých stromov, okrasné rastliny, bylinková záhrada aj pitná fontánka.

Na mieste je taktiež urobená kompletná príprava pre osadenie elektronabíjačky pre autá a osadený aj prístrešok na bicykle. V prístrešku vznikla stojanová elektro nabíjačka a servisný stojan, na ktoré získala mestská časť dotáciu z Bratislavského samosprávneho kraja.

Projekt Zeleného srdca Podunajských Biskupíc má aj druhú fázu, ktorá bude riešiť zelené plochy na Biskupickej ulici, ktorá by sa mala financovať z nenávratného finančného príspevku z eurofondov. Žiadosť bola predložená na konci marca.

V prípade, že by sa zrealizovala druhá etapa, ostávajú na realizáciu plochou riešeného územia a investične najmenej náročné časti projektu. Projektová dokumentácia druhej fázy už neobsahuje žiadne detské ihrisko.

Centrálnu časť bývalej obce však z pohľadu dostupnosti detských ihrísk bude saturovať inkluzívne detské ihrisko na Učiteľskej ulici, na ktoré získala mestská časť dotáciu z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny vo výške 45 tisíc eur.

Celkové náklady na zhotovenie diela prvej etapy projektu Zelené srdce Podunajských Biskupíc predstavovali 350 tisíc eur. Náklady boli čiastočne kryté dotáciou Ministerstva financií SR vo výške 200 tisíc eur a zvyšné náklady boli financované z rozpočtu mestskej časti.

Ležadlá na oddych a relax

Vďaka sponzorským darom sa aj Podunajské Biskupice môžu priblížiť k moderným a kultúrnym súčastiam iných európskych veľkomiest. Drevené ležadlá esteticky aj funkčne doplnili areál dokončeného projektu Zelené srdce. Ďalšie ležadlá boli rozmiestnené na Medzi jarkoch a Dolných honoch a ponúkali tak príjemné miesta na oddych a relax až kým postupne nezmizli.

Jún

Nový priechod pre chodcov na Krajinskej

V júni sme začali s prácami na vybudovaní nového priechodu pre chodcov na Krajinskej ulici. Je to kľúčový bod prechodu najmä pre deti, ktoré tadiaľto prechádzali do školy na Podzáhradnú a do škôlky na Linzbothovej.

Deti doposiaľ museli prechádzať cez cestu pomedzi autá v rannej špičke a každý deň tak boli vystavené ohrozeniu zdravia či života. Tento priechod sa podaril vybudovať z poslaneckej priority Romana Lamoša v hodnote 20 000 eur.

Plánované dokončenie priechodu bolo stanovené na september, aby tak deťom a žiakom zabezpečil bezpečnejšiu cestu za vzdelaním. Nie je to jediné miesto, kde chýba bezpečný priechod, ďalší by sa hodil napríklad pri materskej škole Dudvážska.

Rekonštrukcia chodníka na Učiteľskej

Súbežne s budovaním priechodu na Krajinskej prebiehala aj rekonštrukcia chodníka na Učiteľskej ulici. Hoci sa tento chodník v pôvodnom pláne magistrátu nenachádzal, po poslaneckej intervencii bol do plánu pridaný.

Oprava sa realizovala podľa manuálu hlavného mesta. Súčasťou opravy chodníka by okrem nového povrchu malo byť aj odvodnenie, aby na chodníku už po dažďoch nestála voda, ktorá komplikovala život nielen obyvateľom na Krajinskej, ale aj peším.

Krajšie Biskupice vďaka bicyklom

S blížiacimi sa komunálnymi voľbami sa zo strany kandidujúcich spustila lavína dobrých nápadov a rôznych aktivít. So skrášlením našej mestskej časti prišiel aj poslanec Boris Vereš. Naše sídliská sa rozhodol skrášliť prerábkou starých bicyklov, ktoré dostanú nový život po premaľovaní a vyzdobení kvetmi.

Leto

Leto v znamení rekonštrukcií

Opravy výtlkov

Mestská časť dokončila počas leta plánované rekonštrukčné práce na opravách výtlkov na chodníkoch a miestnych komunikáciách, ktoré má vo svojej správe. Opravu výtlkov vyhrala firma MARKOGAS, s. r. o. a celková výška zákazky bola 69 990 eur.

Opravené boli výtlky na Korytnickej, Borekovej, Vinohradníckej a Staromlynskej a pokračovalo sa na Bieloruskej, Lotyšskej, Geologickej – Priekopníckej, Ipeľskej, Hronskej, Hornádskej, Parcelnej a Bodrockej ulici.

Prepady ciest riešila mestská časť na Nezvalovej a na križovatke Máchova – Hviezdna. Koncom leta boli v príprave aj rekonštrukcie cestných komunikácií na Podzáhradnej a Bieloruskej ulici ako aj chodníka na Lotyšskej ulici smerom k detskému ihrisku.

Bezpečnosť na cestách

V rámci zvýšenia bezpečnosti na cestách pokračoval miestny úrad v obnove poškodených dopravných značení a zariadení. Aj na základe podnetov od obyvateľov na poškodené, prípadne chýbajúce dopravné značenia, Oddelenie životného prostredia, odpadového a cestného hospodárstva v letných mesiacoch obnovilo priechody pre chodcov na uliciach Estónska, Dudvážska, Staromlynská, Vinohradnícka, Pri trati, Linzbothova, Máchova, Korytnická, Bodrocká, Petöfiho, Geologická, Hornádska, Kvetinárska, Borekova a Priekopnícka.

Na uliciach Linzbothova, Dudvážska, Staromlynská, Estónska a Vinohradnícka boli vymenené poškodené spomaľovače a na Biskupickej ulici pri ZŠ Biskupická bol pre bezpečnosť žiakov osadený nový spomaľovač.

Na miestach častého výskytu detí, najmä pri materských školách, zrealizovala počas leta mestská časť na cestných komunikáciách na ulici Estónska, Linzbothova, Podzáhradná a Korytnícka nové vodorovné dopravné značenia – Pozor deti.

Rekonštrukcie školských zariadení

Aj tento rok využila Mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice letné prázdniny na realizáciu rekonštrukcií v našich školách a škôlkach. Začiatkom júla odovzdala zhotoviteľovi „stavenisko“ ZŠ Bieloruská a ZŠ Biskupická z dôvodu rekonštrukcie kotolní.

V Základnej škole Bieloruská sa realizovala II. etapa rekonštrukcie kotolne, ktorá je pokračovaním rekonštrukcie po odstránení havarijného stavu kotolne z konca roku 2021. Touto

II. etapou sa zabezpečilo plnohodnotné regulovanie všetkých vetiev TÚV, automatické dopĺňanie systému vodou a demontáž všetkých pôvodných zariadení a rozvodov v objekte kotolne. Rovnaká rekonštrukcia kotolne sa realizovala v Základnej škole Biskupická, čím sa odstránil nevyhovujúci technický stav.

Úpravami prešla počas leta aj Materská škola Latorická. Vysúťažený zhotoviteľ zrealizoval opravy a čiastočnú rekonštrukciu elektroinštalácie v triedach a na chodbách a súčasťou prác bola aj výmena svietidiel v celom objekte a nová kabeláž zastaraného internetu, vrátane WiFi. Tento projekt bol financovaný z prostriedkov rozpočtu Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice.

Pribudli nové lavičky

Na základe plánu pravidelne vykonávaných miestnych obhliadok verejných priestranstiev a detských ihrísk, pracovníci z Oddelenia životného prostredia, odpadového a cestného hospodárstva vyčistili a upratali basketbalové ihrisko pri ZŠ Podzáhradná i chodník pri MŠ Podzáhradná.

Popri pravidelnej údržbe a čistení verejných priestranstiev bolo v letných mesiacoch osadených 39 nových lavičiek. Z nich 13 bolo osadených aj na žiadosť obyvateľov na verejných priestranstvách a detských ihriskách na ulici Komárovská – Kazanská, Ipeľská, Podzáhradná, Lotyšská a Estónska.

Oplotenie detského ihriska Estónska

Realizácii oplotenia detského ihriska na Estónskej ulici počas letných mesiacov predchádzali stretnutia a diskusie s rodičmi, ktorí toto ihrisko radi využívajú so svojimi ratolesťami.

Na základe ich požiadaviek a odsúhlasenia finančných prostriedkov poslancami miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava – Podunajské Biskupice, uskutočnil miestny úrad realizáciu oplotenia. Plotové panely okolo detského ihriska umožnia pre deti väčšiu bezpečnosť počas hry a eliminujú pohyb psov a cyklistov naprieč ihriskom.

Pyramída namiesto kopca

Na detskom ihrisku na ulici Bieloruská bol v auguste odstránený umelo vytvorený kopec, ktorý rodičom bránil vo výhľade na svoje deti pri hre na ihrisku. Na tomto mieste stálo v minulosti súsošie vytvorené významným grafikom a ilustrátorom Miroslavom Cipárom a po odstránení zeminy sa odhalil jeho betónový základ.

Na mieste kopca plánuje mestská časť osadiť konštrukciu lanovej lezeckej pyramídy, ktorá poslúži pri zlepšovaní motorických schopností aj starším deťom. Zároveň budú na ihrisku Bieloruská nahradené poškodené work-outové prvky a na detskom ihrisku na Podzáhradnej pribudnú dva nové prvky.

Tieniace plachty

Pre svojich najmenších obyvateľov zabezpečila mestská časť osadenie tieniacich plachiet na ihriskách situovaných na ulici Bieloruská a Lotyšská. Deti sa tak budú môcť na pieskoviskách hrať aj počas horúcich a slnečných dní.

Na detskom ihrisku za Billou mestská časť pristúpila k výmene a lepšiemu nastaveniu výšky umiestnenia tieniacich plachiet. Osadené stĺpy na tieniace plachty sú vyššie, majú viac dier a teda aj alternatív na uchytenie a na vytvorenie sklonu.

Pracovníci Oddelenia životného prostredia, odpadového a cestného hospodárstva budú tieniace plachty pravidelne kontrolovať a v prípade potreby ich tieň dolaďovať.

Príjemné osvieženie počas horúčav

Počas letných mesiacov sužovali aj našu mestskú časť vysoké horúčavy, ktoré potrápili nielen obyvateľov, zvieratá, ale aj zeleň. Z dôvodu tropických dní zabezpečilo vedenie mestskej časti pre svojich obyvateľov osadenie štyroch vodných osviežovačov – tzv. hmlových brán.

Prvé dve hmlové brány boli začiatkom leta osadené na ulici Padlých hrdinov a vhodne tak doplnili celkový koncept Zeleného srdca Podunajských Biskupíc a spolu s pitnou fontánkou spríjemnia pobyt pre obyvateľov i návštevníkov počas horúcich letných dní.

Ochladzovanie vzduchu funguje na princípe vodnej pary a hmlové brány vytvárajú vo svojom okolí chladivý hmlistý opar.

Ďalšie dve hmlové brány zabezpečila a osadila mestská časť na trhovisku na Latorickej ulici a vo vnútrobloku ulíc Bieloruská – Estónska pri MŠ Estónska. Na jednom poloblúku hmlovej brány je osadených 8 trysiek s veľkosťou kvapky 0,3 milimetra. Systém pracuje pod vysokým tlakom, až 70 barov, a okoloidúcim ponúka príjemné osvieženie.

EVIDENCIA OBYVATEĽSTVA

Štatistické údaje 2022

Matričný úrad a evidencia pobytu obyvateľov informuje o štatistike k 31. decembru 2021 o pohybe obyvateľov MČ Bratislava – Podunajské Biskupice.

Počet obyvateľov: 24 872

Počet obyvateľov nad 62 rokov: 5 196, z toho 2 018 mužov a 3 178 žien

Počet obyvateľov do 18 rokov: 4 270, z toho 2 202 chlapcov a 2 068 dievčat

Počet obyvateľov bez domova – bezdomovci: 530

Na trvalý pobyt sa prihlásilo 1 235 nových obyvateľov a odhlásilo sa 629 obyvateľov do iných miest a obcí. Narodilo sa 202 detí s trvalým pobytom v mestskej časti. Zomrelo 261 osôb, ktoré mali trvalý pobyt v mestskej časti.

Na Matričnom úrade v Bratislave – Podunajských Biskupiciach bolo uzavretých 63 manželstiev. V územnom obvode MČ Bratislava – Podunajské Biskupice zomrelo 297 osôb, z toho 98 osôb s trvalým pobytom v MČ a 199 osôb, ktoré mali trvalý pobyt v inom územnom obvode.

Údaje k 31. decembru 2022:

Počet obyvateľov: 25 293
Počet obyvateľov nad 62 rokov: 5 463, z toho 2 161 mužov a 3 302 žien
Počet obyvateľov do 18 rokov: 4 444, z toho 2 296 chlapcov a 2 148 dievčat
Počet obyvateľov bez domova: 546

Na trvalý pobyt sa prihlásilo 1 157 nových obyvateľov, odhlásilo sa 720 obyvateľov do iných miest a obcí. Narodilo sa 241 detí (125 chlapcov a 116 dievčat). Zomrelo 265 osôb, ktoré mali trvalý pobyt v mestskej časti. Na Matričnom úrade v Bratislave – Podunajských Biskupiciach bolo uzavretých 85 manželstiev, 11 cirkevných, 74 civilných a 8 cudzineckých.

Uvítanie novorodencov do života

Po uvoľnení opatrení sme na miestnom úrade obnovili slávnosť vítania novorodencov do života v sobášnej sieni. Vítanie nových Biskupičanov však nerobíme hromadne, ale individuálne na požiadanie rodičov.

Záujem o túto milú udalosť v živote rodiny možno prejaviť pomocou prihlášky na webovej stránke v sekcii Matričného úradu.

Každé dieťa s trvalým pobytom v našej mestskej časti od nás dostáva po splnení podmienok príspevok v hodnote 100 eur.

SOCIÁLNA A ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ

Čo všetko ponúka mestská časť v rámci sociálnej starostlivosti:

- Bývanie v obecnom byte
- Ubytovanie v ubytovni
- Finančný príspevok pri narodení dieťaťa
- Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi
- Peňažnú a vecnú pomoc v čase náhlej núdze
- Príspevok na dopravu
- Sociálne služby - opatrovateľskú službu v domácnosti, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby

Od marca

Podpora a pomoc pre Ukrajinu

Vo štvrtok 24. februára sa svet prebudil do desivého rána, keď ozbrojené sily Ruskej federácie vojensky zaútočili na nášho suseda, Ukrajinu. Rozhodne odsudzujeme brutálny útok Ruskej federácie na zvrchovanú Ukrajinskú republiku. Zavrhujeme túto ničím neospravedlniteľnú agresiu a vyjadrujeme týmto ukrajinskému ľudu plnú podporu.

Keďže v moderných dejinách nebol nikdy ozbrojený konflikt tak blízko, nedokážeme ešte posúdiť, aký dopad bude mať vojnový stav na Slovensko. Tak ako aj iné mestské časti vyjadrujeme Ukrajine solidaritu a konkrétne kroky zosúladíme so závermi Bezpečnostnej rady SR a krízového štábu hlavného mesta.

Podunajské Biskupice sú pripravené pomôcť obyvateľom Ukrajiny a na tento účel vyčleniť aj prostriedky z rozpočtu mestskej časti. Na miestnom úrade bol zriadený krízový štáb a k dispozícii našim obyvateľom bola aj emailová adresa biskupice.ukrajine@mupb.sk, na ktorej bolo možné svoju pomoc adresne nasmerovať a skoordinovať.

Mestská časť zriadila špeciálnu sekciu na webe mestskej časti, kde sa uverejňujú všetky dôležité údaje o vojnovom konflikte a pomoci pre Ukrajincov utekajúcich pred vojnou na územie Slovenskej republiky www.biskupice.sk/pomahame-ukrajine/.

Starosta mestskej časti ustanovil komisiu miestneho úradu pre pomoc Ukrajine a mestská časť zriadila kontaktný e-mail: biskupice.ukrajine@mupb.sk a určila ako koordinátora pre pomoc občanom Ukrajiny zamestnanca MiÚ pána Artúra Soldána.

Miestne zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 28. februára 2022 na základe návrhu starostu schválilo použite sumy vo výške 10.000,– EUR ako pomoc pre občanov vojnou postihnutej Ukrajiny. Na tomto MZ bolo schválené spoločné vyhlásenie starostu a poslancov odsudzujúcich agresiu vojsk ruskej federácie voči samostatnej Ukrajinskej republike.

Miestny úrad spracoval s cieľom zapojiť čo najširšiu verejnosť dotazník pre účely poskytnutia dobrovoľníckej pomoci pre vojnou postihnutú Ukrajinu.

V tejto výzve – dotazníku sme vyzvali občanov, aby uviedli, ako vedia pomôcť, či už formou poskytnutia dočasného ubytovania, potravín, liekov, hygienických potrieb, prípadne ubytovaním pre utečencov z Ukrajiny www.biskupice.sk/pomahame-ukrajine/pomoc-ukrajine/.

Mestská časť počas troch týždňov organizovala materiálnu zbierku v Dome kultúry Vetvár pre obyvateľov vojnou postihnutej Ukrajiny. Zbierka obsahovala potravinovú pomoc, vrátane potravín pre deti, materiálnu pomoc v podobe hygienických potrieb a zdravotníckeho materiálu ako aj lieky a iné každodenné potreby.

Na dennej báze mestská časť proaktívne zverejňovala na svojom webovom sídle a oficiálnom facebookovom profile mestskej časti všetky aktuálne informácie týkajúce sa pomoci Ukrajincom prichádzajúcim na Slovensko a to najmä údaje týkajúce sa ubytovania, zdravotnej starostlivosti, štatútu dočasného útočiska, hmotnej núdze a vybavenia si práce na území SR.

Všetky činnosti naša mestská časť koordinovala s krízovým štábom hlavného mesta SR a krízovým štábom na Okresnom úrade v Bratislave. Do pomoci Ukrajine boli začlenení všetci vedúci jednotlivých oddelení MiÚ a tiež zamestnanci, ktorí pracovali na oddelení kultúry a priamo organizovali zbierkovú činnosť v DK Vetvár.

V dňoch 15. a 16. marca sme vyzbieraný materiál distribuovali priamo tým, ktorí to najviac potrebujú – teda rodinám s deťmi, a to do azylového domu v Dunajskej Lužnej a na Panenskú ulicu za spolupráce s nadáciou Integra, kde sú ubytované ukrajinské rodiny.

Dňa 21. marca sme časť zbierky odovzdali dvom mamičkám, ktoré so svojimi deťmi našli útočisko v našej mestskej časti a 22. marca sme zostávajúcu časť zbierky odovzdali ukrajinským matkám s deťmi, ktoré sú dočasne ubytované v účelovom zariadení NR SR v Častej-Papierničke.

Biskupice aktívne pomáhajú ukrajinským rodinám s deťmi

Po prvotnej vlne pomoci bolo potrebné pomôcť utečencom, ktorí sa rozhodli na našom území ostať dlhodobejšie. Zamestnanci miestneho úradu sa preto venovali najmä vybavovaniu štatútu dočasného útočiska pre odídencov, ktorí opustili svoju domovinu.

Zároveň tunajší miestny úrad riešil problematiku preplácania príspevkov za ubytovanie pre občanov, ktorí nezištne poskytli svoje obydlia pre vojnových utečencov na území našej mestskej časti. Išlo prevažne o mamičky s malými deťmi, ktorým sme sa snažili vyjsť maximálne v ústrety pri umiestnení ich detí v základných alebo materských školách, berúc na zreteľ kapacitné možnosti jednotlivých školských a predškolských zariadení.

V prípade, ak ide o základnú školu zriadenú našou mestskou časťou, sa deťom odídencov výchova a vzdelávanie v týchto zariadeniach poskytuje samozrejme bezplatne. Rovnaké podmienky platia aj v materských školách, kde je zriaďovateľom mestská časť. Súčasne platný školský zákon zaručuje poskytovanie výchovy a vzdelávania a ubytovanie a stravovanie v školách ukrajinským deťom za rovnakých podmienok ako občanom SR. Žiaci z Ukrajiny sa neprijímajú do školy na základe rozhodnutia v správnom konaní, ale zaraďujú sa do príslušného ročníka a triedy.

K 19. aprílu 2022 sme evidovali nasledovné počty ukrajinských detí prijatých do školských a predškolských zariadení v našej zriaďovacej pôsobnosti:

ZŠ Biskupická – 17 žiakov, ZŠ Bieloruská – 26 žiakov, ZŠ Podzáhradná – 5 žiakov, MŠ Estónska – 4 deti a MŠ Linzbothova – 2 deti

Noví žiaci prichádzajúci z vojnou poznačenej oblasti, často nechápali dôvod úteku. Museli si zvyknúť na nové prostredie, spolužiakov či systém výučby. To všetko často prinášalo so sebou aj nápor na psychiku. Preto sa učitelia v školských a predškolských zariadeniach

maximálne snažili o ich začlenenie do kolektívu, aby sa cítili bezpečne a zvládli predpísané učivo.

V súvislosti s preplácaním príspevku za ubytovanie, sme na tunajšom úrade v mesiaci apríl vybavili viac ako 80 žiadateľov o tento príspevok. Naši zamestnanci aktívne pomáhali s vypĺňaním príslušných tlačív a tiež s kontrolou všetkých príloh potrebných pre vyplatenie príspevku na ubytovanie.

Uvedený enormný nápor žiadateľov o príspevok za ubytovanie, ktorí osobne navštevovali tunajší úrad, naša mestská časť zvládla so svojimi zamestnancami bez akéhokoľvek navýšenia personálnych kapacít. Príspevok oprávnenej osobe vypláca mestská časť – na účet v banke alebo v hotovosti. K výplate finančných prostriedkov prenajímateľovi došlo, až keď mestská časť obdržala tieto finančné prostriedky od MV SR.

Medzi základné povinnosti odídenca (resp. cudzinca s Potvrdením o udelení/predĺžení tolerovaného pobytu na území Slovenskej republiky) je v zmysle zákona o azyle povinná osobná návšteva Miestneho úradu Bratislava – Podunajské Biskupice jedenkrát za mesiac.

Zvýšenie príspevku na stravovanie

Vzhľadom na skutočnosť, že v roku 2022 došlo k značnému nárastu inflácie ako aj k enormnému rastu cien energií, potravín a spotrebného tovaru, za účelom aspoň čiastočnej eliminácie zvýšenej potreby finančných prostriedkov na pokrytie životných nákladov nízko príjmovým skupinám, miestne zastupiteľstvo dňa 28. júna 2022 schválilo Všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice o poskytovaní finančného príspevku na stravovanie obyvateľov mestskej časti, ktoré nadobudne účinnosť od 1. septembra 2022.

Účelom poskytovania finančného príspevku na stravovanie je pomôcť oprávnenej osobe znížiť výdavky vynaložené na stravovanie, zabezpečiť teplé jedlo, zamedziť ohrozeniu sociálnym vylúčením a zvýšiť kvalitu života v mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice. Finančný príspevok na stravovanie sa poskytuje obyvateľom mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na základe podania žiadosti o poskytnutie príspevku na stravovanie.

K uvedenej žiadosti bolo treba priložiť aj fotokópiu dôchodkového výmeru. Stravovanie je zabezpečené výlučne v určených zariadeniach spoločného stravovania. Ide o zariadenia Buffalo, Marfuša, školská jedáleň na ZŠ Biskupická a od 1. septembra 2022 pribudne aj školská jedáleň ZŠ Bieloruská.

Finančný príspevok na stravovanie sa poskytuje mesačne, maximálne na počet pracovných dní v príslušnom kalendárnom mesiaci. Oprávnená osoba si zakúpi stravné lístky v príslušnom kalendárnom mesiaci v pokladni na miestnom úrade našej mestskej časti.

Oprávnenou osobou na poskytnutie finančného príspevku na stravovanie je fyzická osoba, ktorá má trvalý pobyt na území mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice minimálne 3 roky pred podaním žiadosti o príspevok na stravovanie. Je poberateľom starobného, predčasného starobného alebo invalidného dôchodku a nemá žiaden iný príjem, alebo má ťažké zdravotné postihnutie a nie je jej poskytovaná celoročná pobytová sociálna služba.

SOS Gombík – signalizácia pomoci

Pre obyvateľov Biskupíc, ktorí žijú sami alebo sú osamelí a majú nepriaznivý zdravotný stav ponúka mestská časť možnosť zakúpiť si tiesňovú signalizáciu pomoci – hodinky spoločnosti SANTEA.

Ide o náramkové hodinky, ktorými si v prípade ohrozenia života či zdravia vie osoba zavolať cez pracovníka operačného pultu pomoc (polícia, sanitka alebo hasiči). Súčasťou hodiniek sú aj funkcie merania tlaku, tepu či saturácie krvi. Uvedená služba sa vďaka GPS signálu dá využiť nielen v priestoroch domácnosti, ale aj vonku na prechádzke či nákupoch.

Po zakúpení uvedených hodiniek od spoločnosti SANTEA sa platí iba mesačný paušál za asistenčnú pomoc v prípade potreby ako aj za GPS signál. Jednorazová cena uvedených hodiniek je 99,99 eur a mesačný poplatok 39,99 eur.

Mestská časť Podunajské Biskupice sa rozhodla zakúpiť 14 kusov takýchto hodiniek a prispieť 50% mesačného poplatku z rozpočtu mestskej časti pre najviac odkázaných spoluobčanov na uvedenú sociálnu službu.

Stačí, aby takýto občan, osoba s nepriaznivým zdravotným stavom, vyplnil uvedenú žiadosť na našej stránke – Sociálna služba – Monitorovanie a signalizácia pomoci (SOS gombík).

Súčasťou žiadosti je potvrdenie od obvodného lekára, ktorý uvedie, že zdravotný stav žiadateľa si vyžaduje uvedenú sociálnu službu. Do 31. júla 2022 museli záujemcovia doručiť riadne vyplnené žiadosti.

Táto sociálna služba – signalizácia pomoci SOS v podobe zaplatenia hodiniek a poskytnutia 50% účasti na poplatkoch, je hradená mestskou časťou od augusta 2022 do konca kalendárneho roka.

19. – 25. júna

Kúpeľný pobyt v Bojniciach

Členovia Klubu dôchodcov z Estónskej sa v termíne od 19. do 25. júna zúčastnili kúpeľného pobytu v Bojniciach. V liečebnom dome Mier bolo v cene pobytu 18 procedúr, ktoré blahodarne pôsobia na pohybové ústrojenstvo.

Po absolvovaní denných procedúr mali voľný program a podľa záujmu navštívili buď Bojnický zámok, ZOO, alebo vyhliadkovú vežu Čajka. Počas ozdravného pobytu veľa času strávili aj prechádzkami po parkoch a okolí. Vo večerných hodinách sa konali spoločenské hry a posedenie pri živej hudbe.

August

Naši seniori na ceste za históriou Viedne

Vedenie mestskej časti pripravilo začiatkom augusta pre svojich seniorov z klubov celodenný výlet do historického centra Viedne. Pre viac ako 70 seniorov bola zabezpečená prehliadka starého mesta s odborným výkladom. Neodmysliteľnou zastávkou bol Dóm sv. Štefana, v ktorom sa ženil aj hudobný skladateľ Wolfgang Amadeus Mozart.

S výškou najvyššej veže niečo cez 136 metrov je Stephansdom neprehliadnuteľnou dominantou starého mesta Viedne. Na pozostatkoch pôvodného kostola z roku 1137 ho dal do súčasnej gotickej podoby postaviť rakúsky vojvoda Rudolf IV. Habsburský. Naši seniori spolu so starostom prešli mestom aj k známej rezidencii kráľov a cisárov, Hofburgu, kde v súčasnosti sídli rakúsky prezident.

Po ukončení prehliadky si účastníci výletu urobili vlastný program a navštívili miestne cukrárne, kde si pochutnali na vychýrenej viedenskej kávičke a koláčoch. Na záver bolo pre nich prichystané príjemné prekvapenie – návrat do Bratislavy vyhliadkovou loďou.

Kluby dôchodcov radi privítajú nových členov

Mestská časť Podunajské Biskupice má zriadené tri denné centrá a jednou z aktivít týchto centier sú aj kluby dôchodcov. V kluboch sú vytvorené podmienky na záujmovú činnosť,

kultúrnu činnosť na udržiavanie fyzickej aktivity, psychickej aktivity občanov, ktorí sú poberateľmi starobného dôchodku alebo občanov s nepriaznivým zdravotným stavom.

Kluby dôchodcov na Latorickej, Estónskej a Odeskej ulici majú v činnosti Podunajských Biskupíc dlhoročnú tradíciu a svoje nenahraditeľné miesto.

Členovia všetkých troch klubov sa schádzajú pravidelne vždy v utorok a vo štvrtok od 13.00 do 18.00 hod. Pri týchto stretnutiach si ich členovia vymieňajú skúsenosti, pečú a varia podľa osvedčených receptov, občas si zaspievajú, zatancujú, zahrajú si žolíkové karty, alebo sa iba tak porozprávajú pri kávičke a čaji a vypočujú si rôzne príbehy a spomienky.

Okrem toho organizujú kluby rôznu záujmovú činnosť a podujatia podľa želaní svojich členov. Navštevujú divadelné predstavenia, koncerty, prednášky a výstavy, organizujú zájazdy, alebo spoločne absolvujú liečebné pobyty. V kluboch nie je núdza ani o spoločenské stretnutia členov, pri ktorých sa oslavujú vzácne životné jubileá a v neposlednom rade sa zapájajú aj do všetkých spoločenských podujatí, ktoré organizuje miestny úrad.

Osem počítačov pre detský domov

V rámci projektu Secret Santa pre detský domov na Učiteľskej ulici poslanec Roman Lamoš získal možnosť darovať aj stolové počítače.

V spolupráci s firmou Asbis, ktorá dodala monitory a jedným darcom, sa podarilo zabezpečiť pre deti žijúce v domove osem počítačov. Deti sa konečne môžu zapojiť do dnešného digitálneho sveta a v prípade online vyučovania využívať počítače aj na vzdelávanie sa na diaľku.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Od 1. januára 2022 sa spustil zálohový systém

Od nového roka za vrátenie jednorazových plastových a kovových obalov dostávame zálohu. Podľa poslednej novely zákona o zálohovaní jednorazových obalov je cieľom Slovenska do roku 2025 vyzbierať najmenej 90% plastových a kovových jednorazových obalov od nápojov. Tento cieľ je na základe skúseností iných krajín dosiahnuteľný len cez zálohovanie. Pre porovnanie, separovaním odpadu, ktoré fungovalo pred novelou sa darilo vyzbierať len okolo 60 percent plastových nápojových obalov.

Ako prvá krajina v regióne strednej Európy sme zaviedli zálohový systém na jednorazové nápojové obaly v spolupráci s výrobcami, obchodníkmi a s podporou Ministerstva životného prostredia.

Zálohované obaly je možné vrátiť v mnohých obchodných prevádzkach, ktoré predávajú potraviny. Nápoje sa budú vracať do odberného automatu-zálohomatu alebo v prípade menších potravín napríklad pri pokladni. Výška zálohu je jednotná pre plastové fľaše aj plechovky, a to 15 centov.

Jarné čistenie a zber starých spotrebičov

Zbaviť sa starých spotrebičov nie je jednoduché, hlavne ak chce človek zaobchádzať s týmto odpadom ekologicky. Pre obyvateľov Podunajských Biskupíc je k dispozícii služba, ktorá starú práčku, chladničku, mikrovlnku alebo iný spotrebič zo skupiny bielej techniky zadarmo vyzdvihneme priamo z adresy a odvezie na ekologickú recykláciu.

Zbery sa organizujú celoročne približne každú druhú sobotu. Objednávanie na jednotlivé termíny zberu sa uzatváralo 2 dni pred konaním zberu cez webovú stránku.

Pribudlo viac ako sedemdesiat nových stromov

V Podunajských Biskupiciach vysadil Slovnaft ďalšie mladé stromy. Vyše 70 líp, javorov a orechov oživilo stredové pásy zelene na uliciach Bieloruská, Komárovská, Biskupická a na ulici Padlých hrdinov.

Prvú veľkú výsadbu stromov zorganizoval Slovnaft v roku 2019, keď jeho zamestnanci – dobrovoľníci v spolupráci s občianskym združením Sadíme stroMy, vysadili v Podunajských Biskupiciach 200 mladých stromov.

Spoločnosť Slovnaft, sused Podunajských Biskupíc, má na svojom území 270 hektárov zatrávnenej plochy a viac než 10 000 stromov – od starých ovocných stromov priamo v rafinérii, ktoré vysadili ešte prví „slovnaftári“ v 60. a 70. rokoch, až po okrasné stromy v udržiavanom parku pred vchodom do Slovnaftu. Mladé stromy spoločnosť na jeseň vysadila aj na svojom pozemku vo Vlčom hrdle a zabezpečila následnú starostlivosť.

Čierna skládka odstránená

Čierne skládky komunálneho odpadu sú veľkou škvrnou a hanbou celej našej spoločnosti. Bojujú s nimi všetky samosprávy na Slovensku, ktoré zároveň aj kryjú nemalé čiastky zo svojich rozpočtov na ich likvidáciu.

Za posledné roky urobilo vedenie úradu rad opatrení na zamedzenie ich vzniku (kamery, tabule, či presunutie zberného dvora). Tie, ktoré sa nachádzali na území v správe mestskej časti, boli odstránené a vyvíja sa aj tlak na súkromníkov, ktorým sa neporiadok na pozemkoch hromadí. V minulom období sa napríklad podarilo iniciovaním stretnutia s predsedom predstavenstva Poľnohospodárskeho družstva Podunajské Biskupice vyčistiť lokalitu na ich pozemku pri cestnej komunikácií E575.

Po urgencii starostu na magistráte bola v polovici februára v procese odstraňovania skládka za Kauflandom na Závodnej ulici, ktorá sa začala tvoriť na pozemkoch v ich správe.

Zber komunálnych odpadov s obsahom škodlivých látok

Občania Bratislavy – fyzické osoby, nepodnikatelia mohli na základe spolupráce magistrátu, spoločnosti OLO a spoločnosti Arguss dňa 19. marca 2022 od 10.30 h. do 12.30 h. v Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice v areáli miestneho úradu na Žiackej ul. č. 2 odovzdať svoj odpad za nasledovných podmienok.

Na mieste bolo pristavené vozidlo, pri ktorom pracovníci spoločnosti Arguss preberali tieto komunálne odpady: staré náterové hmoty, odpadové rozpúšťadlá, pesticídy, oleje a tuky, batérie a akumulátory, žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť, vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluorované uhľovodíky (chladničky, mrazničky a pod.), vyradené elektrické a elektronické zariadenia – elektrospotrebiče (počítače, televízory, monitory, žehličky, práčky, mixéry a pod.).

Jarná výsadba

1. marca sa začalo s jarnou výsadbou. Pracovníci miestneho úradu vysadili do kvetináčov 900 kusov sirôtok, ktoré venoval pre mestskú časť jeden z jej obyvateľov.

Išlo o výsadbu na Trojičnom námestí, pred DK Vetvár, DK Vesna, na trhovisku na Dolných honoch, pred zdravotným strediskom na Lotyšskej ulici a v okolí Materskej školy a Denného centra na Estónskej ulici.

Následne prebehla aj letná výsadba kvetín. Cieľom bolo rozplánovať umiestnenie rastlín tak, aby pohľad na ne tešil obyvateľov i návštevníkov mestskej časti v priebehu celého roka podľa meniacich sa estetických potrieb i ročného obdobia. Trváce rastliny sa nevyhadzujú, ale v rámci verejného priestranstva presádzajú na miesta, ktoré chce tiež úrad skrášliť a spríjemniť.

Zber kuchynského bioodpadu v Bratislave

Hlavné mesto rozširovalo zber kuchynského bioodpadu do ďalších mestských častí. Do konca roka 2022 Bratislava prostredníctvom svojej mestskej spoločnosti OLO zabezpečovala zber kuchynského bioodpadu vo všetkých 17 mestských častiach.

Cieľom zavedenia zberu kuchynského bioodpadu bolo znížiť, ideálne odstrániť, tento druh odpadu zo zmesového komunálneho odpadu.

Bratislava má zákonnú povinnosť zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad od 1. januára 2023. Do konca roka 2022 dostali všetky domácnosti bezplatne jeden 10 litrový odvetrávací kuchynský košík hnedej farby, 150 kusov certifikovaných kompostovateľných vreciek na 12 mesiacov a informačný leták.

Doručovanie prebiehalo pred bytovými domami, v súčinnosti so správcovskými spoločnosťami alebo pred nákupnými strediskami na sídlisku, napríklad pred nákupným centrom Hron.

Obyvatelia rodinných domov dostali aj 20 litrovú hnedú zbernú nádobu označenú nálepkou „kuchynský biologický rozložiteľný odpad“. Obyvatelia bytoviek naplnené vrecká vhadzujú do 120 l alebo 240 l hnedej zbernej nádoby, umiestnenej v blízkosti bytového domu na obvyklom mieste kontajnerového stojiska.

Do nádoby na kuchynský odpad patria zvyšky z prípravy jedla – napríklad šupky, odrezky z rastlinnej aj živočíšnej stravy, zvyšky vareného jedla a potravín, vrecká z čajov a usadeniny z kávy, škrupiny z vajec, aj použité papierové vreckovky. Kompostovateľné vrecko naopak nie je určené na jedlé oleje a tuky, obaly po konzumácií jedál, kávové kapsule, ani iné tekuté zložky kuchynské odpadu ako sú polievky, omáčky či mlieko.

Cieľom zavedenia zberu kuchynského bioodpadu je znížiť, ideálne odstrániť tento druh odpadu zo zmesového komunálneho odpadu. Ak sa netriedi a končí na skládkach (ktoré sa praktizujú na 80 % územia Slovenska), je takýto bioodpad najväčším tvorcom skleníkových plynov a znečisťovateľom povrchových a podzemných vôd, pôdy či ovzdušia.

Dobre vytriedený kuchynský bioodpad sa pritom dá ďalej využiť – po spracovaní môže byť použitý napríklad ako hodnotný kompost, ktorý vieme využiť ako hnojivo pre zelené plochy v meste. Bratislava v súčasnosti neprevádzkuje zariadenie na spracovanie kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu s potrebnou kapacitou.

Vytriedený kuchynský bioodpad z hlavného mesta preto nateraz končí v bioplynovej stanici Bošany, kde sa mení na elektrickú energiu, teplo a certifikované hnojivo. Hlavné mesto má vo fáze projektovania novú kompostáreň, ktorá bude v nasledujúcich rokoch uvedená do prevádzky a bude slúžiť ako koncové zariadenie pre spracovanie kuchynského bioodpadu pre celé mesto.

Termín distribúcie zberných nádob a kompostovateľných vreciek do domácnosti v našej mestskej časti Podunajské Biskupice bol od 28. septembra 2022 do 14. októbra 2022. Vďaka dobrej organizácii stačilo v určený čas navštíviť výdajné miesto blízko bydliska, nadiktovať meno a pracovník si všetky potrebné údaje overil v priebehu pár sekúnd cez tablet a vydal nádobu i vrecká proti podpisu. V prípade potreby vysvetlil spôsob používania i druh odpadu, ktorý do nádoby patrí.

Priemyselná kompostáreň – ZAZO Bratislava

V januárovom čísle Biskupických novín boli občania informovaní o pláne mesta Bratislava prostredníctvom svojej mestskej spoločnosti OLO vybudovať v katastrálnom území

Podunajských Biskupíc zariadenie na aeróbne zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu (BRO). Priemyselná kompostáreň – ZAZO Bratislava by mala vzniknúť v blízkosti areálu rafinérie Slovnaft v časti známej pod názvom hon Vekňa.

Podľa manažéra pre stratégiu a technicko-investičný rozvoj spoločnosti OLO, Ing. Rudolfa Pardubického, bol návrh bratislavskej kompostárne pripravovaný so zohľadnením potreby efektívnej produkcie kvalitného kompostu a maximálnej eliminácie prachových aj zápachových častíc, ktoré sú spravidla spojené s nevôľou obyvateľov žijúcich v blízkosti zariadení nakladajúcich s biozložkami rastlinného či živočíšneho pôvodu.

Prvá intenzívna fáza kompostovania, a v prípade kuchynského odpadu aj hygienizácia, bude v rámci ZAZO Bratislava prebiehať v uzavretej hale s odvedením procesného vzduchu do pračky a biofiltra zabezpečujúcich viazanie prachových častíc a zápachovým emisií na úrovni minimálne 95% (preukázateľne monitorované). Automatizovaný proces prevzdušňovania s elimináciou nežiadúcich výluhov či filtrátov bude použitý aj na sekundárnej dozrievacej ploche.

Aktuálne, počas roku 2022, prebiehalo správne konanie vo veci zisťovacieho konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie (EIA) a po ukončení posudzovania vplyvov na životné prostredie bude nasledovať územné konanie.

Záverečnou povoľovacou fázou bude integrované povoľovanie, ktorým sa koordinovane povoľujú a určujú podmienky vykonávania činností v existujúcich prevádzkach a v nových prevádzkach s cieľom zaručiť účinnú integrovanú ochranu zložiek životného prostredia a udržať mieru znečistenia životného prostredia v normách kvality životného prostredia. Výsledkom integrovaného povoľovania je integrované povolenie.

Povolenie je rozhodnutie, ktoré oprávňuje prevádzkovateľa vykonávať činnosť v prevádzke alebo jej časti, určujú sa ním podmienky na vykonávanie činnosti v prevádzke a vydáva sa namiesto rozhodnutí a súhlasov vydávaných podľa osobitných predpisov v oblasti životného prostredia, ochrany verejného zdravia a v oblasti poľnohospodárstva a stavebného povoľovania.

Správnym orgánom v integrovanom povoľovaní je Slovenská inšpekcia životného prostredia.

Zámer vybudovania zariadenia na aeróbne zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu vyplýva z absencie takejto činnosti na území mesta Bratislava, ktorá v súlade so všetkými environmentálnymi princípmi bude výrazným príspevkom k cirkulárnej ekonomike a

zdrojom kvalitného kompostu a substrátov najmä pre záhradkársku a poľnohospodársku činnosť. Plánovaná kapacita kompostárne predstavuje 48 500 ton ročne najmä záhradného a kuchynského BRO a pôjde o najväčšie zariadenie takéhoto typu na Slovensku i v okolitom regióne.

Čo s biologicky rozložiteľným odpadom

Po novom bol od 1. júna 2022 biologicky rozložiteľný odpad – odrezky zo stromov a krov, pokosená tráva a iné zvyšky zo záhrad od Biskupičanov, odoberaný rovnako ako všetky iné druhy odpadu priamo na prevádzke zberného dvora A-Z Stav s. r. o. na Lieskovskej ceste.

Od tohto dátumu zároveň bol zrušený kontajner s bio odpadom na Žiackej 2.

Ako sa odovzdáva odpad na zbernom dvore

Odovzdávanie odpadu v A-Z Stav s. r. o. je podmienené elektronickou evidenciou obyvateľov, kedy je možné (s dokladom) na jednu domácnosť bezplatne odovzdať do 300 kg odpadu za rok. Množstvá odpadu nad tento limit sú odobraté iba za poplatok podľa platného cenníka A-Z Stav, s. r. o.

Obyvatelia Podunajských Biskupíc môžu odovzdať: papier, sklo, plasty, objemný odpad (nábytok, sedačky, koberce a pod.), stavebný odpad, zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc, keramiky, zmiešaný odpad zo stavieb a demolácií a od 1. júna 2022 aj bio odpad.

Kosenie zelených plôch

Údržba verejnej zelene je výrazne ovplyvňovaná počasím. Počasie na jar hojne žičilo rastu a bujneniu vegetácie, zvlášť rýchlorastúcej tráve. Po skončení prvého kola kosby sa tak hneď začalo aj s druhým kolom v lokalitách, ktoré boli v prvom kole pokosené ako prvé.

Podľa prognóz pre túto sezónu údržby verejnej zelene sa odhadoval potrebný maximálny možný počet kôl kosenia, aby sa stav trávnikov podarilo udržať v želanom stave. To sa nakoniec aj naplnilo. Na žiadosť cyklistov sa v polovici júna začalo s kosením v okolí cyklotrasy, ktorá vedie z Jegenešskej ulice do Rovinky.

Čistenie nelegálnych skládok

Miestne Oddelenie životného prostredia, odpadového a cestného hospodárstva v spolupráci s vlastníkmi súkromných pozemkov a Magistrátom hl. mesta SR Bratislavy vyčistilo

nelegálne skládky na ulici Závodná. Zároveň mestská časť v spolupráci s okresným úradom, odborom životného prostredia, zabezpečila vyčistenie pozemkov na Ulici Svornosti.

Odstraňovanie buriny

V júni prebiehali v našej mestskej časti aj práce spojené s plienením buriny na verejných priestranstvách. Išlo najmä o pásy trvaliek a kvetín rôznych druhov, ktoré boli vysadené v roku 2021 zo sponzorského príspevku od spoločnosti Slovnaft na ulici Linzbothova, pri škole na Vetvárskej ulici a pri Trojičnom námestí.

Brigáda v Biskupickom lese

Biskupické luhy sú vzácnym miestom pre nás Biskupičanov, ale aj pre mnohých návštevníkov z celej Bratislavy. Avšak dlhodobo čelia problému znečistenia. V júni Alexander Füle v spolupráci s Kresťanskodemokratickou mládežou zorganizoval brigádu, počas ktorej sa snažili prispieť k zlepšeniu situácie.

Je naozaj smutné vidieť, ako popri turistických chodníčkoch vo viacerých častiach nášho lesa sú pohodené plasty a iné odpadové materiály. Je to o to pálčivejší problém, lebo veľká časť lesa sa nachádza v chránenej krajinnej oblasti Dunajské luhy pod názvom Biskupické luhy – to znamená, že je to mimoriadne dôležité prírodné územie a je potrebné ho chrániť.

Kvalita podzemných vôd

V Podunajských Biskupiciach obyvatelia mnohých rodinných domov využívajú na závlahu a zalievanie záhrad podzemnú vodu z vlastnej studne. Mnohí sú znepokojení, pretože Biskupice sa nachádzajú v blízkosti skládky toxického odpadu vo Vrakuni a v smere prúdenia podzemných vôd. Oddelenie životného prostredia, odpadového a cestného hospodárstva MiÚ MČ Bratislava – Podunajské Biskupice sa preto obrátilo na Úrad verejného zdravotníctva SR so žiadosťou o stanovisko ku kvalite vôd v katastri našej obce.

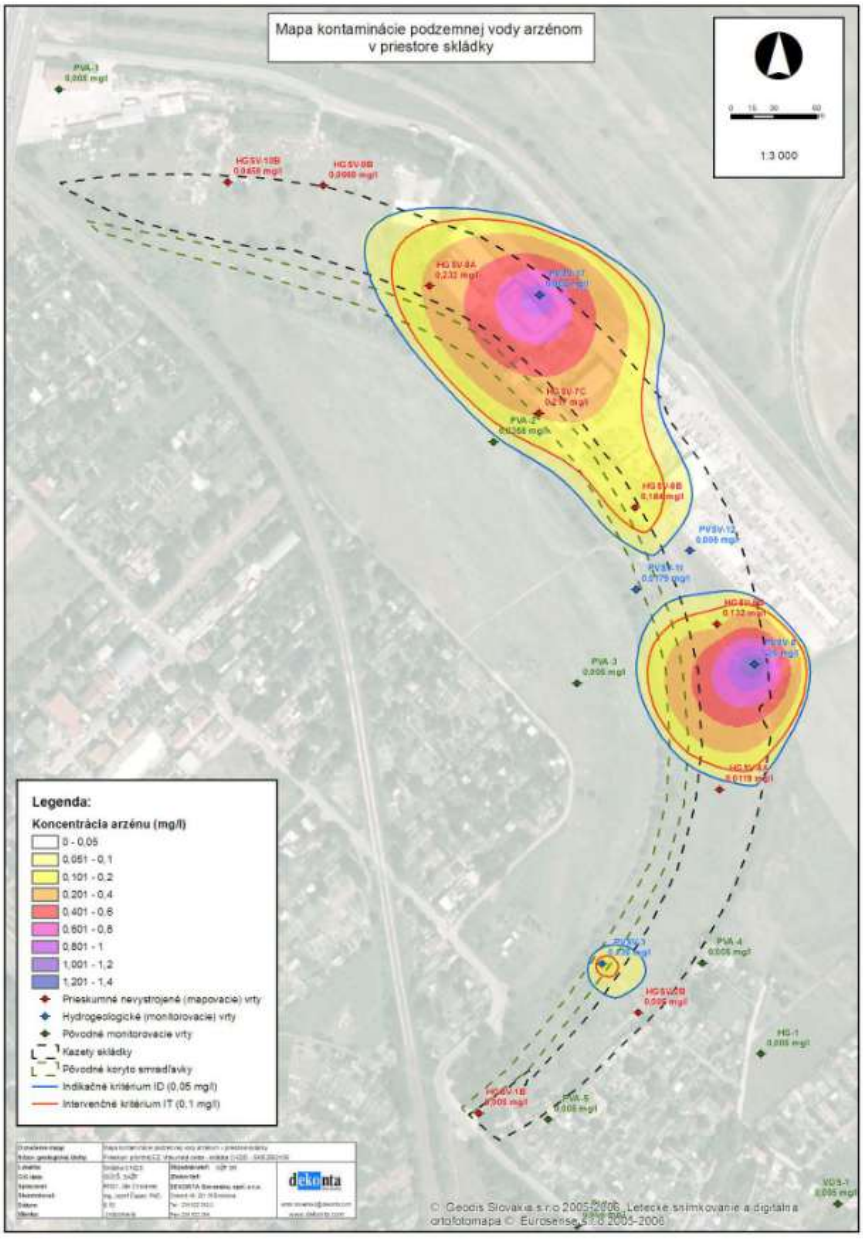

Z písomnej odpovede podpísanej hlavným hygienikom SR Jánom Mikasom vyberáme: *„V bratislavských mestských častiach Vrakuňa a Podunajské Biskupice sa odporúča nepoužívať vodu zo studne na pitie, osobnú hygienu či polievanie plodín. Vo vode sa môžu nachádzať organické látky z výroby pesticídov a ich koncentrácia vo vode môže pri pravidelnom používaní predstavovať isté zdravotné riziko.*

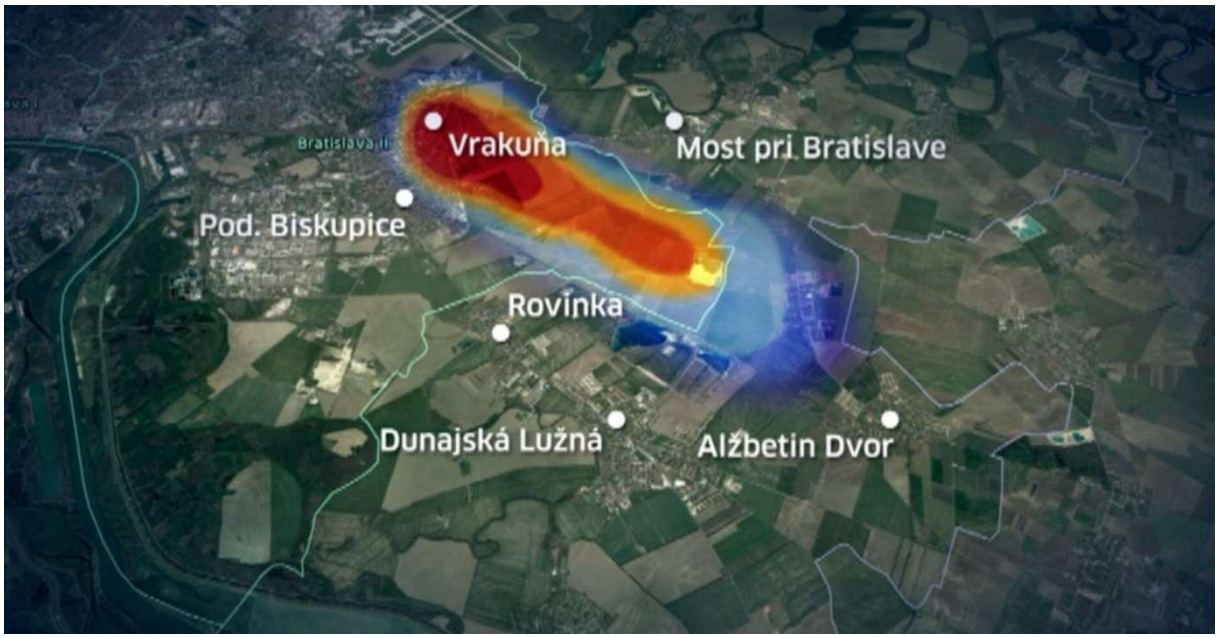

Porovnali sme aj výsledky monitoringu podzemných vôd v Podunajských Biskupiciach zo správ o kvalite vôd v chránených vodohospodárskych oblastiach za posledné dva roky a prekročené boli limitné hodnoty len v dvoch ukazovateľoch (vinylchlorid a olovo), pričom v roku 2020 bolo prekročenie jednorazové a v roku 2019 neboli v Podunajských Biskupiciach namerané žiadne prekročenia. Na pitie a osobnú hygienu odporúčame využívať vodu z verejného vodovodu a záhradky polievať tiež buď vodou z verejných vodovodov, alebo napríklad zachytenou dažďovou vodou.“

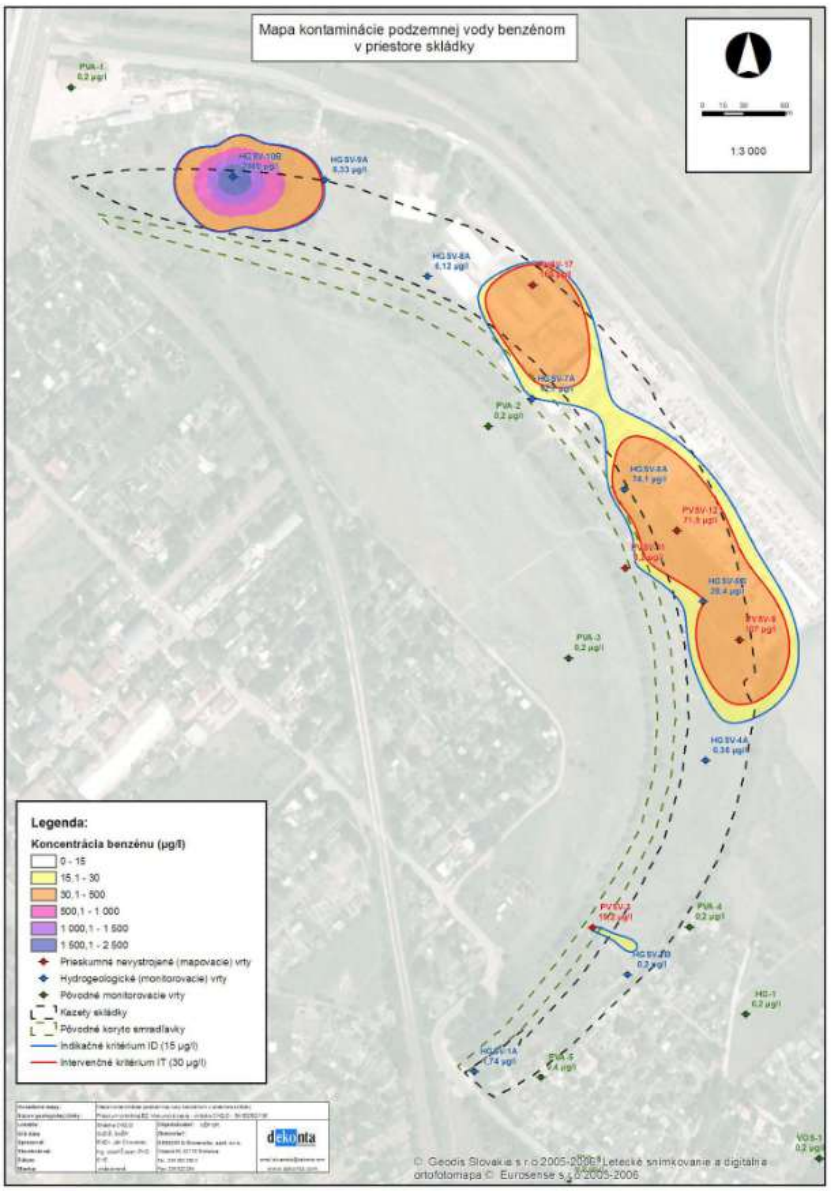

Voda z verejného vodovodu je pravidelne monitorovaná orgánmi verejného zdravotníctva a jej zdrojmi nie sú podzemné vody z oblasti Vrakune či Podunajských Biskupíc.

Orgány verejného zdravotníctva nevykonávajú pravidelný monitoring kvality zo studní, ktoré sú súkromným vlastníctvom ich majiteľov zodpovedajúcich aj za kvalitu vody v nich.

Rozbor vody si vlastníci studní môžu dať urobiť na vlastné náklady. Ak by obyvateľov zaujímalo, ktoré parcely mestskej časti sa nachádzajú v oblasti zasiahnutej kontaminačným mrakom, aké látky a v akom množstve tam boli zistené, je možné sa o týchto údajoch informovať na Ministerstve Životného prostredia SR – Sekcia geológie a prírodných zdrojov.

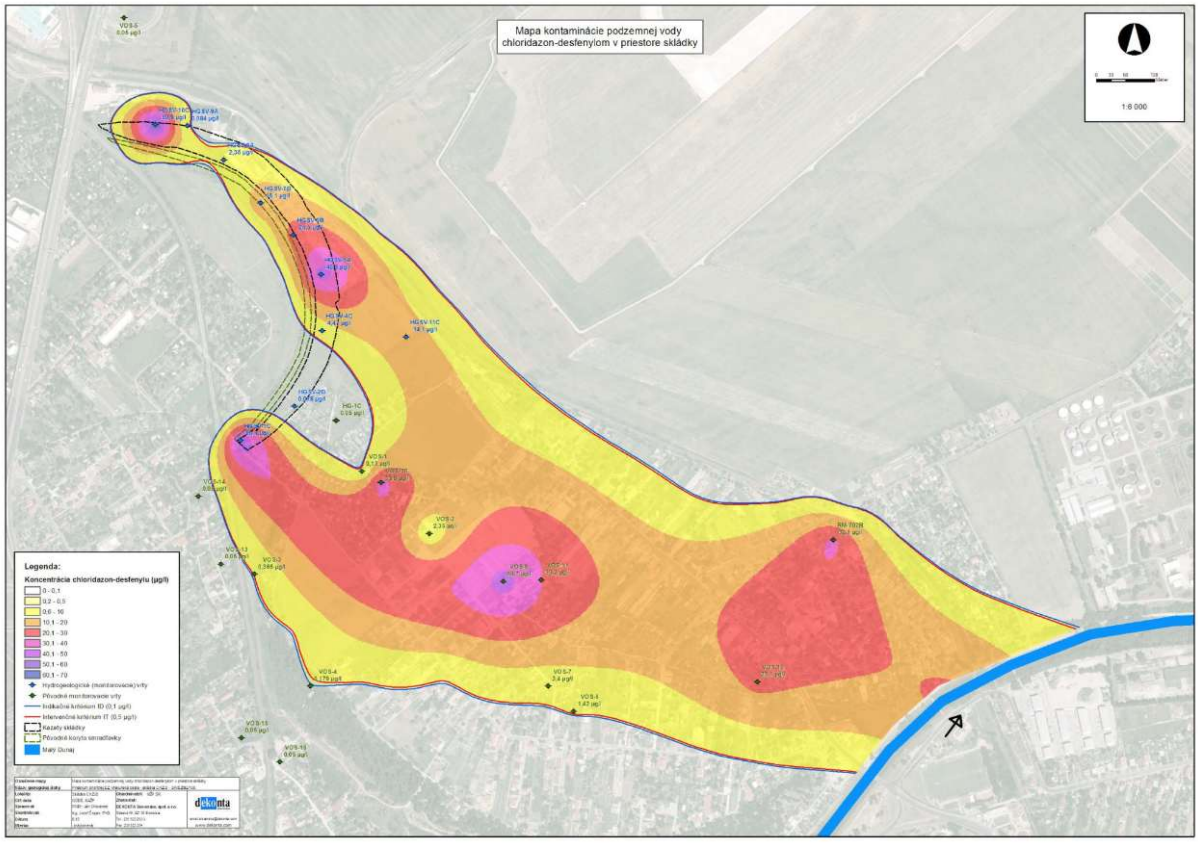
Mapa kontaminácie podzemnej vody
chloridazon-desfenylom v priestore skládky
1:6 000
Legenda:
Koncentrácia chloridazon-desfenylu (µg/l)
0 - 0,1
0,2 - 0,5
0,6 - 10
10,1 - 20
20,1 - 30
30,1 - 40
40,1 - 50
50,1 - 60
60,1 - 70
Hydrogeologické (monitorovacie) vrty
Pôvodné monitorovacie vrty
Indikačné kritérium ID (0,1 µg/l)
Intervenčné kritérium IT (0,5 µg/l)
Kazety skládky
Pôvodné koryto smradlavky
Malý Dunaj

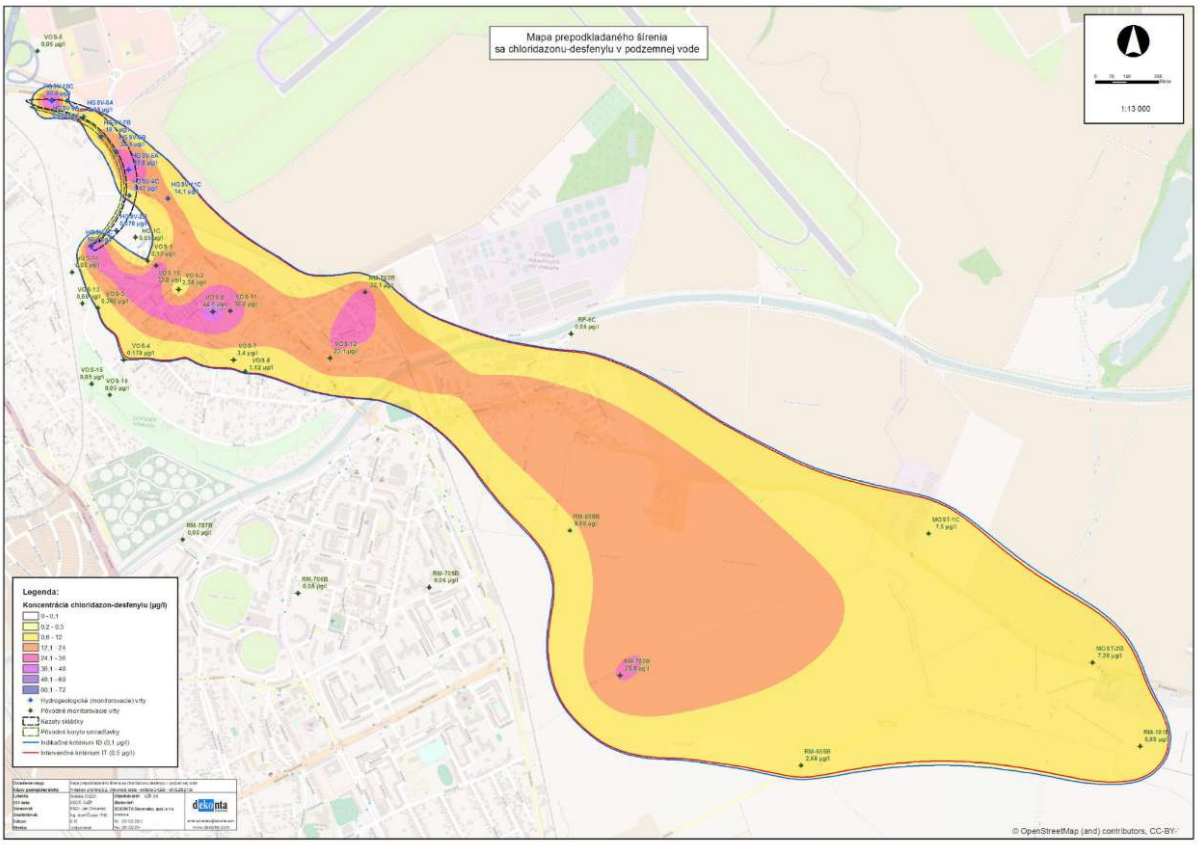
Mapa prepokladaného šírenia
sa chloridazonu-desfenylu v podzemnej vode
1:13 000
Legenda:
Koncentrácia chloridazon-desfenylu (µg/l)
0 - 0,1
0,2 - 0,5
0,6 - 12
12,1 - 24
24,1 - 36
36,1 - 48
48,1 - 60
60,1 - 72
Hydrogeologické (monitorovacie) vrty
Pôvodné monitorovacie vrty
Kazety skládky
Pôvodné koryto smradlavky
Indikačné kritérium ID (0,1 µg/l)
Intervenčné kritérium IT (0,5 µg/l)
© OpenStreetMap (and) contributors, CC-BY-

POČASIE

Mimoriadne javy

Počasie bolo pod vplyvom klimatického javu La Niña. El Niño je súčasťou periodicky sa opakujúcej odchýlky v systéme morského prúdenia v Tichom oceáne, keď sa výrazne zvyšuje prísun povrchovej teplej vody smerom zo západnej časti Tichého oceánu po západné pobrežie Južnej Ameriky. La Niña je opakom javu El Niño. Oba javy významne ovplyvňujú globálne počasie.

Nie každá odchýlka je rovnaká a dôsledky sú v rôznych regiónoch odlišné, avšak existujú niektoré spoločné vplyvy. Počas El Niña teploty stúpajú a naopak, počas javu La Niña klesajú.

El Niño prináša viac teplej vody, ktorá ostáva bližšie k povrchu, čiže sa do atmosféry uvoľňuje viac tepla, čo spôsobuje, že vzduch je vlhší a teplejší. Najteplejším rokom doteraz bol rok 2016.

Medzi rokmi 2020 a 2022 sme na severnej pologuli pozorovali tri epizódy javu La Niña, čo zastavilo stúpanie globálnych teplôt, čiže otepľovanie spôsobené ľudskými aktivitami bolo javom La Niña dočasne potlačené.

Hladiny oxidu uhličitého (CO2)

Počas javu El Niño vedci pozorovali zvýšené hladiny oxidu uhličitého v atmosfére, čo je pravdepodobne výsledkom teplejších a suchších podmienok v tropických oblastiach.

Ak rastliny rastú pomalšie v dôsledku sucha, absorbujú menej CO2, pričom dochádza k častejším a rozsiahlejším požiarom, počas ktorých sa uvoľňuje CO2.

Extrémne počasie spájané s týmito javmi spôsobuje obrovské ekonomické škody, poškodzuje napríklad infraštruktúru, ale aj produkciu a zásobovanie potravinami a napríklad vplýva aj na energetické systémy. Posledné štúdie ukázali, že pôsobením El Niño sa výrazne znižuje globálny ekonomický rast, čo bude mať výrazné následky v budúcnosti.

El Niño a La Niña sa zvyčajne objavujú v intervale dva až sedem rokov a zvyčajne trvajú deväť až dvanásť mesiacov. La Niña sa objavuje menej často, javy sa nemusia nevyhnutne striedať.

Už v roku 2021 klimatickí odborníci Organizácie Spojených národov upozornili, že El Niño a La Niña, ktoré sa objavili po roku 1950 sú silnejšie než rovnaké javy pozorované v rokoch 1850 – 1950.

Zatiaľ nie je možné jednoznačne vyhodnotiť, či klimatická zmena ovplyvnila intenzitu týchto javov, pretože od 15. storočia, kedy bol jav pozorovaný po prvý raz sa frekvencia a sila týchto epizód menila.

Počasie v Európe

Rok 2022 bol v Európe druhým najteplejším v histórii meraní, vyplýva zo správy agentúry EÚ pre sledovanie atmosféry a klimatických zmien Copernicus. Podľa nej evidovala Európa aj najvyššie emisie škodlivých plynov z lesných požiarov za posledných 15 rokov, rástla aj koncentrácia oxidu uhličitého a metánu v ovzduší.

Leto okrem toho sprevádzali mimoriadne dlhé a intenzívne vlny horúčav na západe a severe kontinentu.

Vo viacerých krajinách na západe a juhu Európy bol uplynulý rok najteplejším v histórii. Celkovo bol rok 2022 o 0,3 stupňa Celzia chladnejší ako rok 2020 a o desatinu stupňa teplejší ako ďalšie roky v poradí – 2014, 2015 a 2019.

Správa v súlade s ďalšími podobnými výstupmi konštatuje, že teplota v Európe sa za posledných 30 rokov viac ako zdvojnásobila v porovnaní s celosvetovým priemerom a jej nárast je najvyšší zo všetkých kontinentov na svete.

Lesné požiare a sucho v Európe

Portugalsko, Francúzsko, Taliansko a Rumunsko v auguste vážne zasiahli lesné požiare. Euronews informovalo, že plocha zodpovedajúca trojnásobku veľkosti Luxemburska alebo veľkosti Azerbajdžanu – rekordných 700 000 hektárov zhorelo v nekontrolovateľnom požiari. Horúčavy, sucho a vietor vytvorili ideálne podmienky pre požiare a zhoršili európsku energetickú krízu, pričom výroba elektrickej energie z vodných elektrární sa v Európe znížila

asi o pätinu a niektoré jadrové elektrárne neboli schopné fungovať na normálnu kapacitu, aby sa zabezpečilo, že rieky sa neprehrievajú chladiacou vodou vypúšťanou z elektrární. r

Sucho vážne ovplyvnilo úrodu plodín, pričom produkcia ryže v Taliansku bola obzvlášť zasiahnutá a niektorí farmári predpovedali straty vo výške viac ako 60 % .

Počasie na Slovensku v roku 2022

Rok 2022 sa začal a končil na niektorých miestach Slovenska rekordne vysokými teplotami. Najvyššie hodnoty maximálnej dennej teploty vzduchu dosiahli 14 stupňov Celzia, prípadne aj o niečo viac. Rekordne teplo bolo miestami aj 1. januára. Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) o tom informoval na sociálnej sieti.

V Hurbanove na Štedrý deň namerali 14 stupňov, v Bratislave na letisku 14,1 stupňa Celzia. Na Silvestra namerali v Kuchyni na letisku 14,4 stupňa Celzia. „Toto spôsobilo, že rozdiel medzi najvyššou a najnižšou hodnotou teploty vzduchu na jednotlivých meteorologických staniciach Slovenska v poslednom mesiaci roka 2022 dosiahol viac desiatok stupňov," uviedlo SHMÚ.

Najväčšie rozdiely boli zaznamenané na Orave, v Zamagurí a v Popradskej kotline, kde rozdiel dosiahol aj viac ako 30 stupňov Celzia. „V rámci celého Slovenska boli bežné rozdiely medzi maximálnou a minimálnou dennou teplotou vzduchu v poslednom mesiaci roka 2022 okolo 20 stupňov, v Nitre to bolo napríklad 18,8 stupňa Celzia," dodalo SHMÚ.

Rekordné leto

Tohtoročné leto sa celkovo zaradilo medzi najteplejšie v histórii meteorologických meraní na Slovensku. V juhozápadných a západných oblastiach sa na väčšine meteorologických staníc iba priblížilo k rekordne teplým letám.

V Bratislave na Kolibe dosiahla priemerná teplota vzduchu v lete 22,2 stupňa Celzia. Teplejšie letá tam od roku 1951 boli v rokoch 2003, 2015 a 2019. V Bratislave na letisku dosiahla priemerná teplota vzduchu hodnotu 22,9 stupňa Celzia. Túto hodnotu tam dosiahla priemerná teplota vzduchu aj v letách v roku 2015 a 2017, pričom ešte teplejšie leto tam bolo v roku 2003 a rekordne teplé leto tam bolo v roku 2019.

Dlhé vlny horúčav sú mimoriadne náročné pre všetkých, najviac však pre ľudí, ktorí žijú na rozhorúčených sídliskách. Horúci vzduch v bytoch je ťažké zmierniť, sprchovanie poslúži len krátkodobo, lebo než sa človek utrie, už je mokrý od potu.

Počas dňa je nemožné na slnku tráviť čas, prechádzať sa či robiť niečo náročnejšie. V horúcich dňoch je aj pre zdravého človeka náročné na ostrom slnku chodiť ulicami. Príjemné nie je ani cestovanie, hlavne v doprave, ktorá nie je klimatizovaná.

Športovať či vykonávať rôzne činnosti možno v lete až keď začne slnko zapadať, neraz je ešte aj po 20.00 príliš horúco na športovanie, deti nemožno počas dňa pustiť von sa hrať.

17. februára

Víchrica Ylenia

Dňa 17. februára vydal Slovenský hydrometeorologický ústav vydal meteorologickú výstrahu 2. stupňa pre Bratislavský kraj z dôvodu presunu víchrice Ylenia z Poľska na Slovensko, ktorá podľa údajov mala trvať do 17.00 a v neskorších hodinách mala zoslabnúť.

Samospráva vyzývala obyvateľov, aby si dávali obrovský pozor na seba a takisto aj na svoje hnuteľné a nehnuteľné majetky, na ktorých táto víchrica mohla spôsobiť nie malé škody.

Podľa portálu emeteo.sk dosahoval vietor krátko pred 18. hodinou vo Vajnoroch v nárazoch až 70 kilometrov za hodinu. To bolo oveľa viac, ako dopoludnia, kedy to bolo 58,8 kilometra za hodinu.

Počas doobedia polícia vydala viaceré upozornenia, ako sa počas dňa správať. *"Obmedzte pohyb vonku. Nezdržiavajte sa a neparkujte v okolí starších budov, veľkých stromov a vysokých stožiarov. Nie je vhodné ani chodiť za silného vetra do lesa a približovať sa k spadnutým drôtom elektrického vedenia. Nezabudnite pred odchodom z bytu alebo domu poriadne pozatvárať okná,"* napísali na sociálnej sieti.

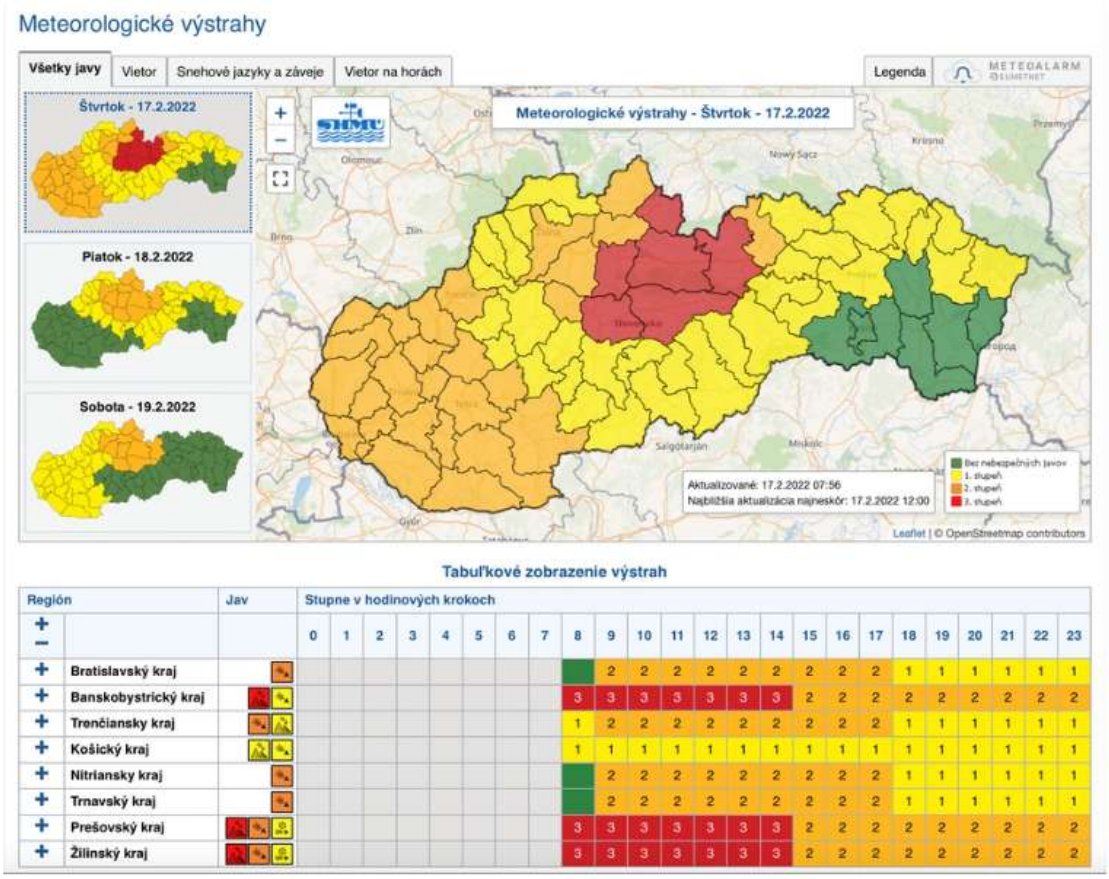

Zdroj: SHMÚ

Varovania pred horúcim počasím v júli

V priebehu júla sme zažívali nepríjemné horúčavy. Napríklad na 22. júla prišlo varovanie aj od meteorológov, ktorí varovali pred prvým aj druhým stupňom. Horúčavy boli záťažou pre všetkých, mimoriadne upozornenia platili hlavne pre deti, seniorov, ľudí s kardiovaskulárnymi ochoreniami a vysokým krvným tlakom. Odborníci odporúčali ľahkú stravu, pitie dostatku tekutín a chladené ovocie a naopak neodporúčali kofeín, alkohol a horúce nápoje.

Vysoké teploty udreli znova aj v auguste. Napríklad na 4. augusta bol vydaný 1. stupeň výstrahy pred vysokými teplotami, keďže odhadované teploty vzduchu mali byť 33 – 34 °C. Na poobedné hodiny ďalšieho dňa, 5. augusta bol dokonca vydaný 2. stupeň výstrahy vzhľadom na teploty vzduchu 35 – 37 °C.

Nasledoval 6. august s 1. stupňom výstrahy pred vetrom, ktorý mal dosahovať krátkodobo (v nárazoch) rýchlosť 18 – 22 m/s (65 – 80 km/h).

Nielen v lete, ale aj v zimnom období sme sa nevyhli výstrahám, napríklad v polovici decembra nás zasiahla nepríjemná poľadovica sprevádzaná hmlami.

Prehľad teplôt počas roka (najvyššie denné s najnižšími nočnými teplotami)

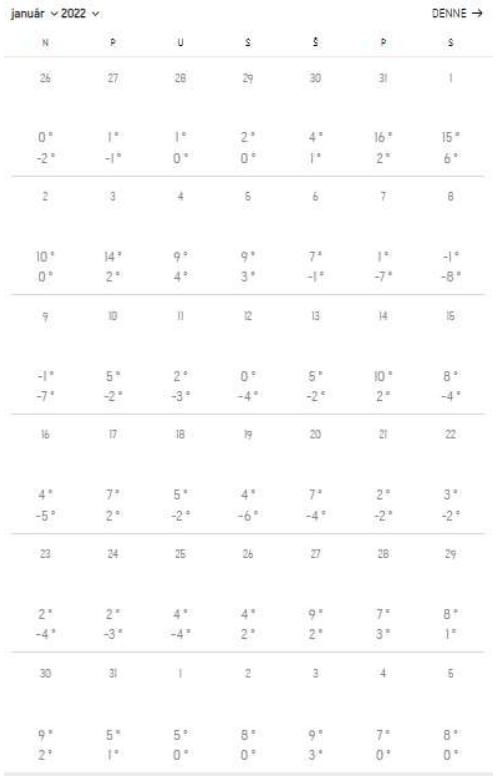

január 2022						DENNE →
N	P	U	S	Š	P	S
26	27	28	29	30	31	1
0 ° -2 °	1 ° -1 °	1 ° 0 °	2 ° 0 °	4 ° 1 °	16 ° 2 °	15 ° 6 °
2	3	4	5	6	7	8
10 ° 0 °	14 ° 2 °	9 ° 4 °	9 ° 3 °	7 ° -1 °	1 ° -7 °	-1 ° -8 °
9	10	11	12	13	14	15
-1 ° -7 °	5 ° -2 °	2 ° -3 °	0 ° -4 °	5 ° -2 °	10 ° 2 °	8 ° -4 °
16	17	18	19	20	21	22
4 ° -5 °	7 ° 2 °	5 ° -2 °	4 ° -6 °	7 ° -4 °	2 ° -2 °	3 ° -2 °
23	24	25	26	27	28	29
2 ° -4 °	2 ° -3 °	4 ° -4 °	4 ° 2 °	9 ° 2 °	7 ° 3 °	8 ° 1 °
30	31	1	2	3	4	5
9 ° 2 °	5 ° 1 °	5 ° 0 °	8 ° 0 °	9 ° 3 °	7 ° 0 °	8 ° 0 °

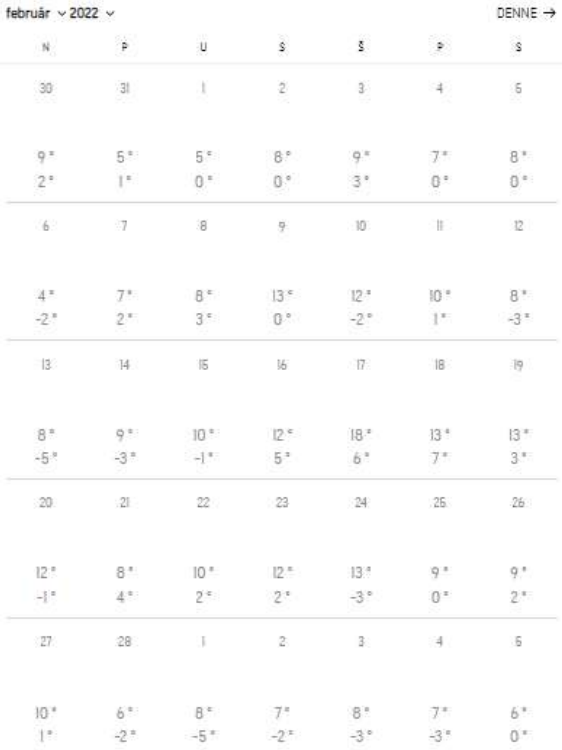

február 2022						DENNE →
N	P	U	S	Š	P	S
30	31	1	2	3	4	5
9 ° 2 °	5 ° 1 °	5 ° 0 °	8 ° 0 °	9 ° 3 °	7 ° 0 °	8 ° 0 °
6	7	8	9	10	11	12
4 ° -2 °	7 ° 2 °	8 ° 3 °	13 ° 0 °	12 ° -2 °	10 ° 1 °	8 ° -3 °
13	14	15	16	17	18	19
8 ° -5 °	9 ° -3 °	10 ° -1 °	12 ° 5 °	18 ° 6 °	13 ° 7 °	13 ° 3 °
20	21	22	23	24	25	26
12 ° -1 °	8 ° 4 °	10 ° 2 °	12 ° 2 °	13 ° -3 °	9 ° 0 °	9 ° 2 °
27	28	1	2	3	4	5
10 ° 1 °	6 ° -2 °	8 ° -5 °	7 ° -2 °	8 ° -3 °	7 ° -3 °	6 ° 0 °

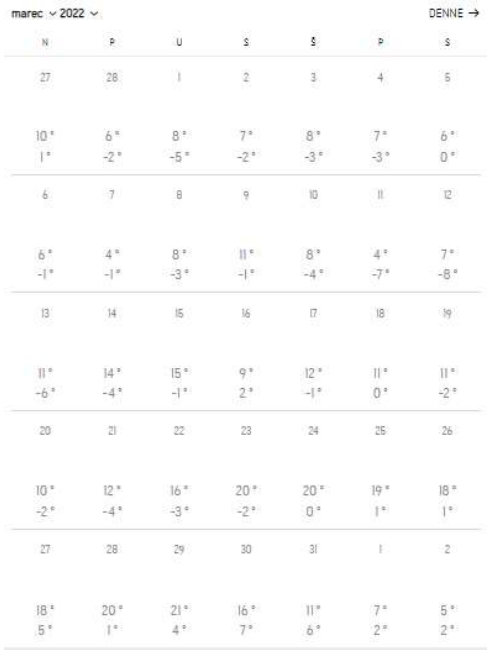

marec 2022						DENNE →
N	P	U	S	Š	P	S
27	28	1	2	3	4	5
10 ° 1 °	6 ° -2 °	8 ° -5 °	7 ° -2 °	8 ° -3 °	7 ° -3 °	6 ° 0 °
6	7	8	9	10	11	12
6 ° -1 °	4 ° -1 °	8 ° -3 °	11 ° -1 °	8 ° -4 °	4 ° -7 °	7 ° -8 °
13	14	15	16	17	18	19
11 ° -6 °	14 ° -4 °	15 ° -1 °	9 ° 2 °	12 ° -1 °	11 ° 0 °	11 ° -2 °
20	21	22	23	24	25	26
10 ° -2 °	12 ° -4 °	16 ° -3 °	20 ° -2 °	20 ° 0 °	19 ° 1 °	18 ° 1 °
27	28	29	30	31	1	2
18 ° 5 °	20 ° 1 °	21 ° 4 °	16 ° 7 °	11 ° 6 °	7 ° 2 °	5 ° 2 °

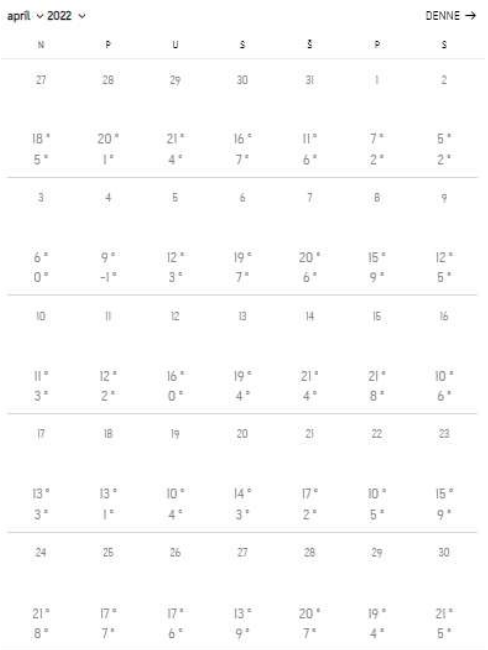

apríl 2022						DENNE →
N	P	U	S	Š	P	S
27	28	29	30	31	1	2
18 ° 5 °	20 ° 1 °	21 ° 4 °	16 ° 7 °	11 ° 6 °	7 ° 2 °	5 ° 2 °
3	4	5	6	7	8	9
6 ° 0 °	9 ° -1 °	12 ° 3 °	19 ° 7 °	20 ° 6 °	15 ° 9 °	12 ° 5 °
10	11	12	13	14	15	16
11 ° 3 °	12 ° 2 °	16 ° 0 °	19 ° 4 °	21 ° 4 °	21 ° 8 °	10 ° 6 °
17	18	19	20	21	22	23
13 ° 3 °	13 ° 1 °	10 ° 4 °	14 ° 3 °	17 ° 2 °	10 ° 5 °	15 ° 9 °
24	25	26	27	28	29	30
21 ° 8 °	17 ° 7 °	17 ° 6 °	13 ° 9 °	20 ° 7 °	19 ° 4 °	21 ° 5 °

máj 2022 DENNE →

N	P	U	S	Š	P	S
1	2	3	4	5	6	7
20 ° 8 °	23 ° 7 °	23 ° 7 °	23 ° 10 °	23 ° 11 °	19 ° 13 °	21 ° 14 °
8	9	10	11	12	13	14
22 ° 13 °	24 ° 12 °	24 ° 10 °	27 ° 10 °	30 ° 12 °	25 ° 16 °	24 ° 13 °
15	16	17	18	19	20	21
26 ° 10 °	27 ° 12 °	19 ° 13 °	21 ° 9 °	24 ° 7 °	28 ° 11 °	26 ° 16 °
22	23	24	25	26	27	28
23 ° 14 °	23 ° 11 °	22 ° 14 °	22 ° 13 °	26 ° 11 °	26 ° 14 °	20 ° 9 °
29	30	31	1	2	3	4
18 ° 7 °	20 ° 11 °	24 ° 8 °	26 ° 15 °	26 ° 15 °	28 ° 15 °	30 ° 19 °

jún 2022 DENNE →

N	P	U	S	Š	P	S
29	30	31	1	2	3	4
18 ° 7 °	20 ° 11 °	24 ° 8 °	26 ° 15 °	26 ° 15 °	28 ° 15 °	30 ° 19 °
5	6	7	8	9	10	11
28 ° 17 °	26 ° 16 °	28 ° 15 °	24 ° 17 °	22 ° 16 °	23 ° 16 °	26 ° 18 °
12	13	14	15	16	17	18
28 ° 15 °	26 ° 14 °	23 ° 13 °	26 ° 10 °	28 ° 14 °	25 ° 15 °	28 ° 12 °
19	20	21	22	23	24	25
29 ° 14 °	31 ° 16 °	24 ° 15 °	27 ° 13 °	29 ° 16 °	29 ° 15 °	24 ° 16 °
26	27	28	29	30	1	2
30 ° 15 °	33 ° 17 °	31 ° 22 °	35 ° 21 °	35 ° 20 °	34 ° 17 °	26 ° 15 °

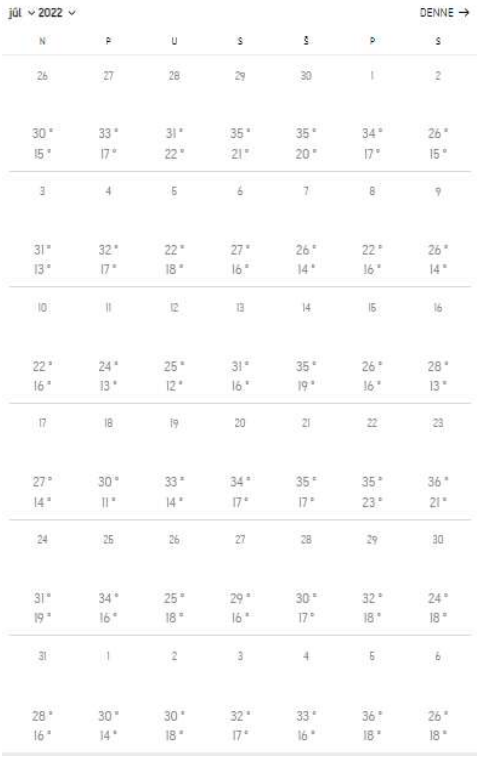

júl 2022 DENNE →

N	P	U	S	Š	P	S
26	27	28	29	30	1	2
30 ° 15 °	33 ° 17 °	31 ° 22 °	35 ° 21 °	35 ° 20 °	34 ° 17 °	26 ° 15 °
3	4	5	6	7	8	9
31 ° 13 °	32 ° 17 °	22 ° 18 °	27 ° 16 °	26 ° 14 °	22 ° 16 °	26 ° 14 °
10	11	12	13	14	15	16
22 ° 16 °	24 ° 13 °	25 ° 12 °	31 ° 16 °	35 ° 19 °	26 ° 16 °	28 ° 13 °
17	18	19	20	21	22	23
27 ° 14 °	30 ° 11 °	33 ° 14 °	34 ° 17 °	35 ° 17 °	35 ° 23 °	36 ° 21 °
24	25	26	27	28	29	30
31 ° 19 °	34 ° 16 °	25 ° 18 °	29 ° 16 °	30 ° 17 °	32 ° 18 °	24 ° 18 °
31	1	2	3	4	5	6
28 ° 16 °	30 ° 14 °	30 ° 18 °	32 ° 17 °	33 ° 16 °	36 ° 18 °	26 ° 18 °

august 2022 DENNE →

N	P	U	S	Š	P	S
31	1	2	3	4	5	6
28 ° 16 °	30 ° 14 °	30 ° 18 °	32 ° 17 °	33 ° 16 °	36 ° 18 °	26 ° 18 °
7	8	9	10	11	12	13
27 ° 17 °	23 ° 15 °	30 ° 14 °	30 ° 16 °	27 ° 15 °	29 ° 13 °	29 ° 17 °
14	15	16	17	18	19	20
29 ° 18 °	32 ° 17 °	33 ° 20 °	34 ° 18 °	36 ° 20 °	33 ° 20 °	26 ° 19 °
21	22	23	24	25	26	27
24 ° 16 °	18 ° 16 °	21 ° 16 °	27 ° 18 °	30 ° 18 °	32 ° 18 °	30 ° 19 °
28	29	30	31	1	2	3
27 ° 18 °	27 ° 17 °	27 ° 15 °	27 ° 14 °	22 ° 15 °	23 ° 12 °	25 ° 9 °

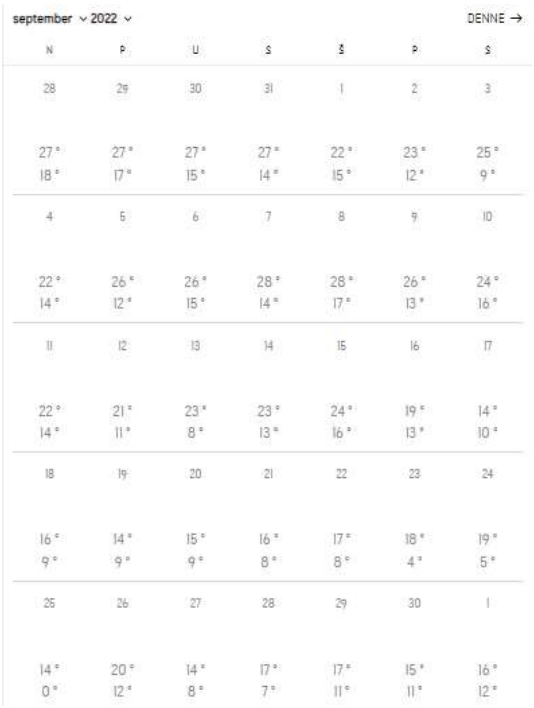

september 2022 DENNE →

N	P	U	S	Š	P	S
28	29	30	31	1	2	3
27 ° 18 °	27 ° 17 °	27 ° 15 °	27 ° 14 °	22 ° 15 °	23 ° 12 °	25 ° 9 °
4	5	6	7	8	9	10
22 ° 14 °	26 ° 12 °	26 ° 15 °	28 ° 14 °	28 ° 17 °	26 ° 13 °	24 ° 16 °
11	12	13	14	15	16	17
22 ° 14 °	21 ° 11 °	23 ° 8 °	23 ° 13 °	24 ° 16 °	19 ° 13 °	14 ° 10 °
18	19	20	21	22	23	24
16 ° 9 °	14 ° 9 °	15 ° 9 °	16 ° 8 °	17 ° 8 °	18 ° 4 °	19 ° 5 °
25	26	27	28	29	30	1
14 ° 0 °	20 ° 12 °	14 ° 8 °	17 ° 7 °	17 ° 11 °	15 ° 11 °	16 ° 12 °

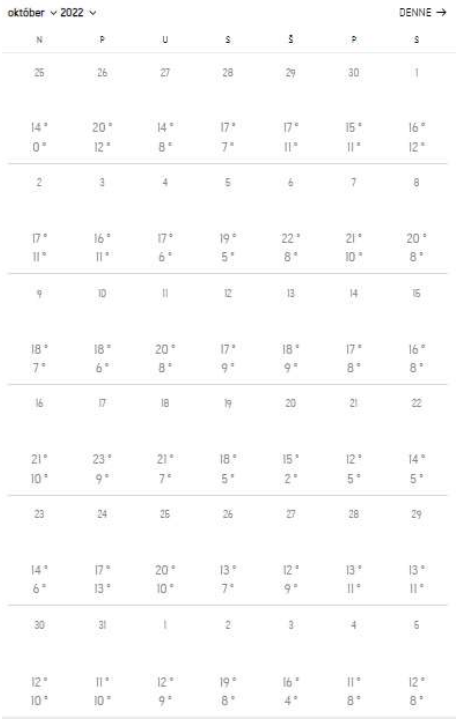

október 2022 DENNE →

N	P	U	S	Š	P	S
25	26	27	28	29	30	1
14 ° 0 °	20 ° 12 °	14 ° 8 °	17 ° 7 °	17 ° 11 °	15 ° 11 °	16 ° 12 °
2	3	4	5	6	7	8
17 ° 11 °	16 ° 11 °	17 ° 6 °	19 ° 5 °	22 ° 8 °	21 ° 10 °	20 ° 8 °
9	10	11	12	13	14	15
18 ° 7 °	18 ° 6 °	20 ° 8 °	17 ° 9 °	18 ° 9 °	17 ° 8 °	16 ° 8 °
16	17	18	19	20	21	22
21 ° 10 °	23 ° 9 °	21 ° 7 °	18 ° 5 °	15 ° 2 °	12 ° 5 °	14 ° 5 °
23	24	25	26	27	28	29
14 ° 6 °	17 ° 13 °	20 ° 10 °	13 ° 7 °	12 ° 9 °	13 ° 11 °	13 ° 11 °
30	31	1	2	3	4	5
12 ° 10 °	11 ° 10 °	12 ° 9 °	19 ° 8 °	16 ° 4 °	11 ° 8 °	12 ° 8 °

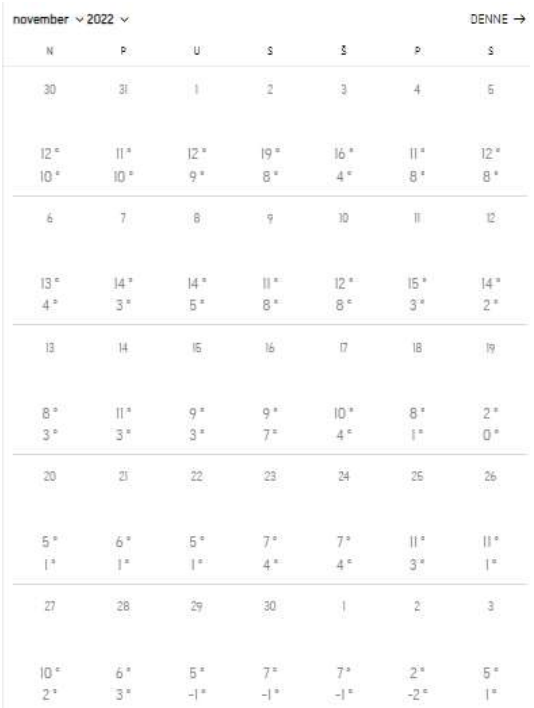

november 2022 DENNE →

N	P	U	S	Š	P	S
30	31	1	2	3	4	5
12 ° 10 °	11 ° 10 °	12 ° 9 °	19 ° 8 °	16 ° 4 °	11 ° 8 °	12 ° 8 °
6	7	8	9	10	11	12
13 ° 4 °	14 ° 3 °	14 ° 5 °	11 ° 8 °	12 ° 8 °	15 ° 3 °	14 ° 2 °
13	14	15	16	17	18	19
8 ° 3 °	11 ° 3 °	9 ° 3 °	9 ° 7 °	10 ° 4 °	8 ° 1 °	2 ° 0 °
20	21	22	23	24	25	26
5 ° 1 °	6 ° 1 °	5 ° 1 °	7 ° 4 °	7 ° 4 °	11 ° 3 °	11 ° 1 °
27	28	29	30	1	2	3
10 ° 2 °	6 ° 3 °	5 ° -1 °	7 ° -1 °	7 ° -1 °	2 ° -2 °	5 ° 1 °

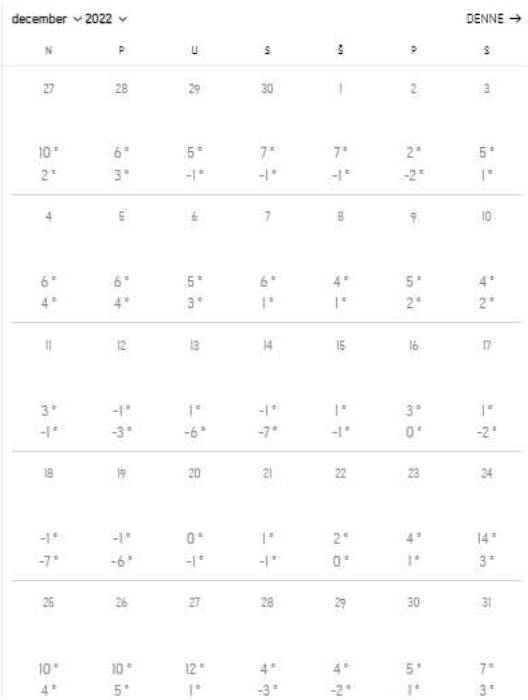

december 2022 DENNE →

N	P	U	S	Š	P	S
27	28	29	30	1	2	3
10 ° 2 °	6 ° 3 °	5 ° -1 °	7 ° -1 °	7 ° -1 °	2 ° -2 °	5 ° 1 °
4	5	6	7	8	9	10
6 ° 4 °	6 ° 4 °	5 ° 3 °	6 ° 1 °	4 ° 1 °	5 ° 2 °	4 ° 2 °
11	12	13	14	15	16	17
3 ° -1 °	-1 ° -3 °	1 ° -6 °	-1 ° -7 °	1 ° -1 °	3 ° 0 °	1 ° -2 °
18	19	20	21	22	23	24
-1 ° -7 °	-1 ° -6 °	0 ° -1 °	1 ° -1 °	2 ° 0 °	4 ° 1 °	14 ° 3 °
25	26	27	28	29	30	31
10 ° 4 °	10 ° 5 °	12 ° 1 °	4 ° -3 °	4 ° -2 °	5 ° 1 °	7 ° 3 °

Zhodnotenie sucha v roku 2022

Rok 2022 bol z hľadiska výskytu sucha na Slovensku výnimočný. Extrémne suché podmienky sa vyskytli na viac ako polovici územia Slovenska a trvanie sucha bolo na

niektorých miestach dlhšie ako 200 dní. Vo väčšine okresov na území Slovenska bola úroda veľmi nízka a sucho významne zasiahlo aj lesné ekosystémy.

Meteorologické sucho v roku 2022

Na začiatku roka 2022 boli na väčšine územia normálne až mierne suché podmienky. Extrémne sucho sa prvýkrát objavilo krátkodobo vo februári v Prešove, na juhozápade v Bratislave, Žihárci a Hurbanove.

V marci sa podmienky ešte viac zhoršili. Najskôr bolo extrémne sucho len na západnom Slovensku, ku koncu marca bolo veľmi až extrémne sucho na celom území. V apríli nastalo zlepšenie situácie a až do polovice mája prevažovali normálne až mierne suché podmienky.

V máji a júni sa opäť objavilo extrémne sucho. Spočiatku bolo len na východnom Slovensku, neskôr aj na strednom Slovensku. V júli bolo extrémne sucho už aj na západe. V tretej júlovej dekáde bolo extrémne sucho na približne polovici staníc. Počas augusta, kvôli búrkovej činnosti, boli podmienky na území Slovenska rôznorodé. Extrémne sucho prevažovalo na východnom Slovensku a v južnej časti stredného Slovenska.

Na začiatku septembra bolo extrémne sucho ešte na východe, ale neskôr sa aj tam situácia zlepšila. V októbri boli na väčšine Slovenska normálne až veľmi vlhké podmienky. Sucho sa opäť objavilo až v novembri. Veľmi až extrémne suché podmienky boli na prelome novembra a decembra na viacerých staniciach na západnom Slovensku a v priľahlej časti stredného Slovenska.

Pôdne sucho v roku 2022

V roku 2022 sa extrémne pôdne sucho vyskytlo najskôr vo februári na Záhorí. V marci sa situácia ešte zhoršila a výrazné až extrémne sucho spolu zasahovalo na konci marca až 27 % územia. V prvej polovici apríla sa situácia na väčšine územia čiastočne zlepšila.

Mesiace máj a jún boli veľmi suché na väčšine územia a s narastajúcim výparom sa sucho prehlbovalo na čoraz väčšom území. Veľmi zlá situácia bola na konci júna, kedy bolo extrémne sucho až na 55 % územia. V prvej polovici júla nastalo čiastočné zlepšenie, ale len na krátky čas. V druhej polovici júla 2022 extrémne sucho zasahovalo takmer 60 %. Úplne najhoršia situácia bola 24.7., keď bolo extrémne sucho na celom západnom Slovensku, na väčšine stredného Slovenska a ojedinele aj na východe. V auguste bol už na západnom a

strednom Slovensku dostatok zrážok, ale extrémne sucho ostalo ešte vo východnej časti Slovenska.

V septembri a októbri už bola situácia priaznivá a väčšina územia bola bez rizika sucha. Začínajúce až výrazné sucho sa objavilo ojedinele na juhozápade až v novembri a decembri. Relatívne nasýtenie bolo pod hranicou 10 % v druhej polovici júla až na približne polovici územia, pričom sa jednalo prevažne o južnú časť Slovenska. Deficit pôdnej vlahy bol najvyšší -80 až -100 mm v júni a júli na strednom Slovensku, najmä v horských oblastiach.

Dopady na poľnohospodárstvo a ovocinárstvo

Vývoj a rast poľnohospodárskych plodín bol na začiatku jari 2022 ovplyvnený pretrvávajúcimi nočnými mrazmi, chladným a veterným počasím s výrazným deficitom atmosférických zrážok. Reportéri hlásili nedostatok pôdnej vlahy, najmä vo vrchnej vrstve pôdy, stagnujúce oziminy, problémy so vzchádzaním už zasiatych jarín, suchom a mrazmi stresujúce ovocné stromy na Podunajskej nížine, Záhorí a v južných okresoch stredného a východného Slovenska.

Ani výskyt atmosférických zrážok v druhej polovici jari nebol pre vegetáciu postačujúci. Reportéri naďalej hlásili slabé zakorenenie, nedostatočný vývoj odnoží ozimín, repky, riedke a nesúvislé vzchádzanie maku jarného, kukurice, poškodenie koreňov pšenice mrazmi i slabý nárast hmoty pri krmovinách na väčšine Slovenska.

Kombinácia vysokej teploty vzduchu, nízkych a nerovnomerných úhrnov zrážok, najmä z lokálnych búrok a veterného počasia, spôsobili prehlbovanie sucha na Slovensku aj v letom období. Reportéri hlásili popraskanú a prašnú pôdu, vlhkosť semien hrachu len cca 10 %, opakované nutné zavlažovanie kukurice, ktorá ostala nenávratne poškodená bez riadne opelených klasov. Hlásili aj výrazné poškodené porasty slnečnice, sóje, tráv a lucerny. Výsledky žatvy, ktorá nastala veľmi skoro (už v polovici júna počas extrémneho sucha), potvrdili prvotné odhady poľnohospodárov. Úroda ozimín bola priemerná, v mnohých okresoch podpriemerná.

Problémy hlásili aj ovocinári. Úroda drobného ovocia a ovocných stromov bola silne poznačená suchom, aj napriek zavlažovaniu. Hlásený bol najmä predčasný opad ovocia a lístia, plodov bolo málo a boli malé. Väčšina ovocia bola kvôli suchu poškodená hmyzom a vtáctvom. Vinohradníci z Podunajskej nížiny hlásili dopady sucha na viniči podpriemerne malými bobuľami na strapcoch, ktoré však rýchlo dozrievali. Zrážky koncom leta priniesli zväčšenie

bobúľ a lepšiu úrodu, znížila sa však cukornatosť hrozna, ktorá dosahovala len priemernú hodnotu.

Prejavy sucha boli zaznamenané aj na zelenine na väčšine územia Slovenska. Najviac trpeli papriky, paradajky, cukety, uhorky, hlúboviny, či koreňová zelenina na poliach, ktoré si vyžadovali zvýšenú závlahu. Sucho malo za následok aj intenzívnejší výskyt chorôb a škodcov.

Atmosférické zrážky v jesenných mesiacoch oživili všetky porasty. Reportéri hlásili zber oskoruší, neskorých jabĺk, jesenných hrušiek, orechov, zemiakov a silážnej kukurice. Sucho sa postupne zmierňovalo, ale na vodných tokoch a v studniach sa zvýšené množstvo zrážok neprejavilo.

Pokles teploty vzduchu, hmly a častejšie zrážky v novembri udržiavali porasty ozimín a krmovín v dobrej kondícii, v zelenom stave, bez chorôb a výpadkov. Poľnohospodári postupne ukončili všetky práce na poliach a v ovocných sadoch. V decembri boli zaznamenané prvé mrazy a súvislá snehová pokrývka, ktorá sa koncom roka roztopila.

Dopady na lesy

Prvé prejavy sucha na lesné porasty sme zaznamenali na jar, pričom boli spojené s hláseniami deficitu vody v pôde a vädnutím jarnej výsadby, najmä jedle bielej (Abies alba L.), v lokalitách stredného Slovenska.

V prvej polovici leta reportéri zaznamenávali najmä zníženie hladín menších vodných tokov na takmer celom území Slovenska. Výraznejšie negatívne dopady sucha na lesné porasty boli prostredníctvom hlásení zaznamenávané až v mesiaci august. V lokalitách stredného a severného Slovenska sme zaznamenali odumieranie dospelých porastov smreka obyčajného (Picea abies L.) spôsobeného komplexom faktorov (podkôrny hmyz, drevokazné huby, ale aj sucho).

Na mnohých lokalitách Slovenska (najmä 1. až 4. lesný vegetačný stupeň) sme zaznamenali letné žltnutie listov, najmä na porastoch buka lesného (Fagus sylvatica L.), rôznych druhoch duba (Quercus spp.), ale aj na hrabe obyčajnom (Carpinus betulus L.). V Malých Karpatoch reportéri hlásili popri opade listov buka aj vysokú stratu na úrode bukvy. Straty na jarnom zalesňovaní dosiahli v danej lokalite takmer 50 %. V jesenných mesiacoch, napriek výskytu atmosférických zrážok, zostávala pôda v hlbších pôdnych profiloch naďalej suchá, čo mohlo spôsobiť usychanie ihličnanov a skorší nástup jesenných fenologických fáz (všeobecné žltnutie, opad listov) v porastoch v rastovej fáze mladiny. Celkovo v rámci

Slovenska boli suchom zasiahnuté najmä bukové kultúry na stanovištiach bez prítomnosti materského porastu. Mladé lesné porasty z prirodzenej obnovy boli výrazne menej zasiahnuté suchom. Menej zasiahnuté boli smrekové kultúry, najmenej dubové kultúry. Na juhu Východoslovenskej nížiny sme zaznamenali aj negatívny dopad sucha na topoľové kultúry.

Dopady sucha na staršie lesné porasty v roku 2022 sa pravdepodobne prejavia až v nasledujúcom roku, prípadne v ďalších rokoch na zdravotnom stave lesných porastov. V dôsledku sucha sú lesné porasty oslabené a vytvárajú predispozíciu pre aktivizáciu sekundárnych biotických škodcov akými sú najmä podkôrny hmyz a drevokazné huby.

BEZPEČNOSŤ A PORIADOK

Január - február

Zber vianočných stromčekov

Na odkladanie živých vianočných stromčekov majú obyvatelia Bratislavy už niekoľko sezón k dispozícii drevené ohrádky, vďaka ktorým prispievajú k čistejším uliciam nášho mesta a stromčekom dávajú druhú šancu na využitie.

Už v prvom týždni zberu stromčekov z ohrádok sa Bratislave vyzbieralo 130 ton stromčekov. Na porovnanie, v roku 2021 sa takéto množstvo zbieralo celý mesiac. Len za jediný víkend pracovníci OLO odviezli vyše 50 ton stromčekov, čo je viac ako štvornásobok oproti prvému víkendu roka 2021. V tomto víkende bolo do terénu vyslaných až 34 posádok. V roku 2021 zabezpečovalo zber stromčekov 5 posádok.

Do tohto zberu stromčekov sa zapojilo viac ako 100 ľudí, vrátane technického riaditeľa, majstrov odvozu odpadu, garážmajstrov a ďalších. Išlo o najväčšie nasadenie zamestnancov v histórii OLO.

V zbere stromčekov pokračoval, odvážalo sa z 560 ohrádok až do 11. februára. Plnú ohrádku bolo možné nahlásiť na OLO.

Čistenie verejných priestranstiev

O čistenie a úpravu vzhľadu verejných priestranstiev sa už štvrtý rok stará vysúťažená firma Kosec plus, s. r. o., ktorej miestny úrad poslal svoje požiadavky na vyčistenie jednotlivých lokalít.

marec

Služby pre psíčkarov

Mestská časť v marci umiestnila tri ďalšie smetné nádoby na psie exkrementy, konkrétne na Hydinárskej, Devätinovej a Uzbeckej ulici. Zároveň pravidelne dopĺňa vrecká a apeluje na majiteľov psov,

aby ich pri prechádzkach stále využívali a zbytočne nimi neplytvali.

Neraz sa totiž stáva, že si majiteľ psa zoberie namiesto jedného vrecúška viacero alebo všetky kusy, aby ich mohol používať kdekoľvek podľa svojej potreby bez ohľadu na ostatných majiteľov psov. Vrecúška na exkrementy si samozrejme možno zakúpiť aj v obchodoch.

jar

Príprava pieskovísk pred sezónou

S jarnými lúčmi slnka a prvými teplejšími dňami si naše deti môžu užívať aj čerstvý, nekontaminovaný a neznečistený piesok. Mestská časť pristúpila, ako aj po iné roky, k výmene piesku na všetkých pieskoviskách v jej správe. Práce zahŕňali naloženie starého piesku s odvozom na skládku v množstve 130 ton a dovoz a rozhrnutie nového piesku v množstve 200 ton. Zostáva už len apelovať na dodržiavanie základných hygienických pravidiel a poďakovať všetkým chovateľom domácich zvierat, ktorí ich rešpektujú.

apríl

Čistenie zelených plôch

Prostredníctvom dodávateľskej firmy v apríli prebiehalo na území mestskej časti čistenie zelených plôch od lístia a bio odpadu v lokalitách Lotyšská, Bieloruská a Estónska. Tieto práce sa vykonávajú ako predpríprava pred začiatkom kosenia.

Čistenie pred kosbou ešte stále prebieha aj v iných lokalitách a prvá kosba je naplánovaná v máji v závislosti od poveternostných podmienok.

Kosenie verejnej zelene

Po schválení rozpočtu na rok 2022 sa konalo verejné obstarávanie na kosenie verejnej a cestnej zelene v správe mestskej časti Podunajské Biskupice a po nadobudnutí platnosti zmluvy sa začalo 1. kolo kosenia verejnej a cestnej zelene.

Začínalo sa na Medzi jarkoch a ukončilo na Dolných honoch. Oddelenie životného prostredia v tomto roku počítalo so štyrmi kosbami, pričom nebol presne stanovený harmonogram kosenia, ale jednotlivé kosby sa objednávali objednávané podľa stavu trávnatých porastov, keďže údržba verejne zelene je výrazne ovplyvňovaná počasím.

Nevyhnutný orez stromov

Z minulosti naša mestská časť zdedila množstvo drevín nevhodne umiestnených v tesnej blízkosti nehnuteľností. Z uvedeného dôvodu miestny úrad zabezpečil miestne obhliadky, na základe ktorých boli určené dreviny na okamžitý zásah orezmi. Zamerali sa aj na miesta so zvýšeným pohybom obyvateľov z dôvodu eliminácie rizika prípadného úrazu.

Nové informačné tabule na ihriskách

Bezpečnosť a poriadok sú veľmi dôležité, preto mestská časť označila detské ihriská novými a prehľadnými informačnými tabuľami.

Pútavo a ľahko sa z nich každý dozvie, komu detské ihrisko slúži, a kde nahlásiť, ak niečo nie je v poriadku. Zároveň na základe výsledkov pravidelnej kontroly mestského mobiliáru, t. j. malých nádob na odpadky, boli v mesiaci máj poškodené nádoby vymenené.

Polovica septembra

Nová stanica mestskej polície

Na Stavbárskej ulici v objekte Pentagonu začala fungovať nová stanica mestskej polície. Nové pracovisko je, rovnako ako stanica na Obchodnej ulici, pod správou Útvaru zásahovej jednotky a kynológie. Jej príslušníci sú bližšie obyvateľom Vrakune i Podunajských Biskupíc. Cieľom je priniesť do oblasti viac pokoja a bezpečnosti, pôsobiť preventívne a v súčinnosti so združeniami a terénnymi pracovníkmi, ktorí v lokalite dlhodobo pôsobia a poskytujú odbornú pomoc.

Nové pracovisko mestskej polície vzniklo v nebytovom priestore domu na Stavbárskej ulici, kde sa pôvodne nachádzalo pohostinstvo. Mesto v roku 2021, po odsúhlasení mestskými poslankyňami a poslancami, priestory odkúpilo a zrealizovalo v nich komplexnú rekonštrukciu.

Mestská polícia slúžiaca na vysunutom pracovisku dozerá nielen na verejný poriadok a bezpečnosť v okolí Stavbárskej ulice, ale bude k dispozícii aj pre potreby obyvateľov Vrakune alebo Podunajských Biskupiciach. V rámci svojho pôsobenia aj naďalej spolupracuje s Policajným zborom SR, a je pripravená komunikovať a podporovať činnosť iných lokálnych

aktérov, vrátane poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí na mieste dlhodobo pôsobia a poskytujú pomoc pre ľudí v sociálnej núdzi.

„Dnes je pre Vrakuňu historická udalosť, na ktorú sme čakali viac ako 30 rokov, je to možno malý krok pre Bratislavu, ale zato obrovský skok pre Vrakuňu. Určite to prinesie väčšiu bezpečnosť a poriadok do našej časti a ľudia budú mať výrazne väčší pocit bezpečia. Som úprimne rád, že sa nám tak skvelá vec podarila a chcel by som poďakovať každému, kto sa na tom podieľal," uviedol Martin Kuruc, starosta mestskej časti Vrakuňa.

Súčasťou novozriadenej stanice je rovnako, ako v prípade stanice na Obchodnej ulici, miesto prvého kontaktu pre ľudí. Spočiatku bola stanica otvorená počas pracovných dní od 7.30 do 15.30 hod. Na mestských policajtov sa tu môže obrátiť každý, kto preferuje osobný kontakt a potrebuje sa poradiť alebo nahlásiť podnet. Úradné hodiny reflektujú záujem verejnosti, potreby oboch mestských častí a aj možnosti mestskej polície a v prípade potreby sa budú upravovať.

Hliadky mestskej polície však pracovisko využívajú nepretržite, aj mimo oficiálnych otváracích hodín - ak sa nenachádzajú priamo na stanici, tak sú neďaleko nej a vykonávajú hliadkovú činnosť alebo riešia oznamy od obyvateliek a obyvateľov Podunajských Biskupíc alebo Vrakune.

„Mestská polícia, policajtky a policajti školení na prácu v rizikových oblastiach, v lokalite vykonávala doposiaľ hliadky minimálne šesťkrát denne. Nové vysunuté pracovisko na Stavbárskej ulici nám umožní byť ešte efektívnejší pri riešení problémov a zároveň pôsobiť preventívne," skonštatoval náčelník Mestskej polície Miroslav Antal.

Stanicu predovšetkým využívajú policajtky a policajti z Útvaru zásahovej jednotky a kynológie, ktorí majú skúsenosti s prácou s ľuďmi s drogovou závislosťou alebo s ľuďmi bez domova. Spolu s nimi sa v danej oblasti bude môcť verejnosť stretnúť aj s ich kolegami z Okresného veliteľstva v Ružinove, ktorí majú tiež skúsenosti s prácou s ľuďmi v tejto oblasti.

Stanicu tvoria tri hlavné miestnosti – miesto prvého kontaktu pre ľudí, zasadačka a denná miestnosť pre zamestnancov. Prevádzka bude zamestnancom mestskej polície poskytovať všetku technickú podporu, je vybavená aj kamerovým systémom. Novú stanicu môžu využívať ako zázemie aj kolegovia z Policajného zboru SR. V prípade potreby a spoločných akcií v tejto oblasti bude novozriadený priestor slúžiť aj ako miesto na brífingy a

prípadne porady. Návrh interiéru vytvoril Metropolitný inštitút Bratislavy, ktorý riešil aj návrh stanice na Obchodnej ulici v roku 2019.

Mesto v ohrozených lokalitách vrátane Stavbárskej ulice presadzuje kombinovaný prístup represívnych opatrení a sociálnych opatrení. V lokalite už viac ako rok pôsobí Mestský terénny tím, ktorý systematickou prácou podporuje zraniteľné skupiny obyvateliek a obyvateľov. V komunite pracuje napríklad na zlepšení finančnej situácie, začlenení sa na trhu práce a zvýšení kvality života obyvateliek a obyvateľov. Na Stavbárskej ulici v Komunitnej miestnosti OZ Bezpečné bývanie pôsobia sociálni pracovníci, ktorí za uplynulé obdobie realizovali stovky konzultácií a poradenstiev a nadviazali dlhodobú spoluprácu s približne 30 obyvateľmi a obyvateľkami.

Hlavné mesto od roku 2019 otvorilo policajnú stanicu na Obchodnej ulici, kde sídli Útvar Zásahovej jednotky a kynológie. Vysunuté pracoviská otvorila Mestská polícia aj v Rači v Nemeckom kultúrnom dome, vo Vajnoroch na Ochotníckej ulici a v Rusovciach na Balkánskej ulici.

Pred štyrmi rokmi bola zriadená dočasná stanica v prívesnom karavane, žiaľ, želaný efekt nepriniesla. Čo si veliteľstvo sľubovalo od novej stanice mestskej polície?

Zriadením vysunutého pracoviska prináša mestská polícia na rozdiel od karavanu kvalitné zázemie pre policajtky a policajtov, ktorí môžu byť v tejto lokalite viac prítomní a efektívnejšie riešiť situácie, s ktorými sa miestni ľudia stretávajú.

Aktivity Dobrovoľných hasičov

4. a 5. marca

Náročný začiatok marca

Dňa 4. marca naša jednotka v zložení 4 hasiči s použitím TATRA 815 CAS 32 zasahovali pri požiari rodinného dome na Lieskovskej ulici. Spolupracovali s HaZZ BA.

Hneď na druhý deň zasahovali s dvoma jednotkami hasičov a technikou T815 CAS 32 s trojčlennou posádkou a s Iveco Daily CAS 15 tiež s trojčlennou posádkou pri požiari budovy parkovacieho domu na Drieňovej ulici v Bratislave.

Tento zásah preveril pripravenosť našich chlapcov v každom smere, či už strojníkov, hasičov i veliteľov družstiev. Hneď po príchode na miesto udalosti začali Tatrou dodávať vodu do plošiny Bronto Skylift, ktorá hasila objekt.

Naši hasiči vytvorili 3 útočné prúdy C, ktorými taktiež hasili objekt z vonku. Druhá jednotka bola veliteľom zásahu vyslaná na vytvorenie čerpacieho stanoviska na jazero Štrkovec, kde naši chlapci spolu s hasičmi z Hálkovej vybudovali čerpacie stanovisko. Sem sa začali schádzať cisterny pre doplnenie vody.

Neskôr sa pridali aj členovia z DHZ Jarovce. Domov sa všetci vrátili síce unavení, ale v poriadku, CAS32 T815 o 5.30 a CAS15 Iveco Daily o 6.00 na druhý deň.

Celkovo na spomínanom zásahu spolupracovali profesionálni hasiči zo všetkých bratislavských hasičských staníc, Pezinka, Trnavy, zo Záchrannej brigády HaZZ v Malackách a dobrovoľní hasiči z Podunajských Biskupíc, BA - Starého Mesta, Ružinova, Rusoviec, Stupavy, Petržalky, Mostu pri Bratislave, Devína, Devínskej Novej Vsi, Malinova, Lozorna, Voderád, Jaslovských Bohuníc a zo Záhorskej Bystrice.

6. marca

Spomienková udalosť

Naša delegácia sa v zložení Ľubomír Goldman a Balázs Sally zúčastnila na spomienkovej akcii organizovanej Csemadokom. Bola to spomienková udalosť spojená so svätou omšou a následným vencovaním na hrobe poľského vojaka Jozefa Kucseru na cintoríne v Podunajských Biskupiciach pri príležitosti spomienky na padlých hrdinov z revolúcie 1848/49.

Po vencovaní boli pozvaní aj na posedenie spojené so skorým obedom.

4. mája

Zásah na sv. Floriána

Aj v deň sv. Floriána, patróna hasičov museli naši dobrovoľní hasiči zasahovať. Tento raz odstraňovali zlomený strom na Bodrockej ulici. Uctili si ho aj položením venca pri jeho soche na Trojičnom námestí.

31. mája

V popoludňajších hodinách naše posádky zasahovali pri požiari elektroodpadu na Odeskej ulici v našej mestskej časti. Požiar bol rýchlo lokalizovaný a zlikvidovaný.

Naši hasiči spolupracovali s profesionálnymi kolegami z HaZZ Bratislava. Použité boli vozidlá T815 CAS 32 a Iveco Daily CAS 15, a zasahovalo 5 členov výjazdovej jednotky.

Koniec júna

Problém s nákupom novej techniky

Dobrovoľní hasiči na svojou facebookovom profile vyjadrili obrovské sklamanie zo zdanlivého politického boja v našom miestnom zastupiteľstve, ktorého obeťou sa stala možnosť obnovenia vozového parku nášho DHZO.

„Je nám nesmierne ľúto, že výsledok hlasovania o nákupe vozidla, ktoré by slúžilo hlavne obyvateľom našej mestskej časti Podunajské Biskupice skončilo počas poslednej schôdze miestneho zastupiteľstva negatívne, čiže nákup neprešiel. Vozidlo MAN malo byť náhradou za Škodu 706 RTHP a malo slúžiť ako tzv. prvý výjazdový stroj, keďže dokáže prepraviť až 8 hasičov, dostatok vody a taktiež vybavenia. Podrobne si o danej veci môžete prečítať v príspevku nášho veliteľa Jána Duranského.

Táto skutočnosť však nič nemení na tom, že sme tu pre obyvateľov Podunajských Biskupíc, v dobrom aj v zlom, už nepretržite 140 rokov.“

Ján Duranský
7. júl 2022 ·

Dobrý deň. Dovoľte mi vyjadriť svoj názor k nákupu hasičského auta. Hasičské auto zn. MAN sme priniesli do Podunajských Biskupíc v septembri 2021. Na súťaži vo varení gulášu sme ho vystavili a ukázali verejnosti aj niektorým poslancom. Vozidlo malo byť výmenou za zastaralé vozidlo Š 706 RTHP, ktoré už doslúžilo a patrí do múzea. Medzi nami hasičmi toto auto nazývame ako prvý stroj. Má dostatok hasebnej látky, primerané vybavenie a dokáže odviesť až 8 hasičov, čiže prvý zásahový automobil. Nový podobný aitomobil stojí až 200 - 250 tisíc €. Tento náš stojí 18000 €. Má najazdených 18000 km a je vo velmi dobrom technickom stave. Pre nás vozidlo na ďalších 15 - 20 rokov.
Na tejto súťazi som sa rozprával aj s Palom Kubišom poslancom miestneho zastupiteľstva, ktorý mi povedal, že s podporou nákupu tohoto vozidla nemá problém. V rozpočte na rok 2021 peniaze neboli, tak na moju žiadosť miestmy úrad podpísal s predávajúcim nájomnú zmluvu, kde bolo zmluvne dohodnuté, že vyplatené nájomné sa pri kúpe vozidla odráta z nákupnej ceny. Pri tvorbe rozpočtu bola táto suma zaradená do rozpočtu na rok 2022. Do rozpočtu sa ale nedostala, lebo pre poslancov chýbalo zdôvodnenie. Mali si ma zavolať, veľmi rád by som prišiel a zdôvodnil tento nákup. Ako veliteľ DHZO som na úrade rokoval s pánom starostom a pani prednostkou. Opätovne sa to dostalo na rokovanie májového zastupitelstva, na ktoré som predložil správu o činnosti DHZO za posledné 4 roky a kde som zdôvodnil a vysvetlil, prečo je pre nás dôležité toto vozidlo. Ohľadom znaleckého posudku bol materiál stiahnutý z rokovania. Na júnové zastupiteľstvo bol znova predložený. Neprešiel. Po tomto zastupiteľstve som písal aj pánovi Kubišovi. Odpísal mi, že hasiči vsadili na zlého koňa. Zostal som v nemom úžase. Z hasičov sa stali rukojemníci v politickom boji. Dnes som si pozrel vyhlásenie pána Kubiša, že ide kandidovať na post starostu našej mestskej časti, kde hovorí, že chce spájať a politické trička nemajú v komunálnej politike čo robiť. Týmto postojom k biskupickým hasičom si ukázal ako vážne to myslíš. Treba si pozrieť tabulku, kto ako hlasoval alebo nehlasoval. Keď už z hasičov si robia dobrý deň, čo budú robiť s vami. Slová sa hovoria a chlieb sa je. Aj ja mám právo na svoj názor, tak som ho povedal a verte, že hasiči i napriek obrovskému sklamaniu sú tu pre vás a vždy budú. Dobre sa rozhodujte v októbrových volbách komu dáte svoj hlas.

12 Zdieľania: 3

4. júla

Od 4. júla bolo v hlavnom meste vyhlásené zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiarov.

14. júla

V tento deň sa skončili asistenčné služby pri žatve, ktoré sa našťastie zaobišli bez zásahu, hlavne bez požiarov. Toľko šťastia nemali v Ružinove na Novom pálenisku, kde bolo potrebné 7. júla zasahovať pri požiari slamených balíkov.

29. júla

Výjazd k zlomenému stromu

Po búrke a silnom vetre bolo potrebné odstrániť zlomený strom na Vinohradníckej ulici.

Leto

Počas vlny horúčav dobrovoľní hasiči pomocou techniky zalievali zeleň a ochladzovali cesty v mestskej časti.

28. augusta

Oslava 140. výročia DHZ Rača

Naši dobrovoľní hasiči sa zúčastnili osláv 140. výročia založenia DHZ Bratislava – Rača. Počasie i oslava sa vydarili.

12. september

Návšteva študentov na stanici

Dňa 12. septembra na našej stanici privítali študentov zo Strednej odbornej školy chemickej. Našu históriu, techniku a prácu im odprezentoval Alexander Tekauer.

13. septembra

Odstránenie sušičky na hadice

V tento deň sa skončila "éra sušičky na hadice". Hasiči sa rozhodli odstrániť dlhé roky nevyužívanú konštrukciu, ktorá voľakedy slúžila na sušenie hadíc.

22. októbra

Oslava 140. výročia založenia dobrovoľného hasičského zboru

Dňa 22. októbra 2022 oslávil DHZ Podunajské Biskupice 140. výročie založenia dobrovoľného hasičského zboru. Od 10.00 sa konala slávnostná schôdza počas ktorej odznel príhovor pána predsedu Zoltána Duranského, krásne básne v podaní Hanny Eszter Španko zo ZŠ Vetvárska v slovenskom aj maďarskom jazyku, a gratulácie od hostí, pána starostu, zastupujúceho krajského riaditeľa HaZZ Dušana Timka, člena snemu DPO pána Antona Urdoviča, vedúcich delegácií z DHZ Zlaté Klasy, DHZ Šamorín, DHZ Lehnice a DHZ Miloslavov.

Po udeľovaní pamätných listov a medailí pri tejto príležitosti nasledoval slávnostný obed a krátke posedenie, po ktorom sa hasiči o 14.00 presunuli do areálu ZŠ Biskupická.

Tam sa uskutočnilo námetové cvičenie zamerané na požiar budovy školy s evakuáciu osôb, imitovaná dopravná nehoda s vyslobodzovaním zranenej osoby z vraku automobilu a v neposlednom rade záchrana osoby zo strechy pomocou špeciálnej lanovej techniky.

Musíme pochváliť prácu DHZ Zlaté Klasy, DHZ Šamorín, DHZ Miloslavov, DHZ - Lehnice - Lég, ZHU Slovnaft a záchrannej zdravotnej služby, ktorí prišli pomôcť zrealizovať cvičenie takéhoto rozsahu.

18. decembra

Požiar chaty

Počas noci horel objekt chaty na ulici Svornosti. Naša jednotka 1+2 bola k udalosti povolaná ako posilová. Zásobovala jednotku HaZU Bratislava vodou použitím CAS32 Tatra 815. Zásah trval od polnoci do cca 01.30.

DOPRAVA

Nedostatky v značení na D4R7

Mestská časť Podunajské Biskupice zverejnila na svojej oficiálnej facebookovej stránke výzvu na zasielanie pripomienok a podnetov ohľadne dopravného značenia nového obchvatu Bratislavy D4R7. Na ministerstve dopravy registrovali viaceré podnety od občanov, ktoré sa týkali práve nedostatočného značenia D4R7, prípadne mätúce alebo chýbajúce dopravné značenia.

Po ich zozbieraní boli naplánované rokovania s projektantmi a políciou.

1. marca

Od marca začal platiť zákaz parkovania na chodníkoch

Nová právna úprava nedovoľuje od 1. marca parkovať autá na chodníkoch len za predpokladu, že parkovanie na chodníku povoľuje zvislá alebo vodorovná dopravná značka. Nepostačuje ani dodržanie 1,5 metra širokého priestoru pre chodcov ako tomu bolo doteraz. Z uvedeného platí výnimka len pre bicykle a motorky.

Poslaneckým návrhom sa minulý rok novelizoval zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. 25. novembra 2021 bol vraj parlamentom zákaz parkovania na chodníkoch schválený omylom. Prišiel totiž na poslednú chvíľu vo forme pridaného pozmeňujúceho návrhu v druhom čítaní tesne pred hlasovaním.

Rýchla účinnosť novely od 1. marca 2022 však dostala samosprávy pod tlak, keď parlament dal na takúto rozsiahlu a zásadnú zmenu len tri mesiace, čo je príliš krátky čas na to, aby dokázali tieto legislatívne zmeny aj aplikovať v praxi.

Mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice podporuje a víta nedávnu novelu zákona o cestnej premávke, ktorá zakazuje parkovanie na chodníkoch mimo vyznačených miest, je však toho názoru, že času na prípravu, analýzu ako aj na samotnú realizáciu vyznačenia parkovacích miest ku dňu účinnosti novely bolo extrémne málo.

Potvrdil to aj Mgr. Boris Kir z Referátu dopravy z miestnych komunikácií: „Vzhľadom na termín účinnosti by maľovanie čiar muselo prebiehať v zime, čo je technicky zložité. K tomu treba pripraviť projektové dokumentácie a aj vyrobiť dostatočné množstvo značiek. Bez

zamerania dĺžky ulíc a vodorovných značení nevieme s presnosťou povedať, o koľko parkovacích miest by sme v Podunajských Biskupiciach bez ich potrebného vyznačenia na chodníkoch prišli.“

S výzvou posunúť účinnosť právnej úpravy obmedzujúcej parkovanie na chodníkoch tak prichádzali viaceré bratislavské mestské časti, ale aj jednotliví komunálni poslanci.

Magistrát spolu so starostami mestských častí analyzovali rozsah potrebných zmien v doprave a značení a spoločne s Úniou miest Slovenska mesto navrhol, aby zákaz parkovania na chodníkoch začal platiť najneskôr od 14. apríla 2023. „S aktuálnym návrhom skupiny poslancov Národnej rady SR, podľa ktorého by sa plošný zákaz parkovania na chodníkoch odložil do apríla 2024 nemôžeme súhlasiť. Sme totiž presvedčení, že do apríla 2023 je dostatok času na zrealizovanie potrebných zmien na našich uliciach. Dlhší odklad platnosti nových pravidiel by už len zbytočne odďaľoval zmenu, ktorú Bratislava, jej ulice a hlavne obyvatelia jednoznačne potrebujú,” vyjadrila sa hovorkyňa magistrátu Dagmar Schmucková.

Cieľom spomínanej novely zákona o cestnej premávke je umožniť vybraným motorovým vozidlám do 31. marca 2024 parkovanie na chodníku za pravidiel, ktoré platili do 28. februára tohto roka. Plénum Národnej rady SR tento návrh zákona síce posunulo do druhého čítania, avšak definitívne ho schváliť v parlamente do začiatku marca poslanci už nestihli. Od 1. marca sa teda môže parkovať na chodníku autom iba tam, kde sú vyznačené parkovacie miesta – zvislými aj vodorovnými značkami. Novela zákon mala v praxi platiť až po jej zverejnení v Zbierke zákonov SR, čo sa reálne črtá až niekedy v polovici apríla 2022. Dovtedy môže polícia za parkovanie na chodníkoch udeľovať pokuty, čo nám potvrdil aj vedúci oddelenia komunikácie Mestskej polície Bratislava Mgr. Peter Borko:

„Mestská polícia Bratislava bude samozrejme postupovať podľa platnej legislatívy a šoférov, ktorí budú v rozpore s novelizovaným zákonom parkovať na chodníkoch, bude náležite riešiť.“ Mestská polícia si uvedomuje, že počet priestupkov môže výrazne prekročiť kapacitu jej príslušníkov. „Prioritne budeme riešiť priestupky, ktoré ohrozujú alebo obmedzujú slušnú majoritu obyvateľov Bratislavy, ako je napríklad jazda po chodníku alebo parkovanie na chodníku, pri ktorom neponechá šofér dostatočný priestor pre prechod ľudí napríklad s kočíkom, na vozíku a podobne,“ dodal Borko.

Problematické prechody pre chodcov

Peším robil starosti frekventovaný priechodu pre chodcov na hlavnom ťahu na Vrakunskej ulici v blízkosti zastávok MHD aj medzimestských spojov, ktorý bolo treba opraviť a zvýrazniť. Ide o veľmi neprehľadnú križovatku s Geologickou a Borekovou ulicou, na ktorej sa už stala minimálne jedna smrteľná nehoda. O to smutnejšie je, že ani po niekoľkých urgenciách a výzvach tento prechod stále nebol namaľovaný a poriadne vyznačený, čoho dôsledkom bola napríklad dopravná nehoda z 21. februára 2022, kedy bol zrazený chodec.

Na mieste prechodu dochádza denne ku kolíziám jednak medzi vodičmi áut, ako aj chodcov s autami. Po začatí výstavby na Geologickej sa pridali aj ťažké mechanizmy a nákladné autá smerujúce na stavbu.

Linka MHD do Podunajskej brány

V rámci projektu Podunajská brána boli skolaudované inžinierske siete bez vybudovania hlavnej cesty, po ktorej by mohla premávať linka 67 MHD. V projekte zakreslená ulica akad. mal. Jozefa Nagya nebola dokončená a spoj, ktorý by problém obyvateľov vyriešil, tam bytostne chýba.

V predmetnej veci sa mnohí angažujú z pozície miestnych či mestských poslancov a opakovane komunikujú a hľadajú riešenia s Dopravným podnikom hlavného mesta.

Dňa 22. marca bol poslanec R. Lamoš s generálnym riaditeľom DPB Ing. Martinom Rybanským a podpredsedom predstavenstva Ing. Milanom Donovalom pozrieť na potenciálnu trasu priamo v teréne Podunajskej brány. Cestu si vyskúšali autobusom a následne na ďalšom pracovnom stretnutí finalizovali podklady k novej linke, ku ktorej bolo potrebné určiť presnú trasu, počty zástaviek a typy autobusov.

Podunajskú bránu sa podarilo obsluhovať spojom číslo 67, ktorého trasa sa predĺžila z konečnej z Vinohradníckej o dve zástavky Ligurčeková a Ovčiarska.

Zákaz parkovania na chodníkoch sa odložil

Zákaz parkovania na chodníkoch, ktorý začal platiť od 1. marca 2022, bol pozastavený. Aj Podunajské Biskupice sa pridali k názoru samospráv, ktoré síce túto novelu zákona o cestnej premávke podporili, avšak čas na prípravu, analýzu ako aj na samotnú realizáciu vyznačenia parkovacích miest ku dňu účinnosti novely pokladali za príliš krátky.

Pôvodný návrh skupiny poslancov Národnej rady SR navrhoval odložiť plošný zákaz parkovania na chodníkoch až do 31. marca 2024. S týmto dátumom však mesto Bratislava nesúhlasilo a dva roky pokladalo za zbytočné odďaľovanie zmeny, ktorú Bratislava potrebuje. Nakoniec prišiel kompromisný pozmeňujúci návrh a 17. marca 2022 plénum Národnej rady schválilo novelu zákona o cestnej premávke, podľa ktorej bude parkovanie áut na chodníku znovu možné do 30. septembra 2023.

Autá budú môcť v prechodnom období parkovať na chodníku podľa pravidiel, ktoré platili do 28. februára tohto roka. Prísny zákaz parkovania na chodníkoch začne platiť 1. októbra 2023.

Zároveň tým zanikla trestnosť priestupku za parkovanie na chodníku pri dodržaní 1,5 metrovej rezervy a ostatných pravidiel. Dovtedy však polícia postupovala podľa platnej legislatívy. „Ak niekto v období, kedy bolo zakázané parkovania na chodníku, sa dopustil tohto priestupku a nedopustil sa iného priestupku (napríklad neponechal menej ako 1,5 metra miesta pre chodcov na chodníku), tak účinnosťou nového zákona, ktorý odkladá platnosť novely

zákona o cestnej premávke do 1. októbra 2023, správny orgán konanie o tomto priestupku zastaví,“ ozrejmil vedúci oddelenia komunikácie Mestskej polície Bratislava Mgr. Peter Borko.

Z pozmeňujúceho návrhu schváleného na marcovej schôdzi parlamentu vyplynula aj úprava, ktorá pridala elektrické kolobežky, ktoré by podľa pôvodného znenia nemohli byť zaparkované na chodníku.

Zákaz parkovania v Biskupiciach

Mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice podporuje a víta novelu zákona o cestnej premávke, ktorá zakazuje parkovanie na chodníkoch mimo vyznačených miest. Tiež sa však pridala k výzve magistrátu a ostatných mestských častí posunúť účinnosť tejto právnej úpravy. Podľa nášho názoru je čas 1,5 roka na prípravu značenia parkovacích miest relatívne dostatočný.

V rámci prípravy na túto zmenu bolo potrebné zrealizovať monitoring statickej dopravy na chodníkoch najmä v čase po 17.00 hod, kedy je obsadenosť parkovacích miest najvyťaženejšia. Taktiež bolo nutné vysledovať, či sa na exponovaných chodníkoch parkuje skutočne z dôvodu nedostatku riadnych parkovacích miest.

Na základe výsledkov monitoringu bolo možné vypracovať projekt pre konkrétne ulice s celkovým počtom parkovacích miest na chodníkoch. Zvislé a vodorovné dopravné značenie na chodníkoch bolo možné realizovať po schválení projektu dopravným inšpektorátom. Projekt bolo taktiež potrebné konzultovať s Magistrátom hl. mesta SR Bratislavy z dôvodu zamedzenia nesúladu s pripravovanou parkovacou politikou. Na samotnú realizáciu značenia parkovacích miest bolo ideálne letné obdobie najmä pre menšiu hustotu zaparkovaných vozidiel.

Náklady spojené s realizáciou projektu a dopravným značením na chodníkoch v rozpočte na rok 2022 zahrnuté neboli. Po prijatí novely zákona o cestnej premávke v súvislosti s parkovaním na chodníkoch podľa vyjadrenia magistrátu nebolo reálne, aby samosprávy za pár mesiacov od prijatia legislatívy stihli vyznačiť všetky parkovacie miesta. Diskusie medzi magistrátom a jednotlivými mestskými časťami o predložení návrhu odkladu účinnosti predmetnej novely v NR SR prebiehali ešte pred schválením rozpočtu 2022.

Ako funguje odťah autovrakov

Podnet na vrak dostáva mestská časť zväčša od samotných obyvateľov alebo mestskej polície. Nasleduje umiestnenie upozornenia o dlhodobom státí a výzvy na zabezpečenie odstránenia vozidla a prepravy na určené parkovisko. Ak tak majiteľ na vlastné náklady do 60 dní od upozornenia neurobí, Referát dopravy a miestnych komunikácií zadáva objednávku zmluvnej organizácie na odtiahnutie vozidla. V mesiaci apríl boli takto odtiahnuté dve vozidlá z Uzbeckej a Ipeľskej ulice.

Spomaľovač pred školou

Miestny úrad obdržal veľa podnetov od obyvateľov na nedisciplinovaných vodičov, ktorí neustále prekračujú maximálnu povolenú rýchlosť na Biskupickej ulici v blízkosti základnej školy. V spolupráci s Magistrátom hl. mesta SR Bratislavy bol pred základnou školou osadený spomaľovač.

Podobný problém sa týka viacerých miest v mestskej časti, napríklad na ulici Vetvárska, Linzbothova, Podzáhradná a Korytnícka, najmä v miestach častého výskytu detí a žiakov.

Zeleň namiesto áut

Na základe opakovaných sťažností na parkujúce vozidlá v zelenom páse na Petőfiho ulici pristúpila mestská časť v spolupráci s vlastníkom priľahlého pozemku k výsadbe.

Ide o jednoduché a aj estetické riešenie problému, ktoré si nevyžiadalo investíciu zo strany miestneho úradu, nakoľko sa majiteľ priľahlého pozemku postaral o túto úpravu vo vlastnej réžii.

Vyhradené parkovacie miesta

Žiadosť o predĺženie povolenia na jestvujúce vyhradené parkovacie miesto si mohli občania podať priebežne. Ceny za vyhradené parkovacie miesto zostali aj v roku 2022 rovnaké. V zmysle VZN č. 14/2019 MČ Bratislava – Podunajské Biskupice o miestnych daniach a podmienkach ich určovania a vyberania na území Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice sa výška ročného poplatku za vyhradené parkovanie osobného motorového vozidla nemenila.

Občania, ktorí už vopred vedeli, že aj v roku 2023 budú mať stále záujem o vyhradené parkovanie, nemuseli s podaním žiadosti čakať do konca októbra 2022 a mohli tak urobiť už v

predstihu. To isté platilo aj pre občanov, ktorí si plánovali v roku 2023 povolenie na jestvujúce vyhradené parkovacie miesto zrušiť.

Žiadosť o predĺženie či zrušenie povolenia na jestvujúce vyhradené parkovacie miesto bola umiestnená na webovej stránke mestskej časti v sekcii Oddelenia životného prostredia, odpadového a cestného hospodárstva. Podať ju bolo možné v podateľni miestneho úradu na Trojičnom námestí okamžite.

Obnova dopravných značení

Podunajské Biskupice podnikli v máji kroky na zvýšenie bezpečnosti na cestách. Na cestných komunikáciách, ktoré sú v správe mestskej časti, sa obnovili zvislé a vodorovné dopravné značenia. Niektoré cestné komunikácie sú v správe magistrátu a tak mestská časť požiadala Magistrát hl. mesta SR Bratislavy o výmenu poškodených dopravných značení.

Opravy výtlkov

Mestská časť začala v mesiaci jún s plánovanými rekonštrukčnými prácami na opravách výtlkov na chodníkoch a miestnych komunikáciách, ktoré má vo svojej správe. Opravu výtlkov vyhrala firma MARKOGAS, s. r. o. a celková výška zákazky je 69 990 eur. Opravené boli výtlky na Korytnickej, Borekovej, Vinohradníckej a Staromlynskej.

Pokračovalo sa na Bieloruskej, Lotyšskej, Geologickej – Priekopníckej, Ipeľskej, Hronskej, Hornádskej, Parcelnej a Bodrockej. Prepady ciest mestská časť riešila na Nezvalovej a na križovatke Máchova – Hviezdna.

Bezpečnosť na cestách

V rámci zvýšenia bezpečnosti na cestách pokračoval miestny úrad v obnove poškodených dopravných značení a zariadení. V prípade, že si obyvatelia všimli poškodené, prípadne chýbajúce dopravné značenie, mohli túto skutočnosť ohlásiť na miestnom Oddelení životného prostredia, odpadového a cestného hospodárstva na emailovej adrese boris.kir@mupb.sk.

V júni boli obnovené priechody pre chodcov na uliciach Borekova, Geologická, Staromlynská, Pri trati, Vinohradnícka, Korytnícka, Bodrocká, Hornádska, Dudvážska, Petőfiho, Kvetinárska. Na ulici Dudvážska a Staromlynská boli vymenené poškodené spomaľovače a na ulici Estónska pri materskej škole pribudli vodorovné dopravné značenia upozorňujúce na deti.

Podpora cyklomobility v Podunajských Biskupiciach

Bratislavský samosprávny kraj poskytol našej mestskej časti dotáciu vo výške 11 116 € z Bratislavskej dotačnej schémy na podporu ochrany životného prostredia a rozvoja vidieka na rok 2022 na projekt „Rozvoj infraštruktúry na podporu cyklomobility v Podunajských Biskupiciach“.

Vďaka projektu boli v mestskej časti Podunajské Biskupice osadené, najmä v areáloch našich základných škôl, dobíjacie zariadenia pre e-bicykle a e-kolobežky, servisné stanice na základný servis jednostopových zariadení a stojany na kolobežky s možnosťou uzamknutia. Okrem zatraktívnenia cyklomobility v mestskej časti, projekt sleduje vo výraznej miere podporu pri využívaní bicyklovej dopravy mládežou pri dochádzaní do školských zariadení.

KULTÚRNY KALENDÁR A SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

Fašiangy a plesová sezóna

Epidemická situácia v prvých dvoch mesiacoch roka 2022 spoločenským akciám nepriala, preto sa tradičné podujatia – plesy našich spolkov či mestskej časti nekonali. Nekonal sa napríklad 60. výročný ples MO Csemadoku, ani mnohé ďalšie, bežne organizované podujatia.

Fašiangové podujatia v duchu tradícií

Prvý kresťanský sviatok v roku je Zjavenie pána, kedy sa začína fašiangové obdobie pred duchovnou prípravou na najstaršie a najvýznamnejšie kresťanské sviatky Veľkej noci. Fašiangy sa spájajú s očakávaním zmeny, či už prírodnej alebo spoločenskej.

Po fašiangoch prichádza obdobie pôstu, preto je fašiang obdobím, kedy sa zvykne veľa a dobre jesť, variť a piecť. Mestská časť pripravila pre obyvateľov Podunajských Biskupíc podujatia spojené práve s hodovaním a zábavou, ktoré sa síce museli podriadiť protiepidemiologickým nariadeniam, no uskutočnili sa v príjemnej atmosfére.

11. februára

Typickým fašiangovým jedlom sú šišky, na ktoré má každá gazdiná vlastný recept. To potvrdilo aj 27 súťažiacich na 2. ročníku súťaže v pečení fašiangových šišiek, ktorá sa konala v Dome kultúry Vetvár. Biskupické gazdinky pripravili šišky podľa tradičných receptov, no nechýbali ani moderné či vegánske prevedenia. Hodnotnú cenu od poroty nakoniec získala takmer každá zo súťažiacich.

Zatiaľ čo počas prvého ročníka súťaže v roku 2019 pozvánku od mestskej časti do Domu kultúry Vetvár posedieť si s priateľmi a známymi pri šálke čaju, chutných šiškách a kultúrnom programe v podaní speváckeho prijalo viac ako 300 obyvateľov, tento rok sa kvôli nariadeniam musela súťaž niesť v komornejšej atmosfére.

Aj napriek obmedzenému počtu účastníkov bola atmosféra vynikajúca, o čom svedčia slová jednej zo súťažiacich: „Bolo to prekrásne nielen po estetickej stránke, ale predovšetkým ako naplnenie túžby nás všetkých po jednoduchom ľudskom stretnutí. Zorganizované to bolo

znalecky, nenápadne a múdro. Páčila sa mi veľkorysosť pána starostu, ľudia sa na seba usmievali a ja som si užívala toto príjemné spoločenstvo s pocitom blízkosti.“

Na výber bolo od moderných šišiek až po vegánske či klasické babičkine šišky. Porota zložená zo starostu, poslancov miestneho zastupiteľstva a vedúcich klubov seniorov mala ťažkú úlohu, keďže pripravené fašiangové šišky nielen úžasne vyzerali, ale aj chutili.

Na 1. mieste sa umiestnili Eva Vladárová a Alžbeta Fröhlichová, na 2. mieste Marta Györgyová a Mária Molnárová a na 3. mieste sa umiestnili Katarína Jalkóczyová a Alžbeta Martinková. Cenu starostu získala Gabriela Juhászová, cenu za najchutnejšiu šišku Lucia Smutková, cena za najzaujímavejšiu šišku patrí Natálii Kultánovej a posledná ocenená bola Jarka Račková. Víťazi získali hodnotné moderné mixéry i ďalšie praktické výhry.

Víťazný recept na fašiangové šišky

Na ich prípravu potrebujeme:

1 kg hladkej múky, 5 ks žĺtok 0,5 litra vlažného mlieka, 4 dkg droždia, 8 dkg rozpusteného masla, 10 dkg práškového cukru, 2 lyžice rumu, 1 citrónovú kôru, štipku soli, olej na vyprážanie, marhuľový džem, práškový cukor na posyp a maliny na ozdobenie

Postup prípravy:

Z 1,5 deci vlažného mlieka, štipky cukru a droždia si pripravíme kvások. V miske vymiešame 5 žĺtkov, 10 dkg práškového cukru, rum a citrónovú kôru. Postupne do nej pridáme preosiatu múku, soľ, rozpustené maslo a vlažné mlieko. Všetko dobre premiešame buď ručne varechou, alebo v mixéri na miesenie.

Miesiť treba tak dlho, kým cesto nezačne bublinkovať a ľahko sa odlepovať od misky. Potom cesto posypeme múkou a zakryjeme kuchynskou utierkou. Pri izbovej teplote ho necháme hodinu kysnúť, kým sa jeho obsah v miske zdvojnásobí.

Vykysnuté cesto vyklopíme na múkou posypanú dosku a vyvaľkáme na hrúbku cca 1,5 cm. Z cesta vykrojíme kolieska na šišky, ktoré ešte necháme trochu kysnúť na múkou posypanej utierke. Pred vyprážaním stred kolieska jemne prstom pritlačíme.

V rozpálenom oleji vyprážame šišky v zakrytom hrnci najprv z tej strany, ktorá bola počas kysnutia na spodku utierky. Po ich otočení ich už vyprážame bez pokrievky.

Vypražené šišky môžeme ochutiť jahodovou penou alebo marhuľovým džemom. Posypané práškovým cukrom a ozdobené malinou ich servírujeme najlepšie ešte horúce.

Dobrú chuť!

19. februára

Fašiangová zabíjačková sobota

Každý hospodár má zas vlastné recepty na jaternice a klobásy, ktoré by bez zabíjačky nevznikli. Na dedinách si na zabíjačkách navzájom vypomáhali susedia a kamaráti a predstavovali tak významnú spoločenskú udalosť.

Takáto fašiangová zabíjačka sa konala v sobotu 19. februára aj u nás v Podunajských Biskupiciach. Na Trojičnom námestí zorganizovala mestská časť po vzore starých zvykov zabíjačkovú sobotu, ktorá je už niekoľko rokov pre Biskupičanov príležitosťou stretnúť a s priateľmi a známymi, pochutiť si na zabíjačkových dobrotách a zabaviť sa pred blížiacim sa obdobím pôstu.

V sobotné ráno 19. februára bolo na Trojičnom námestí už všetko pripravené na Fašiangovú zabíjačkovú sobotu. Pozvanie na tradičnú kapustnicu prijali nielen naši dôchodcovia, ale aj mladšie generácie, ktoré využili možnosť nakúpiť si čerstvé mäsové výrobky.

Okrem výbornej tlačenky, mnohých druhov klobás, oškvarkov a jaterníc si návštevníci mohli zakúpiť aj oškvarkové a syrové pagáče, bratislavské rožky, makový, či tvarohový závin alebo langoše. Aj tentokrát bola atmosféra výborná. Vzduchom sa niesla lahodná vôňa kapustnice a pečeného mäsa, ale aj priateľská vrava, ktorú podfarbovali ľudové piesne v podaní hudobnej skupiny Kuštárovci.

Pre návštevníkov boli okrem fašiangových dekorácií pripravené aj ukážky spracovania mäsa a mäsových výrobkov.

8. marca

Medzinárodný deň žien

Medzinárodný deň žien je uznávaným sviatkom stanoveným OSN. Pri tejto príležitosti si 8. marca uctil starosta všetky pedagogické i nepedagogické zamestnankyne základných a materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti osobnou gratuláciou a kvetom.

Pre členky z miestnych Klubov seniorov a pre všetky zamestnankyne úradu bolo pripravené malé posedenie, ktorého súčasťou bol samozrejme kvet a sladký darček pre každú z nich. V dnešných ťažkých časoch vidíme, aké dokážu byť ženy silné a odvážne. Prejav úcty a vďaky si zaslúžia po celý rok a Medzinárodný deň žien je príležitosťou pre tých, ktorí na to možno v priebehu roka pozabudnú.

29. marca

Zdobenie Veľkonočného stromu

Veľkonočné sviatky sú pre všetkých symbolom jari, symbolom víťazstva života nad smrťou. Po sivom zimnom období znovu prichádza slnko, farebnosť stúh a rôznorodosť vajíčok, z ktorých sa rodí nový život. V tomto duchu pokračuje mestská časť v milej, hoci na Slovensku stále netradičnej veľkonočnej tradícii – zdobení veľkonočných stromčekov.

29. marca sa pri troch mladých stromčekoch na Trojičnom námestí, na priestranstve pri Pošte na Uzbeckej ulici a na Bieloruskej ulici pri ihrisku zišli deti, žiaci i seniori, aby spoločne ozdobili mladé stromčeky, ktoré budú priamo v uliciach pripomínať, že sa blíži Veľká noc.

Veľkonočný strom na Uzbeckej ulici.

Miestny úrad venoval 1 200 kusov vajíčok deťom do materských a základných škôl a seniorom do Denných centier a za pár dní vykúzlili šikovné ruky pestrofarebné veľkonočné kraslice. Sme veľmi radi, že aktuálna situácia nám tento rok dovolila, aby sme mohli ozdobiť naše stromčeky takto spoločne.

Posledné dva roky nám pri výzdobe chýbal detský smiech i múdrosť skúsenejších a stromy sme ako pracovníci úradu ozdobovali svojpomocne. Teraz môžeme poďakovať všetkým, ktorí nám pomohli vytvoriť pre obyvateľov predveľkonočnú atmosféru.

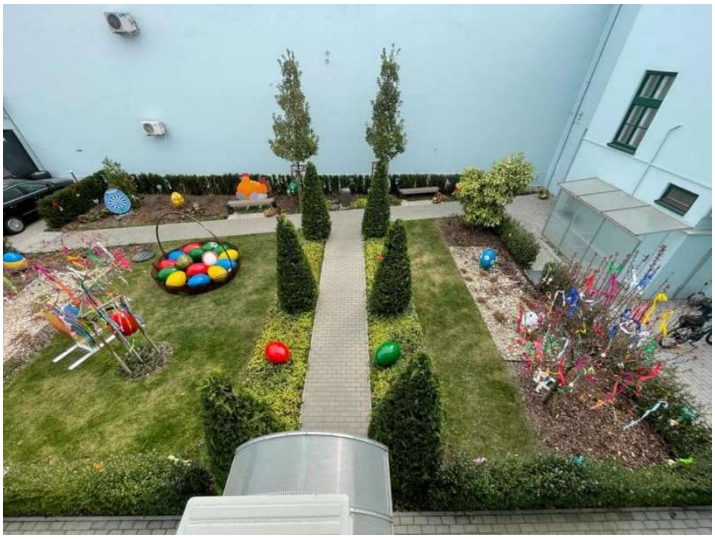

Po pozitívnych ohlasoch na vianočný Rozprávkový dvor zabezpečil starosta krásnu veľkonočnú výzdobu na nádvorí miestneho úradu i fotorámik s motívmi Veľkej noci na Troječnom námestí s vierou, že potešia rovnako mladších aj starších obyvateľov našej mestskej časti.

Počas viac ako dvoch týždňov mohli naši obyvatelia obdivovať v okolí Troječného námestia i na nádvorí miestneho úradu Biskupický veľkonočný dvor s bohatou profesionálnou výzdobou v podobe velikánskych kraslíc, košíka a iných dekorácií. O tie drobné sa už postarali zamestnanci úradu vo svojom voľnom čase a potešili tak aj svojich „stránkarov“.

Veľkonočný strom na Trojičnom námestí.

Počas troch dní od piatka 8. apríla prijalo pozvanie na „Biskupické Veľkonočné fotenie s prekvapením" množstvo rodín s deťmi. Tým prekvapením boli živé postavičky zajaca, Minnie a Mickeyho a balóny, čokolády a čerstvo pripravené palacinky.

Biskupické Veľkonočné fotenie v dažďovej záhrade uviedli svojou návštevou deti z materských aj základných škôl. Na námestí boli pripravené stánky s občerstvením, v ktorých si okrem rôznych pochúťok mohli obyvatelia zakúpiť aj tradičné čerstvé mäsové dobroty a dekorácie na veľkonočný stôl.

V rámci veľkonočnej výzdoby bol novinkou pred veľkonočným stromčekom fotorámik obrovských rozmerov, vďaka ktorému si mnohí návštevníci odniesli domov okrem príjemne strávených chvíľ aj spomienkové rodinné fotografie.

9. apríl

Slávnostná akadémia k 800. výročiu

V sobotu 9. apríla sa konala Slávnostná akadémia pri príležitosti prvej písomnej zmienky o Kostole sv. Mikuláša a Podunajských Biskupíc. V Dome kultúry Vetvár sa zišli mnohí významní hostia a predstavitelia miestnych organizácií, spolkov, farností, škôl, športových združení, ktorí sa pričinili o rozvoj mestskej časti.

Na úvod zaznela hymna Slovenskej republiky a Európskej únie a celým programom sprevádzal herec a dabingový režisér Michal Domonkos.

Ak by sa slávnostná akadémia konala v minulom roku, ako mestská časť pôvodne plánovala, sedel by medzi hosťami aj prvý slobodne zvolený starosta Podunajských Biskupíc, pán Ing. Viliam Nagy, ktorého pamiatku si na úvod všetci prítomní uctili minútou ticha.

Vďaka moderným technológiám privítal hostí starosta Podunajských Biskupíc cez live videostream, keďže pre chorobu nemohol byť prítomný osobne. Vo svojom príhovore vyzdvihol význam pamiatkových výskumov v Rímskokatolíckom Kostole sv. Mikuláša, ktorého výsledky ho zaradili medzi významných reprezentantov rozvinutého stredovekého staviteľstva na našom území, a rovnako aj archeologický výskum, ktorý na území Podunajských Biskupíc priniesol objav rozsiahleho avarského pohrebiska a aj sídliska z obdobia doby rímskej, teda z druhého storočia nášho letopočtu.

„Práve vďaka už spomínaným archeologickým a pamiatkovým výskumom i významného 800. výročia môžu byť starší aj noví obyvatelia Podunajských Biskupíc právom hrdí na svoju mestskú časť a jej bohatú minulosť,“ doplnil starosta.

Mestská časť vydala pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o Kostole sv. Mikuláša niekoľko hodnotných publikácií, ktoré počas slávnostného programu predstavili prítomným osobne ich autori a zostavovatelia.

Vznik štvorjazyčnej publikácie Podunajské Biskupice vo víre dejín, ktorá čitateľa oboznámi s históriou a pamätihodnosťami našich starobylých, ale stále sa rozvíjajúcich Podunajských Biskupíc, predstavila jej autorka Mgr. Eleonóra Csanaky.

O významných nálezoch architektonicko-historického výskumu v Kostole sv. Mikuláša vznikla publikácia Kostol, kamenný svedok čias minulých, ktorej obsah priblížil Ing. arch. Pavol Pauliny, ktorý sa podieľal aj na realizácii novej farskej budovy a pastoračného centra pri rímskokatolíckej fare. Zaujímavosťou je, že na budove starej fary sa popri stavebných prácach objavil zamurovaný gotický portál, ktorý je dnes prezentovaný vo vstupných priestoroch pastoračného centra. Z farskej budovy je tak najstaršia pamiatka v Podunajských Biskupiciach, samozrejme okrem kostola.

Ak sa pozrieme do histórie, práve miestne organizácie, školy, farnosti a športové združenia vo významnej miere formovali život v Podunajských Biskupiciach. Patrí im všetkým vďaka, že v tejto záslužnej činnosti pokračujú aj naďalej, o čom svedčí aj Bulletin 800 – Živá história Biskupíc, v ktorom miestna poslankyňa Izabella Jégh zostavila záznam ich činnosti za ostatných 5 rokov.

Pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o Podunajských Biskupiciach boli počas slávnostného podujatia ocenené osobnosti, ktoré mestskú časť vďaka ich práci, záujmu a úsiliu posúvali vpred. Do pamätnej knihy sa zapísali a ocenenie z rúk vicestarostky Ing. Olívie Falanga Wurster získali:

András Takács s Izabelou Jégh.

PhDr. András Takács – folklorista, choreograf, zberateľ ľudových tancov a folklórneho dedičstva. Jeho činnosť bola ocenená desiatkami cien, najcennejšie sú zo siedmich štátnych uznaní Strieborná plaketa vlády Slovenskej republiky a Rytiersky kríž za zásluhy Maďarskej republiky. Výsledky svojej zberateľskej a choreografickej činnosti odovzdal nasledujúcim generáciám v desiatich knihách.

Ing. arch. Pavol Pauliny – vedúci Ústavu dejín a teórie architektúry a obnovy pamiatok Fakulty architektúry a dizajnu STU v Bratislave. Je členom Komory architektov Slovenska, Odbornej komisie hlavného mesta SR Bratislava pre pamätníky a výtvarné zásahy do verejného priestoru, Pamiatkovej rady odborného poradného orgánu Ministerstva SR a ďalších piatich inštitúcií.

Pavol Pauliny a Olívia Falanga Wurster.

MUDr. Eva Nevická, CSc. – lekárka a neprofesionálna výtvarníčka. Jej práca bola ocenená viacerými poctami a cenami: Zlatá medaila „Propter Merita“ Slovenskej lekárskej spoločnosti, Zlatá medaila K. Virsíka, Gouthova medaila, Čestná medaila SPS, Rudnikova medaila a Strieborný odznak Slovenskej lekárskej spoločnosti a Výročná cena Samuela Zocha. Pri

príležitosti osemdesiatych narodenín bola ako druhá lekárka v histórii uvedená do lekárskej siene slávy Slovenska.

Eva Nevická a Olívia Falanga Wurster.

MUDr. Peter Mikus, PhD. – prednosta Kliniky geriatrie Slovenskej zdravotníckej univerzity a Univerzitnej nemocnice Bratislava a pedagóg na Katedre geriatrie. Je členom Slovenskej a Európskej kardiologickej spoločnosti, Slovenskej gerontologickej a geriatrickej spoločnosti, Európskej spoločnosti geriatrickej medicíny, Výboru Slovenskej geriatrickej spoločnosti a rady Regionálnej lekárskej komory Bratislava. Od roku 2015 je držiteľom výročnej ceny Samuela Zocha.

Ing. Viliam Nagy (In memoriam) – prvý starosta Podunajských Biskupíc po nežnej revolúcii. Ako starosta sa aktívne zapojil do tvorby prvého štatútu hlavného mesta Bratislavy, bol mestským poslancom, neskôr zástupcom prednostu Okresného úradu Bratislava II. a prvým riaditeľom Úradu BSK.

Svojou činnosťou významne prispel k rozvoju samosprávneho systému riadenia obcí a miest, za čo mu bola v roku 2021 udelená Výročná cena Samuela Zocha. Ocenenie za neho prebrala manželka.

PhDr. Alžbeta Ožvaldová – starostka Podunajských Biskupíc počas troch volebných období. Iniciovala petície za vybudovanie rýchlostnej komunikácie D4R7 a za zachovanie Špecializovanej geriatrickej nemocnice.

Vľavo Alžbeta Ožvaldová a Olívia Falanga Wurster.

Záujmy mestskej časti Podunajské Biskupice zastupuje od roku 2009 ako poslankyňa Zastupiteľstva BSK, od roku 2014 ako podpredsedníčka Bratislavského samosprávneho kraja a od roku 2018 ako mestská poslankyňa.

Mgr. Eleonóra Csanaky – novinárka, lektorka, tlmočníčka a umelkyňa v prednese poézie a prózy. Ako vedúca Cezhraničného impulzného a informačného centra usporiadala 35 domácich a 6 zahraničných výstav výtvarného umenia a zriadila národopisnú izbu.

Bola iniciátorkou zreštaurovania Stĺpu sv. Trojice, návratu k historickému vzhľadu Trojičného námestia a autorkou 14 tabúl – Historické zastavenia.

Anna Čierna – počas svojej 56-ročnej praxe predškolského pedagóga bola metodičkou pre predškolskú výchovu a vedúcou sekcie riaditeliek materských škôl v II. Bratislavskom obvode. Dve volebné obdobia bola miestnou poslankyňou, predsedníčkou Komisie školstva, kultúry a

sociálnych vecí. Je zakladateľkou klubu dôchodcov na Latorickej a iniciátorkou vzniku Jednoty dôchodcov Podunajské Biskupice.

RNDr. Oto Nevický – absolvent odboru ochrany životného prostredia, vodného hospodárstva a hydrobiológie Prírodovedeckej fakulty UK, neskôr riaditeľ Výskumného ústavu MP SR. Po dvoch volebných obdobiach ako starosta Podunajských Biskupíc sa stal podpredsedom predstavenstva BVS a členom dozornej rady Bioenergy, a. s. Od roku 2008 je generálnym sekretárom Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení SR.

ThLic. Jozef Vadkerti – farár farnosti Bratislava – Podunajské Biskupice, dekan dekanátu Bratislava-juh. Počas svojho pôsobenia v Podunajských Biskupiciach inicioval postavenie budovy novej fary, rekonštrukciu budovy starej fary, vybudovanie pastoračného centra a archeologický prieskum Kostola sv. Mikuláša. Už viac ako 14 rokov riadi veľkú, dvojjazyčnú farnosť a buduje spoločenstvo, v ktorom spolunažívanie veriacich je v duchu kresťanskej lásky a porozumenia.

V kultúrnom programe slávnostného popoludnia vystúpili štyria talentovaní huslisti zoskupenia s názvom Violette quartet.

Program podujatia zostavila komisia 800 na čele s Izabellou Jégh. O krásnu výzdobu, vrátane živých kvetinových dekorácií, osvetlenia a tematických vizuálnych prvkov, sa postaral Rudolf Héger a vďaka patrí aj novému majiteľovi reštaurácie Vetvár za prípravu slávnostného menu.

25. apríla

Deň matiek

Deň matiek je deň, kedy sa vzdáva úcta matkám a materstvu. Myšlienka medzinárodných osláv tohto sviatku vznikla v roku 1907 na počesť Anny Reeves Jarvisovej, ktorá bojovala za práva matiek. V roku 1914 vyhlásil vtedajší americký prezident Woodrow Wilson prvú oficiálnu oslavu Dňa matiek ako celonárodného sviatku, konajúci sa druhú májovú nedeľu.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa matiek pozval starosta do kultúrneho domu Vetvár členky z klubov seniorov na slávnostné posedenie, ktoré sa nieslo v príjemnom a veselom duchu.

O hudobný program sa počas slávnostného popoludnia postarali deti zo Základnej školy na Biskupickej ulici a seniori z klubu na Estónskej a Odeskej ulici. Starosta si pozvané mamy a staré mamy uctil darovaním malej pozornosti a občerstvením v podobe hlavného jedla a sladkého dezertu.

Poďakovanie od rodičov pedagógom

Všetkých mamičky potešila snaha pedagógov z Materskej školy na Estónskej 7 pod vedením pani zástupkyne Kataríny Trgiňovej, pripraviť s deťmi prekrásny program ku Dňu matiek.

Po viac ako dvoch rokoch rôznych obmedzení konečne mohli vstúpiť do tried a prežiť spoločne so svojimi ratolesťami radostné chvíle a príjemnú zábavu.

Besiedky ku Dňu matiek nie sú samozrejmosťou vo všetkých škôlkach a o to viac si ceníme, že so škôlkarmi mnoho dní nacvičovali viac ako pol hodinové vystúpenie plné piesní, tancov a básničiek, počas ktorého dostalo každé z detí svoj jedinečný priestor na prednes pred publikom. To mimochodom tvorili nielen mamičky, ale aj babičky a oteckovia a všetci sme boli na výkon svojich detí patrične hrdí.

Koniec apríla

Pestrofarebné máje

Posledný aprílový deň patrí už tradične stavaniu májov. V Podunajských Biskupiciach si ju každoročne pripomíname a tento zvyk udržiavame pri živote. Mesiac máj sa totiž považuje za obdobie lásky a zrodu nového života a práve májová zeleň je toho dôkazom.

Tri stromčeky na Trojičnom námestí, na priestranstve pri Pošte na Uzbeckej ulici a na Medzi jarkoch ozdobili 29. apríla deti z našich škôl a škôlok spolu s členmi Denných centier.

Samotné zdobenie bolo hneď veselšie, keďže sme sa ostatné dva roky museli kvôli opatreniam pri tejto milej tradícii zaobísť bez

ich pomoci a spevu. Dúfame, že tieto mladé stromčeky prinesú do Biskupíc novú silu, hojnosť a zdravie.

28. apríla – 1. mája

Obľúbené kulinárske podujatie aj v Biskupiciach

Známy Street food festival je určený pre milovníkov dobrého jedla a pitia, ktorých spája chuť vyskúšať niečo nové a netradičné. Po prvý krát zavítal tento Gastronomický festival pouličného jedla na podnet a v spolupráci s mestskou časťou aj do Podunajských Biskupíc a počas štyroch dní ponúkol aj našim obyvateľom jedinečnú atmosféru a bohatú ponuku jedál zo slovenskej a zahraničnej kuchyne.

Obľúbené kulinárske podujatie Street food festival rozložilo po vzore iných svetových miest 28. apríla svoje stánky na kolesách na priestranstve pri Pošte na Uzbeckej ulici. Až do 1. mája si tak mohli obyvatelia i návštevníci Podunajských Biskupíc vybrať zo širokej ponuky jedál rôznych druhov a kultúr, doplnenú remeselným pivom, lokálnymi vínami, limonádami a kávou.

Súčasťou Street food festivalu bol aj kultúrny program a atrakcie pre deti. Podujatie zorganizovalo občianske združenie Skrášlime Slovensko v spolupráci s našou mestskou časťou.

8. mája

Pietna spomienka na padlých hrdinov

Tak ako po uplynulé roky sme si 8. mája na 77. výročie oslobodenia a ukončenia 2. svetovej vojny uctili pamiatku tých, ktorí položili životy za našu slobodu.

Okrem predstaviteľov samosprávy našej mestskej časti sa pietneho aktu kladenia vencov k Pomníku padlých hrdinov v 1. a 2. svetovej vojne na Trojičnom námestí zúčastnili aj poslanci, zástupcovia našich miestnych organizácií, občianskych združení i občania. Žiaľ, hrôzy vojny a jej dôsledky v podobe strát na životoch sú stále aktuálne, preto považujeme za dôležité si ich pripomínať aj v dnešných časoch.

22. mája

Zábavný a športový Majáles

Pôvodne sa mal Biskupický majáles konať hneď po slávnostnom otvorení prvej etapy projektu Zeleného srdca, no z poveternostných dôvodov bolo toto podujatie určené najmä deťom presunuté na krásne slnečnú nedeľu 22. mája. Deti sa mohli počas celého popoludnia v areáli ZŠ Biskupická vyšantiť na nafukovacích skákacích hradoch a dospelí si zamaškrtiť na tradičných majálesových špecialitách.

Detský program im spestril aj šašo Tomík so svojím predstavením a pripravené pre nich boli zadarmo obľúbené trblietavé tetovania, balóniky, nanuky a cukrová vata. Na pódiu nám k dobrej nálade zahrali hudobní hostia Žigo music house a Kristína Tran. Celé podujatie sa konalo vďaka sponzorským darom pre mestskú časť, ktorá Majáles zorganizovala v spolupráci s miestnymi poslancami Stanislavom Koišom a Pavlom Hanzelom.

28. mája

Biskupický deň detí

Medzinárodný deň detí sa oslavuje v mnohých krajinách sveta. Jeho myšlienka vznikla na Svetovej konferencii pre blaho detí v Ženeve ešte v roku 1925. V Podunajských Biskupiciach sme si ho pripomenuli už v predstihu 28. mája Biskupickým dňom detí. Od rána boli pre najmenších Biskupičanov pripravené rôzne atrakcie, sprievodný program a samozrejme aj chutné darčeky.

V poradí už druhý Biskupický deň detí odštartoval dopoludnia na Trojičnom námestí, kde si detský program pripravil šašo Slížo, detičky sa mohli povoziť na koči s poníkmi a pripravené bolo pre každé z nich aj malé prekvapenie. Bohatý program pre deti pokračoval aj poobede na sídlisku Medzi jarkami na priestranstve pri Ufe. Naši najmladší Biskupičania sa mohli vyblázniť na detských atrakciách a zasúťažiť si v rôznych športových disciplínach o sladké ceny.

V rámci programu im šašo Slížo opäť predviedol niečo zo svojho veselého repertoáru a Mario Lopez Dance Company roztancovali aj ich rodičov. Pre tých bola k dispozícii bohatá ponuka občerstvenia a veríme, že si deň plný zábavy užili rovnako ako ich ratolesti.

15. júna

Slávnostná prezentácia knihy

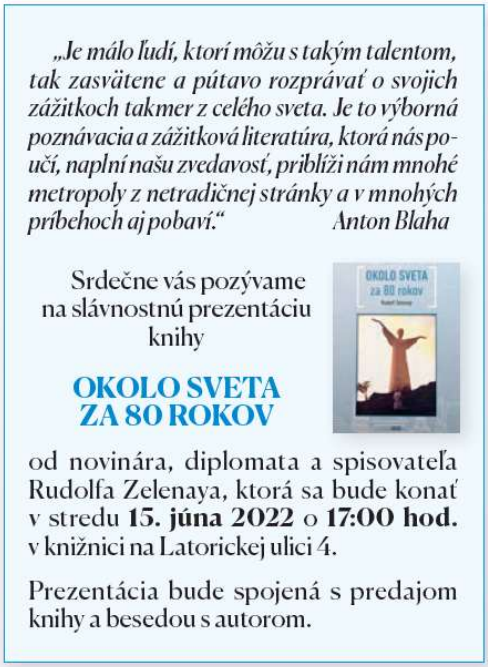

V polovici júna sa v miestnej knižnici na Latorickej konala slávnostná prezentácia knihy Okolo sveta za 80 rokov spojená s besedou s jej autorom novinárom, diplomatom a spisovateľom Rudolfom Zelenayom.

V knihe opisuje skúsenosti z krajín, ktoré má vo svojom diplomatickom portfóliu, keďže pôsobil ako veľvyslanec SR v Taliansku a neskôr na zastupiteľskom úrade v Nigérii s pôsobnosťou na ďalších osemnásť západoafrických štátov i stretnutia so známymi svetovými osobnosťami. Mgr. Rudolf Zelenay od roku 1973 žije a pracuje v Podunajských Biskupiciach.

18. júna

Skvelá zábava na Biskupickom juniálese

Zlepšenie epidemickej situácie a uvoľnenie opatrení prinieslo začiatkom letných dní aj do našej mestskej časti opäť kultúrne a spoločenské podujatia. 18. júna sa na priestranstve na Uzbeckej ulici konal v poradí 14. ročník Biskupického juniálesu.

Po dvoch rokoch pauzy si ho stovky obyvateľov i návštevníkov užili naplno a počas celého dňa sa na pódiu striedali známi i menej známi hudobníci. Nechýbali stánky s občerstvením, kolotoče, vôňa pečených klobások, orosené pivo, cukrová vata, dobrá hudba a hlavne výborná nálada, ktoré už k Biskupickému juniálesu roky neodmysliteľne patria.

Počas 14. ročníka Biskupického juniálesu pripravila mestská časť aj bohatý sprievodný program, zabezpečila rôznorodé gastronomické pochúťky a hudobné vystúpenia, ktoré zahrali na nôtu obyvateľom rôznych vekových kategórií.

Tímy ľudí pracovali už od skorého rána a o desiatej hodine bolo už všetko pripravené na slávnostné otvorenie.

V dopoludňajšom programe svoj talent na veľkom pódiu pred zrakmi mnohých divákov predviedli deti a žiaci z našich materských a základných škôl a potom pokračovali umelci z Cirkus kus, ktorí program spestrili artistickým číslom. Deti sa mohli vyšantiť na skákacích atrakciách, kolotočoch a nechýbalo ani maľovanie na tvár a rozprávkové postavičky v podobe maskotov. Počas podujatia mali veľký obdiv aj historické vozidlá –veteránky, pri ktorých sa mohli nadšenci odfotiť.

Hudobný program odštartovali svojím temperamentom Mamuko Berci a ďalej pokračovalo skvelé muzikantské zoskupenie Cimbal Brothers. S pribúdajúcim časom prichádzalo aj stále viac návštevníkov. Tých prilákala aj vynikajúca legendárna skupina Modus s jej zakladajúcim členom bubeníkom Ľubomírom Stankovským i autorom mnohých hitov skupiny Elán gitaristom Jánom Balážom.

So západom slnka vystúpil na pódium skvelý, energický Petr Kotvald a nadšeným divákom zaspieval svoje nestarnúce hity. Záver juniálesu ukončila hudobná skupina Maxim Turbulenc a na ich populárnu pieseň Jede jede mašinka tancovalo viac ako tisíc Biskupičanov.

V športovom areáli Tryskáč pripravila mestská časť o osemnástej hodine koncert slávnej maďarskej dvojice Bódi Gusti & Margó. Dve silné zahraničné mená „bašávelovej“ scény taktiež prilákali množstvo nadšených divákov, ktorých si pochvaľovali aj samotní účinkujúci.

Na profesionálne zorganizovanom Biskupickom juniálese si užili všetky generácie spoločne krásny deň plný dobrej hudby, zábavy a jedla. Podujatie finančne podporili spoločnosť Sehring a Slovnaft.

15. - 17. júla

Biskupický pivný festival

Známy Pivný festival je určený pre milovníkov dobrého remeselného piva a jedla. Po pozvánke na spoluprácu s mestskou časťou zavítal po obľúbenom kulinárskom podujatí Street food festival prvý krát do Podunajských Biskupíc aj Pivný festival.

Ten počas štyroch dní od 15. do 17. júla ponúkol aj našim obyvateľom na priestranstve pri Pošte na Uzbeckej ulici jedinečnú atmosféru a bohatú ponuku remeselného a klasického piva.

Súčasťou Biskupického pivného festivalu bol aj kultúrny program a atrakcie pre deti ako kolotoč a skákacie hrady. V piatok vytvorila návštevníkom pohodovú atmosféru skladbami zo svetovej aj domácej hudby muzikantská dvojica Noisewood duo, v sobotu ich roztancoval DJ funky a disco a v nedeľu zabavil deti šašo Jaro. Podujatie zorganizovalo občianske združenie Skrášlime Slovensko v spolupráci s mestskou časťou Podunajské Biskupice.

31. júla

Mierové posolstvo klubov vojenskej histórie

Pri príležitosti výročia vyhlásenia Mobilizácie k1. svetovej vojne príslušníci Klubov vojenskej histórie z Česka, Maďarska, Slovenska v historických uniformách v sedlách deviatich koní vykonali pietny akt pri pomníkoch padlých v1. sv. vojne na súčasnom území Bratislavy v Kittsee a v Rajke. V nedeľu 31. júla slávnostne ukončili svoje trojdňové podujatie „Armádna jazdecká výprava 2022 – Pocta padlým v 1. sv. vojne“ práve v Podunajských Biskupiciach za účasti starostu a obyvateľov našej mestskej časti.

„Naša pravidelná novembrová účasť na pietnom akte na Vojnovom cintoríne Kopčany nám pripadala príliš formálna a z iniciatívy pána farára Červeného z Čunova sme si poctili padlých v 1. sv. vojne za účasti priamych potomkov. Tu sa zrodila myšlienka a následne sa uskutočnila „Armádna jazdecká výprava 2022 – Pocta padlým v 1. sv. vojne “, ozrejmil vznik podujatia jeho organizátor a predseda Klubu vojenskej histórie – Gabriš plk. Ing. Mgr. Július Kováč.

Vedúcim výpravy bol náš Biskupičan Ing. Tibor Csóka v historickej hodnosti kapitán, reprezentujúci 2. jazdecký pluk Sibírsky a obyvateľ susednej Vrakune plk. Ing. Mgr. Július Kováč ako rittmeister – huszár kapitán, reprezentoval cisársko-kráľovský husársky pluk.

Pri Pomníku padlým na Trojičnom námestí stála vlajkosláva a čestná stráž a hlásnik v kostýme z roku 1914 vyhlásil text Mobilizácie. Následne položili príslušníci Klubov vojenskej histórie a starosta mestskej časti k pomníku kahance a vence.

„V roku 2010 sme zo zákona pod gesciou pracovníka Vojenského historického ústavu Bratislava doc. Vladimíra Segeša založili Klub vojenskej histórie – GABRIŠ o. z. Ťažisko činnosti klubu je zamerané na oživenie 8. cisársko-kráľovského husárskeho pluku, v ktorom slúžil najdlhšie slúžiaci vojak na svete a rodák z Mojtína Ladislav Škultéty Gabriš. Zástava nášho klubu bola požehnaná v Budapešti po Pietnom akte pri soche Gabrišovho veliteľa v Berlíne, maršala Hadika," spomína na začiatky klubu jeho predseda plk. Ing. Mgr. Július Kováč.

Členovia klubov vojenskej histórie sa v historických uniformách v sedlách dobre vycvičených koní okrem pietnych podujatí pravidelne zúčastňujú rekonštrukcií bitiek a ťažení, Korunovačných slávností v Bratislave a Budapešti. 29. augusta prijali tiež oficiálne pozvanie na oslavy 78. výročia SNP do Banskej Bystrice.

Žiaľ, téma vojny a jej obetí je aj dnes aktuálna a bytostne sa nás všetkých dotýka. Vojna síce rozdeľuje, ale práve takéto spomienkové miestne podujatia ľudí spájajú. Podunajské Biskupice a mieste organizácie si ukončenie 1. svetovej vojny pripomínajú každoročne 11. novembra o 11.11 hodine.

Leto

Spoločné pečenie koláčov

Pred štyrmi rokmi starosta inicioval spoločné pečenie zákuskov v kuchyni Domu kultúry Vetvár. Po dvojročnej nútenej covidovej pauze rád vyhovel požiadavke členiek z Klubov dôchodcov v Podunajských Biskupiciach, ktoré si toto príjemné stretnutie, ktoré združuje komunitu, chceli zopakovať.

K členkám z klubov na Latorickej a Estónskej sa okrem starostu pridali aj niektorí zamestnanci úradu a výsledkom ich spoločného úsilia a príjemne strávených chvíľ bol chutný slivkovo-smotanový koláč.

Recept na slivkovo-smotanový koláč

25 dkg margarínu vymiešame na penu, primiešame 30 dkg práškového cukru a 1 vanilkový cukor. Primixujeme po jednom 5 vajíčok. Zmiešame 25 dkg múky so 6 dkg potravinárskeho škrobu (maizena) a štipkou soli, následne všetko zmiešame s margarínom.

Pripravenú hmotu vylejeme do múkou posypaného plechu, navrch poukladáme prepolené slivky nahusto vedľa seba a posypeme to škoricovým a vanilkovým cukrom.

Plech vložíme do vopred vyhriatej rúry na 175 stupňov a pečieme 12 minút. Po 12 minútach vyberieme z rúry a na vrch nalejeme 3 dcl kyslej smotany zmiešanej s 2 vajíčkami a 2-3 polievkovými lyžicami cukru a pečieme ešte 30 minút.

Upečený slivkovo-smotanový koláč potrieme vlažnou cukrovou vodou a na pár minút zakryjeme. Keď vychladne posypeme ho s vanilkovým a práškovým cukrom.
Dobrú chuť!

11. septembra

Nedeľa pre deti

Aj napriek upršanému počasiu, prišli 11. septembra do nášho domu kultúry Vetvár, obľúbené postavy - Elza, Anna a Olaf, aby našim detičkám porozprávali svoj príbeh o Ľadovom kráľovstve.

Každé miesto v sále bolo obsadené. Všetky deti ale aj niektorí rodičia, spoločne s princeznami a ich kamarátom snehuliakom, spievali obľúbené pesničky, smiali sa, tlieskali a na záver si spolu všetci zatancovali.

24. septembra

Súťaž vo varení guláša

Krásne, hoci nie veľmi teplé počasie, úsmev, dobrá hudba a vôňa súťažných gulášov aj to bola naša sobota v Podunajských Biskupiciach, kde sa konal 22. ročník súťaže vo varení guláša. O výhru súťažilo 28 gulášov, ktoré poctivo podľa vlastných receptov pripravili naše súťažné družstvá.

Cenu za najlepší guláš - 1. miesto si odnieslo družstvo Trambus Hviezda, kde bol kapitánom Ján Kovács. 2. miesto patrilo družstvu ZŠ Vetvárska rodičia a pod vedením Kataríny Szabó Mikéczovej. 3. miesto vyhrali La Elegance, kde bol kapitán Florián Babič. 4. miesto patrilo družstvu Aliancia pod vedením Attilu Foglzsingera a 5. miesto vyhralo J&T Autoservis, kde bol kapitán František Jarolím.

Cenu za najkrajšie oblečené družstvo si odniesla opäť Základná škola Biskupická 1, ktorá má pre porotu každý ročník pripravené nové kreatívne prekvapenie. Cenu za najkrajšiu výzdobu vyhralo družstvo miestneho úradu 2.

Pre návštevníkov, ktorých bolo naozaj veľa, boli pripravené aj stánky so slaným aj sladkým občerstvením. A deti sa mohli zdarma povoziť na kolotoči, zaskákať si na hradoch a odísť s pekným maľovaním na tvári.

Počas celého dňa sa aj aktívne kampaňovalo, keďže do spojených župných a komunálnych volieb ostávalo už len niekoľko dní. Občania mali možnosť stretnúť sa osobne s kandidátmi, porozprávať, získať reklamné predmety či si posedieť v predvolebnom stánku.

Sme radi, že pozvanie na naše podujatie prijali aj naši partnerský hostia z XVI. Budapeštianskeho obvodu.

Okrem pocitu víťazstva bola v hre ešte jedna vyššia motivácia. Organizátori a súťažiaci sa zaviazali venovať výťažok z predaja na dobrú vec. Peniaze z predaja guláša putovali na podporu materských škôl MŠ Estónska 3, 7 a MŠ Podzáhradná 1. Vyzbieralo sa 2 250,42 €.

Ako každý rok sprievodným programom tejto súťaže bola aj výstava záhradkárov.

24. septembra

Výstava záhradkárov

Oblasť Podunajských Biskupíc je geograficky a klimaticky výhodná na intenzívnu záhradkársku činnosť. Preto pestovanie zeleniny a ovocia má v Biskupiciach a okolí veľkú tradíciu.

Mestský výbor SZZ Bratislava a Základná organizácia SZZ II/5 Bratislava - Podunajské Biskupice v spolupráci s Miestnym úradom v Podunajských Biskupiciach v sobotu 24. septembra usporiadali celomestskú výstavu záhradkárov.

Ako každý rok aj tento bola táto výstava sprievodným programom 22. ročníka vo varení guláša, kde pán starosta v prítomnosti členov záhradkárov slávnostne otvoril tradičnú expozíciu prestrihnutím pásky.

21 vystavovateľov sa pochválilo so svojimi vypestovanými plodinami, ktoré hrali krásnymi jesennými farbami. Výstava bola prístupná verejnosti celý deň. Návštevníci svoje odkazy a postrehy mohli zapísať do kroniky, počet zapísaných presiahol číslo 400.

Každý vystavovateľ za svoju účasť a aktivitu bol obdarovaný diplomom a nákupnou poukážkou. Tradíciu podporili: pán starosta, Poľnohospodárske družstvo a Mestský výbor SZZ.

december

Čarovný príbeh sv. Mikuláša

Aj naša mestská časť v decembri dýchala tou pravou predvianočnou atmosférou. Vianočné trhy v Podunajských Biskupiciach sa svojou veľkosťou samozrejme nemôžu rovnať tým bratislavským, no obyvateľom ponúkajú možnosť stretnúť sa s priateľmi a známymi pri varenom vínku, pochutnať si na špecialitách, ktoré v ponuke vianočných trhov nemôžu chýbať, a za tónov vianočných kolied si spoločne vychutnať atmosféru blížiacich sa sviatkov.

Tento rok obyvatelia pozitívne privítali nápad usporiadať biskupické vianočné trhy postupne na troch miestach a priblížiť ich viac k všetkým Biskupičanom. Súčasťou Vianočných trhov na priestranstve pri Pošte na Uzbeckej bolo v sobotu 3. decembra aj vystúpenie speváka Mariána Banga s vianočnými piesňami, fotokútik a v ponuke stánkov nechýbali tradičné vianočné pochúťky a špeciálne vianočné punče.

V pondelok 5. decembra potešil deti aj Mikuláš spolu s anjelom a čertom, ktorým čakanie na ich príchod vyplnilo vianočné predstavenie, plné humoru, piesní a predvianočnej atmosféry – Mikuláš a Čaro Vianoc.

Vianočné stromy boli v mestskej časti osadené a vyzdobené na piatich obvyklých miestach a vďaka patrí aj obyvateľom, ktorí k celkovej atmosfére opäť prispeli svetielkami na svojich balkónoch a rodinných domoch.

Svätý Mikuláš je patrónom Podunajských Biskupíc aj farského Kostola sv. Mikuláša, zaujímavosťou však je, že v tomto románsko-gotickom kostole sme doposiaľ žiadnu podobizeň jeho patróna okrem sochy nenašli.

Na vitrážových oknách sú svätý Ladislav aj svätý Štefan a na freskách ďalší svätci, no podobizeň svätého Mikuláša sa na podnet pána farára objavila na vitráži odhaleného okna až pred zhruba rokom. Už niekoľko storočí je svätý Mikuláš aj patrónom detí a jeho príbeh dobročinnosti ožíva práve pred najkrajšími sviatkami roka.

ČINNOSŤ SPOLKOV

23. januára

Ďalšie významné ocenenie pre našu poslankyňu

23. januára, v deň Svetového dňa maďarskej kultúry, sa v kultúrnom dome v Galante konalo slávnostné odovzdávanie ocenení Republikovou radou Csemadoku. Prestížnu cenu Istvána Gyurcsóa, známeho básnika, ktorý celý svoj život zasvätil rozvoju maďarskej kultúry, získala dlhoročná poslankyňa miestneho zastupiteľstva Podunajských Biskupíc pani Izabella Jégh.

Cenu Istvána Gyurcsóa odovzdáva Republiková rada Csemadoku členom, ktorí dlhé roky vytvárajú hodnoty v oblasti kultúry a osvety a zasadzujú sa za zachovanie materinského jazyka, kultúrnych zvyklostí a identity Maďarov na Slovensku. Počas slávnostného ceremoniálu odovzdal pani Izabelle Jégh bronzovú plaketu Istvána Gyurcsóa predseda Republikovej rady Csemadoku Gyula Bárdos a k oceneniu zablahoželal aj podpredseda Republikovej rady Csemadoku Rudolf Mézes.

„Všetky ocenenia sú pre mňa vzácne a vyjadrujú úspešnosť mojej práce, ktorú robím s veľkou láskou a oddanosťou. Cena Istvána Gyurcsóa je o to vzácnejšia, že básnika som mala možnosť poznať osobne, s ním sa stretávať a recitovať jeho básne," vyjadrila sa pani Izabella Jégh, ktorá zároveň predniesla ďakovnú reč za všetkých ocenených.

Izabella Jégh je členkou Základnej organizácie Csemadok Podunajské Biskupice od svojich pätnástich rokov, keď začínala v miestnom folklórnom tanečnom súbore, potom sa stala členkou divadelného krúžku, vystupovala v literárnych pásmach, organizovala a moderovala programy. Dvadsať rokov od roku 1983 do 2003 bola predsedníčkou Základnej organizácie Csemadok a dnes je jej výkonnou podpredsedníčkou.

Od roku 2014 je pani Izabella Jégh predsedníčkou Mestského výboru Csemadoku Bratislava a zároveň už tretí rok aj vedúcou sekretariátu Republikovej rady Csemadoku. Okrem nedávneho spomínaného ocenenia je držiteľkou ceny Bratislavského samosprávneho kraja a plakety Samuela Zocha, štátnej ceny Maďarska Strieborný kríž za zásluhy a maďarskej ceny Lajosa Gubcsiho Ex-libris. V roku 2019 získala Izabella Jégh cenu primátora Matúša Valla a v roku 2022 Cenu Základnej organizácie Csemadoku za zachovanie identity Maďarov v Podunajských Biskupiciach.

Kto pozná pani Izabellu Jégh osobne vie, že za jej zanietenou prácou v prospech všetkých obyvateľov Podunajských Biskupíc bez rozdielu je vidno výsledky. Práve jej pracovitosť, angažovanosť, vecnosť a úprimnosť prináša ovocie či už v sfére kultúrnej, náboženskej i rozvoja našej mestskej časti.

Potvrdzujú to aj jej vlastné slová: „S rovnakým zanietením robím aj poslaneckú prácu v prospech obyvateľov mojej rodnej obce Podunajské Biskupice už 46 rokov. Za to všetko môžem ďakovať v prvom rade Stvoriteľovi, ktorý mi nejaký ten talent dal do vienka, mojej rodine, ktorá mi poskytuje podporu pri mojej práci a, samozrejme, mojim spolupracovníkom, ktorí sa so mnou spolupodieľajú na všetkých výsledkoch tejto práce.“

Občianske združenie Biskupičan

Mimo poslaneckých aktivít sa Pavol Hanzel venuje najmä rozvoju športu v prospech biskupických detí. Zároveň pod Občianskym združením Biskupičan žiada granty na rôzne projekty, ktoré by mohli pomôcť našim materským školám, verejným priestranstvám či povzbudiť komunitný život.

Tento raz sa podarilo realizovať ďalší z projektov - projekt kresliacich tabúl pre deti. Na začiatku bola myšlienka jedného z obyvateľov, a tak sa spolu s poslancom Stanislavom Koišom rozhodli za OZ Biskupičan uchádzať s týmto projektom v grantovom programe nadácie Pontis a obchodného reťazca Tesco s názvom „My pomáhame, vy rozhodujete“.

Projekt si vyslúžil od kupujúcich vhodenie veľkého počtu žetónov a za poskytnuté financie sa mohli zakúpiť tri tabule na kreslenie s kriedami pre deti. Tabule boli osadené na detskom ihrisku Podzáhradná, detskom ihrisku Estónska a na ihrisku v areáli Materskej školy Podzáhradná.

O osadenie tabúľ sa postarali pracovníci miestneho úradu Podunajské Biskupice, za čo im ďakujeme. Za ďalší projekt „vyvýšené záhony do škôlok“ mohli obyvatelia hlasovať v predajniach Tesco od 17. januára do 13. februára 2022. Prinieslo to úspech a vďaka grantu v nadácii Pontis a obchodnom reťazci Tesco, sa podarilo získať financie pre zriadenie komunitných záhradiek v niektorých materských školách.

Do materskej školy Estónska 3 sme zakúpili črepníky, substrát, zeminu a detské náradie od motýk, lopatiek, fúrikov až po sadenice. Do MŠ Podzáhradná sme dali vyrobiť stolárom štyri vyvýšené záhony zo surového dreva, ktoré sme ručne ošetrili lazúrou, kým sa deti

vyskákali na nafukovacích hradoch, ktoré zabezpečili aj pre iné škôlky členovia oz Martin Kuklovský a Stanislav Koiš.

Projekt komunitnej záhrady

Plány na vytvorenie komunitnej záhrady vznikli už v roku 2021. Záštitu nad projektom malo o. z. Biskupičan. Cieľom projektu bolo ponúknuť verejnosti, jednotlivcom alebo aj skupinám možnosť trávenia voľného času v prírode a záhradkárčením.

Prvým krokom bolo zabezpečenie vhodného pozemku, ktorý dalo do prenájmu mesto. Na terénnych úpravách a čistení prenajatého pozemku na Baltskej ulici sa začalo pracovať v júni 2022.

Terénne úpravy na pôvodnom pozemku na Baltskej ulici. V priestore mali vzniknúť vyvýšené záhony.

Dôležitým krokom bolo aj oplotenie pozemku. V priebehu leta 2022 sa snažili dobrovoľníci získať podporu pre projekt aj zapojením do hlasovania v grante od Tesca.

Na konci leta a začiatkom jesene sa uskutočnili komunitné stretnutia, na ktorých sa zišli záujemcovia o komunitnú záhradu s organizátormi. Na stretnutiach boli prítomní aj obyvatelia

z neďalekých bytoviek. Stretnutia mali napätý charakter, keďže obyvatelia z tesnej blízkosti záhrady boli proti jej realizácii. Dôvodom boli obavy z hluku a neporiadku, ktorí záhradkári v ich ulici a v blízkosti ich okien a bytov spôsobia.

Ponuku na dodržiavanie prísneho prevádzkového poriadku, ktorý by zabránil aktivitám v záhrade v čase, kedy by mohlo dôjsť k rušeniu, teda mimo bežnú dennú dobu, sa nestretol s pochopením. Niektorí občania dokonca boli voči organizátorom verbálne agresívni s odôvodnením, že to zníži kvalitu ich života a hodnotu majetku.

Organizátori sa následne rozhodli, že nebudú v aktivite na pozemku na Baltskej ulici pokračovať proti vôli obyvateľov ulice a svoje aktivity preniesli koncom roka 2022 na Biskupickú ulicu do priestorov základnej školy. Mesto Bratislava evidovalo ako pozemok vhodný na komunitnú záhradu aj priestranstvo na Máchovej 7.

4. mája

Miestny odbor Matice slovenskej na pietnej spomienke

V stredu 4. mája sa zástupcovia MO Matice slovenskej zúčastnili na tradičnej pietnej spomienke pri príležitosti tragickej smrti velikána slovenského národa, generála M. R. Štefánika. Akcia sa konala v Ivanke pri Dunaji a bola spojená s bohatým sprievodným programom. Začala v miestnom kultúrnom a informačnom centre výstavou o Štefánikovom živote a diele pod názvom Veriť – milovať – pracovať.

Ide o známe životné motto tohto slávneho rodáka z Košarísk, ktorý sa neodmysliteľne zapísal do našich moderných dejín ako astronóm, vedec a vynálezca, fotograf, vojenský letec, brigádny generál ozbrojených síl Francúzska, organizátor, diplomat, politik a štátnik.

Po malom občerstvení akcia pokračovala príhovormi organizátora, historika i starostu obce Ivanka pri Dunaji. Tento blok bol zakončený položením kvetov k soche M. R. Štefánika v centre obce. Po oficiálnej časti spomienka pokračovala pochodom účastníkov k mohyle za prítomnosti dychovej hudby MO SR, čestnej stráže, detí z miestnej základnej školy na čele s dievčenským klubom miestnych mažoretiek. Pri mohyle nasledovalo slávnostné kladenie vencov, ktorého sa tento rok zúčastnili aj veľvyslanci Českej republiky, Talianska, Francúzska a Srbska. Slávnostnú atmosféru umocňovali fanfáry a dychovka Ministerstva obrany SR.

Celá akcia bola skutočne veľmi dobre zorganizovaná, začo patrí vďaka najmä Miestnemu úradu Ivanka pri Dunaji, na čele s pánom starostom obce a tiež nadštandardnej spolupráci obecnej samosprávy s MO Matice slovenskej.

15. mája

Spomienka na básnika Árpáda Ozsvalda

Na žiadosť základnej organizácie Csemadok, Eleonóra Csanaky napísala a zrežírovala veľmi srdečný a dôstojný spomienkový program, ktorý sa uskutočnil dňa 15. mája 2022 v DK Vetvár pri príležitosti básnikových nedožitých 90. narodenín.

S pomocou Eleonóry Csanaky a ďalších účinkujúcich (Izabella Jégh, Jutka Pék, Gáspár Kovács, Alajos Mészáros, Dávid Szilárd Mészáros) sme si mohli pripomenúť hlboké myšlienky a úvahy skromného básnika o našej existencii ako aj o veciach sveta. Z programu sme sa dozvedeli, že vo svojich básňach spracovával zážitky zo svojho detstva, tichým hlasom hovoril o ľuďoch svojej rodnej obce, o krásnej krajine a premýšľal o komplikovaných problémoch sveta. Prostredníctvom jeho básnických zbierok sme sa mohli zoznámiť s emóciami autora od počiatočnej rovnováhy až po jeho neskorší nepokoj. Z mnohých bezprostredných rozhovorov sme spoznali jeho vlastný názor na tieto premeny.

Svojou poéziou sa nám predstavil ako úprimný, pravdovravný človek, ktorého si cez jeho tvorbu zamilovali aj tí, ktorí sa s ním osobne nestretli. Nikdy nezvýšil hlas, ale pútal pozornosť tým, čo povedal – bola to jeho silná zbraň. Ako dlhoročný obyvateľ Biskupíc mal so svojimi spoluobčanmi priateľský vzťah.

Pred desiatimi rokmi jeden z jeho obdivovateľov povedal: „Čestné gesto spomienky je výsadou tých, ktorí ho poznali a milovali. My, nielenže sme ho poznali a mali radi, ale ocenili sme, že sme mohli byť jeho priateľmi.“ Preto sme v základnej organizácii Csemadok považovali za dôležité pripomenúť si ho v rámci literárneho pásma, ktoré vďaka Eleonóre Csanaky bolo na vysokej úrovni, a sprevádzal ho krátky film z jeho života, ktorý natočil Gyula Haraszti.

Leto

Päťdesiata spoločná dovolenka členov Csemadoku

Neuveriteľné, ale tento rok sa pre našich členov už päťdesiaty raz organizovala spoločnú dovolenka a vzhľadom na výročie v nostalgickom duchu. To znamená, že členovia väčšinou oživili svoje bývalé návštevy, navštívili miesta, kam už aspoň raz zavítali, boli zvedaví na zmeny. Všetko dôkladne naplánovali, s výnimkou nepriaznivého počasia, keďže všetky programy absolvovali v horúčave takmer štyridsiatich stupňov Celzia.

Zamerali sa na východ Slovenska a Maďarska. Prvá zastávka v Košiciach s jednodňovým ubytovaním stačila na návštevu Rodostóovho domu – repliky Rákocziho domu

v Rodosto – jedného zo stálych výstavných priestorov košického múzea. Večer sa zabavili na divadelnom predstavení Thálie.

Na druhý deň doobeda nemohli vynechať Dóm svätej Alžbety, po prehliadke kostola položili veniec na rakvu Rákocziho, ktorého telesné pozostatky boli umiestnené v tomto chráme. Očarila aj hudobná fontána na pešej zóne, ako i výstava v rodnom dome rodáka Košíc, Sándora Máraiho, významného spisovateľa i novinára, a zašli aj k jeho bronzovej soche, aby si s ním trochu posedeli.

Po spoločnom obede sa vybrali do obce Borša. Už spomínaná zvedavosť sa zamerala na nedávno obnovený kaštieľ, rodisko kniežaťa a významného hrdinu, vodcu Rákocziho v Borši.

Pri prvej návšteve bol tento kaštieľ v schátranom, dezolátnom stave. Pri druhej návšteve potešilo aj to, že sa obnovila malá časť strešnej konštrukcie. Táto tretia návšteva stála za to, lebo s účinnou pomocou Maďarska je zrekonštruovaný kaštieľ jednoducho úžasný. V expozíciách návštevníkov odborný výklad oboznámi s históriou kaštieľa a so životom kniežaťa.

Do Sárospataku dorazili vo večerných hodinách, kde oddýchnutí pokračovali v bohatom programe. Bol ním i výlet do Sátoraljaújhely s hlavným bodom návštevy Múzea maďarského jazyka. Návšteva Monoku, rodnej obce Lajosa Kossutha, zostane nezabudnuteľnou. Mnohostranný politik bol predovšetkým vedúcou osobnosťou reformnej éry, bojovník za nezávislosť Maďarska, ale aj výborný spisovateľ a rečník. So životnou cestou tohto velikána sme sa oboznámili v múzeu zriadenom v jeho rodnom dome. Prvá Biblia bola preložená do maďarčiny v roku 1590. V malej dedinke Vizsoly sa nachádza tlačiarenské múzeum, kde dnes možno vidieť ukážky rekonštrukcie pôvodnej tlače.

V snahe predísť únave na štvrtý deň zaradili jeden oddychový deň. Celodenné kúpanie na kúpalisku oslovilo skoro každého. Ostatní sa pripravovali na vrchol večera, na degustáciu vína s večerou z vínnej pivnice Hercegkút. Vína chutili, o čom svedčí aj veľké množstvo objednávok, ktoré si vzali dovolenkujúci Csemadokári domov.

Posledný deň sa vrátili na Slovensko a po ceste domov navštívili opátstvo v Jasove a Fábryho dom v Štóse. Vytrvalci po výstupe na strmý kopec položili veniec na jeho hrob. Zo zážitkov vidieť, že to nebola oddychová dovolenka. Avšak aj tento vyčerpávajúci program účastníci zájazdu hodnotili kladne, pretože čo videli a počuli im všetku námahu vynahradilo.

Radostné hodnotenie v základnej organizácii Csemadok

Po prvých dvoch mesiacoch v roku 2022 boli pandemické opatrenia zrušené a vďaka tomu mohla organizácia ďalšie úlohy vyplývajúce z plánu práce splniť v plnom rozsahu.

Program naplánovaný na rok 2022 bol bohatý a úspešný. Vedenie i členovia organizácie húževnato pracovali, kultúrne a spoločenské podujatia sa vďaka tomu vydarili, bol o ne záujem.

Hodnotenie činnosti organizácie Csemadok za rok 2021 sa uskutočnilo s obmedzeným počtom ľudí a v súlade so zdravotnými predpismi organizácia musela odložiť usporiadanie 60. jubilejného plesu na začiatku roku 2022.

Zvyšok podujatí sa konal v znamení 800. výročia prvej písomnej zmienky o farskom Kostole sv. Mikuláša. Na obecnej akadémii organizovanej miestnym úradom v súvislosti s výročím, boli vyznamenaní aj členovia Csemadoku: András Takács, Eleonóra Csanaky, Dr. Peter Mikus, Alžbeta Ožvaldová a Viliam Nagy, in memoriam.

Namáhavú, ale povznášajúcu kultúrnu prácu Izabelly Jégh ohodnotilo celoštátne vedenie Csemadoku cenou Gyurcsó Istvána.

V roku 2022 žiaľ rady členov Csemadoku opustili viacerí vzácni členovia. Medzi nimi menovite uvádzame bývalých predsedov základnej organizácie – Viliama Nagya, bývalého starostu, Alexandra Péka, bývalého riaditeľa školy s vyučovacím jazykom maďarským, a nášho dobrého priateľa, predsedu „Europa Club“ vo Viedni, Andrása Smuka.

NÁBOŽENSTVO

9. apríla

Pôstna polievka

Počas Kvetnej nedele sa na fare podávala Farská pôstna polievka od 10.30 do 12.30. Táto polievka nahradila domáci nedeľný obed a ušetrené výdavky mohli farníci venovať na dobročinné účely.

9. apríla

Veľký týždeň v znamení kríža

Obnovený prícestný kríž sa po požehnaní už vypína na konci našej obce. Korpus umučeného zmŕtvychvstalého Krista na kríži má roztvorenú náruč na objatie ľudského pokolenia, teda nás všetkých, ktorých stvoril.

Tento kríž je súčasťou zoznamu pamiatok a pamätihodností Podunajských Biskupíc pod evidenčným listom, PoB-1 A-23, zaradený PhDr. Janou Hamšíkovou, odborníčkou mestského úradu ochrany pamiatok. História dreveného prícestného kríža na konci dediny sa zachovala v spomienkach starých Biskupičanov a odovzdávala sa ústne z pokolenia na pokolenie. Pôvodný drevený prícestný kríž bol postavený na konci 19. storočia.

Postavili ho obyvatelia Podunajských Biskupíc na pamiatku bleskom zasiahnutého človeka na konci dediny pri ceste smerom na Tretí diel. Drevený kríž s úzkou plechovou strieškou a zliatym korpusom v dôsledku vplyvu počasia začal chátrať a navyše v čase totality (socializmu) sa z exteriérov postupne odstraňovali diela so sakrálnou tematikou. Tak sa stalo aj v prípade tohto kríža, ktorý bol vyvalený, ale masívny betónový základ zostal ako memento. Zliaty korpus ľudia zachránili a skrývali v stodole.

Nový kríž z kvalitného agátového dreva napílil Mihály Holub, vytesal a ohobľoval stolár Vilmos Fukári starší, plechovú striešku nad kríž vyhotovil zámočník Ferenc Varga. Takto vyhotovený drevený kríž, doplnený pôvodným zliatym a vyleštěným korpusom, čakal na svoju chvíľu ešte dlhé roky ukrytý v stodole Mihálya Holuba.

Až napokon prišiel rok 1989, kedy v tretiu septembrovú nedeľu, t. j. 17. septembra 1989, bol na pôvodnom mieste na Treťom diely na betónový základ postavený vynovený pocestný

kríž a za účasti veriacich požehnaný vtedajším kaplánom obce Gabrielom Tassárim. O okolie kríža sa starali členovia rodiny Lászlóa Vargu staršieho a Pála Csóku staršieho, ale aj mnohí iní kosili okolie a kríž zdobili lúčnymi kvetmi. Po tridsiatich rokoch, v roku 2019, z pôvodného miesta bolo treba tento kríž odstrániť, nakoľko pozemok sa stal súčasťou výstavby diaľnice D4.

Pri príležitosti 800. výročia prvej písomnej zmienky o obci v roku 2021 sa skupina farníkov podujala na obnovenie tohto kríža, ale celosvetová pandémia tomu zabránila. Vhodná príležitosť nastala 9. apríla 2022 práve pred Veľkým týždňom, keď bol osadený kríž na konci Vinohradníckej ulice dekanom farnosti Jozefom Vadkertim požehnaný.

Aby tento kríž mohol byť postavený v rovnakej línii, ale o niečo bližšie k obci, poslanci mestského zastupiteľstva s podporou podpredsedníčky BSK PhDr. Alžbety Ožvaldovej na žiadosť farnosti odsúhlasili nájom na 100 rokov za symbolickú cenu jedného eura za 4 m2. Dnes už kríž stojí v plnej kráse aj vďaka finančnej pomoci dobrovoľníkov a nadšencov. Veríme, že obyvatelia a okoloidúci si budú ctiť túto pamätihodnosť, kus minulosti našej obce. A na oplátku kríž ochráni obyvateľov obce a pocestných.

7. mája

Na tónoch hudby

Tento koncert sa niesol v znamení vzájomného súzvuku ochraňujúcej cirkvi a dúfajúceho človeka. Tak, ako sa vzájomne spájajú tóny v jednotlivých skladbách, tak sa spája aj naša spoločná viera, že sa svet raz uzdraví a nebude viac vojen. Taktiež veríme, že spoločná nádej a vôľa sa spoja v naplňujúcu silu.

To bola časť posolstva dirigenta Zboru Svätej koruny z Balogu nad Ipľom, Ottó Molnára. Keďže svetová pandémia nám nedovolila uskutočniť všetky programy, ktoré sme k 800. výročiu plánovali v roku 2021, rozhodli sme sa na toto krásne výročie spomínať aj v roku 2022. Pôvodný adventný koncert z konca roka sa zmenil na slávnostný a uskutočnil sa 7. mája tohto roka. Úvodnou skladbou koncertu Počuj Izrael! sme mohli nahliadnuť do doby predkresťanskej. Kresťanstvo sa vyvíjalo zo základov židovského náboženstva pred 2000 rokmi prostredníctvom Ježišovho učenia a spasenia. A začalo sa

hudobné cestovanie ôsmimi storočiami. Kostol sv. Mikuláša na pri tejto príležitosti naplnil a výkon spevákov poslucháči ocenili dlhotrvajúcim potleskom.

V programe medzi inými odzneli aj skladby: A zöld hársfák alatt (Pod zelenou lipou) skladateľa J. P. Sweelincka, Pange lingua Pála Esterházho, Flößt mein Heiland J. S. Bacha, Laudate Dominum W. A. Mozarta, Zdravas Mária Mikuláša Schneidera-Trnavského, Salutaris Hostia G. Rossinho.

Dňa 9. apríla v rámci programu slávnostnej akadémie starosta ocenil niektoré osobnosti Biskupíc, ktoré svojou dlhodobou činnosťou značnou mierou prispeli k rozvoju našej mestskej časti. Medzi nich patril aj dekan farnosti, Jozef Vadkerti a naša priateľská mestská časť XVI. obvod Budapešti. Keďže v danom čase nemohli byť prítomní, využila sa príležitosť a v rámci koncertu dekanovi farnosti a zástupcovi starostu XVI. obvodu Budapešti starosta ocenenie odovzdal.

Ďakujeme za krásne umelecké zážitky sopránovým sólistkám, Márii Híves a Boglárke Híves, hobojistke Tímei Barabás, klarinetistovi Károly Pásztimu, organistke a klaviristke Anne Kocsis, členom Zboru Svätej koruny a dirigentom Károly Pásztimu a Ottó Molnárovi.

28. mája

Sobotná diecézna detská púť v Marianke

Najmladší členovia farnosti mali možnosť v sobotu 28. mája spoznávať pútnické miesto v neďalekej Marianke. Zúčastnilo sa mnoho členov z farnosti.

4. júna

Prvé sväté prijímanie

V sobotu 4. júna pristúpili deti z farnosti k 1. svätému prijímaniu. Slávnosť sa konala od 10.30 na farskom dvore.

Spoveď detí bola naplánovaná podľa škôl, deti z Podzáhradnej mali spoveď vo štvrtok o 16.00, deti z ostatných škôl v piatok od 16.00. Po vyspovedaní detí mali spoveď rodičia a príbuzní. Nácvik na slávnosť prebehol v piatok od 19.00.

V nedeľu po prijímaní sa na farskom dvore konalo priateľské posedenie pre prvoprijímajúce deti a ich rodičov, pri ktorom sa aj opekalo.

Dňa 8. júla sa konala aj opekačka pre prvoprijímajúcich a počas leta i farský denný tábor.

8. júna

Ukrajinský piknik na fare

V tento deň sa konal ukrajinský piknik, na ktorom sa pripravoval okrem iného aj vynikajúci boršč. Milá udalosť pripomenula, že na ťažko skúšaných ukrajinských občanov nezabúdame.

12. júna

Priateľské posedenie farníkov

Na tomto stretnutí v nedeľu od 17.00 sa farníci nielen stretli. Akcia bola zorganizovaná ako poďakovanie všetkým, ktorí v priebehu roka vykonávajú akúkoľvek službu pre farnosť.

Zároveň sa oslavovali aj narodeniny pána farára Jozefa Vadkertiho, pieklo sa prasiatko a záujemci si mohli vypočuť prednášku o Maroku a zdolávaní Džabal Tubkalu.

16. júna

Svätá omša – slávnosť Božieho tela a krvi

Oltár Najsvätejšieho Ježišovho srdca (oltár v parku – Frőhlichovci)

Po dvoch rokoch pandemickej prestávky sa naše farské spoločenstvo 16. júna chystalo osláviť Božie telo a krv so slávnostnou omšou a následným sprievodom po uliciach Biskupíc.

Veriaci s radosťou a láskou pripravovali oltáre, pri ktorých sa farár farnosti, Jozef Vadkerti, s Oltárnou sviatosťou zastaví, spoločne sa pomodlí s veriacimi a s Oltárnou sviatosťou požehná zástup veriacich.

Trojjazyčná – slovensko-maďarsko-latinská Svätá omša sa konala na farskom dvore. Príprava oltára, liturgických predmetov, zástav, lampášov a baldachýnu a samozrejme lavíc a stoličiek sa uskutočnila doobeda a tesne pred začiatkom Sv. omše.

Aj napriek tomu, že predpoveď počasia nám na podvečer zvestovala dážď a vietor, sme dúfali, že Sv. omša a následný sprievod sa bude môcť uskutočniť. No opak sa stal pravdou. Svätá omša začala o 18.00 hodine a ku koncu Sv. omše pri prijímaní sa už začali zberať temné oblaky a začalo poprchávať. Dokončila sa Svätá omša, zahrmelo a už sa nestihlo ísť na procesiu.

Spustil sa lejak a vietor. Pán farár s Oltárnou sviatosťou zašiel do kostola aj s veriacimi na krátku adoráciu a slávnostné požehnanie a ostatní sa snažili veľmi rýchlo pozbierať ostatné liturgické predmety, zástavy, lampáše a stoličky a dostať ich pod strechu. Počas toho však lialo a fúkal silný vietor.

S láskou postavené oltáre na chválu a slávu Boha Otca, žiaľ, veriaci nemohli vidieť. Všetkým, ktorí sa fyzicky zúčastnili prípravy slávnosti, alebo prispeli finančnými prostriedkami na výzdobu stánkov Božích, patrí veľká vďaka.

15. augusta

Sviatok Nanebovzatia Panny Márie

15. augusta slávila Katolícka cirkev sviatok Nanebovzatia Panny Márie. Táto slávnosť je posledným prikázaným mariánskym sviatkom liturgického roka.

Na území farnosti Podunajských Biskupíc sa okrem farského kostola konali aj dve slávnostné sväté omše v komárovskom Kostole sv. Jozefa na Kazanskej ulici, jedna v slovenskom a druhá v maďarskom jazyku.

K tejto významnej kresťanskej slávnosti, celebrovanej našim pánom dekanom Jozefom Vadkertim, prispel kvetinovou výzdobou a prečítaním citátu z Biblie aj starosta. Na túto príležitosť krásne vyzdobená Lurdská jaskyňa mimochodom tento rok oslávila už 53. výročie svojho vzniku.

27. november

Adventný koncert potešil srdcia

Je už zvykom, že adventné obdobie sa začína koncertom v Kostole sv. Mikuláša, ktorý organizuje ZO Csemadok s miestnou farnosťou. Aj tento raz, 27. novembra, tomu tak bolo. Ako naznačuje aj názov – Skupina starej hudby Gaudium, hudobníci majú v repertoári prevažne starodávnu hudbu s renesančnými a barokovými skladbami.

Adventné piesne zo spomínaného obdobia zaspievali v maďarskom, slovenskom a latinskom jazyku. Hudobné skladby striedali hry na píšťale a hovorené texty. Že to bol opäť vydarený koncert, potvrdili poslucháči veľkým potleskom. Obdobie plné očakávania sa začalo.

Koncertné Biskupice

Za kultúrou a dobrými koncertami a hudobnými zábavami chodia nielen Biskupičania už tradične do Múzea obchodu na Linzbothovej ulici, kde sa každý týždeň konajú koncerty pod názvom Rock v múzeu.

Druhým vyhľadávaným miestom je Club Hron, ktorý sa nachádza v podzemných priestoroch nákupného centra Hron na Dudvážskej ulici.

Začiatok roka bol pre kultúru náročný. Club Hron bol v januári podľa aktuálnych nariadení zaradený do vysoko rizikových hromadných podujatí, čo umožňovalo maximálnu kapacitu 20 osôb v režime OP. To znamenalo, že ľudia museli byť očkovaní proti covidu alebo museli v nedávnej dobe ochorenie prekonať. Kultúrne podujatia sa preto nekonali, v klube bolo možné sa najesť i posedieť si pri nápoji. Prísne opatrenia boli zrušené dňa 26. februára.

Počas roka sa v Clube Hron konali počas víkendov Oldies party, hudobné vystúpenia DJov, koncerty známych interpretov ale napríklad aj priame prenosy športových podujatí akými boli Majstrovstvá sveta v hokeji či finále Ligy majstrov 28. mája, v ktorom sa proti sebe stretli Liverpool a Real Madrid.

ŠKOLSTVO

V Gastroškole pomáhame mladým

V školskom roku 2021/2022 sa po sedemnásty raz otvorili brány Gastroškoly – súkromnej strednej odbornej školy so sídlom na Bieloruskej ulici. V období, ktoré poznačil boj s pandémiou, pokračovala vo výchove a vzdelávaní gastronomických profesionálov.

Gastroškola je od roku 2004 stabilnou súčasťou odborného vzdelávania. Mladí ľudia, ktorí v nej absolvovali štúdium v učebných i študijných odboroch, nachádzajú široké uplatnenie v hoteloch, reštauráciách a iných gastronomických prevádzkach. Pravdaže, po úspešnom zvládnutí záverečných skúšok a získaní výučného listu poskytuje možnosť pokračovať v dvojročnom maturitnom štúdiu v dennej i externej forme. Absolventi základných škôl na školu vstupujú bez povinnosti zvládnuť prijímacie skúšky a ich trojročné štúdium v učebných odboroch je bezplatné.

Je prirodzené, že odborná škola kladie dôraz na zvládnutie nevyhnutných teoretických vedomostí i praktických zručností. Kľúčovými oblasťami vzdelávania sú preto základné odborné predmety, ale aj špecializujúce predmety. Kuchárske i čašnícke zručnosti žiakov rozvíja predovšetkým pomocou systematického odborného výcviku, ktorý realizuje v uznávaných pracoviskách (hotel Sheraton, reštaurácia Edokin a mnohé iné). Odborný rast žiakov uskutočňuje aj v systéme duálneho vzdelávania, a tak im vie poskytnúť dvojak: v prvom rade šancu získať a udržať si pracovnú pozíciu po ukončení štúdia, v druhom rade finančnú odmenu za produktívnu prácu.

Nadaní či motivovaní žiaci dostávajú príležitosti reprezentovať školu v odborných súťažiach. Sme veľmi radi, že v tomto školskom roku mladý kuchársky tím na čele s Kristiánom Domsim postúpil do semifinále celoštátnej súťaže Gastro Junior Skills Slovakia v Nových Zámkoch. Mladí kuchári zabojovali o účasť vo finále v rámci Medzinárodného veľtrhu gastronómie Danubius GASTRO 2022.

Dôležitou súčasťou vyučovania v Gastroškole je rozvoj komunikačných schopností a jazykových zručností, pretože čašníci či servírky bežne prichádzajú do kontaktu so zákazníkmi zo zahraničia. Okrem živého jazykového vzdelávania motivujeme žiakov prehlbovať a rozširovať ďalšie záujmy a schopnosti, napríklad prostredníctvom overených zahraničných projektov.

S komunikáciou a novou dobou súvisí fakt, že škola disponuje technológiami na úrovni zodpovedajúcej 21. storočiu. Rozhodnutie študovať v Gastroškole znamená študovať kvalitne a pod dohľadom odborníkov, ktorí dôkladne poznajú nároky zamestnávateľov.

Osobitosťou Gastroškoly je jej priateľský, ba až rodinný charakter. Deň otvorených dverí prebehol na škole 10. februára 2022.

ZŠ Bieloruská kúri novými kotlami

Kotolňa v Základnej škole Bieloruská z roku 1992 bola v havarijnom stave. Kvôli dlhodobo zanedbávanej údržbe od roku 2014 hrozili v polovici novembra škole „uhoľné prázdniny“, pretože ani jeden z kotlov nebol prevádzkyschopný.

Starosta vytvoril krízovú skupinu, aby sa v čo najkratšom čase našlo riešenie, ktoré neohrozí prevádzkovanie školy a predovšetkým vzdelávanie detí. V súčinnosti s odborníkmi firmy VEOLIA sa podarilo kotolňu okamžite sprevádzkovať, no keďže išlo len o dočasné riešenie, vyhlásila mestská časť verejné obstarávanie na nové kotle. V pondelok 17. januára už žiaci a zamestnanci vstúpili do školy vyhriatej novými modernými kotlami. Pôvodné kotle boli nahradené dvoma modernými a energeticky úspornými kondenzačnými kotlami.

Celkové náklady tejto etapy rekonštrukcie kotolne predstavovali takmer 86 tisíc eur. Moderné kotle znamenajú nielen bezpečnú, ale aj výrazne menej energeticky náročnú prevádzku. Rekonštrukciou sa podarilo odstrániť najpálčivejší problém. V druhom kroku ešte zrekonštruujeme napojenie jednotlivých vetiev rozvodov kotolne vrátane ich elektronického ovládania. Takto zrekonštruovaná kotolňa bude našim deťom slúžiť bezporuchovo dlhé roky.

Február

Areál pre spevavé vtáctvo a liečivé rastliny

Materská škola Latorická 2 sa uchádzala o finančný grant pre svoj projekt pod názvom Areál pre spevavé vtáctvo a liečivé rastliny. Občania mohli podporiť tieto projekty hlasovaním pomocou vhadzovania žetónov v obchodnom dome Tesco.

Areál bol vybudovaný vo vonkajšom priestore materskej školy. Prostredníctvom areálu chce škôlka uskutočňovať cielené environmentálne vzdelávanie zamerané na ochranu a starostlivosť o spevavé vtáctvo a naučiť deti viac o pestovaní, zbere a využití liečivých rastlín.

8. a 9. apríla

Zápis do prvých ročníkov základných škôl

Zápis detí do prvých ročníkov základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice pre školský rok 2022/2023 sa uskutočnil 8. apríla (piatok) 2022 od 14.00 do 18.00 hod. a 9. apríla (sobota) 2022 od 8.00 do 12.00 hod.

Povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

2. – 4. mája

Prijímanie detí na predprimárne vzdelávanie v materských školách

Termín podávania žiadostí pre školský rok 2022/2023 v materských školách Mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice bol od 2. mája 2022 do 4. mája 2022.

Na predprimárne vzdelávanie v materských školách sa prijíma dieťa od troch rokov veku. Prednostne sa prijímajú deti, pre ktoré je plnenie predprimárneho vzdelávania povinné. (Na predprimárne vzdelávanie v materskej škole nemožno prijať dieťa mladšie ako dva roky, a to ani na adaptačný pobyt alebo diagnostický pobyt).

Termín a miesto podávania žiadostí pre nasledujúci školský rok a ostatné podmienky prijímania detí zverejnil riaditeľ materskej školy na webovom sídle a inom verejne dostupnom mieste.

Tréneri v škole

Základná škola Biskupická 21 sa zaradila medzi 110 škôl na celom Slovensku, ktoré sú v súčasnosti zapojené do programu Tréneri v škole. Cieľom programu, ktorý je podporovaný Úradom vlády SR a ktorého ambasádorom je splnomocnenec vlády pre mládež a šport SR – Karol Kučera, je skvalitnenie a zatraktívnenie hodín telesnej a športovej výchovy zážitkovým spôsobom výučby, budovanie pozitívneho vzťahu k športu a prehĺbenie záujmu detí o šport a pohybové aktivity.

Program zapája kvalifikovaných vyškolených trénerov do vyučovacieho procesu hodín telesnej a športovej výchovy na 1. stupni základnej školy, ktorí v spolupráci s pedagógom rozvíjajú všestrannú pohybovú gramotnosť žiakov. Tréneri učiteľky nenahrádzajú, ale pomáhajú s výučbou telesnej a športovej výchovy a zároveň pedagógov inšpirujú.

Žiaci sa zoznámia s viacerými druhmi športovo-pohybových aktivít a športovým náčiním jednotlivých športov.

Dôraz sa kladie na hravú formu výučby a zapájanie sa čo najväčšieho počtu žiakov, s cieľom prehĺbiť ich záujem o rôzne pohybové aktivity. Program Tréneri v škole je založený na prepojení rôznych športov, a preto dochádza aj k pravidelnej rotácií trénerov.

Podľa slov riaditeľky školy ZŠ Biskupická Mgr. Ivety Horváthovej si zapojenie do programu Tréneri v škole veľmi pochvaľujú: „Zapojenie sa do programu vnímame veľmi pozitívne, žiaci sa tešia na pestré hodiny s trénermi, ktorí ich povzbudzujú, motivujú a prinášajú im veľa radosti a chuti do ďalšieho športovania. Našou túžbou je v programe pokračovať aj v školskom roku 2022/2023."

Prítomnosť profesionálneho trénera na hodinách telesnej a športovej výchovy pozitívne hodnotí aj pani učiteľka Mgr. Ľubica Laczková: „Program tréneri v škole nám priniesol kvalitných trénerov, skvalitnenie a zatraktívnenie hodín Telesnej a športovej výchovy. Na našej škole sme sa stretli cez projekt Tréneri v škole s kvalitnými trénermi, ktorí disponujú kvalitnými emočnými ale aj technickými zručnosťami. Program je prínosom pre školu, učiteľov aj pre žiakov. Prináša nové, moderné pomôcky a ukazuje učiteľom nový spôsob výučby. Tréneri dokážu rozvíjať žiaka nielen po technickej, ale aj mentálnej stránke a tak rozvíjať vnútornú motiváciu, dobrú sústredenosť, efektívne učenie sa, ktoré vedia využiť aj vo výchovno-vzdelávacom procese."

Zapojené školy dostávajú v rámci programu aj športové pomôcky, ktoré po skončení programu už v školách zostanú. V školskom roku 2022/2023 by sa mal program rozširovať v každom kraji o ďalších 10 škôl. Školy, ale aj tréneri sa tak mohli zapojiť a vyplniť prihlášku na stránke www.trenerivskole.sk.

Február

Oslava fašiangov v materskej škole

Aj v materských školách sa oslavujú fašiangy. V MŠ na Estónskej 7 sa venovali počas predveľkonočného obdobia veselej téme fašiangov a karnevalov.

Tomu prispôsobili aj pestrofarebnú výzdobu s balónikmi. Na nástenkách dominovali kreatívne práce malých drobčekov. Vystavili diela všetkých šikovných detí. Zručné ruky

malých tvorcov ich vyrobili so svojimi pani učiteľkami počas denných aktivít. Pri ich výrobe sa sústredili na fašiangové obdobie.

Tak vznikali trblietavé škrabošky, masky a klauni na mnoho spôsobov. Svoje februárové aktivity zavŕšili 23. februára karnevalovou oslavou, na ktorej nechýbala hudba, tanec, radosť, dobrá nálada a samozrejme masky od výmyslu sveta. Cenu a diplom za najlepšiu karnevalovú masku získali všetky deti, ktoré si tento deň naozaj výborne užili.

23. a 25. februára

Fašiangy v škôlke Podzáhradná

Fašiangy sú obdobím radosti, zábavy a karnevalov. Aj v materskej škole na Podzáhradnej sa dňa 23. februára ozývala hudba a šťastný smiech detí.

Nakoľko žijeme život v covidovom období, všetko prebehlo za prísnych pandemických opatrení. Karneval si deti spoločne s pani učiteľkami užívali vo svojich triedach. Deťom žiarili očká od radosti pri príchode do škôlky, lebo poniektorí už odratúvali, koľkokrát sa ešte vyspinkajú a bude ich vytúžený karneval.

Za krásne masky, skvelý program, súťaže a zábavu dostali sladkú odmenu s balónikmi. Pre nás boli najkrajšou odmenou ich rozžiarené očká, radosť a dobrá nálada. Stretli sa s rôznymi rozprávkovými bytosťami, celá škôlka sa aspoň na jeden deň premenila na krásny rozprávkový domček, ktorý bol celý vyzdobený. Veríme, že všetky detičky si to užívali a odchádzali z karnevalu šťastné, usmiate, plné dojmov a rôznych zážitkov.

Dňa 25. februára si pre detičky pripravili ešte jedno veľké prekvapenie, aby im opäť vyčarili na tváričkách úsmev a radosť.

Pozvali do materskej školy známe české divadielko Bořivoj, ktoré zahralo predstavenie O červenej čiapočke. Vzhľadom na obdobie covidu sa opäť museli dodržať opatrenia, a tak sa divadielko predstavilo až trikrát pre detičky, ktoré boli v tzv. bublinách. Všetci si to náramne užili a tety herečky boli odmenené veľkým potleskom od detičiek a my ich šťastným a veselým úsmevom na tváričke a opäť rozžiarenými očkami. Už sa tešíme opäť na ďalšie zaujímavé podujatia, ktoré nám spríjemnia a rozveselia život v našej škôlke.

Významná zmena pre ZŠ Bieloruská

Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja predstavil víziu, ako má vyzerať moderné školstvo a vzdelávanie v kraji v dokumente s názvom „SMART“ škola.

Vízia SMART školy je založená na myšlienke vybudovania školskej infraštruktúry, ktorá poskytuje vzdelávanie a komplexný rozvoj zodpovedajúci potrebám 21. storočia a definuje funkcie, ktoré by SMART škola mala plniť. Považujeme za kľúčové, aby sa v rámci transformácie školstva, školskej infraštruktúry a vzdelávania, za účelom ich komplexného skvalitnenia a prispôsobenia súčasným požiadavkám a potrebám, vytvárali SMART školy ako zelené, digitálne a inkluzívne.

Transformácia školy na otvorenú školu predstavuje premenu spoločenského postavenia školy ako centra vzdelávania, športu a kultúry za účelom jej priblíženia sa širokej verejnosti. Takáto škola umožní prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, či ďalšie príležitosti v oblasti záujmovej činnosti pre rôzne skupiny obyvateľov. Cieľom je čo najefektívnejšie využiť priestorové kapacity a materiálno-technické vybavenie školy a stať sa inštitúciou otvorenou pre rodičov a obec, čím sa rozšíri ponuka školy o ďalšiu vzdelávaciu a spoločenskú činnosť.

Naše ciele v oblasti školstva sú teda primárne zamerané na rozširovanie kapacít, zlepšovanie podmienok výchovno-vzdelávacieho procesu v školských zariadeniach prostredníctvom rekonštrukcie resp. modernizácie školskej infraštruktúry s ohľadom na energetickú efektívnosť, modernizáciu materiálno-technického vybavenia školských zariadení, zabezpečenie dostatočných kapacít vysoko kvalifikovanej a odbornej pracovnej sily a zavádzanie inovatívnych metód do ich vyučovacej praxe a v neposlednom rade na motiváciu žiakov k vyššej aktivite a sebazdokonaľovaniu.

Projekt rekonštrukcie ZŠ Bieloruská spojený so zvýšením kapacity a jej transformácie na SMART školu bude financovaný z Plánu obnovy v gescii Ministerstva financií SR. Úlohou našej mestskej časti bolo predložiť žiadosť o nenávratný finančný príspevok v prvom zbere výzvy v lete 2022.

28. marca

Ocenenie pre našich pedagógov

Pri príležitosti Medzinárodného dňa učiteľov ocenil dňa 28. marca starosta v Sobášnej sieni miestneho úradu pätnásť pedagogických pracovníkov zo škôl a škôlok v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Podunajské Biskupice.

Za posledné náročné obdobie to boli práve pedagógovia, ktorí museli čeliť veľkým výzvam. Aj vďaka utuženým kolektívom a dobrým kolegiálnym aj priateľským vzťahom ich naši pedagógovia zvládli na výbornú, za čo im patrí veľká vďaka. Inšpirujú a motivujú deti a žiakov k ďalšiemu poznávaniu a vzdelávaniu a nepriamo tak formujú aj budúcnosť našej mestskej časti.

Starosta zaželal všetkým oceneným veľa zdravia, trpezlivosti a síl pri vzdelávaní našich malých a mladých Biskupičanov.

Ocenení pedagógovia za rok 2021 boli z MŠ Komárovská – Silvia Hromadová, MŠ Estónska 3 – Eva Kobelová, MŠ Estónska 7 – Rozália Múčková, MŠ Podzáhradná – Ingrid Doležalová, MŠ Linzbothova – Mgr. Veronika Hrbčeková, MŠ Latorická – Bc. Konštantína Karácsonyová, MŠ Dudvážska – Zuzana Šálková a z MŠ Staromlynská – Veronika Kelemenová.

V základných školách boli ocenení piati pedagógovia a dve vychovávateľky. Zo ZŠ Bieloruská – Mgr. Ida Běláková a Mgr. Marta Núttová, ZŠ Biskupická – Mgr. Mariana Mrlian Kičáková a Dagmar Danielová, ZŠ Podzáhradná – Mgr. Margita Krausová a Alena Bednárová a zo ZŠ a MŠ s VJM Vetvárska – Mgr. Gertrúda Ferenczová.

Jednotlivých ocenených predstavila počas slávnosti vedúca Oddelenia školstva a kultúry PaedDr. Beata Biksadská. Pedagógov na ocenenie navrhlo vedenie školy za ich pracovné výsledky, za organizovanie mimoškolských aktivít, za úspešne riešenie vzťahov medzi deťmi, za motiváciu žiakov k tvorivej činnosti, za zvyšovanie úrovne kvality školy a za profesionálny prístup k deťom, rodičom i kolegom.

Od 10. marca

68. ročník súťaže Hviezdoslavov Kubín

Takmer po dvoch rokoch zneli Základnou školou na Bieloruskej ulici ozajstné živé verše básní, ale aj texty úsmevných poviedok, ktoré s úžasným nasadením zarecitovali malí i veľkí žiaci. Konal sa totiž už 68. ročník súťaže v umeleckom prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín.

Do svojho vystúpenia sa každý recitátor snažil vložiť všetko svoje umenie náročnej práce s umeleckým slovom, ale aj neskrývané úsilie, aby v rebríčku tejto známej a veľmi obľúbenej recitačnej súťaže vystúpil na najvyššiu priečku. Veru to v našej školskej knižnici len tak iskrilo, napätie sa dalo priam krájať a každú chvíľu sa ozýval burácavý potlesk, aký naše uši v škole už dosť dávno nepočuli.

Súťaž sa začala postupne triednymi prezentáciami a vyvrcholila 10. marca 2022 napínavým školským kolom. V ňom boli zastúpené všetky kategórie recitátorov. Pani učiteľky, ktoré vyučujú slovenský jazyk, skutočne vybrali 27 výborných interpretov.

Porota nemala vôbec ľahkú úlohu pri vyberaní víťazov a udeľovaní cien, ale nakoniec sa predsa podarilo takmer z tridsiatky výborných vybrať tých najlepších, ktorí boli odmenení za svoje skvelé výkony diplomami, knihami a vecnými cenami.

Ocenení boli za 1. stupeň Mária Hosheková z 2. A, ktorá získala prvé miesto za prózu, na druhom mieste za poéziu sa umiestnil Dávid Zimermann zo 4. B a tretie miesto za poéziu získala Tamarka Sušinová z 2. B. Za 2. stupeň získala prvé miesto za prózu Katy Matyášová z 8. B, ktorá súčasne postúpila do obvodného kola súťaže, ktoré sa uskutoční 30. marca. Druhé miesto za prózu získala Natália Bohoóvá zo 7. A, a tretie miesto za prózu patrilo Matúšovi Kmeťovi z 8. B a za poéziu Marekovi Bystrickému zo 6. B.

Aj keď porota ocenila najlepších, víťazmi sú všetci účastníci, lebo urobili pre seba čosi naviac a precvičili si schopnosť zapamätať si umelecký text.

19. marca

Úspechy ZŠ Bieloruská v minihádzanej

V sobotu 19. marca sa po dlhej pandemickej prestávke konečne uskutočnil turnaj v minihádzanej v rámci projektu Športom za duševné zdravie detí. Tento projekt zastrešuje

najväčší hádzanársky klub na Slovensku – ŠKP Bratislava, s ktorým naša škola aktívne spolupracuje už niekoľko rokov.

Turnaj sa konal v novej hale Domu športu na Junáckej ulici. Deti z našej školy z krúžkov minihádzanej sa turnaja tiež zúčastnili. V pomerne veľkej konkurencii 45 družstiev 1. – 2. ročníkov a 3. – 4. ročníkov, sa naši žiacki hádzanári (3. – 4. ročník) umiestnili na 1. mieste.

7. apríla sa konal ďalší turnaj, ktorého sa znova zúčastnili aj naši žiaci z prvého stupňa. Naši hráči v kategórii 3. a 4. ročníkov dosiahli 4. miesto a v kategórii 1. a 2. ročníkov sa umiestnili na 1. mieste.

Spoločne sa tešíme z ich úspechov, ktoré sú odmenou za aktívne tréningy v čase, keď sa turnaje nemohli organizovať. Dôležité však je, že sa žiaci opäť mohli tešiť z hádzanej a zmerať si sily so svojimi rovesníkmi na takomto podujatí. Naše športové hviezdy sa s chuťou pustili aj do ďalších kôl tohto podujatia, ktoré boli 30. apríla a 10. mája.

K 20. aprílu

ZŠ Bieloruská 1 a ukrajinskí žiaci

K 20. aprílu navštevovalo ZŠ Bieloruská 26 ukrajinských žiakov; od 1. po 9. triedu. Všetci boli podľa veku začlenení v slovenských triedach.

Niektorí pedagógovia vedia po rusky, iní po anglicky. S deťmi aj s rodičmi škola používa tieto komunikačné jazyky, prípadne niektorí rodičia majú so sebou tlmočníkov. Pre deti bol vytvorený kurz slovenského jazyka, ktorý navštevujú dvakrát týždenne. Viedla ho sestra jedného nášho žiaka z Ukrajiny, Adriana Dubrovková.

Škola pripomína, že by potrebovala ešte jednu lektorku, lebo žiakov bolo na kurze veľa a nebolo možné všetkých záujemcov uspokojiť. Žiaci zväčša latinské písmená poznajú, lebo sa na Ukrajine učia angličtinu. Adaptáciu na slovenčinu ľahšie zvládajú mladší žiaci. Už po niekoľkých dňoch ich počuť hovoriť základné frázy: dobrý deň, ďakujem, dovidenia a prosím si.

Zatiaľ situáciu škola zvládala vlastnými silami. Je to veľmi náročné na čas i organizáciu. Materiálne čiastočne pomohli rodičia. Ostatné finančné náklady sa riešili cez dohodovacie konanie.

Prejav solidarity

Osud nášho susedného štátu na východe krajiny od prvého dňa vojny nebol ľahostajný biskupickým deťom, a keďže majú v triedach spolužiakov a hlavne dobrých kamarátov z Ukrajiny, rozhodli sa deviataci a tretiaci zo ZŠ na Biskupickej ulici, zorganizovať zbierku humanitárnej pomoci.

Najstarší žiaci v rámci školy vyzbierali plyšové hračky, ktoré starostlivo pretriedili, vyprali, pozašívali menšie ranky, poodstrihávali štítky či nitky, aby boli hračky vhodne pripravené, zabalené a odoslané deťom, ktoré dnes zažívajú ťažké chvíle. Starosta zabezpečil následnú distribúciu zbierky rodinám ubytovaným v Podunajských Biskupiciach a ich blízkom okolí.

Pomoc našich tretiakov už bola priama a adresná. Deti s triednou pani učiteľkou vyzbierali hygienické potreby a potraviny pre mamičku siedmaka Samka, ktorá deň po vypuknutí vojny poskytla útočisko trom ženám s piatimi deťmi a neskôr ubytovala ďalšie dve rodiny. Každá z týchto žien má svoj jedinečný príbeh a zároveň rovnaký sen, vrátiť sa domov.

Veľa ľudí reagovalo pozitívne a ponúkli všetko, čo bolo v danom čase potrebné. Títo ľudia neutekajú pred chudobou, sú na ňu zvyknutí. Oni utekajú, aby zachránili životy svojich detí a ich budúcnosť.

Upevňujeme ľudové tradície a zvyky

V našej škôlke na Podzáhradnej 1 vštepujeme deťom tradície a zvyky našich predkov. Po Vianociach sme prežívali fašiangové časy, deti sa hrali rôzne hry, učili sa pesničky, vyrábali sme masky. A fašiangy sme ukončili karnevalom a pochovávaním basy.

Potom nastalo pôstne obdobie, kedy sme čas využili na prípravu veľkonočných kraslíc, sadenie žitka, ktorého rast sme denne pozorovali. Naučili sme sa veľkonočné hry a pesničky. Naše deti už veľmi dobre poznajú príbeh Moreny, ktorú voľakedy ľudia v krojoch a so spevom vynášali k potoku ako „zlú zimu". Tam ju zapálili a hodili do vody na znak toho, že už zlá zima odchádza a prichádza jar.

Stalo sa tiež u nás zvykom, že pred Veľkou nocou v našej škôlke každý rok máme súťaž v speve detských ľudových piesní DO-RE-MI. Najskôr prebehli triedne kolá vo všetkých šiestich triedach a 3 deti z každej triedy sa zúčastnili na celoškolskom kole súťaže DO-RE-MI

v našej telocvični. Spev piesní hodnotili deti z predškolských tried. Opäť k nám prišli tety speváčky Susedy, ktoré hodnotili spev detí a celú súťaž veľmi kladne.

V telocvični sa ozýval spev rôznych detských ľudových piesní ako sú Kukulienka, Maličká som, Po nábreží koník beží, Šošovička, Kučeravá Anča, Kohútik jarabý, Pec nám spadla, Tancovala babka, Slniečko sa zobudilo, Čížiček, Prší, prší, Čerešničky, Fašiangy Turíce, ale aj náročnejšie piesne ako sú To ta Heľpa, Matúša, Kvetná nedeľa a A ja taká dzivočka.

Na záver Susedy zaspievali príbeh Vynášania Moreny a spievajúce deti odmenili medailami. Veríme, že po dvoch rokoch pandemickej prestávky sa nám podarí túto našu už 20. ročnú tradíciu súťaže DO-RE-MI aj v budúcnosti uskutočňovať pravidelne každý rok. Deti boli spokojné, z medailí mali veľkú radosť a počas dňa si ďalej pospevovali.

Prečo rád chodím do školy?

Volám sa Ádám Ürögi. Žijem so svojou rodinou v Bratislave a v Holiciach. Moja rodina je trojčlenná. Mám 10 rokov, chodím do štvrtej triedy. Vo voľnom čase sa rád hrám na dvore, hrám na klavíri, učím sa programovať, veľa čítam, ale veľmi rád chodím aj na výlety.

V mojom živote zohráva dôležitú úlohu šport, najmä futbal, keďže som členom aj futbalového tímu v Holiciach. Navštevujem Základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským v Podunajských Biskupiciach už štvrtý rok. Je to môj druhý domov. Rád chodievam do tejto školy, pretože tu môžem hovoriť materinským jazykom, môžem študovať po maďarsky, mám tu veľa priateľov a mám rád učiteľky a učiteľov.

Na tejto škole si môžeme vybrať z viacerých záujmových krúžkov. Mám rád projektové týždne, keď ideme do neďalekého parku hľadať poklad, alebo keď môžeme experimentovať alebo vytvoriť niečo krásne. Naposledy sa mi veľmi páčilo, keď sme sa naučili choreografiu – tanec s vlajkami – pri príležitosti 15. marca 1848.

Našťastie bývame blízko školy, takže nemusím denne veľa cestovať. Počas karantény mi veľmi chýbali kamaráti zo školy. Keď sme spolu v škole, ľahšie nám ide učenie aj moje dni sú veselšie. Dúfam, že toto obdobie sa už nebude opakovať a že ešte budem mať veľa dobrých zážitkov a spomienok v škole aj mimo školy.

22. apríla

Deň Zeme v našej Super Eko škole

Deň Zeme vznikol ako reakcia na rozsiahle poškodzovanie životného prostredia. Iniciátorom bol environmentálny aktivista, senátor Spojených štátov z Wisconsinu, Gaylord Nelson. Pripomíname si ho od roku 1970.

Základná škola Bieloruská zorganizovala 22. apríla projektový Deň Zeme, ktorý je súčasťou napĺňania cieľov ekologického projektu Super Eko Škola. Naši žiaci počas troch vyučovacích hodín rozoberali rôzne témy, ktoré sa týkali ochrany prírody a životného prostredia. Čítali si rozprávky a príbehy o prírode, vypracovávali pracovné listy, učili sa separovať odpad, vyrábali magnetky a iné veci z odpadových materiálov, v exteriéri a interiéri školy vysádzali kvety a rastliny a vyzbierali aj niekoľko vriec odpadu vo Vrakunskom lesíku.

Tieto tri hodiny sa naši žiaci učili chrániť prírodu zábavnou formou. Na znak súhlasu s myšlienkou ochrany Zeme väčšina z nich prišla oblečená v modrom alebo zelenom tričku. Výsledky aktivít si kolektívy žiakov vystavili na nástenke v triede alebo v škole, ale aj na našej webovej stránke vo fotoalbume.

Biologická olympiáda v ZŠ Podzáhradná

Biologická olympiáda je jedným z výchovnovzdelávacích prostriedkov na prehlbovanie a rozširovanie vedomostí a zručností detí v oblasti biológie, environmentalistiky a geológie. Jej poslaním je vyhľadávať nielen talentovaných žiakov v tejto oblasti a rozvíjať ich kreatívne myslenie a samostatnú tvorivú činnosť, ale aj žiakov viesť k uvedomelému a zodpovednému vzťahu k životnému prostrediu a ochrane prírody.

Žiaci ZŠ Podzáhradná sa súťaže zúčastňujú pravidelne a každoročne aj úspešne. V kategórii D, ktorá je určená mladším žiakom, reprezentovala školu v teoreticko-praktickej časti Lívia Smíkalová z triedy 7. A, ktorá bola úspešnou riešiteľkou okresného kola BiO. Pre staršie deti je určená kategória C. V teoreticko-praktickej časti museli deti vypracovať náročný test, v ktorom mnohé otázky svojou náročnosťou prevyšovali učivo základnej školy. Dievčatá z triedy 8. A, Gréta Nopp a Diana Sečanská, boli nielen úspešnými riešiteľkami okresného kola, ale Diana Sečanská v súťaži zvíťazila a postúpila do krajského kola, v ktorom napriek veľkej konkurencii aj žiakov z osemročných gymnázií obsadila výborné 4. miesto.

Diana Sečanská sa zúčastnila aj projektovej časti súťaže, v ktorej deti spracujú zvolenú tému, kde je potrebné vypracovať správu o projekte, vyrobiť poster a svoju prácu odprezentovať. Tento rok sa súťaž konala formou vedeckej videokonferencie. Diana so svojou

prácou Vplyv kyslých dažďov na klíčenie semien zvíťazila nielen v okresnom, ale aj krajskom kole, kde získala uznanie a ocenenie poroty zloženej z pedagógov Prírodovedeckej fakulty UK za aktuálnosť spracovanej témy, ale aj dobrú obhajobu. Diana reprezentovala nielen našu školu, ale aj celú Bratislavu a kraj na celoslovenskom kole, v ktorom obsadila 14. miesto.

Jar

Fotosúťaž Prebúdzajúca sa príroda

Základná škola s materskou školou s vyučovacím jazykom maďarským už po piaty krát organizovala jarnú súťaž vo fotení s tradičnou tematikou „Prebúdzajúca sa príroda“.

V roku 2018, keď po prvýkrát medzi žiakmi v škole a v okolitých mestách a obciach vyhlásili súťaž s tematikou prírody, nikto netušil, že po rokoch o ňu bude takýto veľký záujem. Aj tento rok prejavilo záujem o fotografovanie trinásť škôl, ktoré poslali svoje fotografie nielen z nášho okolia, ale aj zo zahraničia.

Počas posledných dvoch rokov kvôli covidu boli výhercom zaslúžené ceny zaslané iba poštou. Tento rok však boli výhercovia ocenení osobne 27. mája o 15.00 v priestoroch školy. Zároveň sa uskutočnila aj výstava úspešných fotografií našich súťažiacich.

Deti spoznávajú prírodu

Mestská časť má ako zriaďovateľ pri materských školách limitované finančné možnosti, čo však neplatí pri dobrých nápadoch a spoločnej ochote pomôcť. Materská škola Estónska 3 a jej elokované pracoviská sa aktívne zapájajú do rôznych výziev a grantov, vďaka ktorým môžeme zrealizovať projekty na spríjemnenie pobytu detí v škôlke. Pri ich samotnej realizácii pomáhajú aj naši poslanci, rodičia i zamestnanci úradu.

V prípade úradu išlo za posledné tri roky o skrášlenie areálu v podobe kvetináčov a sezónnej výsadby kvetín, odnos bioodpadu a naposledy o dar vďaka ktorému zmizla z areálu MŠ Estónska 7 kopa hliny a efektívne sa využila v zakúpených vyvýšených záhonoch, do ktorých si každá z tried nasadila zeleninu, jahody, alebo bylinky.

Mnohí už poznajú náš environmentálny projekt aj našu FB stránku „Vráťme vtáctvo do sídlisk”. Minulý rok sme pomáhali vtáčikom a tento rok sme sa rozhodli potešiť aj chrobáčiky. V našich školských areáloch pribudli nové hmyzie domčeky. Za tie vďačíme nadácii Ekopolis a spoločnosti Slovnaft „Dobrý sused”, ktorí nám pomohli zrealizovať ďalší enviroprojekt „Spoznaj život chrobáčikov na sídlisku“.

Realizáciu tohto projektu si deti naozaj užívali! Domčeky zdobili, maľovali, aby sa malým obyvateľom pekne bývalo. A prišlo ďalšie milé prekvapenie. Páni poslanci Pavol Kubiš a Boris Boleček sľúbili postaviť v areáloch materskej školy veľké hmyzie domčeky. Neostalo iba pri sľuboch!

Na pomoc si prizvali aj našich šikovných škôlkarov. Deti chytili vŕtačky, pílky, kladivá a hor sa do práce. A, samozrejme, mysleli sme aj na našich kamarátov z MŠ Estónska 7 a MŠ Podzáhradná 1, ktorí už majú domčeky vo svojich areáloch. Deti dotvorili a odzdobili hmyzie domčeky a hmyzí nájomníci sa môžu nasťahovať.

Na projekte sa podieľali nielen deti a ich rodičia, ale aj pani učiteľky, poslanci, Nadácia Ekopolis s spoločnosť Slovnaft.

22. apríla

Ochrana Zeme očami detí

22. apríla sme oslávili sviatok Deň Zeme. Každoročne si ho pripomenuli deti z Materskej školy na Linzbothovej ulici v Bratislave. Tento rok zostavili plagát zemegule vystrihnutím veľkej planéty z výkresu, plochu planéty vytvorili nalepovaním pokrčeného zeleného a modrého krepového papiera.

Ochranu životného prostredia si však pripomínajú neustále. Každý deň triedia odpad do veľkých tašiek umiestnených vzadu v triede. Do modrej tašky vkladajú pokreslené papiere, do žltej plasty a do oranžovej tašky prázdne nápojové kartóny. Aj týmto spôsobom si deti už v predškolskom veku rozvíjajú vzťah k ochrane našej planéty.

Projekt rekonštrukcie ZŠ Bieloruská

Projekt komplexnej rekonštrukcie ZŠ Bieloruská je najdôležitejšou aktivitou v oblasti obnovy školskej infraštruktúry v našej mestskej časti. V súčasnosti prebieha adaptácia pôvodnej projektovej dokumentácie, aby škola po rekonštrukcii napĺňala kritériá tzv. „Smart školy“. Podľa tohto konceptu škola má byť „zelená“, „inkluzívna“ a „digitálna“, zároveň má plniť komplementárne služby pre širokú verejnosť formou partnerstiev (napríklad partnerstvo so strednou školou, športovým klubom a pod.) a jej zázemie ako vonkajší športový areál by malo byť prístupné verejnosti.

V súlade s projektovou dokumentáciou by malo dôjsť k úpravám vnútornej dispozície hlavnej budovy školy s cieľom nárastu kmeňových tried o 9. Prízemie budovy bude určené pre

1. – 3. ročník, komplexne sa obnoví kuchyňa, jedáleň by mala spĺňať multifunkčnosť, aby priestor mohol byť v budúcnosti využívaný aj na iné aktivity. Prvé podlažie bude akýmsi srdcom školy. Tu budú umiestnení žiaci 4. a 5. ročníka, aby sa tu stretli žiaci, ktorých druhý stupeň ešte len čaká, a tí, ktorí sú v prvom školskom roku druhého stupňa. Vznikne tam zázemie na knižnicu s čitárňou, ako aj malá multifunkčná sála. Na najvyššom poschodí budú žiaci 6. až 9. ročníka.

Samozrejmosťou je obnovenie zázemia zamestnancov školy, skvalitnenie kabinetov jednotlivých vyučovacích predmetov. Budova školy bude zateplená, pribudne tzv. „biela strecha“ ktorá akumuluje menej tepla zo slnečného žiarenia, časť bude strechou zelenou. Vo vonkajšom areáli pribudnú nové priepustné chodníky, vodozádržné opatrenia aj nový športový areál.

Žiaci budú mať vybudované zázemie pre výučbu v exteriéri. V rámci rekonštrukcie sa ráta aj s komplexnou rekonštrukciou telocvične. Cieľom nie sú len tepelno-technické opatrenia, ale v prvom rade úprava jej vnútornej dispozície, tak aby v nej našli zázemie viaceré druhy športov minimálne na školskej úrovni. Pribudne aj tribúna pre cca 100 návštevníkov.

Rekonštrukciu školy plánovala mestská časť prefinancovať cez zdroje EÚ z Plánu obnovy. Predpokladaný termín predkladania žiadostí o NFP bol v lete 2022, takže práce na projektovej dokumentácii horúčkovito prebiehali.

13. mája

Pasovanie prvákov

13. mája prváci 1. A a 1. B Základnej školy na Bieloruskej ulici až na sklonku školského roka zažili tradičnú slávnosť „Pasovanie prvákov“. Žiaci recitovali, spievali, tancovali a ukázali svojim rodičom a blízkym, čo všetko sa v prvom ročníku naučili.

Pani riaditeľka ich pasovala za žiakov školy, z rúk pani zástupkyne dostali knižku Rozprávkové príbehy, ktorú si už vedia sami prečítať. Na záver si urobili spoločné fotografie. Ďakujeme pani učiteľkám, elementaristkám za ich celoročnú mravčiu prácu s našimi prváčikmi.

28. apríla

Úspech Gastroškoly

28. apríla sa v bratislavskej Inchebe uskutočnilo finálové kolo celoštátnej súťaže Skills Slovakia – Gastro Junior, v ktorom súperili žiaci hotelových akadémií a stredných odborných

škôl. Napínavého podujatia sa v rámci výstavy Danubius Gastro úspešne zúčastnil Kristián Domsi, žiak Gastroškoly so sídlom na Bieloruskej ulici v Podunajských Biskupiciach.

V náročnej konkurencii získal krásnu bronzovú medailu a svojimi zručnosťami príkladne reprezentoval nielen školu, ale aj obec, v ktorej žije a študuje. Gratulujeme!

Návšteva na miestnom úrade

V rámci Školského klubu detí chodíme pravidelne na vychádzky do okolia Podunajských Biskupíc, všímame si peknú úpravu zelene, malých parkov, orezané nezdravé stromy a vysadené nové. Vidíme aj znečistené priestory, ktoré zanechali po sebe ľudia, sem-tam nám chýba nejaký priechod pre chodcov. Pri rozhovoroch sme sa pýtali, kto sa o to stará a komu môžeme predložiť naše požiadavky.

Pani vychovávateľky štvrtákom zo ZŠ Podzáhradné mnohé vecí objasnia a z ich slov vyplýva, že hlavnú úlohu má miestny úrad v Podunajských Biskupiciach. A vtedy vzišiel návrh: „A čo keby sme tento dôležitý úrad navštívili a stretli sa rovno s pánom starostom!“ Vychovávateľka vzala náš návrh vážne a dohodla s ním stretnutie.

Zo stretnutia sme mali aj trému. Tá sa však rýchlo stratila, pretože už pri vstupe do priestorov miestneho úradu nás milo a s úsmevom privítala pani matrikárka. Uviedla nás do priestorov, kde sme obdivovali historický nábytok, veľké kreslá, v ktorých sme sa usadili aj po dvoch. Po chvíli vošiel pán starosta. Čakali sme vážneho pána, ktorému možno ani nebudeme rozumieť, ale skutočnosť bola iná.

Prišiel veselý, vtipný pán starosta a hneď nás zobral do svojej pracovne. Tu sme sa bližšie zoznámili a on sa rozhovoril o svojich úlohách, úlohách poslancov a celého miestneho úradu.

Dávali sme mu rôzne otázky, vážne aj vtipné. Pre nás bola najdôležitejšia otázka: Ako sa môže niekto stať starostom? Jeho odpoveď znela: „V prvom rade sa musíte už na základnej škole učiť, potom úspešne ďalej študovať a po celý život mať záujem o rôzne veci.“ Priznal sa, že bol tiež aj „beťár“, ale vždy sa rád učil.

V škole sedel v prvej lavici, aby dával pozor a nemusel sa už doma učiť. Povedal nám vlastne to isté, čo nám hovoria aj naše učiteľky a vychovávateľky. V zasadacej miestnosti nás čakalo malé sladké pohostenie a všetci sme dostali knihu o Podunajských Biskupiciach aj s jeho podpisom.

Návštevu sme ukončili prehliadkou svadobnej miestnosti aj so svadobným pochodom, len nikto z nás sa nechcel zahrať na ženícha a nevestu. Rozlúčili sme sa v záhrade miestneho úradu s pozvaním na príležitostnú návštevu aj ďalších žiakov z našej školy. Ďakujeme!

Apel od občana

„Ako rodičia sme veľmi znepokojení so stavom, aký je v materských školách, predovšetkým v materskej škole Linzbothová. V jej elokovanej škôlke na Dudvážskej ulici chýbajú dve pani učiteľky, jedna je dlhodobo PN a druhú striedavo nemáme. Naše deti sú tak už od januára delené do iných tried a popoludňajší spánok trávia vždy v inej postieľke.

Nedostatok pedagogických pracovníkov sme riešili na Rade školy, ale mám za to, že ich nábor má v kompetencii mestská časť ako zriaďovateľ.

Pýtam sa preto, ako vie miestny úrad motivovať učiteľov, aby do škôlok alebo škôl v Podunajských Biskupiciach nastúpili? Ak im nevieme poskytnúť príplatky, vieme im aspoň ponúknuť ubytovanie vo voľných bytoch patriacich mestskej časti? Akým spôsobom a kedy plánuje pedagógov miestny úrad začať zháňať? Ak nebudú kvalifikované pedagogičky a nebudeme motivovať tie, ktoré už máme, nebude mať kto vychovávať z našich detí dobrých a šikovných ľudí. Potom nám bude aj nová škôlka zbytočná. “

Mgr. art. Zuzana Kolejáková

Odpoveď starostu:

Nedostatok kvalifikovaných pedagogických zamestnancov trápi všetky okresy v našej republike. Verte, že je v mojom osobnom záujme, aby boli všetky škôlky personálne zabezpečené a bolo o naše deti postarané čo najlepšie, o čo sa maximálne snažím ako starosta v súčinnosti s riaditeľkami príslušných škôl, ktoré sú samostatnými právnymi subjektami.

Riaditeľka školy eviduje žiadosti o prijatie do zamestnania nových pedagogických zamestnancov, nie je ich však taký počet ako reálne potrebujeme. Noví učitelia majú záujem nastúpiť až od nového školského roka. Učiteľov hľadáme cez portál Edujobs, Profesia a uchádzačom o prácu v našich ZŠ, MŠ ponúkame aj ubytovanie v sociálnych bytoch.

Vláda SR opakovane sľubuje spraviť kroky pre to, aby táto práca bola finančne lepšie odmenená a zaujímavejšia, napríklad, aby jedna zložka platu bola regionálne rozlíšená, čo by vyriešilo aj tzv. „špeciálne príplatky“, ktoré z pozície mestskej časti žiaľ ovplyvniť nevieme. Ak sa tak stane a bude novelizovaný zákon, budeme na to ihneď reagovať.

August

V ZŠ Biskupická sa vzdelávalo aj počas leta

V auguste sa v ZŠ Biskupická uskutočnil prvý ročník letnej školy organizovanej Inštitútom Mateja Bela. Deti vo veku 10-15 rokov strávili týždeň plný vzdelávania, zábavy a zážitkov spolu s lektormi Sárou a Richardom, ktorí sú študentmi na anglických univerzitách. Inovatívny a otvorený prístup lektorov sa žiakom zapáčil a projekt možno považovať za veľký úspech.

Letná škola bola zorganizovaná za trojakým účelom. Po prvé, chceli sme obnoviť a udržať školské návyky detí.

Pandémia a dištančné vzdelávanie majú stále negatívne dopady na žiakov, preto je každý týždeň navyše strávený v škole veľmi prospešný. Navyše sme deťom ukázali, že aj vzdelávanie môže byť zábava!

Inovatívny prístup lektorov a uvoľnená letná atmosféra viedli k budovaniu pozitívneho vzťahu ku vzdelaniu vo všeobecnosti. Po druhé, žiaci si rozšírili obzory a učili sa o témach, ktoré sú nesmierne dôležité v 21. storočí. Letná škola obsahovala okrem iného kurzy kritického myslenia a mediálnej gramotnosti; deti sa taktiež učili o životnom prostredí a dôležitosti ochrany prírody. V neposlednom rade bolo naším cieľom podporiť interetnickú toleranciu a kooperáciu medzi deťmi. Túto základnú školu navštevujú deti rôznych národností, ako napríklad maďarskej, slovenskej, rómskej či ukrajinskej. Spolupráca, tolerancia a vzájomný rešpekt medzi národnostnými skupinami sú veľmi dôležité a sme presvedčení, že k tomu treba deti viesť už od malička.

Doobedia deti trávili spolu s lektormi v triede. Dve vyučovacie hodiny mali s Richardom, kde sa venovali témam občianskej spoločnosti a kritického myslenia. Ďalšie dve hodiny strávili so Sárou, ktorá ich učila o životnom prostredí, klimatickej kríze a biodiverzite.

Prednášky lektorov boli doplnené o praktické aktivity, na ktorých si žiaci mohli vyskúšať svoje novonadobudnuté zručnosti. V poobedňajších hodinách mali žiaci zábavno-vzdelávací program, ktorý sa niesol vo voľnejšej atmosfére.

Šli napríklad na výlet do prírodnej pamiatky Kopáčsky ostrov, kde mali deti príležitosť spoznať krásu prírody aj tu v Bratislave. Ďalší deň si žiaci vyskúšali praktickú prácu – sadili kvetiny na školskom dvore a budovali tzv. „hmyzie domčeky“ za účelom podpory biodiverzity.

Aj takýmito aktivitami si deti vytvárali pozitívny vzťah k svojmu prostrediu a komunite. Iné dni zas prišli externí lektori, napríklad z Červeného kríža, kde si deti mohli vyskúšať prvú pomoc.

Vyvrcholením edukačnej časti letnej školy boli záverečné projekty žiakov. Ich úlohou bolo pracovať v tímoch a navrhnúť svoju ideálnu spoločnosť. Žiaci sa museli zamyslieť nad zákonmi a pravidlami spoločnosti, nad prístupom k životnému prostrediu, nad politickým zriadením, atď. Tým si nielen zopakovali učivo, ale aj zapojili kreatívne myslenie a spoluprácu v tímoch.

Letná škola bola zorganizovaná Inštitútom Mateja Bela. Našim cieľom je vytvoriť tolerantnejšie Slovensko pomocou vzdelávacích a výskumných nástrojov. Princípy organizácie sú občianska spoločnosť, demokracia a regionálny rozvoj. Prezidentom Inštitútu je bývalý splnomocnenec vlády pre rómske komunity Ábel Ravasz. Lektori zodpovední za letnú školu sú Richard Vaško a Sára Lovecká – obaja momentálne študujú na vysokej škole v Anglicku, avšak obaja sa plánujú vrátiť a dlhodobo sa venovať rozvoju mládeže tu na Slovensku. V neposlednom rade nám vypomáhala skvelá dobrovoľníčka Sofia Ševčíková.

Letná škola bola bezplatná a prístupná všetkým záujemcom, a to vďaka podpore od partnerov. Projekt bol financovaný z grantu na rozvoj športu a vzdelávania od mesta Bratislava. Strava pre deti bola zabezpečená vďaka pánovi starostovi. Kníhkupectvo Martinus poskytlo knižky ako dary, ktorými následne mohli odmeňovať aktívnych študentov. V neposlednom rade treba spomenúť vynikajúcu kooperáciu medzi zamestnancami školy a lektormi.

Práve vďaka ústretovému prístupu pani riaditeľky Ivety Horváthovej a iných zamestnancov sa podarilo úspešne zrealizovať projekt.

Letnú školu sme symbolicky zakončili spoločným gulášom, na ktorý boli prizvaní rodičia, učitelia, pani riaditeľka, pán starosta a riaditeľ Inštitútu pán Ravasz. Deti mali príležitosť ukázať, čo sa počas týždňa naučili. Lúčenie bolo veľmi emočné pre deti aj pre lektorov. Jedna žiačka zhodnotila letnú školu nasledovne:

„Niečo sme sa naučili a veľa sme sa pobavili. Ešte nám s nikým nebolo takto dobre ako s vami.“ Avšak záver letnej školy predstavuje len začiatok dlhodobej spolupráce Inštitútu Mateja Bela s ZŠ Biskupická, pánom starostom Podunajských Biskupíc a mestom Bratislava.

September 2022

Začiatok školského roku 2022/2023

Pandémia síce ustupovala, stále však na ňu bolo treba myslieť aj v roku 2022. Správne sa očakávalo, že jesenný vlna covidu sa pomaly rozbehne s návratom detí z prázdnin do školy a taktiež s návratom ľudí z dovoleniek. Svoju úlohu pri tom zohráva samozrejme aj príchod jesenného chladnejšieho počasia.

To bol jeden z dôvodov, pre ktorý bolo aj v školskom roku 2022/23 nutné predkladať pri nástupe do školy potvrdenie o bezinfekčnosti.

Školský rok sa u nás začal v pondelok 5. septembra ráno, pričom rodičia detí museli poslať do školy "Písomné vyhlásenie o bezpríznakovosti" prostredníctvom Edupage alebo vytlačené a vyplnené tlačivo priniesol žiak svojmu triednemu učiteľovi.

28. septembra

Ekoučebňa na ZŠ Bieloruskej

V tento deň sme slávnostne otvorili Ekoučebňu, ktorá sa stala ďalším zo splnených snov našej Základnej školy na ulici Bieloruská. Podarilo sa to, vďaka tomu, že sme sa zapojili do projektu Super Eko škola, ktorý je podporovaný Nórskym kráľovstvom, spolufinancovaný Slovenskou republikou a našou mestskou časťou.

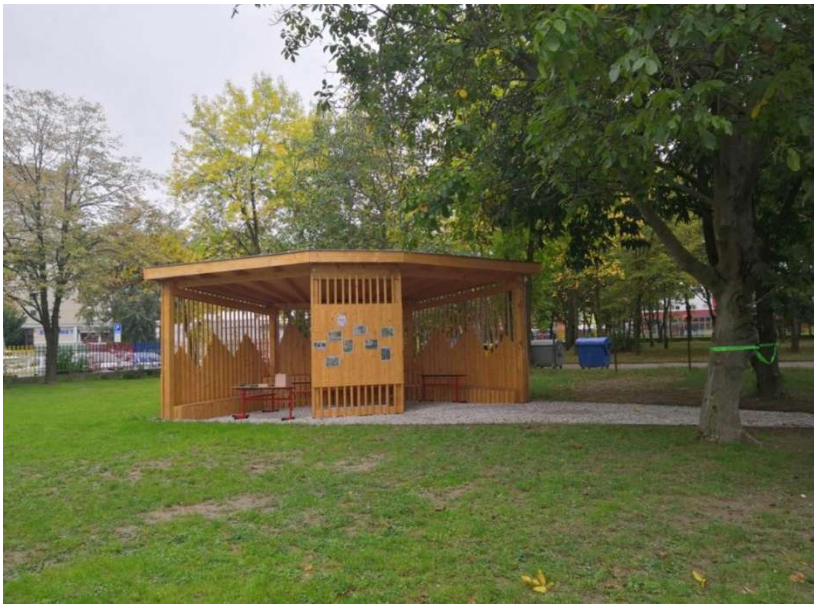

Vybudovaním zeleného priestoru sa zatraktívnil a revitalizoval areál školy a zároveň sa vytvorila plocha pre voľnočasové aktivity detí, obyvateľov i návštevníkov školy. Týmto splneným snom však nekončíme, ale pokračujeme vybudovaním pocitového chodníka okolo altánku, vysadením starých slovenských odrôd ovocných stromov a kríkov pre zachovanie genofondu a tiež novými preliezačkami. V budúcnosti sa plánujeme venovať aj včelárstvu.

14. decembra

Radosť zo spoločného stretnutia

Dňa 14. decembra sa už detičky z Materskej školy na Podzáhradnej 1 nevedeli dočkať, kedy odídu do domova pre seniorov Gerium, aby im spríjemnili predvianočnú náladu a potešili nejedno srdiečko.

Spevácky súbor Susedy a pani učiteľka Klára Chodelková si s deťmi pripravili krásne hudobné a tanečné pásmo. „Tešíme sa, že sa nám stále darí udržiavať ľudové zvyky a tradície a spájať tak najmenších aj starších ľudí. Tí si navzájom rozumejú, majú sa radi a tešia sa z každého spoločného stretnutia," vyjadrila sa po vydarenom vystúpení pani učiteľka.

Pri príchode detí všetkých privítala pani riaditeľka zariadenia pre seniorov Gerium Miroslava Čembová: „Krásne vianočné koledy si s vystupujúcimi zanôtili aj klienti a zamestnanci nášho zariadenia. Ďakujeme za krásne predvianočné dopoludnie."

Detičky si za svoj krásny nacvičený program vyslúžili obrovský potlesk. Na nejednej tvári babičiek sa vygúľali aj slzičky radosti z malých drobcov. Všetci si spolu zaspievali krásne vianočné koledy, navzájom sa potešili a vyčarili na tvárach úsmevy.

Odovzdali si darčeky a deti si odniesli drobné maškrty, ktoré im urobili radosť. Na záver sa rozlúčili, popriali si krásne sviatky a seniori z domova sa tešia na naše detičky opäť na budúci rok.

ŠPORT A TELESNÁ KULTÚRA

Nordic walking (severská chôdza)

V Podunajských Biskupiciach radi športujeme. Pravidelne sa napríklad konajú kurzy Nordic walkingu. Jeden z mini kurzov sa konal napríklad v sobotu 19. februára od 9.00 do 12.00 vo Vrakunskom lesíku.

Nordic walking je pre všetkých, ktorí potrebujú pohyb a hľadajú vhodnú športovú aktivitu, ktorú môžu vykonávať kedykoľvek a kdekoľvek. Táto severská chôdza patrí medzi najzdravšie športové aktivity. Kopíruje prirodzenú chôdzu človeka a tým pádom je šetrná k telu a hlavne ku kĺbom. Je to bezpečná, jednoduchá a efektívna cesta, ako si zlepšiť zdravotnú kondíciu, pretože sa pri nej zapája až 90% svalov.

Aké má ďalšie zdravotné benefity:

• uvoľňuje sa oblasť krku, ramien a odstraňujú sa bolesti chrbta

• posilňuje fungovanie imunitného systému (chodiť sa môže za každého počasia)

• zvyšuje sa činnosť pľúc a pomáha predísť chorobám dýchacích ciest

• podporuje rozvoj mozgovej a pohybovej aktivity človeka (zapájajú sa obidve mozgové hemisféry)

• posilňuje sa svalstvo a tým aj správne držanie tela

• pomáha pri odstraňovaní porúch pri učení u detí vďaka prepájaniu obidvoch mozgových hemisfér

• zlepšuje sa metabolizmus tukov urýchľujúc tak proces chudnutia

• pomáha pri srdcovo-cievnych ochoreniach (napr. znižuje sa vysoký krvný tlak)

• pomáha odstraňovať depresiu, hnev, únavu (chôdzou v prírode si prečistíte hlavu a prídete na iné myšlienky)

• uvoľňuje endorfíny a redukuje stres zvyšujúc tak sebavedomie

• nezaťažuje srdce a znižuje riziko srdcových infarktov

• znižuje riziko vzniku cukrovky (prevencia)

• je prevenciou proti osteoporóze

• zvyšuje hladinu HDL- tzv. dobrého cholesterolu a znižuje hladinu LDL- tzv. zlého cholesterolu.

Všetky tieto benefity možno získať praktizovaním správnej techniky. Na Slovensku v roku 2013 vznikla Slovenská asociácia Nordic Walking (SNWA), ktorú založila prezidentka asociácie Lucia Okoličányová. Asociácia má vyškolené inštruktorky a inštruktorov v rámci celého Slovenska. Stačí navštíviť stránku asociácie: www.snwa.sk, kde je na výber z kurzov podľa lokality.

Na Nordic walking stačia pohodlné tenisky s mäkkou podrážkou, cibuľové (vrstvené) oblečenie (v zime), nohavice/legíny bez šnúrok a malý ruksak alebo ľadvinka, ktorá neprekáža pri pohybe rúk. Špeciálne paličky inštruktorka zadarmo zapožičiava.

Biskupické deti športujú

Hoci mnohé deti počas covidového obdobia mali len málo pohybu, stále je dosť takých, ktoré športujú pravidelne. Takto nám svoju záľubu opísala Biskupičanka Sofia Horváthová.

„Volám sa Sofia Horváthová. Mám 14 rokov a navštevujem 8. ročník Základnej školy s materskou školou s vyučovacím jazykom maďarským na Vetvárskej ulici. Mám rada futbal. Už 9 rokov chodím na tréningy a zápasy. Svoju kariéru som odštartovala už v predškolskom veku v klube FA Bratislava.

Neskôr som hrala za TJ Rovinku a teraz v ŠK Slovan Bratislava. Mojím postom je stred zálohy. Na základe mojich výsledkov som sa dostala do BFZ (Bratislavský futbalový zväz), kde reprezentujem Bratislavský kraj. ŠK Slovan Bratislava je najlepší bratislavský klub. Tu trénujem už 3. rok len s dievčatami. S nimi sme dosiahli väčšinou 1. miesto v 1. lige.

Tréningy absolvujem 3x týždenne a cez víkend sú zápasy. Mojím najväčším snom je dostať sa do reprezentácie SFZ (Slovenský futbalový zväz), kde môžem hájiť farby Slovenska.“

18. júna

Majstri Slovenska z Karate klubu Willo

Starosta osobne zagratuloval trom úspešným zverencom Karate klubu Willo, ktorý v našej mestskej časti pôsobí od roku 2015. Dňa 18. júna sa v Leviciach uskutočnili Majstrovstvá Slovenskej republiky v Karate a Kobudo za účasti viac ako 500 pretekárov z celej SR a chlapci hosťovali v susednom súťažnom Karate klube Rovinka.

V tvrdej konkurencii sa im podarilo vybojovať fantastické výsledky a úspešne tak reprezentovali nie len svoj domáci klub, ale aj miesto jeho pôsobenia – Podunajské Biskupice.

Majstrami Slovenskej republiky pre rok 2022 sa stali Miško Markusek v kategórii KUMITE chlapci 7 roční, Filip Šopov v kategórii KATA GOJU chlapci 11 roční a bronzovú medailu v kategórii KUMITE chlapci 13 roční vybojoval Samko Czaner. Spomenúť treba aj Miška Pasiara, ktorý bojoval statočne, no medaila mu tesne ušla.

Viliam Eichoff, starosta Z. Pék a úspešní mladí karatisti.

Úspešný zápasník z Podunajských Biskupíc

Existuje mnoho Biskupičanov, ktorí vďaka svojej práci, či záľube dosiahli významné úspechy aj v medzinárodnom meradle.

Jedným z nich je aj Tomáš Deák, ktorý patrí medzi najvýraznejších a najúspešnejších slovenských MMA zápasníkov. Vo svojej kariére už dokázal získať tituly dvoch organizácií v bantamovej váhe - Fight Nights Global a Oktagon MMA. Osobne mu zablahoželal k tohtoročnej výhre v prestížnej ACA organizácii aj náš starosta, keď náš šampión zdolal dovtedy 69. vo svetovom rebríčku bantamovej váhy Murada Kalamova.

7. júna

„Mens sana in corpore sano“

Mottom *„V zdravom tele zdravý duch"* odštartoval 7. júna 2022 športový deň základných škôl v Podunajských Biskupiciach. Do športového zápolenia v kolektívnych športoch sa zapojilo 75 žiakov z troch škôl – ZŠ Bieloruská, ZŠ s VJM na Dunajskej ulici a nakoniec i organizátor podujatia – Základná škola s materskou školou s vyučovacím jazykom maďarským na Vetvárskej ulici. Žiaci týchto škôl súťažili vo vybíjanej, minihádzanej, basketbale a futbale.

Každá zo škôl si odniesla v týchto športoch krásne ocenenia, medaily a poháre. Športový deň podporila Nadácia Dobrý sused po dlhšej športovej odmlke kvôli pandémii.

25. júna

Úspechy futbalistov z klubu Trambus

Máloktorý obyvateľ Podunajských Biskupíc vie, akí sú futbalisti z klubu Trambus úspešní aj v zahraničí. Dňa 25. júna sa uskutočnil 4. ročník Memoriálu na počesť najväčšieho fanúšika Slávie Praha – pána Jána Maika v jeho rodnej obci Libiš pri Neratoviciach. Za to, že sme súčasťou tohto diania, ďakujeme JUDr. Jánovi Lužovi, ktorý bol obľúbeným hráčom a dlhoročným priateľom pána Maika a pôsobil v klube 12 rokov. Preto sa aj voláme LUŽA TEAM.

Cesta Jána Lužu za vrcholovým futbalom sa začala po výzve v rádiu, ktorú počula jeho mama, že futbalový klub ČH Bratislava hľadá do svojich radov mladé talenty. V jeden deň sem prišli okrem neho aj bratia Ján a Jozef Čapkovičovci a Emil Hamar, mali vtedy asi 6 a pol roka. Ján Luža v klube pôsobil 10 rokov. Potom hral 5 rokov v Lokomotíve Košice, kde si ho vyhliadli agenti zo Slávie Praha. Za tento klub hral neuveriteľných 12 rokov. Ján Luža bol taktiež reprezentantom ČSSR a bol aj kapitánom mužstva levíčat, ktoré sa stali majstrami Európy v roku 1972 pod vedením J. Vengloša.

Prvý ročník memoriálu Jána Maika sa konal 7. mája 2017, odohrali sa ešte ďalšie 2 ročníky. Potom prišiel covid a preto sa tento rok uskutočnil len 4 ročník. Každý rok sa turnajov zúčastňovalo minimálne 8 mužstiev dospelých a 8 prípraviek žiakov. Nikdy sme neskončili horšie ako na 2, – 3, mieste, čo je úspech, nakoľko náš výber sa venuje len amatérskemu futbalu a hráči majú od 25 do 74 rokov, vynikajú hlavne váhovými parametrami, ale majú srdce na správnom mieste. V túto júnovú sobotu zápasy prebiehali za veľmi zlého počasia, neustále sa striedal silný a ešte silnejší dážď, ale aj tak sme mali zrazu najbližšie k vytúženému víťazstvu na turnaji.

Ešte minútu a pol pred skončením finálového zápasu sme hrali s domácim výberom mladých 2 : 1, rozhodca neférovo naťahoval čas, čoho výsledkom domáci dali gól a následne sa kopali pokutové kopy, kde sme prehrali neuveriteľne 15:16. Nasledoval záverečný ceremoniál spojený s odovzdávaním cien.

Ján Luža prebral ocenenie za II. miesto, ale potom sa stalo niečo vzácne, čo nebýva v dnešnej dobe zvykom. Víťazi turnaja uznali, že ich víťazstvo nebolo fér a za veľkého potlesku domáci kapitán odovzdal víťazný pohár nášmu mužstvu.

Niekedy sa dejú aj neuveriteľné veci. Takže síce sme skončili oficiálne druhí, máme však aj trofej za I. miesto a najlepším strelcom memoriálu sa stal náš útočník Roman Hlina, práve v deň svojich narodenín. Súčasťou tímu sú: R. Kupka, R. Hlina, M. Jendrej, B. Čičkaň, J. a T. Kovácsovci, M. Štora, P. Pospech, M. Kučík, J. Churý, V. Bohdan, L. Almási, R. Martini, J. Lang a aj E. Ečery a J. Kádar, ktorí sa ale tohto ročníka pre chorobu nezúčastnili, a Ján Luža s manželkou.

Memoriál Jána Maika však nebola jediná akcia, ktorú počas 3 dní absolvovali. Postupne navštívili štadión Slávie Praha, kde si prezreli sieň slávy, nakúpili v slávistickej predajni suveníry, a potom sa presunuli na štadión futbalgolfu, kde si užili 3-hodinovú nečakanú zábavu.

Večer nasledovala 3-hodinová plavba loďou po Vltave. Po futbalovej sobote sa v nedeľu vrátili plní zážitkov šťastne domov.

25. júna

Memoriál TUSK

Dňa 25. júna sa v športovom areáli Tryskáč konal už XXII. ročník amatérskeho športového klubu TUSK - memoriál TUSK.

Futbalové sústredenie s SDM Domino a MČ Podunajské Biskupice

Adam Štajgár tento rok oslávil 12 rokov a v septembri začal svoju piatu sezónu vo futbalovom klube SDM Domino Bratislava. Táto sezóna bola preňho výnimočná, lebo bol spolu s niektorými spoluhráčmi vybratý do tímu Akadémie SDM Domino (U13 A).

Ich športová príprava začala už cez prázdniny, na prelome mesiacov júl a august, sústredením tímov jednotlivých vekových kategórií. Tentokrát im poskytla zázemie Trnava a jej blízke okolie (Bohdanovce a Suchá nad Parnou). Chlapci boli ubytovaní neďaleko centra a na ihriskách v Bohdanoviach a Suchej nad Parnou trénovali denne v dvojfázových cykloch. Párkrát zamenili suchý tréning za vodné hry v aquaparku. Príprava vyvrcholila zápasom so Sereďou (2. 8.), ktorý naši vyhrali 3:2.

Domov prišli chlapci síce unavení, ale šťastní. Zlepšili si nielen „kondičku“, techniku hry, ale aj vzťahy medzi sebou. Lebo práve pravý tímový duch je v kolektívnych športoch nevyhnutný.

Poďakovanie patrí trénerom p. Karasovi a p. Belejčákovi, ale aj vedeniu klubu za sprevádzanie detí počas týchto nabitých piatich dní. Vo voľnom čase sa s nimi rozprávali o slávnych športovcoch, ich úspechoch ako aj náročných skúškach, či neúspechoch.

Takýto športový pobyt s bohatým program je primerane finančne náročný. Sme vďační mestskej časti Podunajské Biskupice, že Adam Štajgár sa ho mohol zúčastniť vďaka finančnej podpore z dotačnej schémy na podporu mládeže a športu Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na rok 2022.

17. septembra

Tím BK Apollo Bratislava obhájil titul Majstra Slovenska

Slovenská baseballová liga má staronového majstra. Deviaty titul v rade totiž získali hráči bratislavského tímu BK Apollo, ktorí vo finále porazili Trnavu 3-0 na zápasy.

Apollo vstúpilo do série ako jasný favorit, čo jeho hráči potvrdili už v prvom finálovom zápase, v ktorom porazili svojho súpera vysoko 22-5 po piatich zmenách. O rozdielové body sa v dohrávke postaral grand slam homerunom Matúš Repaský. Druhý duel bol už vyrovnanejší a odohral sa na plný počet zmien. Víťaz bol ale rovnaký, keď Apollo zvíťazilo 9-3.

Bratislavčanom tak chýbala jedna výhra k tomu, aby sa mohli radovať z majstrovského titulu. Naopak Trnavčania potrebovali trikrát v rade zvíťaziť. V treťom zápase mali Trnavčania dlho navrch, keď ešte pred dohrávkou piatej zmeny viedli 3-0. Lenže Apollu stačila jedna polsmena, aby dokázalo skóre otočiť v svoj prospech. V ďalšom priebehu duelu už Bratislava rozdiel iba navyšovala až na konečných 16-6 po ôsmich zmenách.

Apollo Bratislava tak získalo deviaty titul v rade a celkovo už jedenásty v histórii slovenskej ligy.

Najlepší pálkar playoff bol taktiež z tímu Apolla. Matúš Repaský totiž v bojoch o titul zaznamenal pálkarský priemer .478 a pridal 18 RBI.

24. decembra

Vianočný hokejbalový turnaj

Vianočné doobedie na Baltskej patrí už tradične hokejbalu. Po dvoch rokoch covidových prestávok sme radi, že sme mohli tradíciu opäť obnoviť a usporiadať 8. ročník. Na jednotku zvládli turnaj pripraviť organizátori Samuel Domes (DMŠ Team) a Ladislav Soós (HBK Vrakuňa), za čo im patrí vďaka.

Súčasťou akcie bola charitatívna zbierka pre 13 ročnú Viktorku so zdravotným znevýhodnením a počas turnaja sa podarilo vyzbierať 555 €. Víťazmi tak boli všetci zúčastnení, ale výsledné poradie ovládol klub Golden Boys Bratislava a ďalšie v poradí boli tímy HBK Vrakuňa, DMŠ Team a Rača Wolves.

MIMORIADNE ZÁPISY

Navždy nás opustil Ing. Viliam Nagy (1945 – 2022)

„Existujú ľudia, ktorí nám budú chýbať večne. Sú to tí, ktorí sa dotkli nielen nášho srdca, ale aj našej duše.“

Taký človek odišiel 3. marca 2022 z našich radov. Človek, ktorý nás formoval, ktorý nám bol vzorom, spolupracovníkom, priateľom, ale predovšetkým bol milujúcim manželom, otcom, dedkom. Do večnosti odišiel Ing. Viliam Nagy, ktorý všetok svoj voľný čas obetoval kultúre a zveľaďovaniu svojej rodnej obce. Odišiel nečakane, bez rozlúčenia. Nešťastný náhodný pád bol príčinou jeho hlbokého spánku, z ktorého už nebolo návratu.

Neúnavný tvorca hodnôt a organizátor podujatí v Csemadoku. Prvý starosta po roku 1989, ktorý z ničoho vytvoril model samosprávy, vychádzal v ústrety obyvateľom a s poslancami pracoval na zlepšení života v Podunajských Biskupiciach. Nedá sa vymenovať všetko, ale treba spomenúť aspoň dve dôležité veci: rekonštrukciu kultúrneho domu a prístavbu kuchyne. A táto kultúrna ustanovizeň dáva domov všetkým našim kultúrnym činnostiam.

Ing. Viliam Nagy bol vo voľbách v roku 1990 zvolený za prvého starostu Podunajských Biskupíc. Túto funkciu vykonával dve volebné obdobia. Celý život bol aktívny. Bol zakladateľom a predsedom Urbariátu, pozemkového spoločenstva v Podunajských Biskupiciach, členom predstavenstva Poľnohospodárskeho družstva. Na základe nominácie minulý rok dostal Výročné ocenenie Samuela Zocha Bratislavského samosprávneho kraja.

Smrť preťala vlákno života, vryla do sŕdc jeho najbližších boľavú ranu, aby na ňom zostala tenká jazva ako dôsledok straty blízkeho, vzácneho človeka. Bol zásadový, priamy,

nebojácny. Dielo, ktoré vo svojom živote vykonal a vytvoril tu ostáva v činoch a vo výsledkoch práce. Zbohom, vážený pán starosta, nikdy nezabudneme na Teba, nech Ti je zem ľahká!

Navždy nás opustil Ing. Viliam Nagy – nesmierne rozhľadený, múdry a zároveň pokorný človek, ktorý sa stále aktívne zapájal do chodu mestskej časti, pretože mu na jej budúcnosti veľmi záležalo.

Absolvoval mnohé rozhovory o rôznych súvislostiach, nezachytených v historických dokumentoch mestskej časti. Jedným z jeho návrhov bolo zaradenie do zoznamu chránených stromov 150-ročné moruše, ktoré zostali z niekdajšej arcibiskupskej záhrady z dôb chovu priadky morušovej v Uhorsku. Návrhov na zlepšenie života našej mestskej časti a vybudovanie pocitu lokálpatriotizmu mal mnoho.

Zľava Viliam Nagy, Zoltán Pék a Alžbeta Ožvaldová.

Ing. Viliam Nagy sa narodil v roku 1945 a vyštudoval Strojnícku fakultu na vtedajšej Slovenskej vysokej škole technickej. Od roku 1976 do 1982 pracoval v Inštitúte technickej normalizácie v Moskve v odbore medzinárodných technických noriem. Po nežnej revolúcii sa stal prvým starostom mestskej časti Podunajské Biskupice, kde pôsobil dve volebné obdobia

od roku 1990 do roku 1998. Ako starosta sa aktívne zapojil do tvorby prvého štatútu hlavného mesta Bratislavy a bol aj mestským poslancom. Neskôr sa stal zástupcom prednostu Okresného úradu Bratislava II.

Po vytvorení samosprávnych krajov bol prvým riaditeľom Úradu BSK. Ing. Viliam Nagy bol autorom viacerých publikácií v oblasti územných systémov riadenia akosti výrobkov. Svojou činnosťou významne prispel k rozvoju samosprávneho systému riadenia obcí a miest, za čo mu bola v roku 2021 udelená Výročná cena Samuela Zocha. Pred troma rokmi ukončil štúdium práva tretieho veku na Univerzite Komenského.

Každý rok bol pán Nagy neodmysliteľnou súčasťou príprav oltára Božieho srdca pred domom pri námestí, ktorý v minulosti patril jeho predkom, rodine Heiszer. S úctou a láskou sa v pracovnom oblečení zapájal do príprav tohto slávenia a neskôr už v slávnostnom odeve poklepkal po pleci a v tichosti pozdravil priateľov a známych sediacich v kostole na svätej omši.

Rozhovory s ním – nesmierne láskavým, empatickým a zdvorilým pánom, mali pridanú hodnotu v podobe jeho rozsiahlych vedomostí najmä z oblasti histórie Podunajských Biskupíc. S hrdosťou a ochotou nás previedol Kostolom povýšenia Svätého Kríža i areálom nemocnice a priblížil jeho slávu ešte za čias Rakúsko-Uhorska.

Ako kultúrny a spoločenský človek prišiel rád osobne podporiť podujatia, ktoré organizovali mestská časť a Csemadok a nevynechal ani jednu výstavu či literárne posedenie v niekdajšom centre CIIC. Na etnografickú výstavu venoval množstvo historických artefaktov z už spomínaného rodinného domu a pri písaní posledného článku do tohtoročného februárového čísla sa posťažoval, že vo svojom archíve nachádza ďalšie vzácne dokumenty, o historických súvislostiach ktorých by bolo dobré ešte napísať.

Po nežnej revolúcii bol pán Nagy jedným zo zakladateľov miestneho VPN. Vo voľbách v roku 1990 kandidoval na starostu ako nezávislý kandidát a jeho prvým bodom volebného programu bolo vybudovať jednotnú mestskú časť z Medzi jarkov, Dolných honov a Podunajských Biskupíc a dosiahnuť pocit spolupatričnosti všetkých obyvateľov tejto mestskej časti.

Tak ako od základov vybudoval miestny úrad, začínal aj činnosť úradu Bratislavského samosprávneho kraja iba s predsedom Ľubom Romanom a asistentkou v dvoch miestnostiach. A na týchto pevných základoch môžu teraz stavať jeho nasledovníci, ktorých kroky veríme, že so záujmom z neba sleduje a teší sa z každého dosiahnutého úspechu našej mestskej časti.

Trampská osada Dunajský kormorán – rok založenia 1969

Zakladateľom trampingu bol americký spisovateľ, maliar a znalec prírody Ernest Thomas Seton. Narodil sa v roku 1860 v Anglicku. V piatich rokoch odišiel s rodinou do Kanady, kde sa jeho rodina usadila v pralese. Po ukončení školy v Toronte odišiel Seton študovať do Anglicka, neskôr vyštudoval v Amerike zoológiu. Žil ako farmár – lovec, zoznamoval sa so životom v prírode, podnikal dlhé cesty po Amerike. V roku 1900 kúpil farmu blízko New Yorku, kde pestoval rastliny a choval zvieratá. O dva roky neskôr založil prvý zálesácky kmeň Woodcraft Indians (Lesná múdrosť indiánov). Symbolom celosvetového Woodcraftu je čistý biely indiánsky štít s modrými byvolími rohmi.

Základným cieľom woodcraftu je naučiť sa žiť v prírode. V Československu sa začal objavovať v roku 1923. Neskôr sa tieto myšlienky a spôsob woodcraftu dostali aj na Slovensko, kde má už viac ako 95-ročnú tradíciu.

Biskupice sa nachádzajú v blízkosti rieky Dunaj. Tieto miesta navštevovalo vždy veľa vodákov, rybárov aj trampov, i keď ešte bez trampskej osady. Nás táto myšlienka oslovila v roku 1969 a po ťažších začiatkoch sa sny stali skutočnosťou.

Stálym miestom pri Dunaji bola najskôr rybárska búda pána Buzášiho staršieho. Tam založili osadu, kam chodili v lete aj v zime. Mali dve kanojky, s ktorými brázdili hladinu našej veľrieky.

Život pri tejto rieke si vyžaduje oddanosť, lásku k prírode a celému okoliu Dunaja. Počas pobytu pri rieke pozorujeme kŕdle vtákov, vysokú zver srnčiu, jeleniu, diviakov a mnoho iných. Na jar návštevníkov vítajú snežienky, ktoré hlásia novú etapu života v prírode. Neskôr ich vystrieda medvedí cesnak, konvalinky, aj hríby. Dunaj so svojimi lužnými lesmi a krásnou prírodou, bývalým ostrovom Kormorán, dunajským ramenom Füzes, všetkých úplne opantal. Tieto miesta, žiaľ, boli v sedemdesiatych rokoch počas výstavby vodného diela sčasti znehodnotené. Na území osady vzniklo stavenisko, a tak boli nútení hľadať si nové miesto. Našli krásnu lúku pod obrovským dubom hlbšie v lese, ďalej od hlučných strojov. Priestor sme vyčistili, terén upravili, aby sa tam mohli stretávať mnoho rokov. Piatky, často priamo z práce, viedli ich kroky na „náš flek“, kde prežili ohromné množstvo krásnych chvíľ.

Vraví sa, že kto raz namočí nohu do Dunaja, už mu zostane verný. Tak to bolo aj s nimi. Len čo sa príroda pri rieke na jar prebudila, trávili čoraz viac času na jej brehu. Až dozrel čas a v roku 2004 približne na pôvodnom mieste postavili nové táborisko. Aby svoj trampský život

spestrili, každoročne sa zúčastňujú stretnutí slovenských a českých trampov, ktorých pozývajú ako hostí na naše každoročné „potlachy“, ktoré patria pri všetkej skromnosti údajne k najlepším v širokom okolí.

Je to sviatok trampov, na ktorom kamarátky a kamaráti doslova nechajú svoje mladé duše pri rôznych súťažiach o pre trampov hodnotné ceny. Vrcholom stretnutí trampov je celosvetový „potlach“, ktorý sa uskutočňuje každých päť rokov vždy na inom kontinente. V roku 2011 bol v Kanade, kde strávili nezabudnuteľné tri týždne. Let ponad Atlantik sa im zapáčil, tak si ho zopakovali v rokoch 2013 a 2016, kedy sa zúčastnili na menších stretnutiach trampov v USA.

Ale vráťme sa naspäť k ich činnosti na našom „domovskom území“. V roku 2015 sa rozhýbali a pri príležitosti 60-tych narodenín kamaráta Panča za pomoci kamarátov zo susedných spriatelených osád vyčistili kus zarasteného lesa. Vytvorili dôstojné miesto pre ďalšie aktivity. Narazili studňu, urobili drevený stánok, ktorý využívajú ako výčap na varenie kávy a čaju. Je vybudované kamenné ohnisko. Nasadili trávnik, ktorý pravidelne kosia. Osadili štyri vlastnoručne vyrobené totemy. Nad názvom novej lúky nemuseli dlho uvažovať, jednoducho ju nazvali Pančova lúka. Odvtedy sa tam uskutočnilo množstvo skvelých akcií. S pribúdajúcimi rokmi toto miesto využilo ďalších desať kamarátok a kamarátov na oslavu 60-tych narodenín, keďže je to pre nich veľmi príjemné prostredie.

Škoda len, že Pančovu lúku nemali už v roku 2009, pri 40. výročí založenia osady. Bola to veľká slávnosť s veľmi úspešnou výstavou z histórie celej trampskej osady v kultúrnom stredisku Vesna.

Život v prírode samozrejme nie je len o zábave. Je to večný boj o čistotu s instantnými návštevníkmi, ktorí „milujú“ prírodu len niekoľko hodín. Navštívia upravené miesto a nezaujíma ich, čo po sebe zanechajú. Ešte horšie je to, samozrejme, po vysokej vode. Vtedy nasledujú mnohohodinové upratovacie brigády v širokom okolí. Neverili by ste, čo všetko voda prinesie. Sú to vrecia a vrecia odpadu. Dunaj je aj nevyspytateľný, máme pred ním rešpekt, keď sa rozzúri, vtedy nepomôže nič.

Naposledy to bolo v júni a júli roku 2013, keď vo svojom zrube mali asi 2 metre vody, ktorá spustošila všetko vnútri aj vonku a obnovovali sme ho do septembra 2013.

Štvrtého a piateho mája v roku 2019 pripravili oslavu 50. výročia založenia našej osady, kde pozvali kamarátov z Čiech a Slovenska, ale boli tu aj kamaráti z Kanady, USA aj z

Austrálie. Oslava dopadla výborne, i keď počasie veľmi neprialo. Svoje aktivity v poslednej dobe pribrzdila aktuálna situácia, keďže cestovanie je komplikované.

Náš život pri Dunaji to však nepribrzdilo. V rámci možností pokračujú Marián Majo Špalek a Zoltán Zugo Nagy s priateľmi vo svojich víkendových stretnutiach.

Kongregácia Milosrdných sestier Sv. kríža

Kongregácia milosrdných sestier Svätého kríža vznikla v roku 1856 v Ingenbohle vo Švajčiarsku. Založenie kongregácie sa uskutočnilo v ťažkých časoch, keď tisícky hlasov po nej priam volali. Vojny a nepokoje spôsobovali v krajine mnoho utrpenia. Božia prozreteľnosť si vyvolila kapucína a vtedajšieho generálneho vikára churskej diecézy, pátra Teodózia Florentiniho (1808 – 1865), muža s ohnivým duchom a planúcim srdcom.

Boh ho obdaril neobyčajnou mierou talentov, ktoré Teodózius nenechal ležať úhorom, ale použil ich na službu ľuďom. Jeho víziou bolo, aby celé ľudské pokolenie nadobudlo vedomie, že je božím pokolením, božou rodinou, v ktorej boh je otcom, všetci ľudia sú božími deťmi a voči sebe navzájom sú si bratmi a sestrami. Hlavným zákonom tejto rodiny má byť láska, ktorá je schopná vrátiť človeku jeho dôstojnosť. Kresťanstvo má preniknúť do všetkých oblastí: do školstva, charity i sociálneho poriadku spoločnosti.

Aj napriek ťažkostiam a odporu rôzneho druhu sledoval páter Teodózius vytrvalo svoj cieľ. Jeho podnikanie bolo finančne nákladné. Keďže od štátu nedostal žiadnu podporu a ako kapucín nič nevlastnil, sám podnikol mnohé zbierky nielen vo Švajčiarsku, ale aj za hranicami, lebo mienil vybudovať vo svojej krajine nové nemocnice, sirotince a podobné ústavy pre biednych, chorých a nevládnych, ktorých stále pribúdalo.

Chcel zriadiť kongregácie, ktoré „by sa všade hodili, aby ich všade prijímali a aby mohli pôsobiť v akýchkoľvek okolnostiach“. Medzi prvými sestrami, ktoré ho nasledovali bola aj Mária Terézia Schererová, ktorá sa stala spoluzakladateľkou a prvou generálnou predstavenou Kongregácie milosrdných sestier Svätého kríža a v roku 1995 ju pápež Ján Pavol II. vyhlásil za blahoslavenú. Najstaršia filiálka krížových sestier na Slovensku vznikla tak, že barón August Majthényi povolal sestry na vedenie župného špitála v Zlatých Moravciach. Po smrti zakladateľa kongregácie pátra Teodózia všetko zostalo na pleciach Matky Márie Terézie, ktorá sa snažila ochrániť jeho celoživotné dielo. Do Zlatých Moraviec prišli sestry 21. februára 1865.

Svojím odvážnym nasadením v Chyzerovciach položili „základný kameň“ Slovenskej provincie Milosrdných sestier Svätého kríža. Ústav v Zlatých Moravciach bol 10 rokov jediným miestom ich pôsobenia v Uhorsku.

Po roku 1918 sa počet slovenských sestier natoľko zvyšoval, že už bolo možné uvažovať o osamostatnení sa slovenských sestier Svätého kríža. Pre tento cieľ vtedajšia generálna predstavená Sr. Theresia Beck súhlasila so zakúpením kamenného kaštieľa grófa Dražkoviča i so záhradou v Podunajských Biskupiciach a sama naň v roku 1922 finančne prispela sumou 10 000 švajčiarskych frankov.

Napriek tomu začiatky v Podunajských Biskupiciach boli poznačené veľkými obetami. Všade vládla pani chudoba. Kaštieľ potreboval generálnu rekonštrukciu s niekoľkými novými prístavbami. Sestry vedeli, že musia vynaložiť maximum úsilia a spoliehať sa hlavne na prácu vlastných rúk. Boli vďačné za každý milodar dobrodincov a príbuzných nových členiek, ktoré vstupovali do kongregácie. Generálna oprava budovy s prístavbou širokej chodby zo strany dvora po celej dĺžke domu sa predĺžili do roku 1923.

Začiatkom roku 1923 bol zriadený Slovenský komisariát sestier Svätého kríža so sídlom v Podunajských Biskupiciach. V tom istom roku generálna predstavená Theresia Beck z Ingenbohlu vymenovala Sr. Teodóziu Hossovú – hlavnú predstavenú z bratislavskej kliniky – za komisariátnu vikárku. Dom bol daný do užívania až od konca mája 1923 a 2. júla toho istého roku bola posviacka domu i kaplnky.

Sotva sa otvorili brány nového vikariátneho domu, hneď na každom kroku sestry pociťovali, že v dome je pramálo miesta. Preto k čelnej jednoposchodovej starej budove kláštora v roku 1924 pribudovali dve krídla smerom do záhrady. Na ľavej strane vyrástla dvojposchodová budova pre postulát a noviciát.

Na pravej strane jednoposchodový pavilón, v ktorom na prízemí pribudla veľká kuchyňa, miestnosť na miesenie chleba, pekáreň a pracovne sestier. Nad kuchyňou na poschodí bola jedáleň pre sestry, vedľa šijáreň a dve menšie spálne. Ďalší sľubný rozvoj rehole umožnil zmeniť štatút komisariátu na samostatnú Slovenskú provinciu. Stalo sa tak dekrétom Svätej stolice zo 6. augusta 1927. Počet sestier v provinciálnom dome stále narastal. Vedenie sa rozhodlo pre stavbu nového kostola a nemocnice pre choré sestry. Základný kameň kostola posvätil provinciál františkánov P. Celestín Lepáček 15. júna 1947.

Po skončení vojny, keď prestal existovať Slovenský štát, sa začal rozmáhať v krajine komunistický duch. Priama likvidácia sa začala v Provinciálnom dome v Podunajských Biskupiciach 22. augusta 1950. V osudný deň 27. septembra 1950 ráno po svätej omši a po noci balenia sa všetky sestry zišli v jedálni.

Provinciálna predstavená sestrám prečítala zoznamy mien rozdelených do troch skupín, ktoré ešte v ten istý deň vyviezli z provinciálneho domu.

Hneď začiatkom januára 1990 provinciálne vedenie sestier Svätého kríža v prvom rade žiadalo navrátenie kostola v Podunajských Biskupiciach. Podniklo potrebné kroky, aby sa mohlo začať s jeho opravou. Vedenie nemocnice vyšlo sestrám v ústrety a už v máji 1990 sa začalo s obnovou kostola, ktorý celé roky totality slúžil ako skladisko zdravotníckeho materiálu pre Ústav tuberkulózy.

Ústav bol zriadený v roku 1952 v priestoroch provinciálneho domu krížových sestier, ktoré vyviezli násilne v roku 1950. Po náročnom zariaďovaní interiéru a dokončovacích prácach otec biskup Vladimír Filo 13. júna 1992 konsekroval tento kostol, ktorý bol zasvätený Svätému krížu. Začal slúžiť pre pacientov, nemocničný personál a veriacich z okolia. Od blahorečenia sestry Zdenky Schelingovej v roku 2003 sa stal hlavným pútnickým kostolom s jej relikviami a sochou, kde mnohí pútnici nachádzajú pomoc, útechu, posilu a duchovné osvieženie.

Pomník padlým na Trojičnom námestí

Pomník padlým v Podunajských Biskupiciach odhalili 29. septembra 1936. Za jeho postavenie sa angažoval biskupický hasičský zbor, ktorý na získanie finančných prostriedkov usporiadal aj divadelné predstavenie.

Pomník padlým vytvoril sochár Vojtech Ihriský a rozhodujúcou mierou sa o jeho postavenie postarala Slovenská liga. Po 2. svetovej vojne na pomník pridali pamätnú tabuľu s menami občanov Biskupíc, ktorí zahynuli počas bojov 2. svetovej vojny. V roku 1946 bol pomník doplnený o pamätnú tabuľu s menoslovom rodiny, ktorá zahynula v koncentračnom tábore a menom obyvateľa, ktorý padol v Slovenskom národnom povstaní.

Kronika Podunajských Biskupíc vyhrala mimoriadnu cenu

V októbri 2022 sa v Slovenskej národnej knižnici v Martine konalo slávnostné vyhodnotenie súťaže o najlepšiu Slovenskú kroniku. Táto súťaž sa koná každé dva roky a zapájajú sa do nej kronikári a kronikárky so svojimi prácami z celého Slovenska.

Pri hodnotení kroník odborná porota prihliada nielen na vizuálny dojem, mimoriadne dôležitá je hlavne obsahová stránka kroniky, jej prehľadnosť a široké spektrum informácií, ktoré zachytáva.

Tentoraz sme prihlásili aj kroniku našej mestskej časti, ktorú vedie kronikárka Mgr. Andrea Kvintová. Do súťaže sme posielali kroniku vedenú za rok 2020 a súťažila v kategórií Ostatných kroník, medzi ktoré patria aj kroniky vedené mestskými časťami a rôznymi organizáciami.

Naša kronika bola ocenená mimoriadnou cenou za kvalitnú prácu a dokumentačnú činnosť. Kronika Podunajských Biskupíc je vedená moderným spôsobom, teda elektronicky i v tlačenej forme, a je možné si ju prezrieť na webových stránkach našej mestskej časti.

Na tvorbe kroniky sa môžu podieľať aj všetci občania, stačí kontaktovať kronikárku.

Životopis starostu

Mgr. Zoltán Pék sa narodil 16. septembra 1956 a vyrastal v Podunajských Biskupiciach, kde žili aj jeho predkovia. Navštevoval základnú školu na Vetvárskej ulici a gymnázium na Dunajskej ulici v Bratislave, potom študoval žurnalistiku na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského.

Už počas štúdia sa v roku 1976 stal redaktorom Slovenského rozhlasu a po ukončení štúdia nastúpil 1. novembra 1983 do Maďarskej redakcie Československej televízie ako redaktor, neskôr vedúci redaktor a od roku 1998 bol šéfredaktorom redakcie. Od roku 2004 pôsobil v Komárne na Mestskom úrade ako hovorca, neskôr vedúci tlačového oddelenia a od roku 2007 tiež ako konateľ spoločnosti, ktorá mala na starosti regionálne televízne vysielanie a miestne noviny. Od roku 2010 bol aj šéfredaktorom rádia Patria.

Mgr. Zoltán Pék bol v septembri 2016 Národnou radou zvolený v tajnej voľbe ako nominant koaličného Mostu-Híd za člena Rady pre vysielanie a retransmisiu, kde pôsobil až do konca roku 2018. Od roku 2017 pôsobí aj ako pedagóg na dvoch vysokých školách, jednou z nich je univerzita Jána Szeleyho v Komárne.

V roku 2012 bol ocenený najvyšším maďarským štátnym vyznamenaním od prezidenta republiky – Zlatým záslužným krížom za zastupovanie záujmov maďarskej komunity na Slovensku, starostlivosť o maďarskú kultúru a tradície a poskytovanie objektívneho vysielania a informácií.

V komunálnych voľbách na jeseň v roku 2018 kandidoval s podporou strán SaS, Most-Híd, Sme rodina, NOVA a OKS a bol zvolený za starostu m. č. Bratislava – Podunajské Biskupice. V roku 2022 kandidoval opäť na post starostu a zároveň aj na post poslanca miestneho zastupiteľstva, ktorým sa stal z prvý volebný obvod, teda za tzv. starú obec.

Ing. Roman Lamoš sa narodil 12. decembra 1982 v Bratislave, vyrastal na sídlisku Medzi jarky. Vyštudoval stavebnú fakultu v Bratislave, kde s bakalárskym titulom vyštudoval pozemné stavby a architektúru a inžiniersky titul získal v odbore realizácia stavieb. Doktorandské štúdium má toho času prerušené.

So svojou manželkou a dvoma deťmi žije v Podunajských Biskupiciach.

Športovým aktivitám, hlavne basketbalu sa venoval od detstva, navštevoval aj športové gymnázium na Hubeného v Bratislave. Už od mládežníckych rokov začal pôsobiť i ako rozhodca zápasov. Vo veku 25 rokov začal pískať basketbalovú extraligu a v roku 2012 dokonca pískal finálovú sériu extraligy.

V čase svojej kandidatúry pôsobil ako projektant, stavebný inžinier a vo voľnom čase i ako basketbalový rozhodca.

V komunálnych voľbách 2018 kandidoval za koalíciu Team Vallo, Progresívne Slovensko, SPOLU - občianska demokracia na post starostu v obci Bratislava-Podunajské Biskupice. Skončil na druhom mieste so stratou 248 hlasov. V tých istých komunálnych voľbách úspešne kandidoval aj na post poslanca za tretí volebný obvod – Medzi jarky. Tiež bol zvolený za poslanca mestského zastupiteľstva.

V komunálnych voľbách v roku 2022 sa stal starostom Podunajských Biskupíc a opäť aj poslancom mestského zastupiteľstva.

Kronikárka Mgr. Andrea Kvintová (rod. Kelemenová) sa narodila v Bratislave 28. augusta 1979. Celý život žila v Bratislave, od roku 2003 trvalo v Podunajských Biskupiciach. V tejto m. č. strávila veľkú časť detstva u svojej rodiny. Žije na Dolných honoch spolu s manželom, synom Alexandrom a dcérou Izabelou.

Vyštudovala Školu knihovníckych a informačných štúdií v Bratislave, odbor vedeckotechnické informácie a služby. Následne od roku 1998 študovala na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov v kombinácii história – estetika. V diplomovej práci sa venovala britským parlamentným dejinám v 19. storočí, následne sa začala zaoberať regionálnou históriou a výskumom minulosti Podunajských Biskupíc.

V roku 2017 a 2018 sa zúčastnila archeologických vykopávok v Podunajských Biskupiciach v rámci záchranného archeologického výskumu pri prácach na stavbe D4/R7. Po ukončení vysokoškolského štúdia pracovala ako zástupkyňa šéfredaktorky kultúrneho týždenníka Kedy Kam a následne ako šéfredaktorka viacerých lifestylových a kultúrnych webov. Pravidelne publikuje v printových i on-line médiách a je redaktorkou týždenníka Nový Čas Nedeľa.

Od roku 2011 viedla občianske združenie Materské centrum Podunajské Biskupice, kde pôsobila aj ako poradkyňa a dobrovoľníčka. V roku 2018 založila občianske združenie Historická spoločnosť Podunajské Biskupice zamerané na výskum a propagáciu minulosti Podunajských Biskupíc. S podporou Bratislavského samosprávneho kraja pripravila niekoľko projektov venujúcich sa najnovším dejinám Podunajských Biskupíc, hlavne rozhovorom a zbieraniu spomienok žijúcich Biskupičanov i významných osobností našej mestskej časti.

Od roku 2018 je kronikárkou obce. Dokončila kronikársky zápis za rok 2016 a pripravila kronikárske zápisy za roky 2017-2021.

V roku 2022 kandidovala vo voľbách na post miestnej poslankyne a bola zvolená za volebný obvod číslo 2 – sídlisko Dolné hony.

Zoznam skratiek

ANJ	Anglický jazyk
ANO	politická strana Aliancia nového občana
a. s.	akciová spoločnosť
Bc.	titul bakalár
BOZP	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
BRO	Biologicky rozložiteľný odpad
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
BVS	Bratislavský vodárenská spoločnosť
CD	Compact Disc
DDOS	Distributed denial of service - distribuované odmietnutie služby
DHZM	Dobrovoľný hasičský zbor mesta
DoS	Denial of Service – odmietnutie služby
DPB	Dopravný podnik Bratislava
EIA	Environmental Impact Assesment - posudzovanie vplyvov na životné prostredie
ESA	Európska vesmírna agentúra
FBI	Federal Bureau of Investigation - Federálny vyšetrovací úrad
GPS	Global Positioning System - Globálny systém určovania polohy
h, hod	hodina
HDZS	Hnutie za demokratické Slovensko
HPV	Human Papiloma Virus - Ľudský papilomavírus
CHVO	Chránená vodohospodárska oblasť
Ing.	titul inžinier
IT	informačné technológie

JUDr.	lat. iuris utriusque doctor, titul doktor práv
KD	kultúrny dom
KDH	politická strana Kresťansko-demokratické hnutie
KĽDR	Kórejská ľudovodemokratická republika, hovoro Severná Kórea
KR HaZZ	Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
LBGTQ+	angl. lesbian, gay, bisexual, and transgender - lesbický, gejský, bisexuálny a transrodový + ďalší
LOZ	Lekárske odborové združenie
MČ	mestská časť
MDD	Medzinárodný deň detí
Mgr.	titul magister
MiÚ	Miestny úrad
MiR	Miestna rada
MiZ	Miestne zastupiteľstvo
mld.	miliarda
MS	Majstrovstvá sveta
MŠ	materská škola
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NAKA PPZ	Národná kriminálna agentúra Prezídia Policajného zboru
NATO	angl. North Atlantic Treaty Organization - Organizácia Severoatlantickej zmluvy
NEKA	nezávislý, nestranícky kandidát alebo politik
NFP	Nenávratný finančný príspevok
ODS	strana Občianski demokrati Slovenska
OFK	Obecný futbalový klub

OĽANO	Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti
OP	osoby očkované alebo s prekonaným ochorením COVID-19, občiansky preukaz
OSN	Organizácia spojených národov
OÚ	Okresný úrad
OZ	obecné zastupiteľstvo, občianske združenie
PN	práce neschopnosť
RAW	angl. raw - surová strava, tepelne neupravená
RÚVZ	Regionálny úrad verejného zdravotníctva
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SIŽP	Slovenská inšpekcia životného prostredia
SJL	Slovenský jazyk
SNG	Slovenská národná galéria
SNP	Slovenské národné povstanie
SNS	Slovenská národná strana
s. r. o.	Spoločnosť s ručením obmedzeným
ŠVP	Škola v prírode
ŠKD	Školský klub detí
VZN	Všeobecné záväzné nariadenie
WC	toaleta
ZOO	Zoologická záhrada
ZŠ	základná škola

Zdroje informácií

accuweather.com

biskupice.sk

Biskupické noviny

bkapollo.sk

bratislava.sk

bratislavskenoviny.sk

bratislavskykraj.sk

cfr.org

csemadok.sk

Denník N

facebook.sk

finstat.sk

health.gov.sk

highcharts.com

imb.sk

Ineko

intersucho.sk

jednotadochodcov.sk

Ministerstvo zdravotníctva SR

minv.sk

mojaobec.statistics.sk

new.farapb.sk

olo.sk

opendata.bratislava.sk

shmu.sk

SME, sme.sk

spravyomeste.sk

Štatistický úrad

tasr.sk

teraz.sk

yimba.sk

zsbieloruska.edupage.org

zspodzaba.edupage.org

zspodzaba.sk

zsvetvarska.edupage.org

OBSAH

Aký bol rok 2022	7
Najdôležitejšie udalosti roku 2022 vo svete	8
Zimné olympijské hry	
Vojna na Ukrajine	
Európa	10
Veľká Británia	
NATO a Spojené štáty	11
Svet	
Zaujímavosti	
Slovensko v roku 2022	13
Najvýznamnejšie vplyvy na rast cien	14
Vývoj jadrovej a čistej inflácie	15
Ekonomika v zlom stave	16
Zmluva o obrannej spolupráci	17
Iné zaujímavé udalosti	18
Politická kríza	
Tragická jeseň v Bratislave	20
Teroristický útok z nenávisti v Bratislave	
Spojené voľby	23
Vyšetrovania a súdy	
Mimoriadne udalosti	26
Klimatická kríza	
Odpad	27
Sucho	28
Vymieranie	
Virtuálny svet a kybernetický zločin	29
Bratislavský samosprávny kraj a Bratislava	30
Bratislavský samosprávny kraj	
Doprava	
Školstvo	31
Sociálne veci	33

Zdravotníctvo 34
Kultúra 35
Životné prostredie
Úrad BSK
Ustanovujúce zasadnutie zastupiteľstva BSK 36
Mesto Bratislava 37
Bratislava v roku 2022 39
Vojna na Ukrajine 40
Zavedenie parkovacej politiky
Rekonštrukcia SNG 41
Zbúranie Istropolisu
Rekonštrukcia Michalskej veže 42
Výstavba električkovej trate v Petržalke
Zber kuchynského odpadu 43
Volebná smršť 44
Ako sa menila Bratislava v roku 2022 45
Mestskí poslanci schválili prvé uznesenia 53
Pandémia 55
Opatrenia účinné od 19. januára
Štúdia o nadúmrtnosti na COVID-19 57
Očkovanie 59
Na čo najviac zomierajú Slováci
Činnosť samosprávy 60
Miestne zastupiteľstvo
Poslanci miestneho zastupiteľstva podľa volebných obvodov
Členovia miestnej rady 61
Termíny zasadnutí miestneho zastupiteľstva a miestnej rady
Z rokovaní miestnych zastupiteľstiev 62
Požiadavky poslancov zapracované do rozpočtu na rok 2022
Schválené dotácie na podporu športu a životného prostredia 75
Predvolebná kampaň a boj o voliča 76
Nový starosta a poslanci zložili sľub 78
Z ustanovujúceho rokovania miestneho zastupiteľstva 80

Naši novozvolení miestni poslanci 82
Záverečný účet mestskej časti za rok 2022 87
Usporiadanie finančných vzťahov 90
Použitie výsledku hospodárenia 91
VZN prijaté v roku 2022 92
Miestny úrad a organizácie mestskej časti 94
Biskupické noviny 95
Miestna knižnica Bratislava Podunajské Biskupice 96
Knižnica Latorická 4 97
Knižnica - pobočka Biskupická 1 98
Denné centrá
Mestská polícia - Okresné veliteľstvo Bratislava II 99
Bytový podnik Podunajské Biskupice, s. r. o.
Mestská časť Podunajské Biskupice v online priestore 100
Mobilná aplikácia SOM - Správy o meste
Elektronická úradná tabuľa
Pridali sme sa k štrajkovej pohotovosti samospráv 101
Hodnotenie transparentnosti našej mestskej časti 102
Transparency International hodnotila predvolebné noviny
Rozvoj a výstavba 105
Hrali sme o nový športový park
Ďalší kontrolný deň v Zelenom srdci
Petícia na Geologickej ulici 106
Revitalizácia ihriska na Latorickej ulici 108
Revitalizácia ihriska na Baltskej ulici
Bratislavská vodárenská spoločnosť zmenila cenu vodného 109
Pobočka Marianum aj pred cintorínom Vrakuňa 110
Prístav Podunajské Biskupice
Finálne práce na "Zelenom srdci" 111
85 000 eur na rekonštrukciu bežeckého areálu
Výmena lavičiek 112
Zelené srdce Podunajských Biskupíc
Ležadlá na oddych a relax 113

Nový priechod pre chodcov na Krajinskej 114
Rekonštrukcia chodníka na Učiteľskej
Krajšie Biskupice vďaka bicyklom
Leto v znamení rekonštrukcií 115
Opravy výtlkov
Bezpečnosť na cestách
Rekonštrukcie školských zariadení
Pribudli nové lavičky 116
Oplotenie detského ihriska Estónska
Pyramída namiesto kopca 117
Tieniace plachty
Príjemné osvieženie počas horúčav
Evidencia obyvateľstva 119
Štatistické údaje za rok 2022
Uvítanie novorodencov do života 120
Sociálna a zdravotná starostlivosť 121
Podpora a pomoc pre Ukrajinu
Biskupice aktívne pomáhajú ukrajinským rodinám 123
Zvýšenie príspevku na stravovanie 124
SOS Gombík - signalizácia pomoci 125
Kúpeľný pobyt v Bojniciach 126
Naši seniori na ceste za históriou Viedne
Kluby dôchodcov radi privítajú nových členov 127
Osem počítačov pre detský domov
Životné prostredie 128
Od 1. januára sa spustil zálohový systém
Jarné čistenie a zber starých spotrebičov
Pribudlo viac ako sedemdesiat nových stromov
Čierna skládka odstránená 129
Zber komunálnych odpadov s obsahom škodlivých látok
Jarná výsadba 130
Zber kuchynského bioodpadu
Priemyselná kompostáreň - ZAZO Bratislava 132

Čo s biologický rozložiteľným odpadom 133
Ako sa odovzdáva odpad na zbernom dvore
Kosenie zelených plôch
Čistenie nelegálnych skládok 134
Odstraňovanie buriny
Brigáda v Biskupickom lese
Kvalita podzemných vôd
Počasie 139
Mimoriadne javy
Hladiny oxidu uhličitého (CO2)
Počasie v Európe 140
Lesné požiare a sucho v Európe
Počasie na Slovensku 141
Rekordné leto
Víchrica Ylenia 142
Varovanie pred horúcim počasím 143
Prehľad teplôt počas roka 142
Zhodnotenie sucha v roku 2022 146
Meteorologické sucho v roku 2022 147
Pôdne sucho
Dopady na poľnohospodárstvo a ovocinárstvo 148
Dopady na lesy 149
Bezpečnosť a poriadok 151
Zber vianočných stromčekov
Čistenie verejných priestranstiev
Služby pre psíčkarov
Príprava pieskovísk pred sezónou 152
Čistenie zelených plôch
Kosenie verejnej zelene
Nevyhnutný orez stromov 153
Nová stanica mestskej polície
Aktivity Dobrovoľných hasičov 155
Náročný začiatok marca

Spomienková udalosť 156
Zásah na sv. Floriána
Problém s nákupom novej techniky 157
Výjazd k zlomenému stromu 158
Oslava 140. výročia DHZ Rača 159
Návšteva študentov na stanici
Odstránenie sušičky na hadice
Oslava 140. výročia založenia DHZ v Podunajských Biskupiciach
Požiar chaty 160
Doprava 161
Nedostatky v značení na D4R7
Od marca začala platiť zákaz parkovania na chodníkoch
Problematické prechody pre chodcov 163
Linka MHD do Podunajskej brány
Zákaz parkovania na chodníkoch sa odložil 164
Zákaz parkovania v Biskupiciach 165
Ako funguje odťah autovrakov 166
Spomaľovač pred školou
Zeleň namiesto áut
Vyhradené parkovacie miesta
Obnova dopravných značení 167
Oprava výtlkov
Bezpečnosť na cestách
Podpora cyklomobility v Podunajských Biskupiciach 168
Kultúrny kalendár a spoločenské podujatia 169
Fašiangy a plesová sezóna
Fašiangové podujatia v duchu tradícií
Fašiangová zabíjačková sobota 171
Medzinárodný deň žien 172
Zdobenie Veľkonočného stromu
Slávnostná akadémia k 800. výročiu 174
Deň matiek 181

Poďakovanie od rodičov pedagógom 182
Pestrofarebné máje
Obľúbené kulinárske podujatie aj v Biskupiciach 183
Pietna spomienka na padlých hrdinov 184
Zábavný a športový Majáles
Biskupický deň detí 185
Slávnostná prezentácia knihy 186
Skvelá zábava na biskupickom Juniálese
Biskupický pivný festival 188
Mierové posolstvo klubov vojenskej histórie
Spoločné pečenie koláčov 190
Nedeľa pre deti s Ľadovým kráľovstvom 191
Súťaž vo varení guláša 192
Výstava záhradkárov 193
Čarovný príbeh sv. Mikuláša 194
Činnosť spolkov
Ďalšie významné ocenenie pre našu poslankyňu 196
Občianske združenie Biskupičan 197
Projekt komunitnej záhrady 198
Miestny odbor Matice slovenskej na pietnej spomienke 199
Spomienka na básnika Árpáda Ozsvalda 200
Päťdesiata spoločná dovolenka členov Csemadoku
Radostné hodnotenie v základnej organizácii Csemadok 202
Náboženstvo 203
Pôstna polievka
Veľký týždeň v znamení kríža
Na tónoch hudby 204
Sobotná diecézna detská púť v Marianke 206
Prvé sväté prijímanie
Ukrajinský piknik na fare
Priateľské posedenie farníkov
Svätá omša - slávnosť Božieho tela a krvi 207
Sviatok Nanebovzatia Panny Márie 208

Adventný koncert potešil srdcia
Koncertné Biskupice
Školstvo 211
V Gastroškole pomáhame mladým
ZŠ Bieloruská kúri novými kotlami 212
Areál pre spevavé vtáctvo a liečivé rastliny
Zápis do prvých ročníkov základných škôl 213
Prijímanie detí na predprimárne vzdelávanie v MŠ
Trénoeri v škole
Oslava fašiangov v materskej škole 214
Fašiangy v škôlke Podzáhradná 215
Významná zmena pre ZŠ Bieloruská 216
Ocenenie pre našich pedagógov 217
68. ročník súťaže Hviezdoslavov Kubín 218
Úspechy ZŠ Bieloruská v minihádzanej
ZŠ Bieloruská 1 a ukrajinskí žiaci 219
Prejav solidarity 220
Upevňujeme ľudové tradície a zvyky
Prečo rád chodím do školy 221
Deň Zeme v našej Super Eko škole 222
Biologická olympiáda v ZŠ Podzáhradná
Fotosúťaž Prebúdzajúca sa príroda 223
Deti spoznávajú prírodu
Ochrana Zeme očami detí 224
Projekt rekonštrukcie ZŠ Bieloruská
Pasovanie prvákov 225
Úspech Gastroškoly 226
Návšteva na miestnom úrade
Apel od občana 227
Odpoveď starostu
V ZŠ Biskupická sa vzdelávalo aj počas leta 228
Začiatok školského roku 2022/2023 230
Ekoučebňa na ZŠ Bieloruskej

Radosť zo spoločného stretnutia 231
Šport a telesná kultúra 232
Nordic walking (severská chôdza)
Biskupické deti športujú 233
Majstri Slovenska z Karate klubu Willo
Úspešný zápasník z Podunajských Biskupíc 234
Mens sana in corpore sano 235
Úspechy futbalistov z klubu Trambus
Memoriál TUSK 237
Futbalové sústredenie s SDM Domino a MČ PB
Tím BK Apollo Bratislava obhájil titul Majstra sveta
Vianočný hokejbalový turnaj 238
Mimoriadne zápisy 239
Navždy nás opustil Ing. Viliam Nagy
Trampská osada Dunajský kormorán - rok založenia 1969 242
Kongregácia Milosrdných sestier Sv. kríža 244
Pomník padlým na Troječnom námestí 246
Kronika Podunajských Biskupíc vyhrala mimoriadnu cenu 247
Životopis starostu Zoltána Péka 248
Životopis starostu Romana Lamoša 249
Životopis kronikárky 250
Zoznam skratiek 251
Zdroje informácií 254
Obsah 256
Príloha

PRÍLOHA

Ing. Dušan
Bdžoch
kandidát na poslanca
miestneho zastupiteľstva
Mgr. Zoran
Kupkovič
kandidát na starostu,
poslanca VÚC
a miestneho zastupiteľstva
1
4
8
16
SME HLASOM BISKUPÍC
BISKUPICE – Lepšie miesto pre život!
HLAS
OBJEDNÁVATEĽ: Mrg. Zoran Kupkovič, Latorická 17, 821 07 Bratislava
DODÁVATEĽ: Color Pack SK, s.r.o., Nádražná 16/A, Ivanka pri Dunaji, IČO: 44 261 225

24
JUDr. Matúš ŠARAY
volebný obvod č. 2 – Dolné hony

Pavol KUBIŠ
Kandidát na starostu
Podunajské Biskupice
3
Kandidát na poslanca Mestského
zastupiteľstva Bratislava
7
Kandidát na poslanca Bratislavského
samosprávneho kraja
6
DS

Michal Drábik
kandidát na poslanca za Dolné hony s číslom 3

Vážení Biskupičania, osobitne obyvatelia Dolných honov

29. 10. 2022 si budete voliť starostu Podunajských Biskupíc a poslancov, teda vašich zástupcov v Miestnom zastupiteľstve. Dolné hony sú najväčšou časťou Biskupíc. Tvorí ju prevažne sídlisko s jeho osobitosťami a problémami. Ak máte pocit, že naše problémy sa riešia len veľmi pomaly a mnohé vôbec, nie je to len pocit. Bohužiaľ, napriek najväčšiemu počtu obyvateľov si Dolné hony a "sídlisková časť" Biskupíc dlhšie obdobie nedokázu zvoliť optimálne a vyhovujúce zastúpenie, ani starostu. Dnes máme jedinečnú príležitosť zvoliť si za starostu Romana Lamoša z nášho Team-u Bratislava. A keďže Roman bude ako starosta potrebovať aj podporu poslancov, zakrúžkujte mu prosím do tímu aj mňa (pod číslom 3). Posledné štyri roky sme spolu za vás bojovali, často ako s veternými mlynmi, v miestnom zastupiteľstve ako dvaja členovia Tímu Vallo. Roman dokázal vďaka mandátu aj mestského poslanca priniesť do Biskupíc investície v hodnote približne pol milióna eur. Ak získa mandát starostu, zmena bude veľmi zreteľná. Chceme Biskupice úzko spolupracujúce s mestom, pretože sú neoddeliteľnou súčasťou Bratislavy a "separatizmus," praktizovaný časťou poslancov a vedením mestskej časti, im neprospieva. Prichádzame kvôli nemu o príležitosti a brzdí rozvoj Biskupíc.

Aké sú konkrétne moje plány na nasledujúce funkčné obdobie?

Základnými úlohami mestskej časti sú zabezpočovanie obnovy, rozvoja verejného priestoru a starostlivosti oň, ako aj zabezpečovanie komplexných služieb občanom zo strany miestneho úradu a mestskej časti. V súčinnosti s mestom má zas mestská časť udržiavať bezpečnosť a poriadok. Vo všetkých týchto základných úlohách Biskupice zaostávajú a u nás v Dolných honoch je to ešte výraznejšie. Preto som si tieto oblasti zvolil za svoje priority v nasledujúcom období.

Kazanská ulica je jednou z hlavných dopravných tepien Biskupíc. Veľkorysý priestor tejto ulice má veľký potenciál, no biskupické "Champs-Élysées" pôsobia skôr bezútešne, depresívne a prechádzka po nich je z viacerých dôvodov do veľkej miery adrenalinovým zážitkom. Okrem nevyhnutných bezpečnostných opatrení by podstatne zmenila charakter ulice zeleň. Zásadným problémom je, že v zelenom pásve medzi vozovkami sú uložené inžinierske siete a výsadba stromov tu preto nie je možná. S mestom a so správcami sietí je preto potrebné dohodnúť pre všetkých akceptovateľné riešenie, napríklad podľa môjho ideového návrhu na obrázku, ktoré môže byť následne aplikované aj v iných podobných lokalitách. Cieľom je nízkonákladové riešenie, no na prefinancovanie budeme môcť využiť aj európske peniaze. Ako poslanec, projektant a environmentalista budem takéto riešenia v spolupráci s mestskými a miestnymi poslancami aktívne presadzovať. Nesmieme sa báť odvážnych nápadov a inovatívnych riešení. "Nedá sa" nie je správnou odpoveďou.

Verejný priestor pre ľudí v každom veku

V Biskupiciach sa musia cítiť príjemne všetci ich obyvatelia, bez ohľadu na vek, sociálny status, či zdravotný stav. **Seniori** a **ľudia s obmedzenou pohyblivosťou** potrebujú rovnako ako deti, mladí ľudia, či ľudia v produktívnom veku pohodlné nové a rekonštruované chodníky, bezbariérové prechody medzi plochami v rôznych výškach, bezpečné, osvetlené priechody pre chodcov, funkčný, trvácny, estetický a ergonomický mobiliár. Všade tam, kde je to možné, musíme nahrádzať staré asfaltové a betónové plochy spevnenými plochami s priepustným povrchom, napríklad dlažbami, priepustným betónom, vegetačnými tvárnicami, či zeleňou. Miestne komunikácie musia byť kvalitne rekonštruované, účinne a ekologicky odvodňované. Dopravu musíme vyriešiť tak, aby aj v špičkách prebiehala plynulo. V súvislosti s mestom zavádzanou parkovacou politikou budem presadzovať, aby **rezidenti z našej mestskej časti** mohli **bezplatne**, alebo za symbolický poplatok **parkovať v iných mestských častiach**.

Jedným zo základných mestotvorných prvkov je **lavička**. Tá musí spĺňať dve základné kritériá, a to ergonómiu a vhodné umiestnenie. Zastávam názor, že lavička má byť umiestnená všade tam, **kde ju obyvatelia mať chcú** a zároveň kde je možné ju osadiť. Ak sú tieto dve podmienky splnené, mestská časť by mala lavičku osadiť. Zodpovedné osoby musia zároveň zabezpečiť dodávku kvalitných, estetických a najmä pohodlných, ergonomických lavičiek za optimálnu cenu. Budem presadzovať osádzanie lavičiek najmä na základe požiadaviek občanov, nie na základe nelogických úradníckych rozhodnutí.
Rovnako tak budem postupovať v prípade rozhodovaní o budovaní a rekonštrukciách chodníkov. Tie musia byť budované v **zaužívaných trasách chodcov**. Zároveň by mali byť realizované s priepustným povrchom tak, aby prispievali k zadržiavaniu dažďovej vody a k zlepšovaniu mikroklímy.

Seniori potrebujú okrem vyhovujúceho verejného priestoru mesta, kde sa môžu stretávať, aktívne a spoločensky tráviť voľný čas, ideálne v inklúzii s deťmi a mladými ľuďmi. Ako poslanec som vždy hlasoval proti rušeniu, či obmedzeniu činnosti seniorských centier v Podunajských Biskupiciach. Budem presadzovať seniorske centrá vo všetkých častiach Biskupíc tak, aby ich seniori mali pohodlne dostupné. V centrách musia mať k dispozícii knižnicu, program a spoločenské akcie tak, aby v nich mohli tráviť čas aktívne a zmysluplne, alebo oddýchnom.
Seniorske centrá by mali byť funkčne prepojené s **komunitnými, materskými centrami a detskými ihriskami** tak, aby bol vytvorený priestor pre inklúziu, medzigeneračný dialóg a v konečnom dôsledku tak pre vznik silnej lokálnej komunity.

Detské ihriská musia byť jednou z priorít nového zastupiteľstva. V roku 2018 sme s kolegami poslancami zostavili tzv. Akčný plán, ktorý obsahoval rekonštrukciu všetkých detských ihrísk v Biskupiciach. Žiaľ, podarilo sa zrekonštruovať dve a aj tieto realizácie dopadli v rukách vodcinia mestskej časti veľmi zle. Ihrisko na Baltskej a Ipeľskej ulici boli zrekonštruované nekvalitne a boli predražené. Zmätok v podaní vedenia úradu pri zostavovaní rozpočtu na ďalšie obdobia zapríčinil zastavenie aj takmer všetkých ostatných projektov. Od prvého dňa v rámci nového zastupiteľstva budeme tlačiť na realizáciu kvalitných rekonštrukcií detských ihrísk v čo najkratšom čase. Samozrejme, využili sme aspoň možnosť pomôcť vlastnými rukami pri ich údržbe.

Verejný priestor pri pošte na Uzbecke ulici máme s Romanom Lamošom pod drobnohľadom. Ide o mestský pozemok, ktorého revitalizácia je plánovaná. Pôvodná štúdia na túto revitalizáciu nebola vyhovujúca. Dohliadneme na to, aby boi projekt v súlade s požiadavkami a potrebami obyvateľov. Kontrolovať bude potrebné aj plánovanú **rekonštrukciu areálu TJ Spoje**. Projekt musí byť rovnako v súlade s podmienkami a požiadavkami obyvateľov Biskupíc.

Starostlivosť o zeleň a čistenie komunikácii musia Biskupice vykonávať efektívnejšie. Optimálne riešenie vidíme v spolupráci s mestom, a toto riešenie budeme aj presadzovať. Údržba mobiliáru, detských a športových ihrísk, ako aj školských areálov musí byť kvalitná a bezodkladná.
Musíme maximálne využiť potenciál mestskej časti pre **zabezpečenie zdravotnej starostlivosti** o občanov, a tiež **sociálnej starostlivosti** najmä o seniorov.
Bezpečnosť je zásadnou témou Podunajských Biskupíc. Budem presadzovať posilnenie hliadok tak mestskej, ako aj štátnej polície v uliciach. Od začiatku funkčného obdobia rozbehneme intenzívne rokovania na rôznych úrovniach. Kedže aktuálne pracujem aj pre Ministerstvo vnútra SR, pripravujem pôdu na tieto rokovania už v súčasnosť.
"Dvere" ku mne - **k vášmu poslancovi, máte vždy otvorené. Môžete ma kedykoľvek s vašimi problémami - mi, nápadmi, návrhmi, či sťažnosťami kontaktovať, a to na telefónnom čísle: 0903 606 776 alebo na e-maili: drabikmichal@gmail.com**. Rád sa s vami stretnem aj osobne, aby sme spoločne posunuli Podunajské Biskupice ďalej a urobili z nich veľmi príjemné miesto pre život. Biskupice na to majú. **Biskupice majú na viac.**

Vopred chcem poďakovať všetkým vám, ktorí pridete 29. 10 k voľbám a dáte mne, nám príležitosť zrealizovať naše, ale najmä vaše vízie.

Perličky na záver: Podunajské Biskupice sú rozlohou katastra najväčšou bratislavskou mestskou časťou (42,49 km²). Ich súčasťou sú 4 miestne časti, a to: Dolné hony, Ketelec, Lieskovec a Medzi jarkami.
V miestnej časti Medzi jarkami sa v centre vnútrobloku bytových domov nachádza unikátna pamätihodnosť - biskupické UFO, ktoré nie je len nejakým účelom socialistickej architektúry, ale umeleckým dielom významného akademického sochára Juraja Hovorku, nainštalované už v roku 1977. Na základe poslaneckej aktivity bolo UFO v nedávnej minulosti zrekonštruované a v tomto roku **zapísané do celomestského zoznamu pamätihodností Bratislavy**. UFO je nezameniteľným symbolom a ikonou Podunajských Biskupíc.

Odpovedný: Michal Drábik, Biskupická 34, 821 08 Bratislava, Bezpartijný kandidát, Ing., Kancelária Ružová dolina 3, 821 09 Bratislava, IČO: 41417731, DIČ: 2105810751

Biskupice majú
na viac
POSTAVILI SME
KVALITNÝ TÍM
VÝSLEDKY
MOJEJ PRÁCE
PRE BISKUPICE
PODPORUJÚ
MA AJ DOMA
BISKUPICE
MAJÚ
NA VIAC -
VOLEBNÝ
PROGRAM
5 kandidát na starostu
9 kandidát na poslanca mestského zastupiteľstva
ROMAN LAMOŠ
Dotiahol som do Podunajských Biskupíc vyše pol milióna eur. Ako starosta by som bol ešte úspešnejší!
roman.lamos
Roman Lamoš
www.romanlamos.sk

ROMAN ŠTERBÁK
projektový manažér
4 okr. Malacky: Jablonové, Kuchyňa, Lozorno, Perneк, Plavecké Podhradie, Plavecký Mikuláš, Rohožník, Sološnica
Kraj na úpätí Malých Karpát je domovom mojej rodiny a sme tu šťastní. Som vyštudovaný environmentalista s bohatými skúsenosťami z verejného a súkromného sektora, o ktoré sa chcem podeliť. Obľubujem prírodu, cyklistiku, prácu na záhrade a cestovanie.
Vyznávam tradičné, rodinné hodnoty a mám rád ľudí. Jednoducho, chcem ľudí spájať a nie rozdeľovať. Mám víziu a chcem byť užitočný pre svojich voličov.
MARIÁN FRAŇO
živnostník
3 okr. Pezinok: Limbach, Slovenský Grob, Svätý Jur, Viničné
V komunálnej politike som tri volebné obdobia. Počas týchto 12 rokov som viedol finančnú komisiu a bol som členom mestskej rady. Za toto obdobie naše mesto patrilo vždy medzi päť najlepšie hospodáriacich miest na Slovensku.
S láskou varím a pripravujem pre vás jedlo, tak isto rád pracujem ako poslanec pre našu komunitu. Preto som sa rozhodol, že okrem kandidovania na post poslanca vo Svätom Jure, prijmem aj kandidatúru na poslanca do VÚC. V našom kraji chcem dosiahnuť lepšie prerozdeľovanie financií do nových projektov. Hovorí sa: „Koľko ľudí, toľko chutí", a tak vás poprosím, spravte si chuť a podte voliť.
PETER JANEČEK
vedúci logistiky
4 Pezinok
Žijem v Pezinku a pracujem na Záhorí. Preto potrebám nášho kraja veľmi dobre rozumiem. Ako logista s 12 ročnými skúsenosťami z automobilového priemyslu som sa pred 4 rokmi stal poslancom Mestského zastupiteľstva v Pezinku.
V krajskom zastupiteľstve chcem podporovať v prvom rade riešenia pre mobilitu ľudí.
Som tímový hráč, spoločenský, dobrý poslucháč, turista, rád cestujem, lyžujem a navštevujem divadlo.
MARIÁN ŠIPOŠ
dopravný inžinier
15 Pezinok
Ako rodený Pezinčan som si obľúbil malokarpatskú oblasť a chcem ponúknuť nášmu kraju svoje skúsenosti, aby sa čo najviac ľuďom, vrátane mojej manželky a našich 5 detí, žilo v ňom zdravo a spokojne. Som stavebný inžinier so špecializáciou na dopravné stavby, ktorých príprave sa venujem viac ako 25 rokov. Zároveň som poslanec MsZ v Pezinku, dirigent chrámového zboru Ad Una Corda, organista a člen Farskej ekonomickej rady. Rád leziem po vysokých horách, vychutnávam víno a trávim čas medzi ľuďmi. Ako poslanec BSK budem klásť dôraz na systémové riešenia dopravy, kvalitu územného plánu a ochranu životného prostredia.
MATEJ KRČMÁR
ekonóm
7 okr. Senec: Bernolákovo, Chorvátsky Grob, Ivanka pri Dunaji, Zálesie
Uchádzam sa o Váš hlas, obyvateľia Chorvátskeho Grobu, kde žijem, ale aj Vás z Bernolákova, Ivanky pri Dunaji a Zálesia. Za skúsenosť vnímam ťažkosti tohto regiónu. Nie len doprava do Bratislavy, ale aj vzájomné prepojenie našich obcí je výzvou do ďalších rokov. Chcem pripraviť a realizovať cyklochodníky, aj ako alternatívu pre cestu do práce, a ich rozšírenie pre bežcov. Podporiť rekreačno-športové centrá. Urýchliť pokračovanie privádzača z Chorvátskeho Grobu do Pezinka. Kultivovať výstavbu developerov o povinnú občiansku vybavenosť a nie iba vytváranie nocľahární.
MILOŠ ORLÍK
vedúci logistiky
9 okr. Senec: Bernolákovo, Chorvátsky Grob, Ivanka pri Dunaji, Zálesie
V Ivanke pri Dunaji žijem 45 rokov. Po období angažovania sa ako aktivista a dobrovoľník v oblasti projektov, v pomoci pre charitu i v práci s deťmi a športe, som sa rozhodol kandidovať do BSK i obecného zastupiteľstva. S mnohými z vás som sa stretol počas rôznych akcií, najmä cyklistických pretekov, ktoré organizujeme v TJ IOAN 1209. O vašu dôveru sa uchádzam, lebo mi záleží na tom, čo sa deje v našej obci i kraji.
Chcem, aby sme spolu s deťmi i starými rodičmi žili v krajskom kraji, ktorý dokáže využívať svoj potenciál. Kraj, v ktorom sa žije ozaj dobre.
JOZEF KOIŠ
ekonóm
9 Senec
PETER PRÍBELSKÝ
právnik
11 Senec

Naše spoločné výsledky za uplynulé obdobie:

- **Dopravná situácia sa citeľne zlepšila v Podunajských Biskupiciach**
- Vybudovanie D4/R7, preložky II/572, rekonštrukcia ulíc Vinohradnícka, Lieskovská, predĺžená Odeská
- **Rozšírenie ulice Svornosti** – 3,8 miliónov EUR z EÚ fondov
- **Kompletná rekonštrukcia** 2 zdravotných stredísk, budov MiÚ, požiarnej zbrojnice, KD Vetvár, 7 základných škôl, 4 materských škôl
- Petícia za zachovanie Špecializovanej geriatrickej nemocnice v Podunajských Biskupiciach a rekonštrukcia poliklinky pri tejto nemocnici s vybudovaním výťahu pre návštevníkov
- **Rozšírenie kapacity škôlok** o 90 miest a budovanie novej trojtriedky z Eurofondov (375 tisíc EUR)
- **Športoviská a cyklotrasy** - Vybudovanie športového areálu Tryskáč s multifunkčným ihriskom, športovísk na Dolných honoch na Latorickej ulici 1400 m² hokejbalového ihriska; na Medzijarkoch, na Bieloruskej basketbalové ihrisko, 1200 m² na šport na Lotyšskej, work-out zostavy, fitnes prvky, obnova detských ihrísk, nová cyklotrasa smerom na Rovinku a v intraviláne Podunajských Biskupíc
- **Otvorenie a prevádzka 3 klubov dôchodcov a materského centra**
- **Vybudovanie Cezhraničného informačného a impulzného centra** s etnografickou výstavou a štvorjazyčným filmom o mestskej časti Podunajské Biskupice
- **Rozšírenie a rekonštrukcia cintorínov** o 320 hrobových miest, s novými chodníkmi, vodovodom a krížom
- **Budovanie kanalizácie** na 43 uliciach, s 1540 prípojkami po hranice pozemkov občanov a nová spätná úprava vozovky po celej šírke cesty – 10 miliónov EUR z EÚ fondov
- **Rekonštrukcia verejného priestranstva** na Medzi Jarkoch z EÚ fondov okolo Jantára a vybudovanie trhoviska (500 tisíc EUR z EÚ fondov), rekonštrukcia trhoviska na Dolných honoch
- **Vybudovanie kamerového systému** cez projekt OČKO z MV SR s napojením na políciu
- **Dotácie z BSK a hlavného mesta Bratislava** - Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok, 3 kaplniek, sochy Jána Nepomuckého a Kráľovny nebies, Sochy sv. Trojice na Trojičnom námestí, dotácie pre seniorov, občianske združenia a dotácie na nové športoviská na sídliskách (kruh na Lotyšskej, basketbalové ihrisko na Latorickej, zelené srdce Biskupíc)
- Udelenie cien Samuela Zocha pre občanov našej mestskej časti
- **Zaviedli sa nové kultúrne a športové akcie od r. 2007** - Juniáles, Fašiangová supersobota, športový deň detí, športové zápasy futbalových klubov, Deň detí, Deň matiek, Úcta k starším, Mikuláš
- **Zaviedli sme príspevky**: pri narodení dieťaťa, vianočný príspevok pre seniorov, príspevok na obedy

Ďakujeme za dôveru.

Izabella Jégh
Alžbeta Ožvaldová
Ildikó Virágová

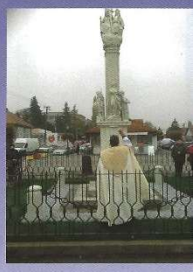

Vráťme spoločne do Podunajských Biskupíc odbornosť, čestnosť a efektívnosť

STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI
DOBRÁ VOĽBA
UMIERNENÍ

Mgr. art. Martina Frőhlich Činovská, M.A.
kandidátka na starostku
Podunajských Biskupíc
šéfredaktorka

2

Vážení obyvatelia Dolných honov,

moje meno je Martina Frőhlich Činovská a rada by som sa uchádzala o váš hlas v nasledujúcich spojených komunálnych a župných voľbách na post starostky Podunajských Biskupíc.
Tak ako mnohí z vás, po ukončení štúdií doma aj v zahraničí som práve v Podunajských Biskupiciach stretla svojho manžela a spoločne sme založili novú generáciu mladých Biskupičanov. Som hrdá na minulosť Podunajských Biskupíc a rovnako pripravená na budúcnosť, v ktorej budeme ako mestská časť čeliť viacerým výzvam. Podľa môjho názoru je v dnešnej dobe prvoradá racionalizácia neopodstatnených výdavkov, eliminovanie nehospodárnosti a energetický audit s návrhom opatrení. Obyvatelia Podunajských Biskupíc majú plné právo žiadať efektívne, otvorené a participatívne finančné riadenie s odbornosťou a slušnosťou. Ďakujem vám, milí obyvatelia Dolných honov, za podporu a všetkým kandidátom, ktorí sa chcú spolu so mnou aktívne uchádzať o službu občanom v miestnom, mestskom a župnom zastupiteľstve za ich podporu a vieru v moje schopnosti.

M. Č.

STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

Kandidáti do miestneho zastupiteľstva **Podunajských Biskupíc za volebný obvod č. 2 Dolné hony**

13 **Mgr. Ján Kšiňan**
riaditeľ strediska prevádzky objektov

14 **Peter Kubov, MBA**
manažér strategického rozvoja

24 **JUDr. Matúš Šaray**
právnik

19 **Mgr. Monika Mészárosová**
obchodný špecialista

DOBRÁ VOĽBA
UMIERNENÍ

Kandidáti do miestneho zastupiteľstva **Podunajských Biskupíc za volebný obvod č. 2 Dolné hony**

21 **Jacqeline Rudavsky**
výtvarníčka
14 kandidátka aj na župnú poslankyňu

27 **Ľudmila Viskupová**
detská sestra

www.andrejbojczun.sk

1- nezávislý kandidát na starostu

Andrej Bojczún *1974

„CÍTIŠ SA V BISKUPICIACH ako DOMA?“

Podunajské Biskupice sú miestom, kde žijeme, tisíce okamihov nášho života, ktorý sa nekončí pri bráne od bytového či rodinného domu. Je to náš spoločný priestor, ktorý by nám mal slúžiť, tešiť nás a nie sužovať či odpudzovať. Aby sme boli ochotní venovať kus svojho života miestu, kde nejeden z nás zatiaľ iba prespáva, **musíme vedieť, že nám prospieva, že je naším domovom.**

Objednávateľ Andrej Bojczún, Mramorová ul. č. 23/A, 82106 Bratislava. **Dodávateľ** Base et Silhouette, s. r. o., Pšeničná ul. č. 7, 82106 Bratislava, IČO 35829281

Volebný program kandidátov za Dolné Hony
Mikuláš Krippel a Erik Sojka
Relax v atraktívnej oddychovej zóne pri pošte na Uzbeckej
Realizácia projektu je naša veľká priorita
#Už sú vyčlenené peniaze
Bezpečnosť a čistota pred NC Hron
#Bezpečné ulice
Moderné školy a škôlky pre naše deti
#ZŠ Podzáhradná #MŠ Linzbothova
Denné centrum pre seniorov a zachovanie knižnice na Dolných Honoch
#Seniori
Starostlivosť o parčíky na Bodrockej a Ipeľskej
#Zeleň
SME RODINA
KDH
ZA ĽUDÍ
OBYČAJNÍ ĽUDIA
OKS

VOĽBY DO MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA
v MČ BA-Podunajské Biskupice
volebný obvod 2 Dolné Hony
12.
Mikuláš Krippel
Mgr. PhD.
univerzitný učiteľ, podpredseda samosprávneho kraja
23.
Erik Sojka
JUDr.
manažér
#Spolupráca funguje
v sobotu 29. októbra 2022
#Baltská, #Bodrocká, #Dudvážska, #Hornádska, #Hronská, #Kazanská, #Korytnická #Ipeľská, #Latorická, #Podzáhradná #Uzbecká

SOM SLOVENSKO

SZÖVETSÉG ALIANCIA

Kandidáti na poslancov a poslankyne za Podunajské Biskupice

6 Ján Duranský — Volebný obvod č.1 Stará obec
7 Olivia Falanga Wurster — Volebný obvod č.1 Stará obec
8 Attila Fogiszinger — Volebný obvod č.1 Stará obec
11 Orsolya Kovács — Volebný obvod č.1 Stará obec
18 Zoltán Pék — Volebný obvod č.1 Stará obec
2 Iveta Daňková — Volebný obvod č.2 Dolné hony
5 Viliam Eichoff — Volebný obvod č.2 Dolné hony
7 Martina Jalkóczy Tarková — Volebný obvod č.2 Dolné hony
8 Gabriela Juhászová — Volebný obvod č.2 Dolné hony
20 Jaroslava Račková — Volebný obvod č.2 Dolné hony
25 Zuzana Špaleková — Volebný obvod č.2 Dolné hony
4 Iveta Bullová — Volebný obvod č.3 Medzi jarkami
5 Milan Černý — Volebný obvod č.3 Medzi jarkami
19 Peter Rigo — Volebný obvod č.3 Medzi jarkami
21 Marek Smutek — Volebný obvod č.3 Medzi jarkami

Najlepší plán, *najlepší tím*

02

Spájame sa pre Podunajské Biskupice

KDH pre Bratislavský kraj

www.kdh.sk

NAŠI KANDIDÁTI NA POSLANCOV

do Bratislavského samosprávneho kraja
a mestského zastupiteľstva v Bratislave

Bratislavský kraj – miesto pre rozvoj spoločného dobra všetkých jeho obyvateľov, budovaný na hodnotách zodpovednosti, transparentnosti a dobrom hospodárení.

- ✓ Podpora stredných a odborných škôl pre naše deti a ich budúcnosť.
- ✓ Starostlivosť o seniorov a zdravotne znevýhodnených na úrovni 21. storočia.
- ✓ Rozvoj ekologickej, koľajovej a integrovanej dopravy, aby sme trávili viac času s rodinou, priateľmi, športom.
- ✓ Parkovanie v meste tak, aby rodiny neboli cudzincami v jednom meste, inej mestskej časti.

KOMUNÁLNE VOĽBY 29. 10. 2022

NA KAŽDOM HLASE NÁM ZÁLEŽÍ

KDHBratislavskyKraj

TEAM DROBA

STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

10
10

PhDr. Alžbeta Ožvaldová

Kandidátka do mestského zastupiteľstva a do Bratislavského samosprávneho kraja

Odborne, čestne a efektívne!

STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

4
10

Izabella Jégh

Kandidátka do mestského zastupiteľstva a do miestneho zastupiteľstva

18
28

Ildikó Virágová

Kandidátka do Bratislavského samosprávneho kraja a do miestneho zastupiteľstva

---

PLÁN NA ZLEPŠENIE PODUNAJSKÝCH BISKUPÍC

BEZPEČNOSŤ

- *Zavedieme občianske hliadky, zriadime bezpečnostnú linku.*
- *Zintenzívnime prítomnosť mestskej a štátnej polície na kritických miestach (OC TESCO, OC Jantár, OC Billa).*
- *Rómska menšina musí byť súčasťou riešenia, nie problému.*

ZELENÝ PROGRAM – EKOLÓGIA

- *Podporíme elektromobilitu, postavíme nabíjačky pre elektrické vozidlá (Dolné hony, Medzijarky, stará obec), zavedieme zvýhodnené tarify pre obyvateľov Biskupíc.*
- *Zabezpečíme rozvoj zelených plôch, zintenzívnime výsadbu dlhodobej zelene.*
- *Zriadime obecný podnik verejnoprospešných služieb: kosenie, upratovanie a údržba Biskupíc vlastnými kapacitami bez čakania a predraženia.*
- *Podporíme starostlivosť o predzáhradky finančným príspevkom.*
- *Zriadime komunitné záhrady, obnovíme školské záhradky.*
- *Zintenzívnime monitoring škodlivín vo vzduchu, pôde a podzemných vodách.*
- *Vytvoríme zázemie pre oddych a šport v povodí Dunaja a malého Dunaja.*

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ, DOSTUPNOSŤ SLUŽIEB, ŠPORT

- *Zvýšime kapacity škôlok výstavbou nových priestorov, každé biskupické dieťa musí mať miesto v obecnej škôlke.*
- *Zavedieme dostupné detské kluby aj pre druhý stupeň ZŠ.*
- *Zachováme kluby dôchodcov, zintenzívnime aktivity pre seniorov a zabezpečíme rozvoj obecnej knižnice.*
- *Zabezpečíme dostupnosť lekárskej starostlivosti bez cestovania do iných mestských častí.*
- *Zabezpečíme dostupnosť MHD zo všetkých častí Biskupíc.*
- *Podporíme mládežnícky aj amatérsky šport, zorganizujeme športové podujatia.*

INVESTIČNÁ ČINNOSŤ PRE ROZVOJ BISKUPÍC

- *Presadíme vybudovanie kruhového objazdu Komárovská, Vrakunská, Podunajská.*
- *Budeme spolupracovať s mestom na výstavbe električkovej trate do Biskupíc.*

V priebehu 4 rokov presadíme aspoň jeden z veľkých investičných projektov:

- *Postavíme nájomné byty, zriadime krízové bývanie a služobné byty pre učiteľov a lekárov.*
- *Postavíme letné kúpalisko / plaváreň*
- *Postavíme multifunkčnú halu (pre šport, vzdelávanie a kultúru)*

PRÍĎTE VOLIŤ !!!

29. OKTÓBER 2022

www.kupkovic.sk

SOM SLOVENSKO — SZÖVETSÉG ALIANCIA

Milí Biskupičania,

každý deň končiaceho sa volebného obdobia som s pokorou prichádzal do práce, aby som naplnil mandát, ktorý ste mi pred štyrmi rokmi dali. Som nesmierne rád, že som mal možnosť riešiť problémy občanov a zároveň prispieť k rozvoju mestskej časti. Rozhodnúť sa, či pokračovať, bolo však neľahké. Už kampaň pred štyrmi rokmi bola plná útokov voči mojej osobe a mojim blízkym. Obávam sa, že celosvetová pandémia koronavírusu okrem strachu prehĺbila aj krízu ľudskosti a úcty. Navyše si uvedomujem zodpovednosť za všetko, čo sa na úrade deje. A tu sme nie vždy mali šťastnú ruku pri výbere zamestnancov. Z chýb sme sa však poučili.

Napokon, od rozrobenej práce sa neodchádza. Veľký kus sme urobili, veľký kus je ešte pred nami. Preto sa opäť uchádzam o váš hlas vo voľbách 29. októbra 2022. Do boja o post starostu Podunajských Biskupíc vstupujem ako kandidát za novozaloženú stranu SOM (Strana obcí a miest) s podporou strany Aliancia. Veď samospráva už viackrát dokázala, že dokáže problémy riešiť lepšia ako samotný štát.

Volebný program na obdobie 2022-2026

Volebný program je nielen mojou víziou, ale aj 15 kandidátov na poslancov, ktorí mi vyjadrili podporu ako kandidátovi na starostu a zároveň sme spoločne vytvorili jeden tím. Aj nadalej je našou prioritou rozvoj Podunajských Biskupíc a prospech pre jej obyvateľov, ktorý chceme dosiahnuť v nasledovných oblastiach:

1. Transparentná mestská časť

Za prioritné považujeme správne fungujúce kompetentné orgány – starosta a miestne zastupiteľstvo. Zakladáme si tiež na rýchlom a presnom informovaní bez akýchkoľvek špekulácií. Pri financiách su pre nás dôležité princípy „dobrého hospodára" s cieľom zabezpečiť efektívne a udržateľné financovanie služieb.

2. Čistá, zelená a bezpečná mestská časť

Skrášľovanie a funkčnosť verejných priestorov patria medzi naše základné ciele. Dosiahnuť to chceme aj založením vlastnej spoločnosti Verejno-prospešné služby PB. Nemôžeme zabudnúť ani na obľúbený projekt Zelené srdce Podunajských Biskupíc. V otázke bezpečnosti kladieme dôraz na pravidelnú spoluprácu s mestskou aj štátnou políciou, tiež Vrakuňou a BSK v prípade Vrakunskej skládky.

3. Vzdelávanie

Táto investícia má nevyčísliteľný význam. Je tecla našim cieľom zabezpečiť na MŠ a ZŠ miesto pre všetky prihlásené deti. Súvisí s tým aj investičný plán na vytvorenie moderných a bezpečných priestorov nielen pre učiteľov ale aj žiakov.

4. Rozvoj mestskej časti

Mestská časť a jej atmosféru tvoria jej občania. V tej našej žijú milí a srdeční ľudia. Preto budeme hľadať možnosti na výstavbu nájomných bytov pre mladé rodiny a seniorov. Naši starší spoluobčania si zaslúžia domov sociálnej služby a denný stacionár, tiež sociálny taxík. V spolupráci s magistrátom chceme určiť jasné pravidlá parkovacej politiky, zasadzujeme sa tiež za vytvorenie Domu ľudovej architektúry.

5. Život v mestskej časti

Našim cieľom je rekonštrukcia Domu kultúry Vetvár aj rozvoj komunitných aktivít aj na propojenie rôznych kultúr a vekových kategórií. Rovnako v športe. Našim cieľom je podpora takých klubov, ale aj hodín na školách, či otvorenie športovísk pre verejnosť. Chceme sa tiež orientovať na voľnočasové aktivity pre špecifické skupiny ľudí – mamičky s deťmi, mládež aj seniorov.

Zoltán Pék

6 KANDIDÁT NA STAROSTU za Podunajské Biskupice

11 KANDIDÁT NA ŽUPNÉHO POSLANCA za Podunajské Biskupice

18 KANDIDÁT NA MIESTNEHO POSLANCA Volebný obvod č.1 Stará obec

Olívia Falanga Wurster

7

KANDIDÁTKA NA MIESTNU POSLANKYŇU Volebný obvod č.1 Stará obec

Od narodenia žijo v Podunajských Biskupiciach, celý život je spätá so Starou obcou. Prácu v prospech ľudí má zakorenenú vo svojich génoch. Vzorom jej je otec, ktorý bol poslancom v Podunajských Biskupiciach niekoľko desaťročí. Má niekoľkoročnú skúsenosť v oblasti komunálnej politiky ako poslankyňa miestneho zastupiteľstva, ako aj bývalá poslankyňa zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja.

Je absolventkou Obchodnej fakulty Ekonomickej Univerzity v Bratislave, momentálne pracuje v spoločnosti zameranej na výrobu počítačovej technológie ako finančný analytik. Vie, že najdôležitejšou úlohou poslaneckého zboru je správne rozdeliť rozpočet mestskej časti a kontrolovať jeho plnenie tak, aby boli zabezpečené všetky základné funkcie mestskej časti, ako napr. školstvo, sociálna oblasť, životné prostredie, cestné hospodárstvo, atď. a nezabúdať na väčšie investičné aktivity.

V ďalšom volebnom období sa chce sústrediť najmä na sociálnu problematiku. vrátane otázok bývania, školstva, dopravy a životného prostredia. Vo volebnom obvode Stará obec si v prvej téme kladie za cieľ rozšírenie sociálnej pomoci a zabezpečenie lepšej informovanosti obyvateľov o možnostiach využívania už poskytovaných sociálnych služieb a vybudovanie zariadenia pre seniorov (v mestskej časti). V otázkach dopravy jej zase záleží na vyriešení nutnosti spomalenia dopravy v centre volebného obvodu, aby sa tak zároveň zvýšila bezpečnosť obyvateľov.

Ako ekonómka s vysokoškolským vzdelaním sa chce tiež sústrediť na využitie externých zdrojov pri zveľaďovaní verejných priestranstiev.

Sú pre ňu tiež veľmi dôležité susedské vzťahy. Sama o sebe hovorí: „Kde môžem, pomôžem!" Preto sa na riešenie krízových situácií nechce len pozerať, ale aj pomáhať. To bol dôvod, pre ktorý pred rokmi vstúpila do komunálnej politiky a rada by v nej aj pokračovala. Je totiž presvedčená, že „malá" politika, ako sa o nej zvykne hovoriť, je bližšie k ľuďom a k ich problémom.

„Kde môžem, tam pomôžem. Chcem byť blízko k ľuďom."

Orsolya Kovács

11

KANDIDÁTKA NA MIESTNU POSLANKYŇU Volebný obvod č.1 Stará obec

Narodila sa v Rumunsku, kde aj vyštudovala hru na violončele. Vysokoškolské vzdelanie získala v Holandsku. Aj keď sa vzdelávala v zahraničí, kde nabrala aj množstvo skúseností, najviac jej napokon učarovala naša mestská časť. V Podunajských Biskupiciach žije vyše 15 rokov. Osud jej práve tu ponúkol všetko, na čom jej v živote najviac záležalo – na hudbe, kultúre, umení a rodine.

Členka Symfonického orchestra Slovenskej filharmónie je uznávanou výkonnou umelkyňou, ktorá pôsobí vo viacerých orchestroch v Luxemburgu, Nemecku, Rakúsku a iných krajinách. Prioritou je pre ňu rodina, je vydatá, má tri deti. Práve s tým sú spätá aj výzvy, s ktorými vstupuje do kampane. Predstavuje si spoločnosť, kde rovnako ako v kultúre sa dá nájsť spoločná reč napriek individuálnym potrebám a zachovaniu pestrosti. Dbá na to, aby sa konflikty riešili dialógom a racionálnymi argumentami, nie hádkami.

Odrazom pracovného a súkromného života sú aj jej ciele, ktoré chce prepojiť: kultúra, školstvo a bezpečnosť detí. Sama je dôkazom, že aj cudzinec si môže nájsť uplatnenie v novej spoločnosti. Príležitosti však treba aj pomáhať. Treba priložiť ruku k dielu a nielen komentovať, poznamenáva.

„Biskupice mi dali to, po čom som v živote túžila. Chcem hľadať spoločnú reč aj napriek individuálnym potrebám."